

KRONIKA MESTA DOLNÝ KUBÍN 2002
PhDr. Soňa Maťugová

OBSAH

1. Úvodom	3
2. Voľby poslancov do Národnej rady SR	5
3. Voľby primátora a poslancov mestského zastupiteľstva	6
4. Vyhodnotenie Volebného programu mesta Dolný Kubín za roky 1999-2002	9
5. Udelenie Ceny mesta Dolný Kubín	15
6. Vedenie mesta /zastupiteľstvo, rada, komisie, výbory/	17
7. Prechod kompetencií na mesto Dolný Kubín	25
8. Hospodárenie /plnenie rozpočtu, majetok mesta/	26
9. Výstavba, životné prostredie a odpadové hospodárstvo	39
10. Podnikanie, obchod, služby	52
11. Nezamestnanosť	66
12. Záhradkári, poľnohospodári, spolky	68
13. Školstvo	73
14. Kultúra	92
15. Sociálna pomoc občanom	125
16. Zdravotníctvo	132
17. Mestská polícia a bezpečnosť v meste	143
18. Šport	145
19. Rôzne udalosti	164
20. Politické strany a hnutia	173
21. Združenie miest a obcí dolnej Oravy	177
22. Občianske združenia a nadácie	178
23. Zoznam skratiek	181

ÚVODOM

„Základ budúceho rozvojového programu sa musí opierať o zamestnanosť, starostlivosť o zdravie, vzdelávanie, cestovný ruch, kultúru, šport. Na to treba zabezpečiť financie zo zdrojov domácich aj zahraničných, vytvoriť podmienky pre investorov domácich a zahraničných, využívať existujúce energetické zdroje, termálne pramene, malé vodné elektrárne, modernizovať a zhospodárňovať tepelné hospodárstvo. V rámci cezhraničnej spolupráce Euroregiónu Tatry dotiahnuť do zdarného konca projekty MINIEURÓPA na Gäceli, využitie obnoviteľných energetických zdrojov, oživenie tradičných remesiel, z Dolného Kubína urobiť východisko turizmu a na dolnej Orave vytvoriť sieť aktivít podľa projektu NA VŠETKY ŠTYRI STRANY. Všetko to smeruje k cieľu vytvoriť nový produkt cestovného ruchu a s poľskými partnermi doniesť ho na trh turizmu. Je to výzva nielen pre Dolný Kubín, ale pre celú Oravu.“

*PaeDr. Lubomír BLÁHA,
primátor mesta Dolného Kubína,
po komunálnych voľbách 2002*

Rok 2002 bol deviaty rok Slovenskej republiky. Bol to rok volebný. V septembri sme volili poslancov Národnej rady Slovenskej republiky a v decembri sa konali komunálne voľby primátora a poslancov mestského zastupiteľstva. Mesto Dolný Kubín vstúpilo do združenia REGIÓN ORAVA.

Počas roka sa narodilo v meste 178 detí, ubudlo 169 ľudí, takže dňa 31.12.2003 mal Dolný Kubín 19779 obyvateľov. Cena mesta Dolného Kubína bola udelená Jozefovi Regulymu, predsedovi MsNV v rokoch 1960-1981 a Ing. Ivanovi Budiakovi, predsedovi MsNV a primátorovi mesta Dolný Kubín v rokoch 1981-1998. Cenu mesta Dolného Kubína dostali aj družobné mesta Pelhřimov, Eger, Egebjerg a Limanova.

Na úseku výstavby bola dokončená 66-bytová jednotka na Brezovci a trafostanica k nej, veľkokapacitné garáže na Bysterci-západe, generálna oprava cestného mosta, plavárne, začala výstavba športovej haly gymnázia a jazykových tried, prístavba telocvične ZŠ M. Kukučina na Bysterci, konečne začala oprava zdevastovaného židovského cintorína. Československá obchodná banka otvorila pobočku v budove Elkopu. Poslanci schválili nový Program odpadového hospodárstva, ktoré bolo častou témou zasadnutí MR i MZ. Skládka PDO v Širokej sa naplnila a bola potrebná nová.

Od 1. januára 2002 mesto rozširovalo svoje kompetencie. Od 1. júla prešli základné školy na území mesta pod správu mesta. Ukázali sa obrovské nedostatky v materiálnom zabezpečení škôl. Cirkevná základná škola A. Radlinského si pripomenula 10. výročie založenia,

ZŠ na Ul. M. Hattalovej a ZUŠ Ivana Ballu 10. výročie založenia, Obchodná akadémia 10. výročie založenia Vyššieho odborného sociálno-právneho štúdia, ZŠ M. Kukučina 20. výročie založenia športových tried, Domov dôchodcov a sociálnych služieb v Dolnom Kubíne a Jednota dôchodcov Slovenska v Dolnom Kubíne 10. výročie založenia, folklórny súbor Kubínčan 5. výročie založenia, klubu kanoistov 30. výročie založenia..

V apríli 2002 bol daný do užívania Domov pre osamelých rodičov s deťmi v Záskalí. Dňa 30. júna boli zrušené jediné detské jasle v meste. V zdravotníctve pokračovala privatizácia, ambulancie I. kontaktu boli odštátnené na 100%, špecializované na 50%. Črtali sa tri možnosti spravovania Nemocnice s poliklinikou, nakoniec sa rozhodlo, že prejde pod správu Vyššieho územného celku v Žiline. Najpálčivejším problémom NsP v roku 2002 bola dialýza.

Zavedením televízneho signálu systémom MMDS získali občania centra i prímestských častí široký výber sledovania televíznych staníc a programov. Desiate výročie svojho trvania si pripomenuli spoločnosti Miba, North Slovakia Camion, Prvá stavebná sporiteľňa.

V meste boli zrušené vojenské kasárne, ktoré tu existovali od roku 1918. Občania – motoristi si vymieňali vodičské preukazy, vydané pred rokom 1992. Do nového roku 2003 ostalo nevymenených 2400.

Poľnohospodárov trápili vrtochy počasia celý rok. Zažili sme snehové kalamity v novom roku, letné horúčavy, vietor, ktorý strhával strechy z rodinných domov, dažde, ktoré spôsobili záplavy pivníc a záhrad i zemetrasenie v decembri. Zlá bola najmä jeseň. Daždivý október ohrozoval zber úrody. Do polovice novembra sústavne pršalo, v strede mesiaca /15.11./ nastali rekordné teploty, až 22 °C. V polovici decembra prišli tuhé mrazy, ktoré trvali do konca roka. Úroda zemiakov a ovocia bola dobrá.

Ochotnícky divadelný súbor Femina si pripomenul 20 rokov svojho trvania. Mestské kultúrne stredisko uskutočnilo počas roka 380 spoločenských podujatí. Od septembra 2002 Klub mladých v DK rozbehol nový model práce.

Vytvorenie Mestského športového zariadenia nespĺnilo očakávania vedenia mesta, ročné hospodárenie ukončilo s vysokou stratou. Konali sa tradičné podujatia: 8. ročník udeľovania ceny Fair play MUDr. Ivana Chodáka, 48. Hviezdoslavov Kubín, 6. Čírenie talentov – posolstvá Bohdana Warchala, 7. hudobný festival Ivana Ballu, 6. Bohúňova paleta, 20. divadelná súťaž O erb mesta Dolný Kubín, Kubínske hudobné leto pred hotelom Park, detská hudobná súťaž Hviezdička, spevácka súťaž Francúzska pieseň, Vitaj leto, Dni mesta a 22. Kubínsky jarmok, 6. Benefičný večer VÚB, beh Terryho Foxa, 12. veľká módna schow.

V Dolnom Kubíne pôsobilo 19 telovýchovných jednôt a športových klubov, v ktorých bolo 1831 registrovaných členov a 914 aktívnych športovcov. Medzi najúspešnejších športovcov Dolného Kubína v roku 2002 patrili. E. Švabyová, P. Kokoška, J. Ostrihoň, J. Balko, P. Miklušičák, M. Žiarová, M. Pokusa, P. Janíček a J. Kysel. Z družstiev boli najlepšie volejbalistky-ženy, basketbalisti-dorast a vzpierači WLC Wlkop.

VOĽBY DO NR SR

V dňoch **20.-21. septembra 2002** sa konali voľby do NR SR. Okresná volebná komisia sa po prvýkrát zišla začiatkom augusta. Jej prvoradou úlohou bolo zabezpečiť hladký priebeh volieb v okrese, dohliadať na pripravenosť okrskových volebných komisií, dozeráť na spracovanie výsledkov hlasovania vo volebných okrskoch a napokon vyhotoviť zápisnicu o výsledku hlasovania v okrese, ktorú predseda OVK osobne odovzdal Ústrednej volebnej komisii. OVK v DK mala 14 členov – delegátov rôznych politických strán. Zapisovateľom OVK bol vedúci odboru všeobecnej vnútornej správy OÚ v DK Ing. Peter Florek. Za predsedu OVK bol vyžrebovaný Róbert Kapala /KDH/, ktorý bol zároveň hovorcom OVK. Podpredsedom sa stal Ing. Marek Drímal /OKS/ a členmi: Mgr. Mária Bobáková /HZDS-ĽS/, Rudolf Palko /HZD/, PhDr. Dušan Krška /SMER/, Ľubomír Števluka /SNJ/, Mgr. Peter Zemko /ANO/, JUDr. Milan Macura /SNS/, Ing. Jaroslav Ranostaj /SDA/, Ľubica Hnilická /ZRS/, Mgr. Jozef Kubala /SDĽ/, Štefan Klimek /DS/, Ing. Eduard Trizuljak /KSS/ a Mgr. Stanislav Markovič /SDKÚ/.

V Dolnom Kubíne sa volilo v **17 volebných okrskoch** a do volebných listín bolo zapísaných **14610 voličov**. K volebným urnám pristúpilo 10413 voličov, ktorí odovzdali 10302 platných hlasov. Volebná účasť v dolnokubínskej metropole dosiahla **72%**. HZDS-ĽS /Hnutie za demokratické Slovensko – ľudová strana/ získalo 1630 hlasov /15,8%/, SDKÚ /Slovenská demokraticko-kresťanská únia/ 1658 hlasov /16,1%/, **SMER 1780 /17,3%/, SMK /Maďarská koalícia/ 46 /0,4%/, KDH /Kresťansko-demokratické hnutie/ 1529 /14,8%/, ANO /Aliancia nového občana/ 823 /8,0%/, KSS /Komunistická strana Slovenska/ 689 /6,7%/, P-SNS /Pravá Slovenská národná strana/ 300 /2,9%/, SNS /Slovenská národná strana/ 299 /2,9%/, HZD /Hnutie za demokraciu/ 496 /4,8%/, SDA /Sociálno-demokratická alternatíva/ 317 /1,53%/, SDĽ /Sociálno-demokratická ľavica/ 549 /2,66%/, SZS /Strana zelených na Slovensku/ 115 /0,55%/, NOSP /Nezávislá občianska strana poškodených/ 353 /1,71%/, ZRS**

/Združenie robotníkov Slovenska/ 172 /0,83%/, ŽaR /Žena a rodina/ 94 /0,45%/, OKS /Občianska konzervatívna strana/ 85 /0,41%/, ROSA /Robotnícka strana/ 33 /0,16%/, ROI /Rómska občianska iniciatíva / 5 /0,02%/, SDPO /Strana za demokratické práva občanov/ 27 /0,13%/, LB /Ľavicový blok/ 31 /0,15%/, ROMA /Politické hnutie Rómov na Slovensku/ 1 /0,00%/, SNJ /Slovenská národná jednota/ 46 /0,22%/, B-RRS /Béčko –Revolučná robotnícka strana/ 15 /0,07%/, ĽS /Ľudová strana/ 7 /0,03%/.

Politické strany, ktoré získali viacej hlasov, mali navrhnutých svojich kandidátov na poslancov do parlamentu za okres DK nasledovne: za ANO Mgr. Peter Hacaj, za HZDS-ĽS Ing. Vladimír Pavelka, za KSS Milan Bencúr, za KDĽ Ján Kapala, za SDKÚ MUDr. Peter Šulej, za SMER Ing. Štefan Mihál, za SDA PaedR. Ľubomír Bláha, za SDĽ /mala spoločnú kandidátku so SOP/ Ing. Ivan Budiak. Za Oravu sa do NR SR dostal **Ing. Jozef Miklušičák /KDĽ/** z Námestova.

VOĽBY PRIMÁTORA A POSLANCOV MZ

Voľby primátora mesta DK a poslancov mestského zastupiteľstva sa konali v dňoch **6.-7. decembra 2002**. Kandidátov na primátora mesta bolo pôvodne osem. Časom nekandidovali JUDr. Peter Haspra /SNS/ a Ing. Anton Krákorník /HZDS – vzdal sa v prospech Dr. Ľ. Bláhu/, takže občania volili jedného zo šiestich kandidátov. Občania zvolili za **primátora** mesta Dolný Kubín opäť **PaedR. Ľubomíra Bláhu /NEKA/**. Hlas mu dalo 2852 voličov. Druhý skončil Ing. Ivan Budiak /SOP+SMER+SDĽ+HZDS/, ktorý dostal 2426 hlasov, tretí Ing. Peter Drozd /KDĽ/ dostal 636 hlasov, štvrtý RNDr. Ján Bencúr /SDKÚ+DS/ dostal 340 hlasov, Mgr. Peter Hacaj /ANO/ 333 hlasov a RSDr. Pavol Hajdúk /NEKA/ 98 hlasov.

Volieb sa zúčastnilo 45,89% oprávnených voličov, čo bola nízka účasť. Priebeh komunálnych volieb v meste bol pokojný a nenarušili ho žiadne incidenty. V desiatich okrskoch bolo zapísaných 14803 voličov. Ľubomír Bláha zvíťazil v 8 volebných okrskoch, v Záskalí a Starom meste zvíťazil Ivan Budiak.

Občania si zvolili 25-členné mestské zastupiteľstvo. Oproti minulým rokom bola zmena v počte volených poslancov, predtým sa volilo 47 poslancov. Kandidátov na poslancov v 10 volebných okrskoch bolo 148: **1. volebný obvod Mokrad': Ján Jurík /KDH/,** Ing. Stanislav Heško, Ing. Rastislav Kováčik, Ondrej Mrva, **2. volebný obvod – Kňazia: Ladislav Pecháček /SDE, SMER/,** Ing. Ján Briestenský, Ing. Štefan Taraj, Ivan Polák, Pavol Removčík, **3. volebný obvod – Záskanie: Pavol Halaša /SDE, SMER/,** Ľubomír Milan, Daniel Trnkócy, **4. volebný obvod Staré mesto: Ing. Ľudovít Behula /KDH/, RNDr. Ján Bencúr /SDKÚ, DS/, Ing. Milan Ďad'o /ANO/,** Róbert Kapala, MUDr. Andrej Kubašek, Ing. Vladimír Adámus, Ing. Ján Olexa, Ján Moľa, Ing. Jozef Manco, Ing. Miloš Grácik, Ing. Pavol Diežka, Jozef Laštík, RSDr. Ján Sporka, Vladimír Hanvald, MUDr. Ján Rázga, Ing. Štefan Mihál, Ing. Igor Urban CSc., Jozef Kotvas, Ing. Jindřich Mana, Juraj Choma, **5. volebný obvod – Medzihradné: Ing. Vladimír Mišala /SDKÚ, DS/,** Ing. Vladimír Vajzer, Alena Šípošová, Ondrej Škvarka, Martin Ondruš, MUDr. Vendelín Ťažandlák, CSc., Marián Gebura, J. Kubas, **6. volebný obvod – Banisko: Marián Pyszko /SDE, SMER/, Ing. Juraj /ANO/,** Viera Krautová, Ing. Milan Srnka, Ing. Jozef Machaj, Emília Kocúreková, Vladimír Salva, Mgr. Anna Tabačíková, **7. volebný obvod – Brezovec: Ing. Anton Krákorník /HZDS/, MUDr. Jozef Reguly /SDA/, MUDr. Jozef Tholt /ANO/, Ing. Peter Drozd /KDH/, MUDr. Juraj Štefák /SDKÚ, DS/, MUDr. Eva Hrudová /SDKÚ, DS/, PaeDr. Jozef Bajčičák /SDE, SMER/,** PhDr. Eva Luptáková, MUDr. Ivan Dziewicz, RSDr. Pavol Hajdúk, Mgr. Jozef Kubala, Mgr. Jozef Macík, Oľga Kopilcová, Pavol Turčina, Ing. Alojz Oparty, Vladimír Škvarka, Ing. Ján Mahút, Ing. Tibor Demeter, Jozef Murín, Ing. Magdaléna Štyráková, Ivan Bugáň, Mgr. Jozef Bušniak, Ing. Róbert Moravčík, MUDr. Peter Oravec, Ing. Ján Kubačka, Eva Lofajová, Ing. Rudolf Salcer, Mgr. Ľubomír Turkota, Miroslav Kupčo, Pavol Adamec, Jaroslav Úradníček, Zdenka Tomečková, Ing. Adriana Adamcová, Jaroslav Janík, František Mareta, Jozef Tausk, Janka Palková, Jaroslav Kiša, Vladimír Široň, Ing. Stanislav Vilček. **8.**

volebný obvod – Bysterec: MUDr. Ján Neznámy /SDĽ, SMER/, MUDr. Peter Šulej /SDKÚ, DS/, Barnabáš Ťvegeš /SDĽ, SMER/, MUDr. Václav Hradec, CSc. /SDA/, PaeDr. Boris Lettrich /ANO/, Karol Hromádka /PSNS, SNS/, Ing. Dalibor Pelach /HZDS, SOP, MUDr. František Kováčik /KDH/, Ing. Peter Ostrihoň, PaeDr. Ján Pečeňák, PhDr. Magdaléna Baričiaková, MUDr. Juliana Gregová, PhDr. Dušan Krška, Mgr. Alexander Kováč, Ing. Jaroslav Dvorský, Ing. Ján Zgrebňák, Leonard Vajdulák, Marián Suroviak, Ing. Katarína Cimráková, Mgr. Peter Zemko, Ing. Ján Dudáš, Juraj Florek, Jozef David, Ing. Jozef Šuran, Stanislav Pekelnický, Ing. Marián Pilka, Otlia Kočalková, Ing. Ľubomír Cimrák, Ing. Ivan Cimrák, Peter Kokoška, Ľubica Hnilická, Július Lovás, Daniela Bašistová, Ing. Gustáv Frohlich, Ján Mihál, Ing. Jaroslav Kutlík, Katarína Kováčiková, Pavol Pachník, Jozef Gajdošík, Mária Chrenová, Mgr. Daniel Marček, Jozef Franček, **9. volebný obvod – Malý Bysterec: Ing. Milan Bruncko /KSS/, Mgr. Peter Hacaj, Ing. Vladimír Adamec, Ing. Zuzana Kubačková, Ján Gáll, Mgr. Margita Koklesová, Ing. Ľubomír Ondirko, MUDr. František Tokár, Peter Maľuga, 10. volebný obvod – Beňová Lehota: Jozef Dibdiak /ANO/, Vladimír Jandura, Michal Lavrík, Ing. Martin Hrnčiar, Mgr. Jindřich Lonský.**

Poslancov, zvolených do mestského zastupiteľstva sme dali na 1. miesto v príslušnom volebnom obvode a zvýraznili.

V nedeľu 8. decembra 2002 sa v zmysle zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí uskutočnilo slávnostné odovzdávanie osvedčení o zvolení za primátora mesta a poslancov mestského zastupiteľstva. Slávnostný akt odovzdávania osvedčení sa uskutočnil v obradnej sieni MÚ v DK. Novozvolených poslancov a primátora privítal Daniel Mlynárik, zapisovateľ mestskej volebnej komisie a Mgr. Stanislav Markovič, predseda mestskej volebnej komisie, ktorý zároveň zhodnotil priebeh volieb. Voľby, napriek nízkej účasti voličov mali pokojný a dôstojný priebeh. Potom nasledovalo slávnostné prevzatie si osvedčení z rúk členov mestskej volebnej komisie. Do MZ bola zvolená jediná žena MUDr. Eva Hrudová a 24 mužov. Prvýkrát v MZ zasadnú deviatí poslanci: MUDr. Eva

Hrudová, Ing. Juraj Kubas, MUDr. Jozef Tholt, Ing. Dalibor Pelach, Mgr. Boris Lettrich, MUDr. Ján Neznámy, Ing. Milan Bruncko, Jozef Dibdiak a Barnabáš Üvegeš. Potom sa ujal slova staronový primátor PaeDr. Ľubomír Bláha, ktorý vyslovil presvedčenie, že *„poslanci MZ dajú na tieto štyri roky bokom politiku, ktorá ich doteraz rozdeľovala a budú sa riadiť rozumom a najmä požiadavkami a potrebami voličov – občanov mesta, aby tak spoločne urobili krok dopredu v rozvoji DK“*. Slávnostné skladanie sľubu poslancov sa konalo medzi vianočnými sviatkami.

Vyhodnotenie Volebného programu /VP/ mesta 1999-2002

Volebný program mesta Dolný Kubín schválilo mestské zastupiteľstvo uznesením č. 3 zo dňa 11. marca 1999. Mestské zastupiteľstvo za prítomnosti občanov kontrolovalo volebný program jedenkrát ročne, tak isto aj mestská rada. Mestské odborné komisie sledovali VP jedenkrát polročne, rovnako aj mestské výbory.

Pri organizácii práce a diania v meste DK mestské zastupiteľstvo i mestský úrad v súčinnosti s politickými stranami, hnutiami, spoločenskými inštitúciami a organizáciami sa zameriavali na oboznamovanie občanov, aké úlohy sa plnia v rámci VP a aké aktuálne problémy je nutné riešiť. Prostredníctvom mestských výborov, pri verejných hovoroch, podnetoch poslancov sa aktívne zapájali občania mesta na budovaní svojich mestských častí, či už návrhmi, pripomienkami, petíciami, sťažnosťami alebo samotným rozhodovaním pri riešení problémov.

Okrem už etablovaných politických strán a hnutí sa v priebehu volebného obdobia aktívne zúčastňovali na dianí v meste aj novovzniknuté politické strany. Priniesli veľa zaujímavých podnetov pre rozvoj mesta.

Pripomienky zo strany **občanov** na prácu pracovníkov MÚ sa riešili v rámci operatívnych porád, individuálnymi pohovormi. Boli kontrolované vedením MÚ a hlavným kontrolórom mesta. Súčasne dochádzalo k postupnej obmene pracovníkov pri zachovaní a odbornosti a jej zvyšovaní. Odbornú spôsobilosť si pracovníci

zvyšovali štúdiom, školeniami a predpísanými skúškami. Na MÚ neboli vypísané úradné hodiny pre styk s verejnosťou, ani u primátora mesta. Občania sa mohli obracať na vedenie a pracovníkov MÚ nepretržite. Nebolo potrebné robiť „dni otvorených dverí“, tie boli otvorené denne. Tí občania, ktorí mali záujem poradiť, pripomienkovať prácu na rozvoji mesta, dostali svoj priestor, či už boli z radov podnikateľov, zdravotníkov, charity, športovcov, kultúrnych pracovníkov, odborníkov z oblasti tepelného hospodárstva, cestovného ruchu. Boli dôležitými poradcami v rozhodovacej činnosti.

Vedenie, zamestnanci mesta, hlavný kontrolór a poslanci reagovali na všetky **stážnosti**. Žiadna neostala bez povšimnutia. Boli prerokované buď osobným pohovorom alebo písomným vyrozumením so snahou problém vyriešiť. Nestalo sa ani v jednom prípade, ak vznikla iniciatíva o vytvorenie a rozvoj dobrovoľnej organizácie na pomoc občanovi, aby nebola podporená zo strany MÚ.

Hľadali sa rôzne alternatívy **spolupráce medzi mestskou a štátnou políciou** pri ochrane majetku mesta, občana a jeho práv. Bezpečnosť v centre mesta pomáha zabezpečovať monitorovacie zariadenie. Najväčšie problémy boli s krádežami a vykrádaním motorových vozidiel. Bolo odhalených niekoľko krádeží, objasnili sa niektoré činy vandalizmu a vyčíňanie sprejerov. V tejto oblasti sú ešte značné rezervy. Je potrebné rozšíriť monitorovacie zariadenie, zlepšiť spoluprácu mestskej polície s občanmi, zvýšiť náročnosť na prácu mestských policajtov.

Snaha o **spoluprácu so štátnou správou** bola obojstranná. Niekedy boli rozdiely v predstavách ako dané problémy riešiť, ale v zásadných veciach nedochádzalo k rozporom. Najväčším problémom je a bude reforma verejnej správy. Tu musí byť ochota zo strany vlády, ministerstiev a štátnej správy, aby reforma mala jasný a transparentný postup, aby sa neudiala na úkor samosprávy a občana. Je potrebné, aby sa nerozrástla administratíva a byrokracia. **Spoluprácu s tretím sektorom** treba hodnotiť ako veľmi pozitívnu. Spoločne bolo realizovaných niekoľko projektov v oblasti budovania spoločných

úradov, rôznych akcií kultúrneho, duchovného a športového charakteru.

V rámci mesta boli vytvorené nadštandardné podmienky pre spoluprácu tak politických, cirkevných, ako aj rôznych spoločenských inštitúcií. Odzrkadlilo sa to v spoločenskom dianí v meste, kde sa prelínali rôzne podujatia s rôznym ideovým zameraním. Nevznikali žiadne obmedzenia, ale naopak bola snaha o spoluprácu.

Ekonomika mesta a jeho hospodársky rozvoj. Ekonomický rozvoj mesta negatívne ovplyvňovala – takmer počas celého obdobia plnenia volebného programu – vysoká zadlženosť z predchádzajúceho obdobia, ktorá predstavovala sumu viac ako 47 mil. Sk, krach tepelného hospodárstva, kde strata dosiahla výšku okolo 22 mil. Sk /pričom strata voči jednotlivým občanom sa nedá ani vyčíslit'/ a tiež nesytemové hospodárenie Technických služieb, s.r.o., kde účtovná strata dosiahla desiatky miliónov korún. Napriek uvedeným faktom sa v jednotlivých mestských častiach podarilo zrealizovať:

Beňová Lehota – výstavba kanalizácie, vodojemu, vodovodu. Vybudovanie komunikácií, osvetlenia, zregulovanie potoka, skultúrnenie prostredia, zabezpečenie technickej vybavenosti v rámci IBV. Celkom bolo preinvestované vyše 10 mil. Sk.

Kňazia – vybudovanie chodníka, parkoviska a kanalizácie, rekonštrukcia cintorína, oprava komunikácií, rekonštrukcia požiarnej zbrojnice, uzavretie divokej skládky, odovzdaných bolo 36 nájomných bytov, je vypracovaná projektová dokumentácia vodovodu Jelšava. Celkom sa preinvestovalo 3 200 tisíc Sk.

Mokrad' – vybudovanie oddychovej zóny, odvodnenie cintorína a jeho dobudovanie, vybavenie domu smútku, oprava komunikácie, oprava miestneho rozhlasu. Náklady predstavovali sumu 950 000 Sk.

Záskalie – vybudovanie oporného múru, stiahnutie povrchových vôd, oprava zvonice, oprava komunikácie na Kubínsku hoľu. Celkove bolo preinvestovaných 1 300 tisíc Sk.

Medzihradné – vybudovanie cesty IBV Kuríny a spojovacieho chodníka, vybudovanie provizórneho osvetlenia, oprava chodníka na

ul. Hamuljakovej, nová cesta v Srňacom. Celkove bolo preinvestovaných 4 500 tisíc Sk.

Sídlisko Banisko – prekládka diaľkového vedenia elektrického kábla, zachytenie povrchových vôd, príprava štúdie na zabránenie zosuvu svahu, spojovacie schody, opravy komunikácie. Celkove bolo preinvestovaných 2 800 tisíc Sk.

Sídlisko Bysterec – rekonštrukcia verejného osvetlenia, nájazdy pre zdravotne postihnutých spoluobčanov /vozičkárov/, oprava komunikácií, výstavba hromadných garáží, inštalácia unikátnych binárnych hodín. Celkove bolo preinvestovaných 4 500 tisíc Sk a z mimorozpočtových zdrojov mesta vo výške 8 mil. Sk bola realizovaná výstavba hromadných garáží.

Sídlisko Brezovec – vybudované bolo nové osvetlenie a rekonštruované na ul. Nemocničnej. V tejto lokalite počas volebného obdobia bolo odovzdaných 106 bytov, z toho 66 nájomných. Zrealizovala sa technická vybavenosť, vybudovala sa prístupová cesta k obchodnému centru Rudea, opravili sa komunikácie, v rámci KBV sa dokončila prístavba ZŠ M. Hattalu a začalo sa s výstavbou parkovísk na ul. M. Hattalu a detského ihriska. Celkove sa preinvestovalo 52 mil. Sk.

Staré mesto – zrealizovala sa rekonštrukcia 24 b.j. na ul. J. Ťatliaka, rekonštrukcia cestného mosta cez rieku Oravu, oprava a nátery kolonádového mosta, náter visutej lavice ku Kuzmínovu, oprava svetelnej križovatky, oprava a údržba komunikácií, úprava križovatky, na ul. ČSA, vyasfaltovanie cesty na ul. Bernolákovej, dobudovanie asfaltového nástupišt'a na ul. Aleja Slobody, oprava a údržba historického cintorína. Celkove bolo preinvestovaných 18 mil. Sk a na opravu cestného mosta cez rieku Oravu bolo zo štátneho rozpočtu získaných vyše 30 mil. Sk.

Požiadavky mestských častí, ich obyvateľov a poslancov boli oveľa rozsiahlejšie, avšak rozpočet mesta ani ďalšie zdroje neumožnili ich realizáciu.

Školstvo. Mesto venovalo tomuto úseku veľkú pozornosť. Vybudovala sa telocvična pri Obchodnej akadémii a začalo sa

s výstavbou telocvične Gymnázia P.O.H, ktorá bude slúžiť ako športová hala. Mesto vyčlenilo 5 mil. Sk zo svojho rozpočtu z fondu „Vráťme šport do škôl“ na výstavbu telocvične pri ZŠ M. Kukučina. Na opravu telovýchovných zariadení na ZŠ Nemocničnej bolo vyčlenených 500 tisíc Sk a 150 tisíc SK sa investovalo do rekonštrukcie komína na ZŠ Kňažia. Pre potreby ZUŠ I. Ballu a vyššie odborné štúdium sociálno-právne pri OA v Dolnom Kubíne sa odkúpila budova Tribometalu v hodnote 3,5 mil. Sk. Pripravená je zámenná zmluva MŠ v Kňažej za objekty v majetku mesta, resp. finančná náhrada. S pomocou poslanca NR SR Dr. Pavla Hajdúka sa mesto podieľalo na zabezpečení technického vybavenia škôl v rámci projektu Infovek.

Šport. Mestská samospráva v maximálnej miere podporovala tak masový šport, ako aj výkonnostný a to finančnými príspevkami na činnosť, nákupom športového materiálu, budovaním športovísk a ich opravami a rekonštrukciami. V rámci zimného štadióna sa preinvestovalo viac ako 6 mil. Sk, do rekonštrukcie plavárne sa vložilo 2,9 mil. Sk, do letného štadióna vyše 300 mil. Sk. Vytvorila sa príspevková organizácia Mestské športové zariadenia, ktorá postupne zdokonaľuje koncepciu kvalitného a koncepčného riadenia športovísk.

Zdravotníctvo. Orgány mesta, mestská rada, zastupiteľstvo i vedenie MÚ DK riešilo v spolupráci s pracovníkmi NsP problémy súvisiace s koncepciou poskytovania zdravotníckych služieb. Je pripravený návrh na transformáciu zo štátu na samosprávny región. Je potrebné eliminovať riziká utlmenia zdravotníckych služieb, resp. ich likvidáciu. V priebehu roka mesto vyvíjalo veľkú snahu o zachovanie rozsahu a kvality poskytovaných zdravotníckych služieb nielen pre občanov mesta ale aj celej Oravy.

Sociálna oblasť. Starostlivosť o sociálne slabších občanov sa riešila vybudovaním domova pre osamelých. Je spracovaný projekt pre denný domov dôchodcov. Mesto financuje klub dôchodcov sumou 3 600 tisíc Sk. Od 1. júla 2002 mesto prevádzkuje zariadenia opatrovateľskej služby. Spolupracuje s domovom dôchodcov a penziónom. Ľuďom v sociálnej núdzi vypomáha finančnými

príspevkami. Vytvára podmienky pre činnosť Jednoty dôchodcov Slovenska aj v mestských častiach, ďalej pre sluchovo postihnutých, nevidiacich, SČK, občianske združenie Šanca, skauting, dobrovoľných požiarnikov a pod.

Kultúra. Z rozpočtu mesta je financované Mestské kultúrne stredisko. Finančne sú podporované kultúrne a spoločenské podujatia. Úzka spolupráca je s Oravskou galériou, Oravským múzeom, Oravským osvetovým strediskom, Oravskou knižnicou, archívom a dobrovoľnými organizáciami a záujmovými skupinami, ktoré sa aktivizujú v ľudových tradíciách, výtvarnom umení, hudbe a pod. Zvlášť výborná spolupráca je so základnými umeleckými školami v meste, v rámci spolupráce sa mesto podieľa pri organizovaní podujatí medzinárodného významu. Ich zásluhou je mesto veľmi pozitívne vnímané nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí.

Podnikateľská oblasť a zamestnanosť. V spolupráci s Agentúrou regionálneho rozvoja SEVER, podnikateľmi v rôznych oblastiach /vodného hospodárstva, priemyselnej výroby, cestovného ruchu a pod./ sa pripravilo niekoľko projektov pre rozvoj mesta. Bolo podaných vyše 50 rôznych projektov na domáce i zahraničné fondy. Vytipovali sa plochy a objekty pre podnikateľské činnosti. Bol zabezpečený výkup pozemkov pre supermarket. Hľadali sa medzinárodné kontakty pre vstup zahraničného kapitálu. Momentálne sú rozpracované tri veľké projekty, ktoré by mohli priniesť rozvoj mestu a riešiť zamestnanosť: 1. Využitie geotermálnych prameňov /náklad cca 70 mil. Sk/, 2. Realizácia vybudovania priemyselného parku voľného času v lokalite Gäcel v spolupráci s obcou Oravská Poruba, /náklad cca 120 mil. Sk/, 3. Výstavba vodných elektrární v prípade, že nebude ohrozené životné prostredie /náklad cca 700 mil. Sk/. V uplynulom volebnom období pretrvávala nezamestnanosť zhruba 20% a nepodarilo sa ju znížiť. Z dôvodu nestabilnej politickej situácie boli zahraničné kapitálové investície na Slovensko veľmi opatrne vkladané.

Medzinárodné kontakty. Mesto sa aktívne zapájalo do nadväzovania medzinárodných kontaktov. Intenzívna činnosť bola

hlavne v cezhraničnej spolupráci v rámci Euroregiónu Tatry /podanie spoločných projektov s Limanovou a Zakopaným/. Pokračovalo sa v kontaktoch s Dánskom /Egebjerg/ a Francúzskom /Montpelier/ v oblasti školstva, kultúry, zdravotníctva, športu a cestovného ruchu. Pokračovalo sa v dlhoročnej spolupráci s Pelhřimovom. Nadviazali sa nové kontakty s Watlingenom v Nemecku a mestom Strij na Ukrajine.

Financovanie. Počas volebného obdobia sa získalo viac ako 70 mil. Sk z mimorozpočtových zdrojov. V súčasnosti mesto nemá žiadny úver. Naopak naakumulovali sa zdroje pre rok 2003 v oblasti kapitálových príjmov vo výške viac ako 2 mil. Sk a 5 mil. Sk na výstavbu telocvične pri ZŠ M.Kukučina. V súčasnosti je podaných aj niekoľko ďalších projektov na fondy EÚ. V spolupráci s Agentúrou regionálneho rozvoja SEVER sa podarilo prostredníctvom projektu rozvoja cestovného ruchu zabezpečiť 2 mil. Sk na umelé zasnežovanie na Kubínskej holi. Podarilo sa zaviesť televízny signál systémom MMDS do mestských častí a centra mesta, vysporiadať majetok mesta v lyžiarskom centre Kubínska hoľa /okrem vodojemov a rozvodov vody/ a je vypracovaný projekt na definitívne riešenie. Vojenské kasárne a ich transformácia by mali slúžiť v prospech mesta – pre školstvo, mládež, šport, kultúru, podnikateľské aktivity a výstavbu supermarketu.

UDELENIE CENY MESTA DOLNÝ KUBÍN

Na slávnostnej akadémii dňa 12. septembra 2002 počas Dní mesta boli udelené Ceny mesta Dolný Kubín dvom významným kubínskym osobnostiam – **Jozefovi Regulymu**, predsedovi Mestského národného výboru v Dolnom Kubíne v rokoch 1960 – 1981 a **Ing. Ivanovi Budiakovi**, predsedovi MsNV v DK v rokoch 1981-1990 a primátorovi mesta DK v rokoch 1991-1998. Primátor mesta udelil Ceny mesta aj predstaviteľom **družobných miest Pelhřimova, Limanovej a Egebjergu**, ktorí sa zúčastnili Dní mesta 2002.

Jozef REGULY sa narodil dňa 2.2.1923 vo Vyšnom Kubíne. Po vypuknutí Slovenského národného povstania bol ako vojak pri Podolínci zajatý Nemcami a odvečený do zajateckého tábora.

V decembri 1944 sa mu podarilo utiecť a do oslobodenia bol v partizánskej skupine Signál v Malatinskej doline. Po oslobodení pracoval v poľnohospodárstve a na stavbách. V rokoch 1949-1952 pracoval v Poľnohospodárskom nákupnom závode v Dolnom Kubíne, v rokoch 1952-1954 bol predsedom Okresného národného výboru v Dolnom Kubíne, v rokoch 1954-1958 bol riaditeľom Poľnohospodárskeho nákupného podniku a v rokoch 1958-1960 riaditeľom Strojno-traktorovej stanice. Vo voľbách roku 1960 bol zvolený za predsedu Mestského národného výboru v Dolnom Kubíne a pracoval tu do roku 1981. Zaslúžil sa o výstavbu a rozvoj mesta Dolný Kubín. Počas jeho pôsobenia sa vybudovali sídliská Bysterec, Banisko, Matúškova, Aleja Slobody, školy na Bysterci, obchodné stredisko, nemocnica s poliklinikou na Brezovci, krytá plaváreň. Rozsiahla bytová výstavba umožnila demografický rast mesta. V roku 1960 mal Dolný Kubín 4688 obyvateľov, v roku 1970 už 8113 a v roku 1980 to bolo 13971 obyvateľov.

V rokoch 1981-1986 pracoval Jozef Reguly na Okresnom národnom výbore v Dolnom Kubíne vo funkciách vedúceho odboru sociálnych vecí a predsedu okresnej posudkovej komisie.

Jozef Reguly dostal mnohé ocenenia a vyznamenania za svoju prácu. Medzi nimi štátne vyznamenanie „Za vynikajúcu prácu“ v roku 1970, vyznamenanie za výstavbu Oravy, za výstavbu Stredoslovenského kraja, čestné uznanie za rozvoj národných výborov. Za účasť v odboji dostal pamätnú medailu k 20. výročiu SNP, pamätnú medailu k 25. výročiu SNP a medailu k 20. výročiu oslobodenia Československa.

Ing. Ivan BUDIÁK sa narodil dňa 8.4.1945 v Ivachnovej. Po absolvovaní Vysokej školy ekonomickej v Bratislave pracoval v rokoch 1968-1970 v Považských strojárňach v Považskej Bystrici, v rokoch 1970-1977 ako stredoškolský profesor na Strednej ekonomickej škole v Dolnom Kubíne, v rokoch 1977-1981 ako vedúci finančného odboru na Okresnom národnom výbore v Dolnom Kubíne, v rokoch 1981-1990 ako predseda Mestského národného výboru v Dolnom Kubíne, v rokoch 1991-1998 ako primátor mesta Dolný Kubín, v rokoch 1998-2002 ako štátny tajomník ministra vnútra pre

civilno-správny úsek, od roku 2002 v kancelárii prezidenta SR ako vedúci odboru pre styk s verejnou správou.

Za pôsobenia Ivana Budiaka pokračovala výstavba sídliska Brezovec, námestia Slobody, parkov a detských ihrísk, mesto sa plynofikovalo, vybudovali sa lyžiarske strediská na Kuzmínove a Kubínskej holi, zimný štadión, kolonádny most, jedinečný na celom Slovensku. Mesto rozšírilo družobné styky s francúzskym Gapom, talianskou Citadellou, rakúskym Schladmingom, dánskym Egebjergom a pokračovali dobré družobné vzťahy s českým Pelhřimovom, poľskou Limanovou a maďarským Egrom. Za pôsobenia Ivana Budiaka začali významné spoločenské, kultúrne, športové a iné podujatia, ktoré sa tradujú dodnes ako Kubínske jarmoky, hudobný festival Čírenie talentov, udeľovanie Ceny Fair-play MUDr. Ivana Chodáka.

Po prevzatí Ceny mesta Ing. Ivan Budiak uviedol: *„Svoje ocenenie beriem ako ocenenie všetkých ľudí, s ktorými som mal česť spolupracovať a robiť. Život každému mestu dávajú jeho ľudia, svojimi postojmi a svojou prácou a Dolný Kubín má jednu obrovskú výhodu, že má ľudí, ktorí sa o svoje mesto starajú a dávajú mu, čo mu patrí“.*

VEDENIE MESTA /mestské zastupiteľstvo, rada, odborné komisie, mestské výbory/

V januári sa primátor vyjadril k prioritám mesta: **„Rok 2002 by mal byť rokom rozvojovým“**. Mesto Dolný Kubín vstúpilo do združenia REGIÓN ORAVA. Je to dobrovoľné združenie oravských miest a obcí na území Oravy, ktoré je založené za účelom oživenia vzájomných vzťahov vo všetkých oblastiach rozvoja príľahlých oblastí medzi slovenskou a poľskou stranou. Predmetom činnosti združenia je vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj spolupráce pohraničných regiónov. Združenie je právnu osobou s úplnou právnu subjektivitou. Jeho činnosť je financovaná z prostriedkov pochádzajúcich z členských príspevkov, dobrovoľných príspevkov miest a obcí, fondov a nadácií, fondov EÚ, sponzorstva, hospodárskej

činnosti vykonávanej v zmysle platných právnych predpisov a z darov fyzických a právnických osôb. Združenie malo sídlo v Trstenej a mesto Dolný Kubín v ňom zastupoval primátor Dr. Ľubomír Bláha.

Mesto vstúpilo aj za člena **Združenia pre cestovný ruch**, ktoré založili podnikatelia z tejto oblasti.

V januári 2002 sa pracovník MÚ Ing. Vladimír Pavelka stal poslancom Národnej rady SR za HZDS, namiesto Jozefa Tarčáka, ktorý rezignoval na funkciu poslanca NR SR, keď ho zvolili od 1.1.2002 za predsedu Vyššieho územného celku v Žiline. Poslancom v NR SR z Dolného Kubína bol Pavol Hajdúk /SDL/, zástupca primátora mesta DK.

Aj keď mestské zastupiteľstvo v decembri 2001 zvolilo za riaditeľa mestského kultúrneho strediska PaedDr. Jána Pečeňáka od 1.1.2002, nenastúpil na funkciu a žiadal uznesenie zrušiť. MZ vo februári opäť zvolilo riaditeľa MsKS. V bodovom hodnotení mal RNDr. Ján Bencúr 761 bodov, Ing. Štefan Stieranka 729 bodov. Napriek tomu výberová komisia doporučila za riaditeľa Ing. Š. Stieranku. Nasledovala prezentácia kandidátov a hlasovanie poslancov, ktorí zvolili Štefana Stieranku za riaditeľa MsKS. Ďalšia zmena nastala vo funkcii konateľa Technických služieb, s.r.o., lebo doterajší konateľ Ing. Stanislav Heško v decembri 2001 rezignoval. Víťazom výberového konania sa stal Ing. Milan Ďaďo, ktorý tiež nenastúpil pre svoje podnikateľské aktivity a za konateľa TS, s.r.o. bol zvolený RNDr. Marián Sabo. Ing. Milan Ďaďo sa vzdal funkcie predsedu dozornej rady Tehos s.r.o. Členovia mestskej rady na toto miesto navrhli Ing. Ľudovíta Behulu. MZ delegovalo poslankyňu PhDr. Evu Luptákovú do Rady školy Strediska praktického vyučovania na ul. ČSA 1. Poslanci zvolili za prísediacich Okresného súdu v DK na obdobie rokov 2002-2006 občanov: PhDr. Oľgu Vaňovú, Ing. Janu Jašicovú, Editu Lackovú, Melániu Halašovú, Ing. Miriam Mačuhovú, Irenu Fišovú, Kvetoslavu Holdošovú, Martu Varečkovú, Dominika Guláša, Eduarda Krivdu, Jána Trnovského, Ing. Milana Bocku a Antona Roštka. Poslanci MZ v októbri zvolili do funkcie **hlavného mestského kontrolóra** na ďalších 6 rokov opäť Ing. Vojtecha Važana

/23 hlasovacích lístkov - áno, 14 – nie a 3-neplatné/. Mestský kontrolór v roku 2002 riešil 33 sťažností, podnetov a pripomienok od občanov. Podľa druhu sa jednalo v 9 prípadoch o susedské vzťahy /občianske spolunažívanie/, v 6 o rušení nočného klúdu, v 4 o životnom prostredí, v 4 o pracovníkoch MÚ, v 3 o verejnom poriadku, v 2 o nepovolené stavebné činnosti, 1 o verejnom osvetlení, 1 o nesprávnom umiestnení garáže, 1 o radovej výstavbe garáží, 1 o čistení miestnej komunikácie, 1 o predaji alkoholu. Podľa zákona o petičnom práve /č. 242/1998/ riešil mestský kontrolór 5 petícií. **Občania ul. Janoškovej a Matúškovej** napísali petíciu o zabudovaní cestných zvodidiel, znížení maximálnej rýchlosti na 40 km/h, postavení bariér proti hluku, kontrole dodržiavania rýchlosti radarom, likvidácii starých listnatých stromov, výsadbe ihličnatých stromov, vysokej hlučnosti pekárne Rusina a reasfaltovaní cesty na ul. Janoškovej. **Občania Bysterca** napísali petíciu proti zrušeniu pohostinného zariadenia ROB-SON PUB /bývalé Tri stoly/ a proti obmedzeniu otváracích hodín. **Občania ul. Železničiarov a Bernolákovej** podali petíciu vo veci prepojenia komunikačného koridoru na sídlisku Brezovec. **Občania ul. L. Štúra** podali petíciu na osadenie dopravnej značky obytná zóna, vybudovanie chodníka popri ceste, úprave chodníka a schodov od bloku 2295 k obchodnému domu. **Obyvatelia ul. Janoškovej** podali petíciu k územnému plánu mesta DK, lebo nesúhlasili s variantom vybudovania rýchlostnej komunikácie z Jasenovej cez Janoškovú ulicu, ani z Jasenovej poza Jasenovský potok.

Počas roka 2002 poslanci v mestskom zastupiteľstve zasadali a rozhodovali šesťkrát: 28. februára, 25. apríla, 27. júna, 5. septembra, 31. októbra, 3. decembra. Schválili 5 **všeobecno-záväzných nariadení** a 3 **doplňky**: doplnok k VZN č. 48/1997 o podmienkach podnikania na území DK, VZN č. 70/2002 o určení školských obvodov základných škôl v meste Dolný Kubín, VZN č. 71/2002 o chove, držaní a ochrane psov na území mesta DK, VZN o miestnych poplatkoch, doplnok k VZN č. 55/1998 o predaji výrobkov a poskytovaní služieb na trhovách miestach, VZN č. 72/2002

o podmienkach poskytovania dotácií právnickým a fyzickým osobám na území DK, doplnok VZN č. 67/2001 o zbere, preprave a zneškodňovaní komunálneho odpadu, VZN č. 73/2002 o dani z nehnuteľnosti, VZN č. 74/2002 o miestnych poplatkoch.

Poslanci sa vo svojich obvodoch a na mestských výboroch stretávali s občanmi a ich požiadavky prenášali do mestského zastupiteľstva. V roku 2002 odzneli nasledovné **interpelácie**:

- zriadiť predajňu suvenírov s oravským motívom na kolonádnom moste, lebo takáto predajňa v DK nie je,
- zdôvodniť občanom, prečo sa zvýšil poplatok za vývoz odpadu o 100%,
- udeliť úľavu na poplatku za vývoz odpadu študentom, bývajúcim na internátoch, oslobodiť záhradkárov od platenia poplatku za vývoz odpadu,
- zabezpečiť svah nad cestou v mestskej časti Jelšava, lebo zo svahu na cestu padali kamene,
- zinventarizovať majetok škôl, vyčíslieť ich škody, potrebné opravy a dlhy v súvislosti s prechodom kompetencií v oblasti školstva,
- pristavovať a odvážať dvakrát v roku veľkoobjemový kontajner pri všetkých záhradkárskech osadách v meste,
- znížiť poplatky za odvoz odpadu podnikateľom, inak počítat podnikateľom úhradu za vývoz odpadu,
- opraviť lavicu pri SEZ /výmena pletiva, lán, poškodených dosiek, základné nátery/,
- opraviť zvonnicu a cestu k požiarnej zbrojnici v Záskalí,
- doplniť osvetlenie na komunikácii Timravina v Záskalí,
- vybudovať zábradlie na Rybárskej ulici,
- opraviť cesty, jarky a vpustí povrchových vôd na ulici 29. augusta a ul. Andreja Halašu,
- kúpiť dobrovoľným hasičom nové uniformy,
- riešiť plesnenie stien v bytovke na Kňažej, dokončiť chodníky a opraviť plot na cintoríne v Kňažej, na tieto práce prideliť aspoň 4 pracovníkov VPP,
- znížiť poplatky UPC za káblovú televíziu,

- obmedziť hudobnú produkciu na Minigolfe z dôvodu nadmernej hlučnosti do neskorých nočných hodín,
- opraviť organ, reproduktory, ozvučenie na Dome smútku,
- vytipovať miesta na predaj starých aut,
- vyčistiť komunikáciu pri prvej svetelnej križovatke od Vyšného Kubína,
- riešiť zosuv pôdy pri studničke na ul. Chočskej – bl. 1532,1533 spevnením múru, aby sa blato a hlina nerozlievali po ceste,
- riešiť zosuv pôdy pri školskej jedálni ZŠ na ul. Hattalovej a oplotiť školskú jedáleň,
- opraviť vodovodné potrubie pri bl. 1524 a rozkopávku dať do pôvodného stavu,
- upraviť výšku parkovného na ul. Radlinského, vyberaného pri vstupe do pešej zóny,
- previesť inventarizáciu miestnych komunikácií,
- rekonštruovať cestný most cez rieku Oravu, ktorý je už 12 rokov v dezolátnom stave,
- zabezpečiť plynofikáciu ZŠ Kňazia a vysporiadať objekt materskej školy v Kňážeji,
- vyčistiť parkovacie plochy pred bytovkami, spracovať harmonogram jarného čistenia ulíc,
- prijať poriadok o voľbe futbalových trénerov v novej mestskej príspevkovej organizácii Mestské športové zariadenia,
- opraviť poškodenú informačnú tabuľu na sídlisku Banisku,
- nezrušiť jediné detské jasle v meste na ul. Nemocničnej,
- žiadať finančné prostriedky z Európskej únie na vytvorenie novej skládky odpadu,
- opraviť rigoly pri garážach na ul. Hattalovej, ktoré nie sú dobre vybudované, lebo voda zateká do garáží,
- opraviť asfaltový chodník na ul. Nemocničnej pri bytovkách č. 1948-1950,
- vyčistiť lesopark pod ul. Nemocničnou,
- opraviť prístupové schody ku škole na ul. Hattalovej,

- zriadiť detské ihrisko s preliezkami a pieskoviskom medzi bytovkami č. 2046 a novopostavenou na Brezovci,
- zriadiť fakultu niektorej univerzity v zrušených kasárňach,
- vybudovať pešie prepojenie medzi Baniskom a Brezovcom smerom z hlavnej cesty a napojiť ho na chodník na Brezovec,
- osadiť bránky na všetkých detských ihriskách na Brezovci a ul. Aleja Slobody,
- opraviť oplotenie pri bytovke č. 1947 na ul. Nemocničnej,
- opraviť asfaltový povrch detských ihrísk na Brezovci,
- vyštrkovať prístupovú komunikáciu medzi sociálnou poisťovňou a rybárskym domom,
- dokončiť výstavbu chodníka pri rodinných domoch na ul. Fučíkovej po obidvoch stranách,
- usporiadať kameninové kvetináče na chodníku od VÚB k autobusovému nástupišťu na Aleji Slobody tak, aby sa dalo prejsť s kočíkmi,
- osadiť dopravnú značku „zákaz parkovať“ na križovatke ulíc SNP a Pelhřimovskej a vypíliť tu kríky, lebo bránia bezpečnému výhľadu na križovatke,
- vyznačiť prechod pre chodcov na spojnici chodníkov pred nemocnicou s poliklinikou,
- opraviť chodníky po rozkopávkach SKT,
- vyasfaltovať cestu pred 8 rodinnými domami v Beňovej Lehote pred hlavným mostom pozdĺž potoka naľavo,
- pokračovať v regulácii Beňolehotského potoka,
- vyriešiť problémy s vývozom komunálneho odpadu z 5 rodinných domov za obchodom v Beňovej Lehote,
- opraviť zvonice v Beňovej Lehote, osadiť vývesnú skrinku na autobusovej zástavke v Beňovej Lehote,
- kosiť plochy pri železničnej stanici ku ul. ČSA, oproti kasárňam, pri parkovisku hotela Severan, pri budove bývalého NF na ul. Ťatliakovej,
- osadiť zábradlie pri novovybudovaných schodoch na Banisku pri autobusovej zástavke,

- vyrovnať a vyasfaltovať prístupový chodník na Banisko od obchodu ku horným blokom č. 1538 a 2035 a opraviť verejné osvetlenie v tomto priestore,
- vybudovať chodník na Banisku medzi bytovkou č. 1520 a zvodidlami,
- odstrániť predajné stánky pri NsP na Brezovci, ktoré kazia estetický vzhľad nemocnice,
- opraviť jamu na komunikácii smerom z Brezovca /pred obchodom s poľnopotrebnami/, ktorá vznikla rozkopávkou pri plynifikácii,
- opraviť svetelnú signalizáciu na železničnom prechode pri stanici, lebo tu dlho svietila červená po prechode vlaku a vodiči prechádzali na červenú,
- upraviť prevádzku mestskej hromadnej dopravy, návrhy na časové zmeny v premávke,
- rekonštruovať plaváreň, lebo hygienik ju chcel zavrieť,
- delegovať do výberových komisií na verejné obstarávanie aspoň jedného poslanca mestského zastupiteľstva,
- pokračovať v dostavbe zimného štadióna vybudovaním miest na sedenie, vzduchotechniky a klimatizácie,
- rekonštruovať kotolňu a komín na ZŠ v Kňážeji, lebo sú v dezolátnom stave,
- vybudovať trafostanicu pre 55 a 60 b. j. na Brezovci, vybudovať parkovisko pred obchodom Rudea na Brezovci, parkovisko pred fitnesscentrom na Bysterci /MsKS/,
- vyčistiť priestor okolo ľudovej jedálne,
- riešiť zlú dopravnú situáciu v meste, neprehľadnosť križovatiek od Okresného úradu na Sihot' pri odbočovaní vľavo, neprehľadnosť križovatky na Sihoti spôsobovali vozidlá zaparkované na pravej strane,
- zabezpečiť zmenu prednosti vozidiel prichádzajúcich v smere od Ružomberka do Medzihradného,
- dodržiavať 5 m odstup vozidiel od prechodu pre chodcov na komunikácii smerom od kolonádneho mosta ku obchodnému domu „Kocka“,

- vybudovať malé detské ihrisko na konci ul. Ľ. Štúra,
- vybudovať chodníky na ul. Ľ.Štúra a ul. Hattalovej na miestach, ktoré k novým bytovkám občania sami vychodili a vyštrkovali,
- vybudovať rigol pri pozemkoch p. Konfalu a Kozáčika a zvedenie vôd do bočnej kanalizácie,
- interpelácie riešiť pozitívne, nie tak, že mesto odpovie občanom, ako sa veci nedajú riešiť,
- petícia občanov ul. Železničiarov a Bernolákovej o zrušenie prechodu pre peších cez starú poľnú cestu vedľa sadu p. Šárfyho smerom na Brezovec do nemocnice a kostola, po ktorej chodili občania Záskania, domova dôchodcov a žiaci ZŠ Brezovec. Ako náhradu im vybudovať cestu a chodník,
- odstrániť divoké skládky na Banisku, pri kotolni a záhradkách, odstrániť starý vrak vozidla,
- opraviť komunikáciu na ul. A. Sládkoviča /počas dažďov sa tu vytvárajú veľké mláky, ktoré znečisťujú rodinné domy/,
- rozšíriť chodník na ul. M.R. Štefánika, upraviť chodník oproti bývalej kapličke na tejto ulici, ktorý vadí kamiónom pri ich odbočovaní vpravo,
- vyriešiť parkovanie na komunikácii pod penziónom a na štátnej ceste na Banisku /na autobusových zástavkách/ po oboch stranách, lebo prekážajú prevádzke autobusovej mestskej hromadnej dopravy,
- vypíliť vzrastlé a suché stromy pri katolíckom kostole a na historickom cintoríne, zhodnotiť dreviny v meste, lebo mnohé sú prestárnuté, suché, prekážajú, treba ich nahradiť novou výsadbou okrasných drevín,
- MUDr. Kováčik, člen rady pre telesne postihnutých občanov, žiadal mesto o poskytnutie priestorov na zriadenie chránenej dielne pre mladých ľudí, ktorí sú telesne postihnutí.

Mestská rada zasadala počas roka 2002 dvanásťkrát: 29. januára, 19. februára, 27. marca, 16. apríla, 28. mája, 18. júna, 30. júla, 27. augusta, 24. septembra, 22. októbra, 13. novembra a 26. novembra. Mestské výbory a mestské odborné komisie predkladali správy

o svojej činnosti do mestskej rady. MR pripravovala materiály do mestského zastupiteľstva.

Nadácia otvorenej spoločnosti – Open Society Foundation Bratislava poskytla mestu Dolný Kubín finančný príspevok vo výške 240 tis. Sk na pokrytie nákladov spojených s projektom medziobecnéj spolupráce – **spoločnej úradovne**. Úradovňa mala zabezpečovať oblasť riadenia výstavby, architektúry, životného prostredia, poskytovania prácnych služieb.

PRECHOD KOMPETENCIÍ NA MESTO DOLNÝ KUBÍN

Prechod pôsobnosti z orgánov štátnej správy na samosprávu je upravený zákonom NR SR č. 416/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov. Počas roku 2002 prešli v zmysle tohto zákona na mesto Dolný Kubín z Okresného úradu v Dolnom Kubíne nasledovné kompetencie:

K 1. januáru 2002:

1. Na **úseku ochrany prírody a krajiny** /ochrana drevín/ a **úseku vodného hospodárstva** agendu vykonáva oddelenie výstavby, architektúry a životného prostredia MÚ a agendu na úseku vodného hospodárstva vykonáva oddelenie služieb MÚ v DK.
2. Na **úseku vedenia matrík** agendu zabezpečuje oddelenie vnútorných vecí MÚ v DK.
3. Na **úseku cestovného ruchu** prešli na mesto dve pôsobnosti – vypracovávanie programov cestovného ruchu a koordinácia spolupráce právnických osôb vo veciach cestovného ruchu. Výkon agendy zabezpečuje oddelenie služieb, regionálneho rozvoja a cestovného ruchu MÚ v DK.
4. Na **úseku regionálneho rozvoja** prešli na mesto pôsobnosti o podpore regionálneho rozvoja. Aj túto agendu zabezpečuje oddelenie služieb, regionálneho rozvoja a cestovného ruchu MÚ v DK.

K 1. júlu 2002:

5. Na **úseku zdravotníckej starostlivosti a humánnej farmácie**, ktoré patrili do pôsobnosti štátneho lekára, MÚ zabezpečuje

súčinnosť na preventívnych programoch a schvaľovanie ordinačných hodín neštátneho zdravotníckeho zariadenia. Ďalšie pôsobnosti z tejto oblasti sa presunú na mesto k 1.1.2003.

6. Na **úseku sociálnej pomoci** prešli na mesto pôsobnosti v poskytovaní starostlivosti v Zariadení opatrovateľskej služby na Zochovej ulici. Ide o zariadenie bez právnej subjektivity.
7. Na **úseku školstva** prešli na mesto rozsiahle kompetencie. Delimitáciou prešlo do pôsobnosti mesta 5 základných škôl s právnou subjektivitou, dve základné umelecké školy, Domček – centrum voľného času detí a mládeže, ktoré majú právnou subjektivitu. Bez právnej subjektivity prešlo 10 materských škôl v meste a Stredisko služieb škole.

Prechod kompetencií z orgánov štátnej správy na mesto sa realizoval s problémami. Zo strany štátnej správy neboli dodržané termíny vypracovania delimitačných protokolov, majetok je v havarijnom stave /napr. kotolňa a komín ZŠ Kňažia/, nie sú vysporiadané všetky majetkovo-právne vzťahy k nehnuteľnostiam. Nie všetky delimitované finančné prostriedky boli už poukázané na účet mesta. Školy a školské zariadenia majú problémy s vykonávaním účtovno-hospodárskej agendy, vypracovaním rozpočtov, správcovstvom siete učební PC, realizáciou zákona o verejnom obstarávaní a pod. Zo strany mesta nie je možné zabezpečiť okamžitú pomoc školám ihneď z dôvodov nedostatku finančných zdrojov i personálnych kapacít.

HOSPODÁRENIE /plnenie rozpočtu, majetok mesta/

Hospodárenie a plnenie rozpočtu Mesta Dolný Kubín v roku 2002 sa riadilo rozpočtom schváleným dňa 13. decembra 2001 v MZ s výškou príjmov a výdavkov bežného rozpočtu 66 772 tis. Sk, výškou príjmov a výdavkov kapitálového rozpočtu 1 930 tis. Sk. Rozpočet bol v priebehu roka 2002 upravovaný a to kapitálový rozpočet dňa 27. júna na výšku príjmov a výdavkov 63 690 tis. Sk a dňa 5. septembra na výšku príjmov a výdavkov 75 547 tis. Sk. Bežný rozpočet bol upravený dňa 5. septembra na výšku 79 538 tis. Sk, dňa 31. októbra na výšku 100 958 tis. Sk a dňa 13. decembra na výšku 102 958 tis. Sk.

Výsledok hospodárenia – **prebytok** za rok 2002 /rozdiel medzi príjmami a výdavkami/ bol dosiahnutý vo výške **8 683.351,63 SK**, ktorý je krytý na účtoch mesta v peňažných ústavoch VÚB a.s. Dolný Kubín a PKB a.s. Námestovo.

Kapitálové príjmy boli dosiahnuté vo výške **78 514 Sk**, t.j. plnenie upraveného rozpočtu na 104 %. Na naplnení kapitálových príjmov /z predaja budov/ sa podieľali splatené odpredaje obchodných priestorov na ul. SNP vo výške 12.885.516 Sk, splátky za odpredané byty vo výške 2.082 tis. Sk, bol zrealizovaný odpredaj auta vo výške 207 tis. Sk. V roku 2002 Fond národného majetku SR vysporiadal kompenzácie nákladov miest a obcí na vybudovanie plynárenského zariadenia. Mesto Dolný Kubín dostalo čiastku 8.056.685 Sk. Ďalej boli získané finančné prostriedky z odpredaja pozemkov vo výške 2.790 tis. Sk.

Na výstavbu nájomných bytov - 66 bytová jednotka na Brezovci - bola mestu poskytnutá dotácia Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vo výške 19.190 Sk a dotácia na technickú vybavenosť vo výške 2.211 tis. Sk. Na základe uznesení MZ boli čerpané prostriedky z fondu rozvoja bývania vo výške 13.950 tis. Sk na dobudovanie technickej vybavenosti k novovybudovaným nájomným domom. A taktiež bol čerpaný úver zo ŠFRB vo výške 17.000 tis. Sk na výstavbu 66 bj na Brezovci.

Čerpanie **kapitálových výdavkov** - výška 75.782 Sk, t.j. 100%. kapitálové výdavky boli použité na nákup softvéru a výpočtovej techniky, nákup budovy /bývalá materská škola, teraz ZUŠ/ od spoločnosti Dana Tribometal a.s., rekonštrukciu strechy a prestrešenia vchodu na budove MÚ. Na dobudovanie a oživenie monitoringu pre mestskú políciu boli zakúpené kamery vo výške 357 tis. Sk. Ďalej bola zakúpená snehová fréza, drtička konárov, odvetvovač a píla na železo, ktoré boli dané do prenájmu TS s.r.o. Do nového Domu smútku v m.č. Mokrad' bol zakúpený chladiaci box, dokúpila sa súčiarka potrebná na prenos informácií z Infoštúdia cez MMDS. Kapitálový transfér bol pridelený MsKS na nákup ozvučovacej techniky a rozmnožovacieho stroja. Zrealizovali sa viaceré investičné

akcie ako napr. spojovací chodník ulíc MDD a gen. Svobodu, parkovisko na Brezovci, cesta v Beňovej Lehote, chodníky na Fučíkovej ulici a Kňažej, prístupová cesta v Sfnacom, prekrytie schodov námestia J.Vojtaššáka.

Na dosiahnutých bežných príjmoch v roku 2002 vo výške **134.038 tis. Sk** sa podieľali vlastné príjmy čiastkou **133.824 tis. Sk** a príjmy rozpočtových organizácií /základné školy, ZUČ a CVČ/ čiastkou **214 tis. Sk**.

V oblasti kategórii **dane z príjmov, ziskov a kapitálového majetku** bolo plnenie /116%/ ovplyvnené prekročením rozpočtovaných **príjmov dane z príjmov fyzických osôb** /113% - prekročenie o 3.073 tis. Sk/ a **dane z príjmov právnických osôb** /131% - prekročenie o 1.574 tis. Sk/. Túto kategóriu príjmov tvoria príjmy z podielových daní štátneho rozpočtu.

V kategórii **daň z majetku** bolo v porovnaní s rozpočtom vykázané plnenie na 104% /viacej o 444 tis. Sk/. Prekročenie tejto položky bolo spôsobené tým, že daň z nehnuteľnosti /splátky roku 2001/ mnohé právnické a fyzické osoby uhradili v januári 2002.

V kategórii **domáce dane na tovary a služby** je vykázané plnenie vo výške **13.063 tis. Sk** /121%/. V štruktúre týchto príjmov je oproti rozpočtu nižšie plnenie na položke poplatok z predaja alkoholu a tabakových výrobkov /menej o 125 tis. Sk/ a to z dôvodu, že poplatníci si neplnili povinnosť v platení preddavkov.

Priaznivé plnenie je na položke **poplatok za psa, poplatok za ubytovacu kapacitu, poplatok z reklamy, poplatok zo vstupného**. K prekročeniu rozpočtovanej čiastky došlo u **cestnej dane**, kde boli príjmy oproti upravenému rozpočtu vyššie o 635 tis. Sk.

V štruktúre príjmov nedošlo k naplneniu rozpočtu u **príjmov z podnikania a z vlastníctva majetku** /plnenie len na 63%/. Napríklad rest vo výške 260 tis. Sk, lebo nedošlo k úhrade nájmu za pozemok pod tržnicou, omeškané sú niektoré splátky nájmu za posledný štvrtrok.

U príjmov skupiny **administratívne a iné poplatky a platby** je vysoké plnenie a to hlavne na položke správne poplatky za automaty

z dôvodu vybavovania si povolenia na rok 2003 už v decembri 2002. Ďalej inkaso za stravné v klube dôchodcov, materských školách, príjmy za práce vykonávané strediskom služieb, príjmy za opatrovateľskú službu v zariadení na Malom Bysterci.

V skupine **iné nedaňové príjmy** je plnenie na 118%. Došlo k mimosúdnej dohode ohľadne vysporiadania pohľadávok po bývalej OSCR vo výške 130 tis. Sk. V tejto skupine sú príjmy z Národného úradu práce – refundácia miezd pracovníkov na VPP, výťažky z lotérií a podobných hier a príjmy z rozpočtových organizácií /školstva/.

V roku 2002 boli na účet mesta poukázané finančné prostriedky od nadácie otvorenej spoločnosti – **tuzemský grant** vo výške 240 tis. Sk. Tieto prostriedky boli čiastočne použité na pokrytie nákladov spoločnej administratívy v oblasti riadenia výstavby, architektúry, životného prostredia a poskytovania právnych služieb. Z dôvodu presunu kompetencií zo štátnej správy na samosprávu boli mestu poukázané decentralizačné dotácie na matriky vo výške 407 tis. Sk, na školstvo 11.462 tis. Sk, na sociálne veci 322 tis. Sk a na mzdy pre pracovníkov školstva 45.974 tis. Sk.

Výška čerpania rozpočtovaných **výdavkov** za rok 2002 predstavuje čiastku **128.090.344,41 Sk**.

Čerpanie výdavkov bolo ovplyvňované tvorbou zdrojov v príjmovej časti rozpočtu. Údaje uvádzané v tabuľkovej časti obsahujú finančné plnenie výdavkov, vecné plnenie bolo vyššie o záväzky voči dodávateľom, ktoré k 31. decembru 2002 predstavovali čiastku 322.056,91 Sk.

Oddiel 01 – **všeobecná verejná správa** – celkom bežné výdavky vo výške **21.497 tis. Sk**, plnenie ročného rozpočtu na 88%. Tento oddiel zahŕňa výdavky na verejnú správu – 17.330 tis, Sk, t.j. 102%. Sú tu zahrnuté výdavky na mzdy a odvody poistného, 99%, cestovné výdavky, výdavky na elektrickú energiu 96 tis. Sk, plyn 94 tis. Sk, tepelnú energiu 623 tis. Sk, vodné a stočné 122 tis. Sk, telefón, mobil 400 tis. Sk, poštovné služby 360 tis. Sk, internet 29 tis. Sk /aj informačnej kancelárie TIK/, náklady na vybavenie kancelárii nábytkom, výpočtovou technikou, vrátane tlačiarní 454 tis. Sk, papier

40 tis. Sk, kancelárske potreby, čistiace a hygienické prostriedky 330 tis. Sk, tlačivá, tlačiarenské práce, knihy, noviny, zbierky zákonov 240 tis. Sk, upratovanie, čistenie, pranie, lieky, náhradné diely, pracovné náradie, odev, obuv, renovácia pások, tonerov, zhotovenie kľúčov, pečiatok 375 tis. Sk, závodné stravovanie 236 tis. Sk. Výdavky na dopravné – PHM, olej, mazivá 150 tis. Sk, zákonné a havarijné poistenie 70 tis. Sk, údržba aut 27 tis. Sk, pneumatiky 38 tis. Sk a pod. Ďalšie výdavky na údržbu budov 900 tis. Sk, údržba nábytku, strojev a zariadení, výpočtovej techniky, hlasovacieho zariadenia 139 tis. Sk, prenájom 71 tis. Sk /za parkovisko pri NsP 36 tis. Sk/, prenájom poštového priečinka a pod. Výdavky na reprezentačné, inzerciu, znalecké posudky, geometrické plány 150 tis. Sk, náhrady FO vykonávajúcim civilnú službu na MÚ, exekučné služby 15 tis. Sk, výdavky na úhradu dane z prevodu nehnuteľností 70 tis. Sk, odvod do sociálneho fondu 73 tis. Sk, poistné majetku a pracovníkov 230 tis. Sk, advokátske, komerčné a právne služby 160 tis. Sk, odmeny poslancom, občianskym výborom, komisiám 483 tis. Sk.

Tento oddiel zahŕňa **výdavky na finančnú a rozpočtovú oblasť** 3.616 tis. Sk, t.j. 55%. Výdavky na útvary kontroly, príspevky obchodnej spoločnosti Tehos a vykrytie straty spoločnosti SKI Centrum s.r.o. v likvidácii.

Iné všeobecné služby – výdavky na matričnú činnosť, 483 tis. Sk, z toho výdavky vykryté rozpočtom mesta 76 tis. Sk, **všeobecné verejné služby** – výdavky na voľby. **Transakcie verejného dlhu** – výdavky vo výške 55 tis. Sk za úroky spoločnosti Dana Tribometal a. s. /odkúpenie budovy ZUŠ na splátky/.

Oddiel 03 – **verejný poriadok a bezpečnosť**, celkom čerpanie rozpočtu **3.739 tis. Sk**, t.j. 101 %. Výdavky na policajnú službu MP – 3.574 tis. Sk, 101% - náklady na mzdy a poistné 3.062 tis. Sk, odvody do soc. fondu 20 tis. Sk, telefón, mobil 26 tis. Sk, nábytok a vybavenie kancelárskych priestorov 14 tis. Sk, strelivo 17 tis. Sk, odev, obuv 82 tis. Sk, krmivo pre psov, očkovanie psov 22 tis. Sk, závodné stravovanie 80 tis. Sk, PHM, olej, údržba auta, pneumatiky, poistenie

aut 149 tis. Sk, údržba techniky slúžiacej MP 18 tis. Sk, prenájom športového zariadenia 16 tis. Sk, fotoslužby 10 tis. Sk.

Výdavky na **požiarnu ochranu** – 165 tis. Sk, t.j. 109%. Náklady na požiarne zbrojnice a náklady na dobrovoľné požiarne zbory na území mesta.

Oddiel 04 – **ekonomická oblasť** – čerpanie rozpočtu **8.221 tis. Sk**, t.j. 115%. Výdavky na dopravné značky a tabule 108 tis. Sk, príspevok pre MHD za bezplatnú dopravu bezpríspevkových darcov krvi 83 tis. Sk, zimná údržba ciest a chodníkov, odstraňovanie a odvoz snehu 2.400 tis. Sk, údržba čakární 14 tis. Sk, náter lavice cez Oravu, oprava lavice v Záskalí, vysprávky ciest, chodníkov, parkovísk a schodov.

Oddiel 05 – **ochrana životného prostredia**, čerpanie rozpočtu **8.592 tis. Sk**, t.j. 106%. Úhrada výdavkov na čistenie verejných priestranstiev 1.078 tis. Sk, údržbu kanalizácie Mokrad' 81 tis. Sk, čistenie rigolov, vpustí, zber a uloženie odpadu 6.679 tis. Sk, triedenie a skládkovanie 273 tis. Sk.

Oddiel 06 – **bývanie a občianska vybavenosť**, čerpanie rozpočtu **10.766 tis. Sk**, t.j. 104%. V roku 2002 mesto zamestnávalo pracovníkov na VPP – 778 tis. Sk, náklady na prevádzku a údržbu detských ihrísk na verejných priestranstvách, nákup kĺzačiek, výroba bránok 308 tis. Sk, údržba verejnej zelene – ošetrovanie záhonov, letničiek, ošetrovanie stromov, kríkov, mobilnej zelene, obnova sadovníckych prvkov, kosenie, polievanie 3.272 tis. Sk, údržba studne CO na Mokradi 10 tis. Sk, náklady na elektrickú energiu verejného osvetlenia 3.054 tis. Sk, údržba verejného osvetlenia 2.964 tis. Sk, údržba trhovísk 14 tis. Sk, verejných WC 108 tis. Sk, provízia za odpredaj bytov 110 tis. Sk.

Oddiel 08 – **rekreácia, kultúra, náboženstvo**, **13.069 tis. Sk**, t.j. 98%. Patria tu náklady na športové podujatia organizované mestom 160 tis. Sk, náklady na prevádzku športových zariadení 1.480 tis. Sk, transfery TJ v meste 621 tis. Sk, oslavy mesta 210 tis. SK /májové koncerty, dni mesta, deň úcty k starším, cena FP, MDD/, dotácie pre MsKS 3.750 tis. Sk a MŠZ 4.500 Sk, na činnosť SPOZ 21 tis. Sk,

tlačiarenské práce 21 tis. Sk, propagácia a reklama mesta 188 tis. Sk, návštevy zahraničných delegácií 26 tis. Sk, darčeky na uvítanie detí, poukážky pre deti 44 tis. Sk, odmeny pre účinkujúcich pri obradoch 82 tis. Sk, odmena kronikárke a za vedenie pamätnej knihy 26 tis. Sk. členské RVC, ZMOS, Euroregión, údržba cintorínov 179 tis. Sk.

Oddiel 09 – **vzdelávanie**, 60.366 tis. Sk, vrátane dotácie. Výdavky na detské jasle 533 tis. Sk, školenia, kurzy, semináre 28 tis. Sk, nájomné evanjelickej cirkvi 200 tis. Sk. Nekryté výdavky dotáciou od Ministerstva financií na školstvo boli z rozpočtu mesta uhradené náklady na SSŠ 16 tis. Sk, nájom za MŠ Kňažia 19 tis. Sk. Základným školám bola prisunutá dotácia za II. polrok 2002 na mzdy a prevádzku vo výške 30 378 tis. Sk, ZUŠ a CVČ 7 988 tis. Sk.

Oddiel 10 – **sociálne zabezpečenie, 1.829 tis. Sk.** Sú tu zrealizované výdavky na Klub dôchodcov /mzdy, prevádzkové náklady na činnosť klubu a vývarovňu/ 1.320 tis. Sk, t.j. 107 %. V tomto oddieli sú aj náklady na zriadenie opatrovateľskej služby na Malom Bysterci, kde náklady vykryté dotáciou boli 322 tis. Sk, ostatné vo výške 99 tis. Sk z rozpočtu mesta. Na sociálne dávky občanom v hmotnej núdzi boli vyplatené peňažné prostriedky vo výške 84 tis. Sk.

Hospodárenie mesta Dolný Kubín za rok 2002 malo výsledok:

príjmy vo výške	212 558.316, 30 Sk
výdavky vo výške	203 874.964,67 Sk
prebytok vo výške	8 683.351,63 Sk , ktorý bol rozdelený do:
- sociálneho fondu	108.521 Sk,
- rezervného fondu	5.960.567, 17 Sk,
- účelového fondu na zabezpečenie odpadového hospodárstva	534.065,30 Sk,
- fondu rozvoja bývania	2.080.198, 16 Sk.

Plnenie kapitálového rozpočtu mesta DK k 31.12.2002:

Kapitálové príjmy: 78.514 tis. Sk

Príjem z predaja kapitálových aktív	24443	104%
Budov	13827	102%
Bytov	2082	139%
Dopravných prostriedkov	207	103%

Nábytku	50	100%
Za odpredaj plynovodov	8057	100%
Príjem z predaja pozemkov a nehmot. aktív	2790	133%
Kapitálové transfery	21637	113%
Na rozvoj školstva	196	
Na rozvoj životného prostredia	40	
Na podporu bývania /MVAŽP 66 bj/	21401	112%
Ostatné finančné opatrenia	29864	96%
Z prevodu FRB na TV k 24 bj. Ťatliak.	2598	100%
Z prevodu FRB na 66 bj. Brezovec	6766	86%
Z prevodu FRB na IBV Malý Bysterec	1203	100%
Úver zo ŠFRB na 66 bj. Brezovec	16997	100%
Z FRB na TV 66 bj. Brezovec - cesta	1000	100%
Z FRB na TV 66 bj. Brezovec – kanalizácia	700	100%
Z FRB na parkovisko Rudea	600	100%

Kapitálové výdavky k 31.12.2002 – 75.782 tis. Sk:

Výdavky verejnej správy	2979	102%
Softvér	327	99%
Nákup budov	895	99%
Nákup kancelárskych strojov a vybavenia	190	106%
Nákup kancelárskej techniky	565	113%
Nákup dopravných prostriedkov	215	100%
Rekonštrukcia strechy a prestrešenie schodov	786	98%
Verejný poriadok a bezpečnosť	357	99%
<i>Policajné služby</i>	357	99%
Nákup zariadení – kamery	357	99%
Ekonomická oblasť	10461	93%
<i>Elektrina</i>	672	93%
El. prípojka 24 bj. Ťatliak /FRB/	322	100%
Združenie – trafo 55 bj. Brezovec	350	88%
<i>Výstavba</i>	881	64%
Nákup pozemkov	428	64%
Prípravná a projektová dokumentácia	453	65%
<i>Cestná doprava</i>	8909	97%
Spojovací chodník MDD – gen. Svobodu	328	100%
Chodníky ul. Fučíkova	311	100%
Parkovisko Brezovec	243	52%
Cesta Beňová Lehota	1751	100%
Prístupová cesta Sňacie	521	100%
Prekrytie schodov na nám. Vojtaššáka	650	94%
Parkovisko pri Zimnom štadióne	268	93%
Chodníky Kňazlia	600	100%
Spojovací chodník – schody Kuríny	420	100%
Cestné zvodidlo na Rybárskej ul.	251	100%
Cesta k 55 bj. Brezovec /FRB/	1000	100%
Cesta k 55 bj. Brezovec	25	100%
Parkovisko Rudea Brezovec /FRB/	600	100%
Parkovisko Rudea Brezovec	187	100%
Komunikácia k 24 bj. Ťatliakova ul. /FRB/	550	100%

MK IBV Malý Bysterec /FRB/	1203	101%
Ochrana životného prostredia	1876	98%
<i>Nakladanie s odpadmi</i>	302	89%
Nákup pracovných strojov - snehová fréza	302	89%
<i>Nakladanie s odpadovými vodami</i>	1574	100%
Odvodňovací rigol – Brezovec	51	100%
Kanalizácia Banisko	102	100%
Kanalizácia k 55 bj. Brezovec /FRB/	700	100%
Kanal. prípojka k 24 bj. Ťatliakova ul.	721	100%
Bývanie a občianska vybavenosť	46713	102%
<i>Rozvoj bývania</i>	45620	103%
TV k 55 bj. Brezovec /FRB/	6775	86%
Kuch. výdavky k 24 bj. Ťatliakova ul. /FRB/	447	100%
66 bj. Brezovec	36187	100%
TV k 66 bj. Brezovec	2211	
<i>Rozvoj obcí</i>	342	100%
Nákup prac. strojov – sekačka konárov	234	100%
Nákup prac. strojov – píla na železo	75	100%
Odvetvovač	33	100%
<i>Zásobovanie vodou</i>	560	100%
Vodovodná prípojka k 24 bj. Ťatliaková ul.	560	100%
Záchyt prameňa Kub. Hoľa /1500 tis. Sk/		
<i>Verejné osvetlenie</i>	191	100%
Osvetlenie Brezovec	191	100%
Rekreácia, kultúra, náboženstvo	6873	98%
<i>Rekreačné a športové služby</i>	5930	98%
Rekonštrukcia plavárne I. etapa	2817	98%
Odvetrание a dostavba na zimnom štadióne	3113	97%
<i>Kultúrne služby</i>	530	100%
MsKS – ozvuč. technika – kapitalový transfér	530	100%
<i>Vysielacie a vydavateľské služby</i>	319	100%
Technol. zariadenia INFO-MMDS	319	100%
<i>Náboženské a iné spoločenské služby</i>	94	100%
Nákup zariadení – chlad. box Mokrad'	94	100%
Vzdelávanie	196	
<i>Základné vzdelávanie</i>	196	
Príprava a projektová dokumentácia	53	
Rekonštrukcia telocvične ZŠ Nemocničná	143	
Ostatné finančné opatrenia	6327	97%

Plnenie bežného rozpočtu Mesta Dolný Kubín k 31.12.2002:

Príjmy:

Dane z príjmov, ziskov a kapit. majetku	33647	116%
Zo závislej činnosti a funkč. pôžitkov	27073	113%
So sídlom v tuzemsku	6574	131%
Daň z majetku	11074	104%
<i>Daň z nehnuteľností</i>	11074	104%
Z pozemkov	808	84%
Zo stavieb	10003	107%
Z bytov	263	72%

Domáce dane na tovary a služby	13063	121%
<i>Dane za špecifické služby</i>	10028	119%
Za psa	261	121%
Za predaj alkohol. nápojov a tabak. výrobkov	1275	91%
Za ubytovanie v rekreačných zariadeniach	218	155%
Z reklamy	153	153%
Zo vstupného	75	187%
Za znečisťovanie ovzdušia	4	86%
Za užívanie verejného priestranstva	199	199%
Z Kubínskeho jarmoku – nájom za miesto	107	107%
Za služby spojené s uložením odpadu	7736	122%
Dane za používanie tovarov a z povol. činnosti	3035	126%
Cestná daň	3035	126%
Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	8873	63%
Z prenajatých pozemkov	287	142%
Z prenajatých budov, garáží a ostat. zariadení	2284	47%
Z prenajat. budov a zariadení Tehosu	6000	66%
Z prenajatých bytov na Ťatliakovej ul.	237	
Z prenajatých bytov /ZOS+školsťvo/	65	
Administratívne a iné poplatky a platby	7261	274%
<i>Administratívne poplatky</i>	2784	167%
Správne	41	410%
Správne – rybárske lístky	28	93%
Správne – výrub stromov	133	
Správne –matrika	217	
Správne – rozkopávky	25	125%
Správne – automaty	2340	146%
<i>Pokuty a penále</i>	268	
Pokuty MP	240	
Pokuty Okresný úrad	28	
<i>Poplatky a platby z náhodného predaja</i>	3653	465%
Za jasle	54	108%
Za materské školy –prevádzkové náklady	182	
Za materské školy	1903	
Za kluby dôchodcov	462	102%
Za knihy, publikácie, tlačivá, propag. materiál	5	100%
Za verejnú súťaž	10	100%
Práce strediska služieb škole	22	
Za opatrovateľské služby /ZOS/	31	
Za prebytočný hnutelný majetok bez nábytku	859	409%
Za poskytnutie služieb za úhradu	10	100%
<i>Ďalšie administratívne a iné poplatky a platby</i>	556	275%
Za uloženie odpadu	555	189%
Cintorínske	1	50%
Úroky z domácich úverov, pôžičiek a vkladov	274	274%
Iné nedaňové príjmy	1441	118%
<i>Ostatné príjmy</i>	1441	
Nedaňové príjmy od fyzických osôb	130	
Z náhrad z poistného plnenia	11	
Z výťažkov z lotérií a iných podobných hier	235	55%

Na podporu nezamest. VPP	851	107%
Príjmy z rozpočtových organizácií	214	
Granty a transfery	58405	111%
<i>Tuzemské granty – mzdy matrikárky</i>	407	64%
<i>Tuzemské granty – základné školy</i>	3133	104%
<i>Tuzemské granty – základné umelecké školy</i>	426	100%
<i>Tuzemské granty – centrum voľného času</i>	368	100%
<i>Tuzemské granty – materské školy</i>	2928	92%
<i>Tuzemské granty – stredisko služieb škole</i>	0	
<i>Tuzemské granty – cirkevná škola</i>	4607	91%
<i>Tuzemské granty – sociálna pomoc</i>	322	266%
<i>Tuzemské granty - Nadácia otvorená spoločnosť</i>	240	100%
<i>Dotácia na mzdy – školstvo</i>	45974	116%
Bežné príjmy spolu:	134038	110%

Čerpanie bežného rozpočtu Mesta Dolný Kubín – výdavky k 31.12.2002:

Výdavky všeobecnej verejnej správy	17330	102%
Mzdy, platy	8319	99%
Poistné a príspevok zamest. do poist. a NÚP	2798	99%
Tovary a ďalšie služby	6213	106%
Cestovné výdavky	50	40%
Energie, voda a komunikácie	1724	86%
Materiál a služby	1411	136%
Dopravné	530	175%
Rutinná a štandardná údržba	1039	76%
Nájomné a prenájom	71	139%
Ostatné tovary a služby	1388	143%
Finančná a rozpočtová oblasť	3616	55%
Mzdy, platy	291	107%
Poistné a príspevok zamest.	104	101%
Tovary a ďalšie služby	73	221%
Materiál a služby	7	
Ostatné tovary a služby	66	200%
Bežné transfery na rôznych úrovniach	3148	51%
Na rozvoj životného prostredia – Tehos	3000	50%
SKI Centrum s.r.o.	148	93%
Iné všeobecné služby /Matrika/	483	76%
Mzdy, platy	314	123%
Poistné a príspevok zamestnanosti	120	124%
Tovary a ďalšie služby	49	
Všeobecné verejné správy	13	
Tovary a služby	13	
Transakcie verejného dlhu	55	55%
<i>Splácanie úrokov a platby okolo úverov</i>	55	55%
Verejný poriadok a bezpečnosť	3739	101%
Policačné služby	3574	101%
Mzdy, platy	2231	100%
Poistné a príspevok zamestnanosti	831	98%
Tovary a ďalšie služby	511	112%

Cestovné výdavky	1	14%
Energia, voda a komunikácie	26	104%
Materiál a služby	270	123%
Dopravné	148	103%
Rutinná a štandardná údržba	18	84%
Nájomné za prenájom	16	
Ostatné tovary a služby	32	84%
Bežné transfery – členské	1	
Požiarna ochrana	165	109%
Tovary a ďalšie služby	162	107 %
Energia, voda a komunikácie	90	150%
Materiál a služby	18	180%
Dopravné	34	110%
Rutinná a štandardná údržba	20	40%
Transfery	3	
Cestná doprava	8221	115%
Tovary a ďalšie služby	8138	115%
Materiál a služby	108	64%
Rutinná a štandardná údržba	8030	117%
Bežné transfery na rôznych úrovniach	83	98%
Ochrana životného prostredia	8592	106%
Nakladanie s odpadmi	8280	108%
Energie, voda a komunikácie	1078	92%
Materiál a služby	250	
Ostatné tovary a služby	6952	107%
Za služby za uloženie a likvidáciu odpadu	6679	103%
Separovaný zber	273	
Nakladanie s odpadovými vodami	83	64%
Znižovanie znečisťovania	229	83%
Bývanie a občianska vybavenosť	10766	104%
Rozvoj obcí	4466	100%
Mzdy, platy	545	92%
Poistné a príspevok zamestnanosti	173	86%
Tovary a ďalšie služby	3747	102%
Materiál a služby	161	94%
Rutinná a štandardná údržba	3581	102%
Ostatné tovary a služby	5	100%
Zásobovanie vodou	10	100%
Verejné osvetlenie	6308	112%
Bývanie a obč. vybavenosť, inde neklasifik.	253	84%
Rekreačné a športové služby	6845	101%
Tovary a služby	1724	106%
Rutinná a štandardná údržba	1564	106%
Ostatné tovary a služby	160	106%
Bežné transfery	5121	99%
Príspevkov. organizácií	4500	100%
Transfery TJ	621	96%
Klubové a špec. kultúrne zariadenia	3750	100%
Ostatné kultúrne služby	571	98%
Vysielacie a vydavateľské služby	1398	91%

Náboženské a iné spoločenské služby	326	98%
Rekreácia, kultúra	179	51%
Vzdelávanie	60366	
Predškolská výchova	14005	173%
Základné vzdelanie	35289	
Vzdelávanie nedefin. podľa úrovne	28	580%
Školské stravovanie	1931	216%
Zariadenia pre záujmové vzdelávanie	8191	
Vzdelávanie inde neklasifikované	922	215%
Sociálne zabezpečenie	1829	124%
Zariadenia sociálnych služieb	1320	107%
Ďalšie sociálne služby	421	348%
Sociálna pomoc občanom v hmotnej núdzi	4	27%
Pomoc občanom v hmotnej núdzi	84	84%
Bežný rozpočet celkom	128087	154%

Prehľad aktív a pasív Mesta Dolný Kubín k 31.12.2002:

Aktíva: 996.127.674,36 Sk

- **stále aktíva vo výške: 472.747.247,86 Sk**, patrí tu nehmotný investičný majetok, hmotný investičný majetok a finančné investície,
- **obežné aktíva vo výške: 523.380.426,50 Sk**, patria tu pohľadávky, finančný majetok /ceniny, bytový fond, účelový fond, sociálny fond, depozit mzdy, prostriedky MŠ a športu, osobitné prostriedky/ a prostriedky rozpočtového hospodárenia.

Pasíva: 996.127.674,36 Sk

- vlastné zdroje krytia stálych a obežných aktív: 971.907.311,99 Sk,
- cudzie zdroje: 24.220.362,37 Sk.

Majetok mesta Dolný Kubín a zariadení predstavoval v roku 2002 výšku 484.081.903,17 Sk.

Majetok mesta v prenájme:

- Technické služby, s.r.o. Dolný Kubín – 235.189.941,30 Sk,
- TEHOS, s.r.o. Dolný Kubín – 250.901.334,11 Sk.

Majetok zverený do správy:

- MsKS, príspevková organizácia: 52.109.251,35 Sk
- Mestské športové zariadenia : 26.955.919,80 Sk
- Infoštúdium DK: 1.719.140,44 Sk
- Školy s právnou subjektivitou: 210.523.175,76 Sk

Celkove majetok mesta predstavoval: 1.261.480.665,93 Sk.

Pohľadávky voči mestu. Mesto malo veľa dlžníkov medzi fyzickými i právnickými osobami a od roku 1994 vymáhalo od nich nedoplatky. Na dani z nehnuteľnosti mesto evidovali pohľadávku za rok 2002 vo výške 635.647 Sk, za lokalizačný poplatok pohľadávka činila 47.881,85 Sk, za poplatok z predaja alkoholických a tabakových výrobkov 2.257.970,80 Sk, za poplatok za psa 9.700 Sk, poplatok za ubytovacie kapacity 23.653,40 Sk, poplatok za zber a prepravu komunálneho odpadu 704.875 Sk.

VÝSTAVBA A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Na úseku výstavby sa v roku 2002 dokončovali rozostavané stavby.

Zimný štadión – zhotoviteľ Akord, a.s. Námestovo. V roku 2002 sa ukončili omietky vonkajšej fasády ZŠ, úpravy a pokládka zámkovej dlažby pred vstupom do ZŠ a vybudovali tribúnu – časť A I. etapa. V roku 2002 mesto vyčlenilo na dostavbu 800 tis. Sk. Rekonštrukcia podláh v starých šatniach stála 300 tis. Sk a rovnaký balík si vyžiadala vzduchotechnika na odsávanie hmly. Dňa 2. augusta sa slávnostne spustila prevádzka zimného štadióna. Na prevádzku prispeli sponzori a rodičia žiakov – hokejistov. Kuriozitou otvorenia bol darček pre trénera športových hokejových tried Ladislava Jesenského z Martina, ktorý sa pred rekonštrukciou žartovne vyjadril, že zje záchodovú kefu, ak sa prevádzka ZŠ v DK začne dňa 1. augusta. Tak dostal na otvorení záchodovú kefu. V nasledujúcom roku mali pokračovať stavebné práce na tribúne A II. etapa.

Rekonštrukcia plavárne – zhotoviteľ Športstav Žilina. Firma ukončila všetky práce podľa zmluvy a stavba bola odovzdaná do užívania.

TV k 66 bytovej jednotke Brezovec – zhotoviteľ Omoss Trstená. Stavebno-montážne práce sa realizovali podľa odsúhlaseného projektu po stavebných objektoch. Práce v roku 2002 boli ukončené a odovzdané okrem časti Komunikácie a spevnené plochy. Tieto práce sa nedali realizovať pre nepriaznivé počasie, presunuli sa do nasledujúceho roku. Bytová výstavba v meste v roku 2002 zlepšila situáciu najmä sociálne slabším občanom. Začiatkom februára MÚ

odovzdal nájomníkom na Ľatliakovej ul. 24 bytov kompletne zrenovovaných /jednoizbové byty a garsonky/. 66-bytová jednotka na Brezovci odovzdaná do užívania koncom decembra poskytovala 24 garsoniek, 32 jednoizbových bytov, 8 dvojizbových bytov a dva dvojizbové bezbariérové so samostatným vchodom pre telesne postihnutých občanov. Žiadostí o pridelenie bytu bolo na mestskom úrade 118, teda oveľa viac ako bolo bytov. Pridelovanie bytov mala na starosti bytová komisia MÚ. Jej predseda Ing. Peter Drozd vyslovil zásadu podľa zákona o sociálnych prípadoch – príjem nesmie prevyšovať trojnásobok životného minima a doba nájmu tri roky. Výnimkou boli zdravotne postihnutí občania, ktorým sa byt prideloval na 10 rokov. Mesto jednalo o výstavbe 20 nájomných bytov na Bysterci, formou nadstavby budovy /bývalej MŠ/, ktorú v súčasnosti užíva ZUŠ I. Ballu. Okresný hygienik nedoporučil stavať byty na budove ZUŠ.

Mesto DK, Okresný úrad v DK, Prvá stavebná sporiteľňa, String a Všeobecná úverová banka v DK uskutočnili dňa 28. februára 2002 v MsKS prezentáciu firiem, ktoré majú čo dočinenia s bývaním. V divadelnej sále sa zišli hlavne mladí ľudia, ktorí by chceli vyriešiť svoju bytovú situáciu. Dozvedeli sa o podmienkach a priebehu stavebného konania, vybavení stavebného povolenia, zámeroch bytovej výstavby v DK a príprave územného plánu mesta.

V roku 2002 pokračoval **predaj bytov v meste**. K 31.12.2002 bolo z celkového počtu 2191 bytov odpredaných 2115, čiže 96%. Zo 66 obytných domov je v 32 domoch 100% odpredaných, neodpredaných bol 76 bytov. V 66 domoch sa zvolené spoločenstva bytov starali o údržbu domov. Prerábali rovné strechy na sedlové, natierali okná, fasády, renovovali balkóny, celkove sa zlepšila starostlivosť o bytové domy.

Trafostanica Brezovec – zhotoviteľ SSE, a.s. Žilina za spoluúčasti mesta Dolný Kubín. Akcia je ukončená.

Spojovacie schody Kuríny – zhotoviteľ diela Orastav Leštiny. Stavebno-montážne práce sa realizovali podľa odsúhlaseného projektu a súťažných podmienok. Stavba je odovzdaná a prevzatá so závadami

a nedorobkami. Bol vypracovaný dodatok ku PD na dokončenie prác do mája budúceho roku. Jedná sa o terénne úpravy, náter oceľovej konštrukcie a úpravu poterov. Investor uznal ako prácu navyše dodávku a montáž oceľovej konštrukcie – zábradlia.

Prístavba ZŠ M. Kukučina Dolný Kubín – 2. stavba – realizácia telocvične a šatní. Mesto Dolný Kubín v roku 2002 dostalo od štátu v rámci Programu „Vráťme šport do škôl“ dotáciu vo výške 5 mil. Sk na realizáciu stavby. V roku 2002 sa zabezpečila potrebná dokumentácia u Projekcie URBAN Dolný Kubín, išlo o zmenu pôvodného projektu z roku 1991 /inovácia stavebných materiálov a prvkov/ vrátane precenenia rozpočtu na CÚ 2002 vo výške 53 tis. Sk. Na výber uchádzača bola vypísaná užšia súťaž v zmysle zákona o verejnom obstarávaní a víťazom sa stala firma Akord, a.s. Námestovo. Obstarávacia cena podľa zmluvy je 9.901.000 Sk, ešte treba zabezpečiť 4.901.000 Sk. Mesto DK požiadalo o finančné prostriedky Krajský úrad v Žiline, Ministerstvo financií SR a Ministerstvo školstva SR.

Oprava plochej strechy telocvične ZŠ Nemocničná I. DK. Mesto DK v rámci programu „Vráťme šport do škôl“ dostalo dotáciu vo výške 500 tis. Sk na opravu plochej strechy telocvične ZŠ Nemocničnej I. DK. V roku 2002 zabezpečilo formou podprahovej metódy VO s nižšou cenou – rokovacím konaním bez zverejnenia, výber uchádzača, s ktorým uzavrelo zmluvu o dielo na realizáciu opravy. Víťazom sa stala firma Orastav, s.r.o. Leštiny. V októbri 2002 začali práce a zrealizovala sa oprava malej strechy telocvične vo výške 143.437,90 Sk, ostatné práce prešli do roku 2003.

Medzi pripravované stavby v roku 2002 patrili:

Cesta Brezovec zo spodnej strany bytových domov ul. Ľ.Štúra č. 2296 a 2297. Išlo o cestu k 66 b.j. a k 50 b.j. a predpoklad ukončenia bol v roku 2003.

Parkovisko Brezovec pri bytovom dome ul. Hattalova č. 2160/50. V dôsledku nepostačujúcej parkovacej plochy na sídlisku Brezovec, ul. Hattalovej, začala výstavba nového parkoviska.

Kubínska hoľa – vodovod, rekonštrukcia a rozšírenie, záchyt prameňov. Po dohode medzi Mestom DK, Urbárom Veľký Bysterec a ostatnými účastníkmi sa pripravila I. etapa prác na záchyte prameňov a rozbor vody v lokalite Kubínska hoľa – Záblatie, oprava vodojemov, oplotenia a ďalšie stavebné práce podľa finančných možností mesta Dolný Kubín.

Rozšírenie parkoviska pri Dome smútku a predĺženie komunikácie – I. etapa. Stavba zlepšuje parkovacie možnosti pre osobné autá a jeden autobus a samotný vstup na cintorín.

Zastrešenie schodiska spájajúceho nemocnicu s kostolom na sídlisku Brezovec začalo v novembri a bolo dokončené začiatkom decembra nákladom 650 tis. Sk. Projekt zastrešenia navrhol Ing. Ján Kubina.

Na úseku projektovej dokumentácie mesto zabezpečilo nasledovné PD na stavby:

- **Kruhová križovatka pri Gymnáziu**, mala vylepšiť dopravnú situáciu na tomto úseku,
- **Technická vybavenosť IBV Ožnica** pre rozšírenie individuálnej bytovej výstavby projekt zabezpečoval inžinierske siete a miestnu komunikáciu,
- **Technická vybavenosť IBV Nad Brehmi** pre rozšírenie IBV projekt zabezpečoval dokumentáciu inžinierskych sietí a miestnej komunikácie,
- **Cesta Brezovec zo spodnej strany bytových domov ul. Ľ.Štúra č. 2296 a 2297**,
- **Rozšírenie parkoviska pri Dome smútku a predĺženie MK**,
- **Rozšírenie komunikácie ul. Gaceková, Brezovec**, rieši prístup ku navrhovanej individuálnej bytovej výstavby pre rodinné domy,
- **Vodovod Brezovec, ul. Hattalová** – 2. tlakové pásmo rieši prívod pitnej vody v zodpovedajúcom tlakovom pásme k uvažovanej výstavbe bytových domov na sídlisku Brezovec.

V období od 9. septembra do 24. októbra 2002 bol v priestoroch mestského úradu, mestského kultúrneho strediska a v miestnej časti Kňazia zverejnený **Koncept územného plánu mesta Dolný Kubín /ÚPM DK/**, vypracovaný architektonickým ateliérom Ing. arch. Jána

Kubínu v Dolnom Kubíne, aby si ho mohli občania pozrieť a pripomenovať ho. Koncept ÚPM DK ponúka dve alternatívy. Pre ktorú z nich sa nakoniec rozhodne, závisí od toho, kadiaľ povedie medzinárodná rýchlostná komunikácia smerujúca z Maďarska cez Slovensko do Poľska. Prvý variant Konceptu ÚPMDK počíta s tým, že rýchlostná komunikácia povedie cez naše mesto smerom od Ružomberka. Ide o prístup od Jasenovej do DK nie po pôvodnej ceste popod Banisko, ale druhou stranou cez polia a napojí sa na viadukt pri odbočke na Medzihradné. V prípade, že rýchlostná komunikácia pôjde od Kral'ovian, je navrhnutá celkom nová trasa. Vo veličianskom katastri sa odbočí smerom na Beňovú Lehotu, trasa povedie cez Trniny ponad Záskanie viaduktom až na mestskú časť Mokrad' – Kocmál. Tam sa napojí na jestvujúcu komunikáciu. Je to náročný variant, ale pre Dolný Kubín najmenej rušivý. O trase rýchlostnej komunikácie rozhodne Generálne riaditeľstvo Slovenskej správy ciest. Nová koncepcia ÚPMDK do roku 2015 ráta so poklesom bytovej výstavby, čiže s pomalším rastom počtu obyvateľstva, približne na 21000, oproti pôvodnej, ktorá rátala s počtom 25000 obyvateľov v DK. Tento predpoklad vyžaduje výstavbu 660 bytov.

Občania boli s konceptom oboznámení aj v regionálnej tlači a Infoštúdiu. Pripomienky sa stali súčasťou konceptu a na ich základe boli vydané pokyny na dopracovanie návrhu Územného plánu mesta Dolný Kubín. Medzi pripomienky, ktoré sa zohľadnili, patrili:

- vypustiť z riešenia lokalitu č. 39 Kňažia – Roveň,
- do riešenia doplniť plochy pre IBV v lokalitách Záskanie /parc. č. 284/1 a 987/, Medzihradné /nad cintorínom, nad Kapitánom, za Furindom/, vo Veľkom Bysterci /parc. č. 542/3/, na Fučikovej ul. /po pravej strane v náväznosti na jestvujúcu komunikáciu cez záhradkársku osadu/,
- dopracovať plochy pre garáže v k.ú. Kňažia v lokalite Nad Kostolom /nad cestou/,
- rozšíriť plochy pre záhradkársku osadu Jelšava,
- v grafickej časti doplniť vyznačenie lanových lavíc cez rieku Oravu v Jelšave a Bzinách,

- plochu č. OV 11 pred obchodným domom SD Jednota, Bysterec riešiť podľa alternatívy „B“ – ponechať zeleň,
- pred hotelom Park parcely č. 16/3, 16/9 riešiť ako polyfunkčné – zeleň s vybavenosťou,
- plochu pred daňovým úradom riešiť podľa alternatívy „A“ – vybavenosť,
- plochu č. R-20-ČS PHM Banisko v južnej časti riešiť na rekreáciu, v severnej časti riešiť na bývanie,
- v lokalite Kocmál uvažovať s rezervným koridorom pre rýchlostnú komunikáciu s ochranným pásmom, ostatnú plochu ponechať na bývanie,
- lokalitu Brodok ponechať ako plochu pre priemysel,
- lokalitu č. OV 40 Kňazia ponechať pre priemysel, lokality BH 21, 22 z riešenia vypustiť,
- v lokalite Srňacie vylúčiť, resp. obmedziť funkciu bývania, lokalitu ponechať pre rekreáciu,

Na úseku životného prostredia sa vyskytli pripomienky:

- z dôvodu ochrany prírodných hodnôt voľnej krajiny z riešenia vypustiť lokalitu s rekreačnou zástavbou Ulová, Horná Ulová, Jamy a Uhlisko /k. ú. Záskanie/,
- v riešení zásobovania obyvateľstva teplom rešpektovať platnú „Teplofikačnú štúdiu mesta Dolný Kubín“ z roku 2000,
- odpadové hospodárstvo prepracovať v súlade s aktuálnym „Programom odpadového hospodárstva okresu do roku 2005“ vydaného dňa 15. septembra 2002,

Na úseku technickej infraštruktúry:

- chrániť koridory rýchlostnej komunikácie oboch variant trás I/589 /Ružomberok – Trstená/ aj I/70 /Kraľovany – Trstená/, v konečnom riešení rýchlostnej komunikácie bola doporučená trasa I/70,
- koridory trasy I/59 Trstená – Dolný Kubín – Ružomberok viesť podľa variantu „B“ /modrá trasa/ poza Janoškovú ulicu po ľavej strane Vyšnokubínskeho potoka a zároveň hľadať riešenie situovania trasy mimo mestskej zástavby,

Ostatné požiadavky:

- územný plán dopracovať v súlade s požiadavkami § 12 vyhlášky MŽP č. 55/2001 Z. z. o územno-plánovacích podkladoch a územno-plánovacej dokumentácii,
- záväznú časť územného plánu dopracovať tak, aby zodpovedala ustanoveniam § 12 ods. 6 písm. a/-1/ vyhl. MŽP č. 55/2001 Z. z.
- v súlade s vyhláškou č. 297/1994 Zb. z. v znení neskorších predpisov riešiť zariadenia civilnej ochrany.

Po viacročnom úsilí sa vedeniu Gymnázia v Dolnom Kubíne podarilo získať finančné prostriedky na výstavbu **telocvične** na konci roku 2001 vo výške 13 mil. Sk. Ďalšie finančné prostriedky budú plynúť z Vyššieho územného celku v Žiline, lebo celkový rozpočet telocvične je 40 mil. Sk. Dňa 23. októbra 2002 bol odovzdaný stavebný pozemok stavebnej firme Reamos zo Žiliny a začali stavebné práce. Výstavba je rozdelená do niekoľkých etáp na tri roky. V roku 2002 prebiehala I. etapa – zakladanie celej stavby prepojenej šiestimi piliermi vsunutými do základov stavby, čím sa vytvoril monolit. Prístavba gymnázia obsahovala telocvičňu medzinárodných rozmerov /v meste tak bude slúžiť ako športová hala/, štyri šatne, sprchy, sociálne zariadenia, kabinety, osem odborných učební na vyučovanie cudzích jazykov /angličtiny a nemčiny/. Prístavba bude spojená s budovou gymnázia učebňami. Zároveň sa medzi budovami vytvorí átrium, priestor vhodný pre prestávky žiakov.

Na Bysterci – západe pri železničnej stanici postavila firma Oraving, s.r.o. **hromadné garáže**. Budova na ploche 675 m² je dvojpodlažná a obsahuje 44 garáží. Stavba bola hotová za desať týždňov.

V období od 16. mája do 17. septembra 2002 prebiehala generálna rekonštrukcia **cestného mosta** cez rieku Oravu, postaveného v roku 1949 a od roku 1992 sa nachádzal v havarijnom stave. Rekonštrukcia si vyžiadala 39,5 mil. Sk a previedla ju spoločnosť Doprastav Ružomberok podľa projektu firmy Geoconsult Bratislava a po prvýkrát sa na Slovensku použila nová technológia pomocou lamiel. Vďaka nej úplná odstávka dopravy na moste netrvala dlhšie ako tri dni. Pre osobné motorové vozidlá a autobusy bol k dispozícii jeden

jazdný pruh, nákladná doprava bola vylúčená po moste a presmerovaná cez Oravskú Porubu a Gäcel. Dňa 17. septembra 2002 sa slávnostného otvorenia mosta zúčastnili podpredseda vlády pre ekonomiku Ivan Mikloš, zástupca generálneho riaditeľa SSC Ladislav Paulínyi, štátny tajomník MV SR Ivan Budiak a ďalší významní hostia.

Drevený kolonádny most spájajúci Bysterec so Starým mestom, postavený pred deviatimi rokmi potreboval generálnu opravu. Poškodené bolo podlažie mostu – umelohmotné dosky, pod nimi 5 cm hrubé drevené foršne, lebo boli prehnité na miestach, kde končila strecha. Pre nedostatok finančných prostriedkov sa vymenili prehnité foršne a rekonštrukcia celého kolonádneho mosta sa presunula na rok 2003.

Podľa pokynov Pamiatkového ústavu bola rekonštruovaná fasáda **Čaplovičovej knižnice a Hviezdoslavovho múzea** na námestí P.O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne. Najprv bol odstránený starý olupujúci sa náter, opravená poškodená omietka, nanosený nový náter, nafarbené oceľové konštrukcie, mreže a dažďové odkvapy. Rekonštrukcia bola hotová v novembri 2002.

Dňa 30. októbra 2002 sa v Oravskej galérii konalo šieste zasadnutie poslancov Žilinského samosprávneho kraja. Poslanci prerokovali aj problém nevyhovujúcich priestorov **Oravskej knižnice** v DK. Riaditeľ PhDr. Milan Gonda informoval, že sú dva projekty na prístavbu. Výstavba knižnice bola zaradená do registra stavieb a finančného rozpočtu na rok 2003.

Technické služby v júni začali rekonštrukciu **verejného osvetlenia**, na ktoré bola v mestskom rozpočte vyčlenená suma 2 mil. Sk. Rekonštruovalo sa verejné osvetlenie na Bysterci /23 stožiarov a svietidiel/, ul. Nemocničnej, Aleji Slobody. Miestni vandali každoročne narobili najviac škôd na verejnom osvetlení. Najkritickejšie úseky boli medzi domom záhradkárov a Baniskom, Kukučínovo námestie, námestie Slobody a okolie hotela Park. Vandali tu rozbíjali svetlá aj kvôli krádežiam na parkovisku. Len čo opravili osvetlenie a namontovali nové svietidlá, vandali ich porozbíjali.

Dňa 13. novembra 2002 sa uskutočnilo na MÚ zasadnutie odborníkov firmy Tehos na rokovaní o **využití geotermálnych prameňov**, ktoré sa nachádzali v okolí DK. Rokovania sa zúčastnili RNDr. Juraj Franko zo spoločnosti Nafta Trade, a.s., Hand Larsen z Dánska a Piotr Dlugosz z Poľska. Štúdia o výskyte geotermálnych prameňov na Gäceli a pri jasenovskom potoku medzi Vyšným Kubínom a Dolným Kubínom. Teplota vody /+40 stupňov C/ a výdatnosť prameňa /20 l za sekundu/ ponúkali využitie vody na vykurovanie sídliska, skleníkové hospodárstvo, rekreačné a športové účely. Realizovať tieto myšlienky nebolo možné doposiaľ pre veľkú finančnú náročnosť. Primátor mesta navrhoval využiť pomoc dánskeho Geofondu a fondov Európskej únie.

Druhý projekt o využití geotermálnej energie pre mesto Dolný Kubín bol o prameňoch v Oraviciach. Dňa 27. novembra sa primátor mesta DK Ľ. Bláha, riaditeľ spoločnosti TS Geotherm s.r.o. Juraj Choma a riaditeľ Tehosu s.r.o. zúčastnili pracovnej cesty do Poľska. Navštívili spoločnosť Geotermia Podhalańska, kde ich riaditeľ Ing. Piotr Dlugosz informoval o využívaní geotermálnych prameňov v lokalite Bieleho Dunajca. Získaná tepelná energia sa využíva pre potreby skleníkového a tepelného hospodárstva, rekreačné a športové zariadenia v Zákopanom a Novom Targu.

Dodávkou tepla a teplej úžitkovej vody v meste sa zaoberala spoločnosť **TEHOS, s.r.o.** V roku 2002 investovala do údržby teplárenských zariadení 5 mil. Sk a na rekonštrukciu kotolne na ul. Obrancov mieru 7 mil. Sk. Práve v tejto zastaranej kotolni a jej rozvodoch spoločnosť dlhodobo zaznamenávala najviac porúch a vysoké straty. V kotolni bol inštalovaný nový kotol s výkonom 260 kW, nová kogenerčná jednotka a elektrické rozvádzače. Vo vonkajších rozvodoch bol pôvodný štvor-rúrový systém nahradený dvoj-rúrovým. Nové predizolované rúry majú vysokú účinnosť a straty sú minimálne, cca 2% na 100 metrov. Odberatelia mali k dispozícii regulačné uzly s ekvitermálnou reguláciou, t.j. odberom tepla podľa vonkajšej teploty na základe vlastného uváženia. V záujme znižovania tepelných strát bola v lete 2002 prevedená

izolácia horúcovodných armatúr v kotolniach na Banisku, Brezovci a Bysterci, oprava strechy na kotolni Banisko, oprava výmurovky kotla v kotolni na Banisku, oprava bleskozvodu , strechy a komína v kotolni na Brezovci, oprava elektrickej rozvodne, ohrievačov TÚV, prietokomerov, počítadiel a vodomeroch v kotolni na Bysterci. O cenách tepla rozhodoval nový Úrad pre reguláciu trhových odvetví. Už koncom roka sme vedeli, že cenu tepla zvýši od nového roku o 10%. Vykurovacía sezóna začala dňa 14. septembra 2002, lebo priemerné denné vonkajšie teploty poklesli pod 13°C. Dodávka tepla bola prerušená dňa 3. mája 2003 po náhlom oteplení.

Technické služby s.r.o. mesta Dolný Kubín sa najviac podieľali na **údržbe a čistote v meste**. Zabezpečovali zimnú údržbu mestských komunikácii, vývoz komunálneho odpadu, údržbu verejného osvetlenia, verejnej zelene a parkov. Zimná údržba mestských komunikácii bola dôležitá pre bezpečnosť cestnej premávky počas zimy. Technika na zimnú údržbu komunikácii predstavovala dva posypové vozy s radlicami, 5 traktorov, radlice, vozidlo Ladoc na odhrňanie snehu, snehová fréza. Posypovú drť brali z Ludrovej a jemnú strusku z OFZ Široká. Posypovej soli bolo dost' od minulej zimy. Technické služby mali vypracovaný operačný plán zimnej údržby ciest. Pracovníci sa starali o údržbu počas pracovnej doby i počas pohotovosti od 14,00 hod. do 22,00 hod. a od 4,00 hod. do 6,00 hod. Prístup k nemocnici bol zabezpečený po celú noc. Rozpočet zimnej údržby ciest bol vyčlenený sumou 3.300 tisíc Sk. Začiatkom roku prišla nebyvala zima a výdatné sneženie. Pre lyžiarov potešenie, pre cestárov kalamita. Dvadsať zamestnancov Technických služieb odpratávalo sneh 24 hodín denne. Komunikácie rozdelili do troch kategórii podľa naliehavosti. V prvej boli komunikácie pre nemocnicu a mestskú autobusovú dopravu. Najväčšie problémy spôsobovali vodiči, ktorí parkovali svoje vozidlá na ul. Hattalovej a ťažké mechanizmy nemohli prejsť. Po meste sa vytvorili kopy snehu, najväčšia bola na križovatke pri gymnáziu, pracovníci TS ich odvážali na skládku za zimným štadiónom. Zasypané boli aj železničné trate. V Párnici a Kral'ovanoch spadli lavíny na železničné trate, používala

sa náhradná autobusová doprava, kým sneh odpratali. Na Bysterci pri železničnom prechode zo Záskalia sa vlak zrazil s autom, našťastie sa nič vážne nestalo. Obec Malatiná bola v Novom roku 24 hodín úplne odrezaná od sveta, lebo cestu do dediny sa podarilo sprejzdniť až 3. januára. V Malej Lučivnej zahynul pod lavínou jeden lyžiar.

Technické služby mesta sa starali o vývoz pevného domového odpadu /PDO/. Od roku 1996 sa zaviedol separovaný zber PDO. Tabuľka ukazuje výsledky v jednotlivých rokoch 1996-2002. odpad je vyčíslený v tonách /t/:

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	I. polrok 2002
papier	4,2 t	7	7,2	5,7	6,7	17	8,2
sklo	8,7 t	20,9	24,8	33,8	73,4	60,7	76,2
plasty	-	-	-	1,6	-	9,2	3

Množstvo vytriedených druhotných surovín narastalo. Donáškový zber mal jeden nedostatok, spočívajúci v nižšej účinnosti zberu v mestských častiach, kde sú kontajnery od rodinných domov dosť vzdialené. Preto TS zaviedli pokusne v Beňovej Lehote a Mokradi v druhom polroku 2002 odnáškový spôsob z miesta vzniku odpadu, teda z rodinných domov. Občania dostali štyri vrecia rôznej farby na zber papiera, fliaš, plastov a nebezpečného odpadu. Zo 100 domov sa vyzbieralo 10 vriec plastov a 8 vriec papiera a skla. Na jeden zber pripadlo 3,5 tony nebezpečného odpadu: 8 televízorov, 7 obrazoviek, 2 chladničky, 30 kg liekov, 200 kg hnojív, 150 kg plastov, 300 kg farieb a 2200 kg akumulátorov.

Skládka odpadu v Raciborí mala životnosť do konca roku 2004, preto sa poslanci zaoberali problematikou novej skládky odpadov. Do úvahy prichádzali tri možnosti: vybudovať novú skládku odpadu, využívať skládku odpadu OFZ Široká, voziť odpad na Liptov do Ružomberka alebo Partizánskej Lupče. Výber novej skládky skúmala spoločnosť RCP Slovensko s.r.o. Banská Bystrica a prejednálo ho Združenie miest a obcí Dolnej Oravy. Konateľka spoločnosti RCP RNDr. Jana Haunerová informovala poslancov MZ o vybudovaní skládky PDO v Brezne. Mesto Dolný Kubín produkovalo ročne okolo 8 ton odpadu. Poslanci rozhodli o využívaní skládky v Širokej.

Väčšina obyvateľov mesta, podnikatelia i záhradkárske osady prejavili nespokojnosť s novou vyššou sumou za vývoz PDO. Mesto vynakladalo ročne na vývoz PDO 4 mil. Sk. Preto finančné oddelenie vypracovalo nový prepočet na každého občana. Jedna domácnosť /v priemere 3,5 osôb/ vyprodukuje ročne 110 l odpadu týždenne krát 52 vývozov predstavovalo sumu 1570 Sk. Z uvedeného dôvodu bol ročný poplatok stanovený na 300 Sk za osobu. Úľavu 50% mali študenti, ktorí bývali na internátoch, vojaci základnej služby a občania pracujúci mimo trvalého bydliska 80%.

Poslanci prijali zásadu, že každý obytný dom si má kúpiť kontajner na odpad, lebo sa stávalo, že smeti sypali do kontajnerov susedných domov, tie nestačili a okolo nich sa vytváralo smetisko.

V dňoch 26.-28. októbra 2002 sa prehnala naším mestom strašná **výchrica**. Vietor dosahoval rýchlosť od 30 do 120 km/h. Vietor vyvrátil v meste 30 stromov aj s koreňmi a z toho dva zlomil. Na Sihoti spadol veľký strom na auto a zdemoloval ho. Na rodinnom dome v Beňovej Lehote vietor strhol strechu. Výchrica odtrhla plechy na strechách budov. Pracovníci Technických služieb a Hasičského záchranného zboru mali plné ruky práce, zasahovali pri 18 záchranných akciách, ktoré nahlásili občania.

Údržbu kanalizácie v meste zabezpečovali Severoslovenské vodárne a kanalizácie. V meste bolo 42 km kanalizačných sietí a finančné náklady na ročnú údržbu vyžadovali 2 mil. Sk. V lete 2002 boli v slovenských obciach a mestách záplavy a povodne. Strašné povodne boli v Čechách a Poľsku, hovorilo sa o 100-ročnej vode. Väčšia časť kanalizácie v meste Dolný Kubín sa nachádzala nad úrovňou storočnej vody, tak nebezpečenstvo nehrozilo. Siete v Starom meste a na Bysterci boli staré a menej kvalitné a pri nadmerných dažďoch v nich mohlo dôjsť k zaplaveniu.

V roku 2002 začal platiť nový zákon **o vodách** pre zlepšenie čistoty vôd. Zamedzoval vypúšťanie škodlivých látok do riek a zaviedol oznamovaciu povinnosť pre podnikateľov a firmy, ktoré škodlivé látky vypúšťali. Od 1. apríla 2002 platil nový zákon **o rybárstve**. Členil vody podľa charakteru na lososovité a kaprové, lososové sa

delili na pstruhovité a lipňové. Podľa vyjadrenia predsedu Miestnej organizácie Slovenského rybárskeho zväzu v Dolnom Kubíne RNDr. Mariána Sabu rieka Orava patrila medzi lipňové. To znamenalo, že rybári mohli loviť 5 dní v týždni muškárením alebo na plavák a používať len jednu udicu. Obmedzenie používať návnadu len rastlinného pôvodu, ktoré nenapodobňujú ikru, bolo namierené voči nepoctivým rybárom. Rybárska sezóna v pstruhovitých vodách /najmä horské potoky - prítoky Oravy/ trvala od 16. apríla do 1. júna 2002.

Dňa 17. apríla 2002 podpísali zástupcovia **troch oravských rybárskych** organizácii Slovenského rybárskeho zväzu **trojdohodu** o obhospodarovaní rybárskych revírov a výkone práv členov.

Miestna organizácia Slovenského rybárskeho zväzu v Dolnom Kubíne mala 575 dospelých členov, 86 členov Klubu mladých rybárov a 165 členov rybárskych krúžkov. Obhospodarovali 3 mimopstruhové a 9 pstruhových revírov. Činnosť rybárskeho zväzu bola bohatá. Ochranovali rybárske revíry, budovali rybníky, čistili vodné toky, venovali sa športovému rybárstvu, napr. Juraj Žúbor sa zúčastnil majstrovstiev sveta. Jedno muškárske družstvo je v prvej lige, druhé postúpilo z divízie do II. ligy. Členovia sa zúčastňujú celooravských pretekov a organizujú súťaž Oravskú mušku i preteky v love kaprov.

Ekológ RNDr. Ján Bencúr s tímom odborníkov spracovával ekologickú štúdiu do vlády SR o projekte výstavby dvoch malých vodných elektrární na rieke Orave pri Záskalí a Veľkom Bysterci. Podľa jeho vyjadrenia je rieka Orava najznejššia a najviac pozmenená vplyvom človeka v priestore Dolného Kubína. Vrátiť rieke generálne lokality žiab na Žabíne, brehové porasty, sezónne mláky a mokrade na Mokradi i na Sihoti pri Veľkom Bysterci už nie je možné. Prínos vybudovania malých vodných elektrární videl v odkalení prívalových vôd a lepšom okysličení vody pod hrádzou. Režim prevádzky vodných elektrární vyhovuje malým druhom rýb. Nový ekologický projekt navrhoval lokality pre obojživelníky.

PODNIKANIE, OBCHOD, SLUŽBY

Pre mnohých občanov staršieho a stredného veku, ktorí uložili svoje **úspory v nebankových spoločnostiach** sa stal deň 4. február 2002 čiernym dňom. Spoločnosti BMG Invest a Horizont Slovakia skrachovali a zavreli svoje kancelárie na celom území Slovenska. Spoločnosť AGW otvorila kanceláriu v Dolnom Kubíne začiatkom roka, vo februári ju zavrela. Podobne dopadli spoločnosti BDV Drukos, Sporoinvest, Delta. Išlo o nelicencované nebankové inštitúcie, občanom ponúkali vysoké úroky z uložených financií - 31%, ktoré vyplácali z nových vkladov. Mali obrovskú réžiu, provízie, masívnu a manipulatívnu reklamu. Nepodliehali kontrole štátom, netvorili garančný fond pre prípad krachu. Nebankové spoločnosti vybrali od občanov 15 miliárd Sk. Peniaze boli uložené na osobných účtoch, kde sa mohli veľmi ľahko a rýchlo stratiť. Občania ukladali peniaze aj napriek varovaniu Ministerstva financií a mnohých odborníkov z oblasti finančníctva a bankovníctva. Niektoré spoločnosti, ktoré sa dostali do problémov, ponúkali občanom akcie ako náhradu. Nikto však nevedel zaručiť, či ponúkané akcie budú mať o rok ešte nejakú cenu.

Dolnokubínčania chodievali do kancelárie BMG Invest do 8. februára, ale žiadneho vysvetlenia sa nedočkali. Kancelária bola zatvorená, neskôr zrušená. Občania o svoje peniaze prišli. Začali sa stretávať a vytvorili občiansku spoločnosť pre vymáhanie uložených peňazí.

Všeobecná úverová banka a. s. pobočka v DK začala uverejňovať v regionálnom týždenníku Orava sériu článkov pod názvom „Škola investovania“. Ing. Emília Janigová, zamestnankyňa VÚB a. s. - pobočky v DK radila občanom o nerizikových formách investovania finančných prostriedkov.

OFZ a. s. Istebné bol v roku 2002 najväčším zamestnávateľom v okrese DK. Na začiatku roka 2002 mal 1340 zamestnancov, na konci roka 2002 mal 1195 zamestnancov. Noviny Trend zamerané na hospodársku problematiku uverejnili zoznam 200 najúspešnejších výrobných podnikov na Slovensku, OFZ a. s. Istebné bola na 119. mieste. Oproti roku 2001 sa zvýšil objem výroby a predaja

mangánových a kremíkových ferozliatin o 90 mil. Sk, podnik produkoval 150 tisíc ton ferozliatin a došlo k zlepšeniu postavenia spoločnosti na trhu. OFZ a. s. bola rozhodujúcim dodávateľom ferozliatin nielen pre český oceľiarsky priemysel, ale aj pre Poľsko, Taliansko, Rakúsko, Nemecko, bývalú Juhosláviu. Zvýšil sa podiel dodávok pre US Steel, podnik 93% produkcie exportoval a na európskom trhu sa výrobou ferozliatin podieľal 7%. Negatívny dopad na podnik malo zvýšenie cien elektrickej energie a spevnenie kurzu slovenskej koruny. Za tržby v euro, resp. dolároch dostávali OFZ pri výmene v banke menej slovenských korún. V Sk sa platilo 60% nákupov /energia, mzdy/ a tu sa prejavili negatívne dopady posilnenia Sk. Koncom decembra 2002 OFZ a.s. prepustila 196 pracovníkov, utlmovala sa výroba v Istebnom. V II. polroku 2002 sa v Istebnom vyrábalo len dva mesiace. Spracovával sa materiál získaný z odpadovej trosky a jeho výskyt bol taký nízky, že neumožňoval stálu výrobu. Hutnícka výroba v Istebnom do konca roku 2002 prestala, vyrábalo sa v prevádzke Široká. OFZ, a. s. v roku 2002 vybudovala za 20 mil. Sk skládku odpadov v Širokej, o ktorú malo záujem aj mesto Dolný Kubín. Do odprašovania prevádzky investoval podnik 80 mil. Sk, ale nedosiahol plne bezodpadovú výrobu. Bolo treba doriešiť spracovanie už len jedného druhu trosky na stavebný materiál, čo bola úloha na najbližšie dva roky. Podnik usiloval o získanie ďalšieho certifikátu na túto trosku, ako ekologicky vhodného stavebného materiálu.

OFZ a.s. garantovala sociálne istoty svojich zamestnancov a udržiavala zamestnanosť. Mala vyššie počty pracovníkov na vyrábanú produkciu nielen ako západoeurópski výrobcovia ferozliatin, ale dokonca aj ako ferozliatinárske spoločnosti na Ukrajine. Výška zárobku v OFZ bola ovplyvnená aj skrátenou pracovnou dobou o pol hodiny denne. Priemerný mesačný zárobok činil 15.472 Sk, zamestnanci dostali 13. plat a na Vianoce 14. plat.

Výrobnú činnosť v Istebnom realizovala spoločnosť **OFZ Profily, a.s.** Na výrobu svojho finálneho výrobku dovážala lacnejšie ferozliatiny z Francúzska. Zastavenie hutníckej výroby v spoločnosti

Profily v II. polroku 2002 mal negatívny dopad na OFZ a.s., lebo zabezpečovala rôzne obslužné činnosti, pri ktorých pracovalo približne 140 zamestnancov. Po zastavení hutníckej výroby tieto služby neboli potrebné a problém s nadbytočnými zamestnancami musel riešiť OFZ a.s.

SEZ, a. s. Dolný Kubín zamestnávala 466 zamestnancov. Výrobu zameriavala na elektroinštalačný materiál a doplnkovú výrobu tvorili štartovacie káble a hmoždinky. Ing. Jozef Žucha, nový výkonný riaditeľ, dostal úlohu pripraviť oživenie výroby, pretože súčasná výroba a predaj nestačili na to, aby podnik na trhu prežil. Vedenie spoločnosti rozhodlo prebudovať podnik výrobného charakteru na obchodno-výrobný. Jozef Žucha prišiel do SEZ Dolný Kubín z komárňanských lodeníc. Podnik sa tradične zúčastnil medzinárodného veľtrhu v Trenčíne v dňoch 8.-15. októbra Išlo o 8. ročník veľtrhu elektrotechniky, elektroniky a energetiky ELO SYS 2002. Výrobky vystavovalo 237 firiem, z toho sedem oravských. SEZ, a. s. je firma dobre známa a vystavila široký sortiment výrobkov, ktoré exportuje do Poľska, Maďarska, Rumunska, Litvy, Lotyšska a Ukrajiny. Informácie záujemcov na výstave poskytoval konateľ Ing. Miroslav Váňa.

SEZ, a. s. už osem rokov spolupracovala so Žilinskou univerzitou s katedrou konštrukcie Strojníckej fakulty s profesorom Štefanom Medveckým. Išlo o projekt káblových vývodiek s metrickým závitom a ich výrobu, ktorá je potrebná kvôli zmene normy. Na výrobe sa podieľali čerství absolventi SF ŽU, pomohli vymodelovať štyri rozmery vývodiek a od januára 2002 pracovali aj na inováciách káblov s metrickým závitom. SEZ používala rovnaký konštrukčný softvér ako ŽU, čo bolo výhodou expertovania dát.

Spoločnosť SEZ, a. s. vyvážala svoje výrobky do Poľska od roku 1994, v roku 2002 bola sponzorom otvorenia slovenského konzulátu v Krakove. Aj takýmto spôsobom vstupovala do povedomia poľskej odbornej spoločnosti.

Elektrotechnická spoločnosť **SCAMEAST, a. s. Dolný Kubín** sa špecializovala /od roku 1996/ na výrobu elektroinštalačného materiálu

– komponentov a systémov. Produkty vyvážala do Poľska. Zamestnávala 60 pracovníkov a veľmi dobre obstála na medzinárodnej výstave ELO SYS 2002 v Trenčíne. Záujemcov informovali členovia manažmentu konateľ Ing. Milan Srnka a obchodný zástupca Ing. Lubomír Sárený.

V areáli SEZ Dolný Kubín sídlila už druhý rok firma **UTILUX, s.r.o.**, vyrábala konektory a ročný obrat dosahoval výšku 4 mil. euro s výrobnou kapacitou 400 mil. konektorov. Utilux, s.r.o. Dolný Kubín zamestnávala 60 pracovníkov. Výrobky vyvážala do západnej Európy a v roku 2002 prevzal riaditeľ Mike Bacon certifikát kvality ISO 9001 z rúk generálneho riaditeľa košickej spoločnosti SGS Ing. Ladislava Papíka.

Medzi strategické firmy patrila **Dana Glacier Tribometal, a. s.** Dolný Kubín zameraná na výrobu klzných ložísk pre rôzne typy motorov. Zamestnávala 376 pracovníkov na začiatku roku 2002, na konci roku 2002 došlo k poklesu zamestnanosti na 341 zamestnancov.

Elkop, s. r. o. Dolný Kubín vyrábala rebríky. Výrobné haly mal na ul. Zochovej na Malom Bysterci a zamestnával 209 zamestnancov.

Kovohuty, s. r. o. Dolný Kubín vyrábali valivé ložiská a sídlili na Mokradi v priestoroch bývalej ZVL. Zamestnávali 147 zamestnancov.

Metalsint, a. s. Dolný Kubín sa zaoberal výrobou ložísk. Sídlil na Mokradi a zamestnával 172 zamestnancov.

Miba Slovakia, a. s. prevádzkovala výrobu súčiastok pre automobily na Mokradi, zamestnávala 159 zamestnancov. Dňa 2. novembra 2002 mala materská rakúska firma Miba 75 rokov trvania. Desiate výročie svojho vzniku si pripomenula Miba Slovakia, s. r. o. v Dolnom Kubíne, jediná dcérska spoločnosť na Slovensku. Vyrábala súčiastky zo spekaných kovov pre európsky automobilový priemysel.

Pekárne Rusina, s. r. o. Dolný Kubín na ul. Janoškovej zamestnávali 138 zamestnancov. Od roku 1994 zásobovali chlebom, rožkami, pekárenskými a cukrárenskými výrobkami obyvateľov celej Oravy i časti Považia. Dňa 3. júna 2002 bola do prevádzky spustená nová linka a pece, takže oproti doterajším 10 tisícom kusov rožkov za hodinu, piekli 14 tisíc vo vyššej kvalite, s posypom a pri štandardných

podmienkach. Pekáreň Rusina rozširovala ponuku sortimentu o výrobky bohaté na vitamíny, antioxidanty, výrobky pre diabetikov a z oblasti racionálnej výživy.

North Slovakia Camion, s. r. o. Dolný Kubín bola významným prepravcom a dopravcom kamiónovej dopravy, zamestnávala 138 zamestnancov. Svoje služby poskytovala takmer desať rokov na domácich i zahraničných európskych trhoch. Sídlo spoločnosti bolo na Mokradi. Dňa 25. marca 2002 odovzdali zástupcovia mníchovskej skúšobne TÜV Bayern certifikát kvality riadenia podľa medzinárodnej normy ISO 9001 Ing. Rudolfovi Valentínymu, riaditeľovi spoločnosti North Slovakia Camion v Dolnom Kubíne. Auditor Ernst Baumgarten z Mníchova ocenil kvalitnú prípravu manažmentu na získanie certifikátu i kvalitnú prípravu na jeho obhájenie.

V roku 2002 došlo k miernemu oživeniu na úseku stavebníctva. Medzi stavebné spoločnosti s ručením obmedzeným v našom meste patrili **Hydroekol, Oraving, PaMaByD a JPV SROS**.

Firma Promont TV postavila na Kuzmínove v Dolnom Kubíne nový televízny vysielateľ. V Dolnom Kubíne začalo dňa 13. júna **televízne vysielanie systémom MMDS**. TV signál pokrýva centrálnu časť mesta a mestské časti Malý Bysterec, Medzihradné /okrem jednej ulice/, Záskanie, Mokrad', Kňazia. Diváci mali v ponuke STV1, STV2, Markízu, JOJ, ČT1, ČT2, Prima, Infoštúdio Dolný Kubín. Do konca roka sa neúmerne zvýšil počet čiernych odberateľov TV signálu, lebo na špeciálnu anténu, ktorú bežne predávali v obchode sa dali chytiť spomenuté programy bez toho, aby občan platil koncesionárske poplatky. Ing. M. Bobák navrhoval kódovanie programov, ale mesto DK nemalo finančné prostriedky vo výške 500 tis. Sk na kódovanie.

Pracovníci odbytovej siete **Prvej stavebnej sporiteľne /PSS/**, v Dolnom Kubíne už po šiesty raz za sebou dosiahli najlepšie výsledky v rámci celého Slovenska. Riaditeľ odbytu PSS Ing. Pavol Kohár pri príležitosti 10. výročia vzniku Prvej stavebnej sporiteľne na slávnostnom stretnutí dňa 5. apríla vyhlásil aj najúspešnejších obvodných riaditeľov PSS, medzi ktorých patrili: Ing. Juraj Štubendek

z obvodu Dolný Kubín I., Ing. Peter Ďaďo z obvodu Dolný Kubín II. a Ing. Jozef Svetlošák z obvodu Námestovo.

Československá obchodná banka /ČSOB/ otvorila dňa 1. októbra 2002 svoju 44. pobočku, tentoraz v Dolnom Kubíne. Občania a podnikateľské subjekty z DK a okolia mohli v ČSOB využívať kompletný sortiment bankových produktov a služieb. Nová pobočka sa vyznačuje netradičným dizajnom a usporiadaním interiéru, neboli tu žiadne priehradky, ale otvorený priestor, ideálny na komunikáciu s pracovníkmi banky. V objekte sa nachádzala samoobslužná zóna s bezpečnostnými schránkami a bankomatom, ktorá je otvorená 24 hodín denne. ČSOB ponúkala depozitné produkty, úvery, telefonické bankovníctvo, konto Kompakt, Junior program, Študent program, karty Cirrus Maestro, Visa Electron, združené bankové inkaso, službu Linka 24, spotrebné úvery, hypotekárny úver a ďalšie.

Vedenie **Všeobecnej úverovej banky IntesaBci** realizovalo zmeny v spôsobe riadenia svojich odbytových pracovísk t.j. pobočiek a expozitúr. Územie Slovenska bolo rozdelené na 10 regiónov, kde boli vytvorené nové regionálne riaditeľstvá, ktoré riadili pobočky a expozitúry. Do funkcie riaditeľa odbytového riaditeľstva v Žilinskom kraji bol menovaný Ing. Igor Otepka, doterajší dolnokubínsky riaditeľ pobočky VÚB. Do jeho kompetencie spadá 31 odbytových miest na území okresov Žilina, Čadca, Martin, Ružomberok, Liptov. Mikuláš, Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín.

Prípravný výbor združenia pre cestovný ruch na Orave zvolal dňa 20. marca 2002 na MÚ v Dolnom Kubíne ustanovujúce zasadnutie valného zhromaždenia tohto združenia. Na zasadnutí bolo prítomných 31 podnikateľov a zástupcov ubytovacích, reštauračných, cestovných zariadení, kultúrnych a športových stredísk a založili **Združenie cestovného ruchu Orava**. Zasadnutie viedli Roman Kuchár z Agentúry pre regionálny rozvoj /ARR/ Sever, Ing. Mária Kadučáková a Ing. Alena Skirčáková. ARR bola pobočkou Európskeho informačného centra /EIC/ a sídlila na MÚ v Dolnom Kubíne. Poslaním a hlavnou činnosťou EIC bolo poskytovať informácie o Európskej únii, predstupovom procese a pomoci EÚ vo

forme grantov, dotácií a pôžičiek, poradenstvo pri vyhľadávaní vhodného programu na financovanie aktivít, zabezpečenie bezplatného prístupu na internet na vyhľadávanie informácií súvisiacich s EÚ pre študentov, mládež, podnikateľov, samosprávu a širokú verejnosť, sprostredkovanie kontaktov na iné špecializované inštitúcie.

V dňoch 26.-28. apríla 2002 sa uskutočnil III. ročník krakovských trhov turistiky a odpočinku pod názvom „Twoje lato“. Medzi 30 podnikateľmi z oblasti cestovného ruchu sa zúčastnili z iniciatívy Združenia cestovného ruchu Orava aj dolnokubínski podnikatelia: Tília Kemp Gäcel, Penzión U sovy, Hotel U zelenej lipy, CK Almaxtour, CK Partour a Relax. Vystavovali v expozícii pod názvom „Slovenská Orava“. Materiály pripravili v poľskom jazyku a pôsobivú dekoráciu poskytla Emília Palová, majiteľka Slovak Folk Art v Dolnom Kubíne. Na oravskom pulte rozvoniavali syrové korbáčiky, oštiepky a iné tradičné syry, o ktoré bol veľký záujem.

Turisticko-informačná kancelária v DK /TIK/ v ostatnom období nefungovala. Po viac ako dvojmesačnej prestávke začala opäť poskytovať svoje služby. Jej novým prevádzkovateľom sa stal Roman Tabaček. Cestovný ruch a turizmus sú mu blízke, pracoval ako sprievodca na Oravskom hrade. Turisti požadovali čo najviac informácií z rôznych oblastí. Roman Tabaček mal plány otvoriť malú galériu s predajom rôznych suvenírov a ľudových výrobkov i predajné diela oravských umelcov. Ďalším plánom bola príprava multimedialného cédečka o Orave a webstránka na internete. TIK predávala zahraničné periodiká a tlač. Napríklad Gazetta dello Sport, Courier della Serra, Kurier, Gazeta wyzborcza, Bild, Die Zeit, Welt, Frankfurter Allgemeine Zeitung, Welt am Sonntag, Economist, Bravo, The Guardian, OGGI, Sport im Bild a ďalšie.

Nadácia Ekopolis vyhlásila program **Jantárová cesta** na podporu rozvoja turizmu. Predsedom nadácie v Dolnom Kubíne bol RNDr. Ján Bencúr. Program Jantárová cesta vyhlásil súťaž o udelenie podpory pri vývoji a realizácii produktu, alebo atrakcie trvalo

udržateľného turizmu. Súťaž bola určená pre aktívnych občanov, neziskové organizácie a podnikateľov v turizme.

Dolnokubínska **reštaurácia MARÍNA** na námestí P. O. Hviezdoslava bola zaradená medzi 20 najlepších reštaurácií na Slovensku. Trend Holding, a.s. vydala publikáciu pod názvom Trend top reštaurácie, ktorej krst sa konal dňa 16. januára v hoteli Lux v Banskej Bystrici. Riaditeľ reštaurácie Marína Marián Bañas ml. prevzal významné ocenenie o zaradení reštaurácie medzi 4 a pol hviezdíčkové zariadenia.

Na Hviezdoslavovom námestí v priestoroch bývalej reštaurácie Žaba - Poľovník bol otvorený **Ilúzia klub**, reštauračné zariadenie s inými službami. Poriadal koncerty /jazz, Funky, Unplugged/, v ktorých vystúpili Peter Lipa, Lucia Šoralová, Dodo Šošoka, Oskar Rózsa a iní hudobníci z Čiech, Holandska, USA. Konali sa tu Disco party, predajné výstavy obrazov, pomaturitné stretnutia a stužkové slávnosti. V Ilúzia - klube bola výborná čajovňa /30 druhov čajov/. Bar poskytoval 40 druhov miešaných – šejkrovaných nápojov, značkové vína, 12 druhov pív, originálne kávy a možnosť donášky pizze.

V Dolnom Kubíne bolo 61 pohostinských a reštauračných zariadení, ktoré podliehali miestnemu poplatku z predaja alkoholu a tabakových výrobkov. V 20 reštauračných zariadeniach bolo 59 výherných automatov, ktoré vyhľadávali najmä mladí ľudia.

Distribučná agentúra **TOPAS D. A**, s.r.o. Ružomberok zriadila v Dolnom Kubíne na ulici Radlinského v priestoroch bývalej predajne obuvi svoju predajňu. Spoločnosť sa zaoberala distribúciou a predajom tlače, tabakových výrobkov, fajčiarskych výrobkov, telefónnych kariet, pohľadníc, cenín atď.

Dolnokubínska firma **UNIVERSAL SPORT** získala z pilotnej grantovej schémy pre rozvoj cestovného ruchu Ministerstva hospodárstva grant vo výške 2 mil. Sk na vybudovanie systému umelého zasnežovania v stredisku Kubínska hoľa – Záhradky.

Komisia cestovného ruchu MÚ v Dolnom Kubíne doporučila založiť podnikateľskú spoločnosť za účasti mesta Dolný Kubín a obce Oravská Poruba na získanie grantov z Európskej únie pre projekt

areálu **Parku priemyslu voľného času Orava /PPVČO/** a expozície **Minieurópa Orava – Euroregión Tatry /mEOET/** v Gäceli. Cieľom projektov bolo oživenie tradičných ľudových remesiel a výroby v PPVČO a mEOET, ako komponentu cestovného ruchu a v ňom sústredenie zaujímavých regionálnych starých remeselníckych výrob, spracovanie lesných a domácich poľnohospodárskych produktov formou vhodnou na exkurzie a pozorovanie spracovateľských postupov, rôznych živnostenských, podnikateľských aktivít, siet' služieb komunálnych, športových /vodné športy, prístavisko, vodný slalom, pltnica/, rekreačných, zábavných atraktívnych činností a ihrísk pre deti a mládež, obyvateľstvo aj hostí, návštevníkov, účastníkov cestovného ruchu. Na areál PPVČO budú nasledovať ďalšie objekty: relaxačná a regeneračná trasa zdravia po lesných cestičkách „**vítaparcour**“, turistické, cyklistické, lyžiarske a jazdecké trate „cez tri hory“, náučno-poznávací trasa „**Vyšnokubínske skaly – Srňacie – Brezovec**“ s rozhľadňou a panoramatickou propagačnou kamerou. Vytvorenie expozície Minieurópa Orava v anglickom parku Gäcel, kde budú sústredené makety významných európskych architektonických diel ľudovej a slohovej architektúry a prírodných výtvorov v plenéri. V kultivovanom a kultúrnom prostredí kraja najbohatšieho na zrubové architektúry v strednej Európe predstavia sa v atraktívnej expozícii reprezentatívne objekty cennej európskej architektúry, kultúrnych a historických pamiatok zaradených do zoznamu UNESCO a bude tu zriadená expozícia „Gäcelské žiadosti ľudu oravského“, ktoré boli zosnované na Gäceli dňa 24. apríla 1848. Projekt sledoval vytvoriť v regióne základňu pre netradičné služby turizmu a tak zvýšiť zamestnanosť, vzdelanosť mládeže, získať klientelu a tým zdroje príjmov pre mestskú pokladnicu. Projekt mal dve časové etapy, prvá do 2004, druhá do 2006. V prvej sa získajú zdroje od partnerov spoločnosti, sponzorov, reklamných partnerov, fondov pilotnej grantovej schémy MH SR, fondov Pare CBC, formou cezhraničnej spolupráce v rámci Euroregiónu Tatry a pod. V druhej investičnej časti sa financovanie do výšky 75% počíta z fondov EÚ, ostatok nákladov vo výške 25% z vlastných zdrojov spoločnosti.

Turisti hojne navštevovali naše mesto počas zimnej lyžiarskej sezóny. K dispozícii mali **dva lyžiarske strediská – na Kuzmínove a Kubínskej holi**. Lyžiarske strediská boli v rozvoji, chýbali im investície na to, aby bola na strane turistov úplná spokojnosť.

Na **Kuzmínove** mali lyžiari k dispozícii 2 vleky s prepravnou kapacitou 2040 osôb, z toho 1detský. Lyžiari považovali za potrebné riešiť na Kuzmínove problém toaliet. Prevádzkovatelia pripravili do novej sezóny projekt výstavby sociálneho zariadenia v spodnej časti zjazdovky, aby lyžiari nemuseli chodiť až hore na chatu. Zjazdovka na Kuzmínove je typická tým, že v hornej časti je pomerne náročná a priemerní lyžiari musia vlek opúšťať už pod vrcholom. V plánoch prevádzkovateľov bolo upraviť zjazdovku tak, aby bola prijateľná aj pre menej náročných lyžiarov.

Odkedy sa trať predĺžila, problémom strediska sa stala prístupová komunikácia ku chate. V zime sa totiž cesta stáva súčasťou zjazdovky a pre motorové vozidlá sa odreže. Počas lyžiarskej sezóny nie je možné dostať sa autom ku chate, kde sa nachádza bufet, jedáleň a 25 lôžok. Preto jedným zo zámerov do budúcnosti bolo vyriešiť nový prístup ku chate, kde je dostatočný priestor na parkovanie. Majiteľom Kuzmínova bola rímskokatolícka cirkev v DK, preto ďalšie plány záviseli od jej postoja.

Prevádzkovatelia mali každoročne sa opakujúci problém s vandalmi, ktorí počas leta ničili osvetlenie. Zberatelia druhotných surovín odpílili káble, ktoré vychádzali z betónu. Vandal tak zarobil možno 500 Sk, ale prevádzkovateľov opravy škôd a rekonštrukcie stáli tisíce Sk. V tomto roku investovali do opráv na začiatku lyžiarskej sezóny 100 tis. Sk. Kuzmínovo má neobyčajnú výhodu. Nachádza sa hneď pri centre mesta a nie je žiaden problém sa sem dostať a zalyžovať si. Areál disponoval umelým zasnežovaním a osvetlením, takže v zime sa lyžovalo do 20,00 hod. Jeho súčasťou sú bežecké trate v dĺžke 5 km.

V lyžiarskom stredisku na Kubínskej holi pretrvávali problémy od roku 1991. Zjazdovka, vleky a ostatné objekty ležia na pozemkoch urbárskych spoločenstiev Dolného Kubína, Veľkého Bysterca a Beňovej Lehoty. Rôzne technické zariadenia, medzi nimi lyžiarske

vleky, mali kedysi vo vlastníctve TJ ZVL, mesto Dolný Kubín, Slovenské elektrárne. V zimnej sezóne 1995/1996 sa chopilo iniciatívy pri prevádzke lyžiarskeho strediska Urbárske spoločenstvo Veľký Bysterec, zima bola biedna na sneh a nasledovali ďalšie slabé sezóny. Po prvých chudobných sezónach vznikla nová spoločnosť I. Urbár s.r.o. Z 34% ju tvorilo Urbárske spoločenstvo Veľký Bysterec. I. Urbár neskôr vytvoril s akciovou spoločnosťou Tribometal DK **Športovo-turistické centrum /ŠTC/, s.r.o. Kubínska hoľa**. ŠTC, s.r.o. vlastní dnes vleky, od urbáru Veľký Bysterec dostalo do prenájmu zjazdovku na 20 rokov. Prevádzkovateľ vlekov má prenájomnú zmluvu. Počas zimnej sezóny sa turisti sťažovali na veľmi slabé služby na holi, nevyhovujúce parkovisko, bufet, sociálne zariadenie atď. Kubínskej holi chýbali investori a financie. Majetkové záležitosti sa ako-tak vyriešili. Bolo treba riešiť problémy s dodávkou elektrickej energie, dodávkou vody pre umelé zasnežovanie, cestu až k zjazdovke, parkoviská, ale aj informácie a propagáciu lyžiarskeho strediska v médiách a na internete. Naproti tomu sa celkom pekne a uspokojivo rozvíjalo lyžiarske stredisko Záhradky pod Kubínskou hoľou. Vyhovovalo nenáročným lyžiarom a rodičom s deťmi. Prevádzkovatelia tu poriadali rôzne atrakcie hojne navštevované záujemcami.

Medzi nové podnikateľské subjekty v roku 2002 v našom meste patrili:

- **AUTOCAR – Ťažné zariadenia, s.r.o. Dolný Kubín** / Jozef Žilinec, Peter Žilinec/ so zameraním na maloobchod, veľkoobchod, sprostredkovateľskú činnosť v rozsahu voľných živností, reklamnú a propagačnú činnosť, montáž ťažných zariadení pre motorové vozidlá, výrobu komponentov pre ťažné zariadenia na motorové vozidlá.
- **BUGY, s.r.o. Dolný Kubín** /Radovan Bugan, Eduard Bugan/ so zameraním na maloobchod, veľkoobchod, sprostredkovanie obchodu a služieb.

- **FANCY, s.r.o. Dolný Kubín** /Gabriela Štepitová, Otília Štepitová/ so zameraním na maloobchod, veľkoobchod, sprostredkovanie obchodu a služieb.
- **METALTOOL, Slovakia, s.r.o. Dolný Kubín** /Metalsint, a.s. DK, Intermeca S.A. Luxemburg/ so zameraním na kovoobrábanie, nástrojárstvo – výroba nástrojov, maloobchod, veľkoobchod, sprostredkovateľská činnosť v rozsahu voľných živností.
- **CARGO ROUTES INTERNATIONAL, s.r.o. Dolný Kubín** /Ing. Ján Šimún, Eva Badlíková/ so zameraním na sprostredkovanie dopravy a prepravy.
- **ORANGE SLOVAKIA, a.s.** otvorila novú predajňu na ul. Radlinského v priestoroch bývalej lekárne.
- **DUO MARKET, s.r.o. Dolný Kubín** /Ing. Rudolf Soukup, Pavol Murin/ so zameraním na maloobchod, veľkoobchod, predaj nápojov na priamu konzumáciu, predaj tepelne upravených jedál, demolácie, búracie práce, maliarske, natieračské, sklenárske, betonárske, armovacie práce, vedenie účtovníctva, podnikateľské poradenstvo, upratovacie práce, organizovanie kultúrnych, spoločenských a športových podujatí.
- **MIVIKO, s.r.o. Dolný Kubín** /Miroslav Vicáň/ so zameraním na manipuláciu s drevom – zvoz a približovanie dreva, pílenie a hobľovanie dreva, nákladnú cestnú dopravu do 3,5 t, búracie práce, maliarske, natieračské, sklárske, betonárske práce, predaj nápojov na priamu konzumáciu, predaj tepelne upravených jedál, organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí, reklamnú činnosť, upratovacie práce, maloobchod, veľkoobchod, predaj a prenájom motorových vozidiel.
- **NORDIS, s.r.o. Dolný Kubín** /Ing. Jozef Štefaničiak, Mgr. Matúš Bušniak/ so zameraním na maloobchod, veľkoobchod, faktoring, forfaiting, sprostredkovateľskú činnosť v rozsahu voľných živností, reklamnú činnosť, organizovanie športových, kultúrnych a spoločenských podujatí, kurzov, školení, prednášok, seminárov, reklamnú činnosť, prieskum trhu a verejnej mienky, vedenie

účetníctva, účtovných poradcov, finančný lízing, vydavateľské činnosti, prenájom nehnuteľností, upratovacie služby.

- **PAMAX plus, s.r.o. Dolný Kubín** /Pavol Adamec, Miroslav Adamec/ so zameraním na veľkoobchod, maloobchod, účtovné poradenstvo, sprostredkovanie obchodu a služieb, nákladnú cestnú dopravu do 3,5 t, pohostinskú činnosť, požičiavanie videokaziet a CD, reklamnú činnosť, demolačné práce, búracie, maliarske, natieračské, ubytovacie služby, upratovacie, čistenie budov, výstavníctvo, odvoz odpadových vôd.
- **PROLINK, s.r.o. Dolný Kubín** /Peter Laurinčík, Ladislav Laurinčík/ so zameraním na sprostredkovanie obchodu a služieb voľnej živnosti, maloobchod, veľkoobchod, reklamnú a propagačnú činnosť.
- **PRVÁ PEKÁRENSKÁ, s.r.o. Dolný Kubín** /Pekárne a cukrárne Rusina, s.r.o. DK, Super Pek, a.s. Bratislava, framipek, s.r.o. Šenkvice, Topoľčianske pekárne a cukrárne, a.s. Topoľčany, Tatrapeko, a.s. Svit/ so zameraním na maloobchod, veľkoobchod, nákup a predaj pekárenských a cukrárenských výrobkov, sprostredkovateľskú činnosť, poradenskú, konzultačnú, reklamnú, propagačnú, upratovacie práce, prenájom nehnuteľností, prenájom spotrebného a priemyselného tovaru.
- **Phone-MobilServis, s.r.o. Dolný Kubín** / Marián Pohančeník, Marek Greš/ so zameraním na predaj a servis výpočtovej a kancelárskej techniky, výroba reklám, veľkoobchod, maloobchod, sprostredkovanie obchodu a služieb.
- **EKOL Dolný Kubín, s.r.o.** /Viera Langerová/ so zameraním na vedenie účetníctva, písárske práce, kopírovacie práce, poradenskú ekonomickú činnosť, nákup tovarov mimo jedov, žieravín a výrobkov zo zlata za účelom predaja, maloobchod, veľkoobchod, sprostredkovanie obchodu, reklamná a propagačná činnosť.
- **ESPRIT SLOVAKIA, s.r.o. Dolný Kubín** /Peter Gallo, Pavol Sučák, Roman Sučák/ so zameraním na maloobchod, veľkoobchod,

spostredkovanie obchodu a služieb, spostredkovanie v oblasti dopravy.

- **Kamenárstvo Maniš, s.r.o Dolný Kubín** so zameraním na kompletne kamenárske práce z prírodných i umelých materiálov, ušľachtilých žúl a kameňa.
- **Ostrich Corporation, s.r.o. Dolný Kubín** /Milan Ďaďo, Adriana Ďaďová/ so zameraním na poľnohospodársku a lesnícku výrobu, predaj lesných plodov, maloobchod, veľkoobchod, spostredkovanie obchodu a služieb, prípravné práce na stavbu, búracie práce, projektové práce, maliarske, natieračské, sklenárske, výroba výrobkov z dreva, manipulácia a zvoz dreva, výroba zámkov a kovania, automatizované spracovanie dát, poradenská činnosť k výpočtovej technike, prenájom strojov a zariadení, prenájom dopravných prostriedkov.
- **PERFECT COMP, s.r.o. Dolný Kubín** /Veronika Kortišová, Eva Kortišová, Ing. František Kortiš/ so zameraním na výrobu, servis počítačov, poskytovanie software, maloobchod, veľkoobchod, sekretárske a prekladateľské práce, obchodno-spostredkovateľskú činnosť, opravu a servis spotrebičov s nízkym napätím, reklamnú činnosť, prenájom prístrojov, finančný leasing, organizovanie kurzov a školení, vedenie účtovníctva, kancelárske služby.
- **WOOLF Slovakia, s.r.o. Dolný Kubín** /Andreas Grohman, Ing. Martin Filko, Lothar Skorzinski/ so zameraním na veľkoobchod, spostredkovanie v rozsahu voľnej živnosti, reklamné činnosti.

Svoju činnosť ukončili firmy: **GAS**, s.r.o. Dolný Kubín, **MANNA** s.r.o. DK, **KBT**, s.r.o DK a **L.T.S.**, s.r.o. DK.

Aj v roku 2002 sa konali obľúbené jarné **Veľkonočné trhy**, **21. Kubínsky jarmok**, **Katarínske trhy** a **Vianočné trhy** na Veľkom Bysterci - Námestí Slobody. Veľkonočné trhy sa konali v dňoch 20.-22. marca a boli spojené aj s prevádzacou a predajnou akciou osobných automobilov. Mnohé stánky ponúkali bežný tovar – textil, obuv, drogistický, cukrovinky a medovníky. Tohtoročného trhu sa zúčastnili výrobcovia a predajcovia drevených výrobkov, kraslíc, veľkonočných korbáčov.

21. Kubínsky jarmok sa konal v dňoch 13.-14. septembra. Bol to opäť najväčší jarmok v Dolnom Kubíne, lebo ho pravidelne navštevovali obyvatelia okolitých dedín a bol spojený so slávnosťami mesta Dolný Kubín. Do ulíc ľudí prilákala vôňa pečenej klobásy, mäsových opekaných a grilovaných špecialít, rýb, hydiny, gulášu, halušiek, pirohov, varenej kukurice, pukancov, koláčov, kysnutého pečiva, cukrovej vaty a povzbudzujúceho burčiaku. Vyše 150 stánkov ponúkalo rozličný tovar. Na svoje si prišli aj náročnejší spoluobčania, lebo pre všetkých bol pripravený bohatý kultúrny program, športové a súťažné podujatia, zábavné podujatia pre deti aj dospelých. Vystupovali súbory Kubínčan, Orava, skupiny REBECA, SFÉRA, speváčka Darina Laštiaková, oravskí gajdoši, svoje umenie predviedli ľudoví rezbári a zruční remeselníci.

Pranostika „Na svätú Katarínu schovajte sa pod perinu“ v tomto roku platila doslovne. Už pár dní pred Katarínou 25. novembra sa ochladilo. Na Námestí Slobody sa konali Katarínske trhy v utorok a stredu. Počasie bolo neľútostne, sem-tam pršalo, zima sa tlačila za nechty. Stánky ponúkali domáce potreby, galantérny tovar, textil, obuv, drevené hračky, varešky, misky, medovníky, vianočné ozdoby, svetielkujúce žiarovky, trblietavé reťaze atď.

NEZAMESTNANOSŤ

Dňa 1. januára 2002 bolo v Dolnom Kubíne z celkového počtu **9694** ekonomicky aktívnych obyvateľov /53,88% z celkového počtu/ **1830** evidovaných nezamestnaných /EN/, čo predstavovalo **18,87%**-nú registrovanú mieru nezamestnanosti /RMN/. Vývoj nezamestnanosti v I. štvrtroku 2002 v meste DK ukazuje tabuľka:

mesiac	ekonom. aktívni	EN	RMN	Muži	Ženy	Absolvent	ZPS
január	10315	1934	18,74%	1069	865	96	88
február	10315	1923	18,64%	1073	850	104	92
marec	10315	1855	17,98%	1035	820	98	87

Dňa 30. júna 2002 bolo v Dolnom Kubíne **1737** nezamestnaných, z toho 907 mužov, 830 žien, 117 absolventov škôl a 79 ZPS. V auguste 2002 bolo v Dolnom Kubíne **1764** nezamestnaných, čo bol

pokles o 37 a miera nezamestnanosti klesla na 17,46%. Dňa 31. decembra 2002 bolo v meste Dolný Kubín evidovaných **1719 nezamestnaných**, čo pri počte **10315 ekonomicky aktívnych** obyvateľov mesta predstavuje 16,66% mieru nezamestnanosti. Z počtu 1719 evidovaných nezamestnaných je 806 žien /46,8%/, 78 občanov so zníženou pracovnou schopnosťou /4,5%/, 7 mladistvých /0,4%/, 158 absolventov škôl /9,19%/.

Vzdelanostná úroveň 1719 nezamestnaných: vysokoškolské – 80 EN, vyššie vzdelanie – 31 EN, vzdelanie s maturitou – 686 EN, vzdelanie bez maturity – 692 EN, základné vzdelanie – 225 EN, nedokončené vzdelanie – 5 EN.

Veková štruktúra 1719 nezamestnaných: 15-19-roční – 124 EN, 20-29 roční – 608 EN, 30-39 roční – 404 EN, 40-49 roční – 352 EN, 50 a viac roční – 231 EN.

Štruktúra 1719 nezamestnaných podľa evidencie: do 3 mesiacov – 409 EN, 3-6 mesiacov – 282 EN, 6-12 mesiacov – 320 EN, 12-24 mesiacov – 303 EN, nad 24 mesiacov – 405 EN.

Absolventi škôl evidovaní v nasledovnej štruktúre: vysokoškolské vzdelanie – 12 EN, vyššie vzdelanie – 61 EN, bakalári – 3 EN, vzdelanie s maturitou – 59 EN, vzdelanie bez maturity – 23 EN.

Okresný úrad práce sprostredkoval zamestnanie, vykonával poradenskú činnosť, výber príspevkov na poistenie v nezamestnanosti, zmiernoval nerovnováhu na trhu práce, podporoval vytváranie dohodnutých pracovných miest. V roku 2002 finančne podporil 156 dlhodobých pracovných miest /trvajúcich najmenej 2 roky/ a 73 krátkodobých pracovných miest na území mesta Dolný Kubín. Do rekvalifikácie sa v roku 2002 zapojilo 299 občanov mesta Dolný Kubín, čím miera nezamestnanosti v meste poklesla o 2,22%. Rekvalifikačných kurzov bolo 17 so zameraním na profesie bagrista, pilčík, deratizatér, účtovník, skladník, manažér atď.

OÚP v októbri a novembri realizoval niekoľko projektov. Do „Projektu podpory zamestnávania mladých ľudí“ zaradil 171 EN s úspešnou mierou umiestnenia na trhu práce 46,19%. Ďalší projekt „Štart“ bol určený 208 absolventom škôl s úspešnosťou 40,38%. Do

projektu „Podpory zamestnanosti“ bolo zaradených 164 EN s úspešnosťou 27%. Projektu „Burza škôl“ sa zúčastnilo 9 stredných škôl a učilíšť z okresov Dolný Kubín, Tvrdošín, Ružomberok a Liptovský Mikuláš. Burzu navštívilo takmer 1000 žiakov 8. a 9. ročníkov základných škôl z dolnokubínskeho okresu. Pre nezamestnaných nad 50 rokov prebiehal projekt „Podpora seberealizácie“.

ZÁHRADKÁRI, POĽNOHOSPODÁRI, SPOLKY

Na území Dolného Kubína je **14 záhradkárskych osád** /Banisko, Brezovec, Jelšava, Kňažia, Prameň na Janoškovej, Aleja Slobody, Potoky, Hutník, Dúbrava, Studničky, Lieskovec, SEZ, Bysterec/, v ktorých je registrovaných vyše 900 záhradkárov. Mali svoju organizáciu – Slovenský zväz záhradkárov. Tajomníčkou OV SZZ bola Ing. Eva Stolárová, správkyňa Domu záhradkárov a znalkyňa všetkých problémov záhradkárov v meste. V období od januára do marca záhradkári hodnotili svoju činnosť a konali členskú schôdzu. V každej osade sa záhradkári zaoberali otázkou vyberania poplatkov za odvoz odpadu, vyjadrili písomný nesúhlas a predložili ho na MÚ. Proti výške poplatku argumentovali tým, že v zimných mesiacoch odpad neprodukurujú a vo vegetačnom období odpad kompostujú. V mnohých osadách nie je možné umiestniť kontajnery v dostupnej blízkosti, niekde sa vozidlo ani nedostane. Záhradkári platia už raz poplatok za odvoz PDO vo svojom bydlisku, prečo mali platiť ešte druhýkrát z toho dôvodu, že užívajú záhradku. 80% záhradkárov sú dôchodcovia a prácou na záhrade naplňajú svoj čas užitočnou a zaujímavou prácou a pritom si dopestujú produkty, ktoré sú na trhu drahé ale k správnej výžive zvlášť starších ľudí nepostrádateľné. Doteraz záhradkári odpad odnášali domov do popolníc, aj keď sa našlo zopár takých, ktorí ho odhodili za plot osady. Dolnokubínski záhradkári dosiahli, že platili zníženú sadzbu poplatku za odvoz odpadu – 80 Sk, namiesto pôvodných 200 Sk.

Pre záhradkárov v meste je záhradkárčenie užitočný relax, spojený so samozásobením vlastnou produkciou ovocia a zeleniny a pre starších

Ľudí zmyslom života. V záhradkách experimentujú, pestujú nielen ekologicky čisté produkty, ale aj menej rozšírené druhy zeleniny a ovocia. Záhradky majú význam aj zdravotný, výchovný a najmä spoločenský. Ľudia tu medzi sebou komunikujú, chovajú sa prirodzene, občiansky i ľudsky, i keď sa každý rok vyskytoval všeobecne neuznávaný jav – krádeže úrody. Záhradkári boli spokojní s tohoročnou úrodou. Oproti profesionálnym pestovateľom dodržiavali iné agrotechnické pravidlá, napríklad zemiaky posadili v apríli a vykopalí v auguste. Poľnohospodárske družstvá vyorávali zemiaky do 5. novembra, lebo október bol úplne daždivý a mechanizmy sa borili v premočenej pôde. Niekde sa vôbec nedali použiť kombajny, zemiaky sa vyorávali kopačkou. V tomto roku sa vydarila úroda zemiakov, výnos tvoril 18-18,5 ton/1 ha.. V Dolnom Kubíne bola žatva ukončená v auguste, priemerný výnos predstavoval 3,22 ton na 1 ha obilovín, u pšenice 3,54 t na 1 ha, u ovsa 2,99 t na 1 ha. V roku je u nás iba 36 dní slnečných, zamračených je 141 dní.

V dňoch 3.-4. októbra zorganizoval OV SZZ DK v priestoroch mestského kultúrneho strediska v DK „Výstavu jablák 2002“, ktorá bola spojená s ocenením najkrajších exponátov. Pohľad na stovky vystavených jablák bol nádherný. Podľa vyjadrenia predsedu OV SZZ Štefana Moľu sa výstavy zúčastnilo 199 pestovateľov, poväčšine s viacerými druhmi jablák. Pritom napríklad odroda Cár Alexander z Istebného je vzhľadovo iná ako tá istá odroda z Tvrdošína. Návštevníci sa vyjadrili, že ani netušili, že existuje toľko odrôd jablák. Vystavených bolo 50 druhov, medzi nimi napr. Denár, Selena, Šampión, Rubín, Gruzín, Rosana, Delor. Jablká sa hodnotili podľa farby a vzhľadu, chuťová skúška sa nerobila. Víťazom sa stal J. Žofaj z Oravskej Jasenice s odrodou Rubín. J. Žofaj pestuje jablká ako svoj koníček.

Oravských poľnohospodárov na rôznych jednaniach mimovládnych poľnohospodárskych organizácii zastupoval Ing. Jozef Kondela. V apríli to boli **rokovania o vstupe do EÚ**, kde poľnohospodári vyjadrili súhlas so vstupom do EÚ, podporili model multifunkčného poľnohospodárstva, žiadali menšie priame platby, národné kvóty

produkcie také, aby sa neznížilo využitie produkčného potenciálu poľnohospodárstva, rovnocennosť v EÚ. Nespokojnosť vládla s návrhom produkčných kvót pre SR, napr. priznať iba 76% z požadovaného vyrobeného mlieka, 54% z počtu bahníc a iba 5% z objemu izoglukózy. Problém bol aj s nevysporiadanými majetkovými vzťahmi, tzv. komasáciou pôdy. Tam, kde nebude určený vlastník pôdy, nepôjdu ani dotácie. Družstvá mali desiatky hektárov pôdy, ktorá nemala identifikovaných vlastníkov.

Regionálny odbor Ministerstva poľnohospodárstva v DK vyhlásil **rozvojové programy pre rok 2002**. Poľnohospodárske družstvá na území nášho mesta oslovili: program živočíšnej výroby, chov zvierat všeobecne, program hovädzí dobytok – ide o plemenitbu hovädzieho dobytku na zachovanie pôvodného pinzgauského dobytku, v programe dojnice išlo o minimalizáciu sezónnosti vo výrobe mlieka, v programe ovce a kozy išlo o plemená a bonitáciu, čiže zameranie plemenárskej práce na mliekové a mäsové plemená, ďalej v programe išlo o odbúranie ľudskej práce v chovoch oviec a hovädzieho dobytku pasením v oplôtkových systémoch. V programoch rastlinnej výroby išlo o pestovanie tráv na krmovinárske účely, zlepšenie krmovín, program olejniný realizovalo PD Veličná pestovaním repky olejnej. Ďalšie programy sa zaoberali ovocinárstvom, zeleninou, potravinárstvom, produktmi rastlinnej výroby, obchodným manažmentom /rozvoj vidieka, agroturistika, horské oblasti atď./ Agentúra **SAPARD**, rozpočtová organizácia MP SR, spravovala finančné prostriedky EÚ a štátneho rozpočtu SR určené pre rozvoj poľnohospodárstva, lesníctva a vidieka.

Mlieko a mliečne výrobky patria medzi základné a najdôležitejšie zložky potravy. **Deň 21. máj bol Svetový deň mlieka**. Podľa vyjadrenia RNDr. Jany Hatalovej, inšpektorky potravín z Regionálnej veterinárnej správy v Dolnom Kubíne spotreba mlieka a mliečnych výrobkov u nás v porovnaní s krajinami EÚ zaostáva. U nás je to ročne 162 kg na osobu za rok, v EÚ je to okolo 320 kg na osobu za rok. Lekári doporučujú konzumovať 220 kg mlieka a mliečnych výrobkov na osobu za rok. Naš trh poskytuje 1100 druhov mliečnych

výrobkov s takou kvalitou ako v EÚ, lebo Slovensko pristúpilo na normy EÚ v roku 2000. Európske normy splňajú výrobky mliekárni v Tvrdošíne a Leštínách. Ich výrobky sa predávali vo všetkých predajniach potravín a bufetoch v našom meste.

Na Orave bolo 35 poľnohospodárskych družstiev, z nich najlepšie hospodáril v Dolnokubínskom okrese PD v Oravskej Porube. Produkovalo z 1 hektára pôdy tržbu 13.836 Sk.

Veterinárne osvedčenia potrebovali aj **salaše**. Sú tu prísnejšie podmienky, lebo na výrobu nestačila jedna miestnosť, ale aspoň tri, kde sa syr dovára, dozrieva a uchováva. Upúšťa sa od tradičných technologických zariadení z dreva a nahrádzajú ich umelohmotné, prípadne nerezové zariadenia, ktoré sa dajú lepšie dezinfikovať. Spotreba ovčieho mlieka a ovčích výrobkov u nás je 0,3 kg na osobu, v krajinách EÚ 6 kg na osobu za rok.

Výskyt **BSE u hovädzieho dobytká** na Slovensku spôsobil sprísnenie noriem v chove i na bitúnkoch. Našťastie na Orave sa nevyskytol ani jeden prípad BSE, aj vďaka tomu, že naši poľnohospodári nepoužívali mäso-kostné múčky vo výkrme hovädzieho dobytká. Veterinárny ústav v Dolnom Kubíne vyšetril za I. polrok 1756 kusov odporazeného hovädzieho dobytká a 87 kusov uhynutého. MVDr. Ján Uhrín, riaditeľ Regionálnej veterinárnej správy v Dolnom Kubíne, presadzoval pre hovädzí dobytok prísne vegetariánsky výkrm. Doporučoval pasenie dobytká, ktoré poskytovalo prirodzený pohyb a výživu v prirodzenom stave. Najlepšiu a najkvalitnejšiu produkciu HD na Orave dosahoval PD Trstenník. Regionálna veterinárna správa v Dolnom Kubíne sústavne monitorovala zverozdravotnú situáciu. Bola priaznivá, vyskytol sa 1 prípad besnej veвериčky vo Veličnej a 4 prípady včelieho moru. Za I. polrok veterinári zaregistrovali 237 prípadov poranenia ľudí zvieratami, našťastie s negatívnym výsledkom.

Od 1. októbra 2002 platilo v Dolnom Kubíne nové VZN o **chove psov**. V Dolnom Kubíne bolo evidovaných 770 chovateľov psov. Pre voľný pohyb psov na území mesta DK boli vymedzené plochy na sídliskách: Bysterec – medzi železničnou traťou a cirkevnou školou,

Brezovec – od ul. Nemocničnej smerom k obchvatu štátnej cesty po lavicu, Banisko – od kotolne ponad ulicu Chočskú, Staré mesto – od vysutej lavice pri škvárovom futbalovom ihrisku ku potoku pri minigolfe. V našom meste počet túlavých psov narastal. Podľa vyjadrenia náčelníka mestskej polície sa stáva, že majitelia psov z obcí dovezú psov do mesta, vypustia ich a takto sa ich zbavujú. Mestská polícia sa snaží vypátrať majiteľa túlavého psa, ak sa nepodarí, pes je tri týždne v záchytnej stanici na Technických službách na Mokradi a potom je utratený. V roku 2002 bolo odchytených v meste 28 túlavých psov, 21 bolo vrátených majiteľom a 7 humánne utratených. Organizácia **Sloboda zvierat** pripravila v roku 2002 v rámci kampane „Priateľstvo je puto“ informačný materiál o preventívnych opatreniach a riešení problematiky chovu spoločenských zvierat v mestách.

Chov koní na Orave nebol veľmi rozšírený. Pri sčítaní sa zistilo 383 koní, z toho 65 v okrese Dolný Kubín.

Koncom marca sa v poľovníckych revíroch okresu uskutočnilo každoročné **sčítanie zveri**. Podľa vyjadrenia Bc. Ferdinanda Hlinického z OÚ v DK, odboru PLVH v okrese Dolný Kubín je 19 poľovníckych revírov na ploche 46739 hektárov. Revíry patria do jelenej oblasti. Sčítaním sa zistilo 440 kusov jelenej zveri, 475 srnčej, 98 diviáčej, 52 medved'ov, 39 vlkov, 176 líšok, 74 jazvecov, 177 kún, 37 rysov, 1 psík medvedikovitý. Z operencov sa sčítali 2 kusy orla skalného, 80 krkavcov, 61 hlucháňov a 75 tetrovov. Medveď je chránený, jeho odstrel bol povolený v 4 prípadoch s hmotnosťou do 100 kg a v čase od 6. júna do konca novembra.

Dňa 31. mája sa konal **okresný snem Slovenského poľovníckeho zväzu Orava**, ktorého sa zúčastnilo 15 delegátov zastupujúcich poľovnícke revíry. Na sneme sa hodnotila starostlivosť poľovníkov o zver v zime, výstavy trofejí, kynologická výstava, lov. Jelenia zver bola odlovená oproti plánu na 95%, srnčia na 92%. Vo voľbách bol za predsedu OV SPZ zvolený opäť Ján Dudáš, za tajomníka Ing. Ján Rešutík a predsedu dozornej rady Ján Badáň. Podľa vyjadrenia Ing. J. Rešutíka, tajomníka SPZ sa vyskytuje nepriaznivý jav – „pytliactvo,

aké tu nebolo od čias druhej svetovej vojny“. Má to súvislosť aj s ekonomickou situáciou v chudobnejších dedinách, pytliaci si svojou činnosťou zarábajú. OV SPZ uzavrel zmluvu o spolupráci s políciou, ale vyzýval aj ostatných občanov na spoluprácu pri ochrane prírody.

Poľovnícke skúšky sa konali dňa 19. októbra v DK. Predchádzala im praktická skúška zo strelieb a 70-hodinová teoretická príprava z poľovníckej osvetly, zoológie, biológie, starostlivosti o zver, kynológie, práva a poľovníckych predpisov. Skúšok sa zúčastnilo 19 kandidátov, skúšky urobili všetci, 5 s vyznamenaním.

ŠKOLSTVO

Významnou zmenou na úseku školstva bol **prechod kompetencii** na obce v zmysle zákona NR SR č. 416/2001 Z.z. od 1. júla 2002. Školské budovy, ktoré prevzalo mesto Dolný Kubín boli v havarijnom stave – strecha na ZŠ J. Matúšku, komín a kotolňa na ZŠ J. A. Komenského na Kňažej. Na údržbu bolo potrebných 2,5 mil. Sk. Odbor školstva OÚ v DK vypracoval delimitačné protokoly cez prázdniny.

V meste DK boli vytvorené školské obvody. **ZŠ Janka Matúšku** – Kohútov sad bola obvodom pre žiakov z ulíc: Aleja Slobody, Obrancov mieru, Ťatliakovej, M.R. Štefánika, Sládkoviča, Námestie Kukučina, Kohútov sad, S. Nováka, Kuzmínovo, Matúškova, Jánoškova, Gäceľ, Chočska, Slnečná, Medzihradská, Hroboňova, Šmidkeho, Urbana, Na Kopanici, Jána Bottu, Hamuljakova, Srňacie.

ZŠ Martina Kukučina bola obvodom pre ulice: SNP, Na Sihoti, Športovcov, Hurbanova, Námestie Slobody, Pelhřimovská, Lucenkova, Bysterecká, Okružná, Fučíkova, Zochova, M. Uhra, MDŽ, MDD, Bohúňova, Beňolehorská, Záskalická, Severná, Jilemnického, 29. augusta, Pltisko.

ZŠ ul. Nemocničná bola obvodom pre ulice: Družby, Tuská, Gagarinova, Nemocničná, Odbojárov, Mierová, Duklianskych Hrdinov, Železničiarov.

ZŠ Ul. M. Hattalu bola obvodom pre ulice Ľ. Štúra a Hattalová.

ZŠ Kňažia bola obvodom pre Mokrad' – nábrežie Oravy, Mokrad'ská, Kubínska, Kňažia – Pod Dúbravou, kpt. Jaroša, Pod Čereňou, Mládežnícka, Vodárenská, Kňažská, 1. mája, 9. mája, 28. októbra, Kalininova, kpt. Nálepku, J.A.Komenského, pre obce Pucov, Bziny, Medzibrodie.

CZŠ A. Radlinského nemala stanovený obvod. Žiaci ju navštevovali podľa výberu rodičov. Podobne žiaci z Vyšného Kubína chodili do ZŠ v DK podľa výberu rodičov.

Od 1. apríla 2002 boli učitelia zaradení podľa zákona o verejnej službe 311/2001 Z.z. Skladali sľub a podpisovali nové pracovné zmluvy. Každý učiteľ bol povinný doplniť si svoju pedagogickú kvalifikáciu ďalším vzdelávaním – vysokou školou alebo doplnkovým pedagogickým štúdiom. V Dolnom Kubíne bola dobrá kvalifikovanosť učiteľov. Kvalifikácia chýbala poväčšine učiteľom cudzích jazykov. Zatiaľ dostali výnimku s tým, že do roku 2010 musia ukončiť štúdium potrebné na vyučovanie.

Novotou v školskom roku 2001/2002 bolo, že žiaci základných škôl si mohli podať prihlášky na dve stredné školy naraz a absolvovať obidva **prijímacie pohovory**. Tento model vychádzal v ústrety žiakom, ktorí si chceli vybrať lepšiu školu. Prvé kolo prijímacích pohovorov prebiehalo 5. mája, druhé 9. mája. Žiak, resp. rodič žiaka bol povinný oznámiť škole, na ktorú nechce nastúpiť, že ruší zápis. Do Gymnázia P.O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne sa hlásilo 125 žiakov, všetci spravili prijímacie pohovory, ale pre nedostatok miesta bolo prijatých 96 prvákov štvorročného štúdia. Prijímacie skúšky sa robili formou testu, ktorý vypracovalo MŠ v spolupráci s firmou EXAM. Test bol odpečatený ráno v deň prijímacích pohovorov. Riaditeľ gymnázia Mgr. Peter Hacaj pochválil úroveň vedomostí žiakov.

Na Obchodnú akadémiu sa hlásilo 126 žiakov, prijali 102 žiakov, z toho 18 bez prijímacích pohovorov, lebo mali priemer známok do 1,3. Pre nedostatok miesta neprijali 24 žiakov, z toho 3 nevyhoveli na prijímacích skúškach. Najväčšie problémy robila žiakom matematika.

Na Strednú zdravotnú odbornú školu sa hlásilo 66 žiakov, z toho 4 chlapci. Takmer polovicu /32/ prijali bez prijímacích skúšok, 20 po

absolvovaní prijímacích skúšok, ostatných neprijali pre nedostatok miesta. Na škole otvorili dve triedy - zdravotný asistent.

Pri príležitosti **10. výročia otvorenia Cirkevnej základnej školy Andreja Radlinského** sa v kostole sv. Kataríny konala sv. omša, ktorú celebroidal Mons. ThDr. František Tondra, spišský biskup. Vo svojej kázni pripomenul historický význam cirkevného školstva a dejiny. Na CZŠ pôsobilo Školské stredisko záujmovej činnosti pre deti v mimoškolskom čase. Svoje voľno tu trávil 300 žiakov. Navštevovali krúžky divadelný, biblický, matematický, folklórny, prírodovedný, spevácky zameraný na populárnu pieseň, chemický, ekologický, krúžok nemeckého jazyka, výpočtovej techniky, zdravotnícky. Zo športov zaujal stolný tenis, futbal, basketbal, orientačný beh, bežecké lyžovanie. Podľa vyjadrenia riaditeľa Mgr. Gustáva Turčína sa do krúžkových a klubových mimoškolských aktivít zapájali 2/3 žiakov CZŠ.

CZŠ aj v tomto roku poriadala obľúbenú hudobno-spevácku súťaž pod názvom HVIEZDIČKA. Viedla ju Ing. Eva Behulová, vedúca odboru školstva OÚ v DK. Do súťaže sa zapájali deti všetkých ZŠ v okrese DK. Dňa 18. apríla víťazkami Hviezdičky boli Petronela Ťasnochová zo ZŠ A. Radlinského a Veronika Kacková zo ZŠ M. Kukučina.

Kuriozitou na CZŠ sa stala učebnica matematiky pre tretí ročník a pracovný zošit z matematiky. Boli v maďarskom jazyku a dodala ich agentúra AD REM Bratislava. Deti mali z toho zábavu, pre učiteľov to znamenalo – kontrolovať každú zásielku hneď keď príde a nie až vtedy, keď začne vyučovanie v školskom roku.

V roku 2002 sa na školách posudzovalo **vyučovanie jogy**, ktoré presadzovalo Ministerstvo školstva. Katolícka cirkev a katolícke školy nesúhlasili s vyučovaním jogy na základných školách, lebo ho chápali ako súčasť indickej filozofie a nábožensko-filozofických systémov /hinduizmu/. Chápali ho ako potláčanie kresťanstva. CZŠ v DK odmietla vyučovanie jogy na škole.

ZŠ M. Kukučina uvítala vyučovanie jogy na škole. Podľa riaditeľky Mgr. Dariny Ballekovej joga pomôže deťom pri správnom držaní tela,

správnom sedení, dýchaní. Žiaci navštevujúci jogu mali najradšej dychové cvičenia.

V ZŠ M. Kukučina vytvorili podmienky, aby školu navštevovali deti s mentálnym alebo telesným postihnutím. Vďaka finančnému príspevku OFZ a. s. Istebné nainštalovali na schody protišmykové pásy. Špeciálne zariadenie uľahčuje a skvalitňuje hendikepovaným deťom pobyt v škole. Aj riaditeľstvo ZŠ J. Matúšku rozhodlo zriadiť **na škole špeciálnu triedu pre telesne postihnuté deti**. Na začiatku 90. rokov na škole fungovala špeciálna trieda pre deti s kombinovaným postihom. Neskôr sa zriadila v dome sociálnych služieb na ul. Matúškovej. Učiteľov motivoval správny vývoj detí a ich intelektuálny vývoj, začlenenie detí do kolektívu, čím sa posilní ich sociálna integrácia. Naučia sa bežne komunikovať a dokážu sa porovnať s deťmi z bežných tried. Pre každé dieťa je potrebný individuálny učebný plán, učitelia musia zvoliť adekvátne vzdelávanie pre všetky deti a nájsť vhodné metódy práce. Výučba prebiehala podľa učebných plánov ZŠ, skrátili sa iba vyučovacie hodiny, čím sa eliminovala záťaž.

Na ZŠ prebiehalo aj vyučovanie normálneho správania, ktoré vyučoval inšpektor poriadkovej polície v DK pprap. Igor Papík. Ide o holandský **projekt** s názvom „**Správaj sa normálne**“, ktorý je zastrešovaný Ministerstvom vnútra SR a žiakom prezentovaný vo výchovno-vzdelávacej podobe. Projekt je venovaný žiakom piateho ročníka, ktorí sa prirodzeným spôsobom postupne zoznamujú s jednotlivými témami ako je rasizmus, kriminalita, alkoholizmus, či drogy. Na začiatku pracovného zošita sa deti zamýšľajú nad neznámymi pojmami, akými sú predsudky, cudzinci, tolerancia a diskriminácia. Hodina končí kontrolným testom. Hlavný cieľ je preventívne pôsobenie, poznávanie problematiky, s ktorou sú deti oboznamované zvonku len veľmi útržkovito.

ZŠ M. Kukučina bola podporovaná v **projekte Infovek** od mája roku 2000. Cieľom projektu je celoplošné napojenie základných a stredných škôl na Slovensku na internet a využitie tohto média v pedagogickom procese. ZŠ M. Kukučina si postupne buduje nielen

adekvátnu hardvérovú infraštruktúru, ale i pripravuje učiteľov, aby boli schopní aplikovať moderné informačno-komunikačné technológie vo vyučovaní svojich predmetov. Firmy Bz-Soft a SunSoft Plus, s.r.o. poskytli škole pomoc pri budovaní siete v počítačovej učebni. Záujem žiakov o prácu s počítačom je na škole obrovský, ale nie je možné uspokojiť záujem 1021 žiakov. Od 1. februára 2002 vďaka nezištnej pomoci rodičov a študentov zo susednej Združenej strednej školy hotelových služieb a obchodu začali pracovať na ZŠ M. Kukučina krúžky výpočtovej techniky. V médiách sa objavila správa, že projekt Infovek sa zastaví, lebo MŠ SR nemá finančné prostriedky. Nový minister školstva Martin Fronc prehlásil, že *„informatizácia základných a stredných škôl prestala byť prioritou MŠ SR“*. Šťastie na poslednú chvíľu mala ZŠ Nemocničná v DK, ktorá ešte dostala sľúbené počítače z projektu Infovek. Všetky dolnokubínske základné školy boli v rámci projektu Infovek pripojené na internet.

Aj v tomto roku dňa 17. decembra uskutočnila ZŠ M. Kukučina slávnostnú koncertnú akadémiu pod názvom **„Ruka v ruke“**. Išlo o tradičnú rozlúčku so starým rokom spojenú s predajnou výstavkou výrobkov žiakov. Po privítaní všetkých riaditeľkou ZŠ Mgr. Darinou Ballekovou nasledoval program plný pesničiek, básničiek, tancov, scénok pre rodičov, súrodencov, starých rodičov.

Základné školy v školskom roku 2002/2003 mali problémy s **učebnicami**. Nové knihy nechýbali, prišli včas, chýbali staršie knihy žiakom druhého stupňa. Deviatikom hrozilo, že si budú knihy požičiavať, lebo vychádzala jedna kniha na dvoch žiakov.

Nevšedný zážitok mali žiaci 8. A. ZŠ Janka Matúšku dňa 13. novembra, keď navštívili redakciu novín Orava – Biela Orava. Získali predstavu o vzniku novín a užitočné rady ako písať školské noviny.

V dňoch 25.-26. marca sa v Dolnom Kubíne uskutočnilo okresné kolo **Pytagoriády**, matematickej súťaže žiakov tretích až ôsmych ročníkov základných škôl, ktorých do okresného kola celkove postúpilo vyše 150. Podľa vyjadrenia Mgr. Drahoslavy Dudákovej žiaci majú matematiku radi. Od súťaže ich však odrádzajú pomerne náročné príklady. Nepodarilo sa pre žiakov zohnať ani drobné vecné

odmeny, ktoré by ich motivovali súťažiť. Z 28 tretikov bolo úspešných len 5, z 30 štvrtikov 13 a z 28 piatakov 6.

V snahe viesť detí k poznávaniu podobností a rozdielov existujúcich v rámci európskych kultúr zaviedla ZŠ J. Matúšku do vyučovacieho procesu aj projekt medzinárodného charakteru. V integrujúcej sa Európe je potrebné pomáhať deťom rozvíjať vlastnú národnú identitu, ale zároveň ich naučiť chápať, čo znamená byť Európanmi. To sú priority **projektu** s názvom „**Obrázky bez hraníc**“.

ZŠ J. Matúšku dostala minulý rok novú krytinu a strechu. V skúške dňa 21. januára 2002 však neobstála. Prišlo náhle oteplenie a strechou začala pretekať voda do stropných svietidiel v učebniach a na chodbách. Najhoršia situácia bola v dvoch učebniach na druhom poschodí a na spojovacích chodbách. V rámci zachovania bezpečnosti mali žiaci 7. a 8. ročníka voľno dva dni, do stredy, kým strechu opravili.

Dňa 5. februára mali žiaci ZŠ ul. Hattalovej **besedu** s herečkou a recitátorkou Evou Kristínovou. Herečka predniesla žiakom úryvky z pôvodných diel o Cyrilovi a Metodovi, tvorby Bernolákovcov, Štúrovcov i Hviezdoslava. V besede deti zaujímali zážitky z herečkinho života. Eva Kristínová deťom prezradila: *„Aby bol herec úspešný, potrebuje dávku talentu, dvojnásobnú dávku úsilia a trojnásobnú šťastia“*.

Dňa 6. novembra usporiadali ZŠ na ul. Hattalovej a ZŠ Nemocničná vedomostný kvíz pre žiakov 6. ročníkov pod názvom „**Štyri ročné obdobia**“.

ZŠ J. A. Komenského na Kňážež má už desať rokov problémy s vykurovaním, lebo sa nepodarilo zohnať 4,6 mil. Sk na potrebnú plynofikáciu. Problémom bol aj havarijný stav komína. Od 1. januára 2002 ZŠ prešla na právnu subjektivitu. Komín bol vďaka MÚ zrekonštruovaný.

ZŠ na Ul. M. Hattalu si v tomto roku pripomenula 10. výročie založenia. Škola mala 18 tried, 372 žiakov, 45 zamestnancov, riaditeľkou bola Mgr. Magdaléna Kubisová. Škola získala certifikát

o prijatí do Národnej siete škôl podporujúcich zdravie v SR a stala sa tak členom programu s názvom Zdravá škola. Svojím žiakom poskytuje kvalitnú výučbu cudzích jazykov, školský klub, záujmové krúžky, z ktorých netradičné učia prácu na krosnách a s drôtom. Žiaci majú školský parlament, ktorý sa schádza jedenkrát mesačne /18 žiakov/ s vedením školy. ZŠ plnila program vysadenia naučného chodníka stromov a kríkov /pre vyučovanie prírodopisu/, kde sa deti naučia rozlišovať dreviny.

ZŠ M. Hattalu v DK sa zapojila do projektu „**Týždeň hlasného čítania**“. V tomto školskom roku sa žiaci inšpirovali ponukou časopisu „Notes“, ktorý vydáva Občianske združenie Orava pre demokraciu vo vzdelávaní. Z ponuky škola vybrala tri akcie, ktoré trvali celý týždeň. Prvá akcia „Polož všetko a čítaj!“ sa tešila najväčšej obľube. Čo sa dialo na škole? Na dohodnutý signál v školskom rozhlase a po výzve Polož všetko a čítaj! sa škola premenila na veľkú knižnicu. Druhá akcia „Rebríček najobľúbenejších kníh“ skončila podľa očakávania, keď suverénnym víťazom sa stal Harry Potter od J. K. Rowlingovej. Túto knihu prečítalo 61 žiakov. Tretia akcia „S knihou za múdrosť sveta“ prebiehala v čítaní a maľovaní.

Dňa 14. marca sa uskutočnilo v Domčeku **okresné kolo v prednese poézie a prózy**. Súťaže sa zúčastnilo 73 recitátorov v troch kategóriách poézie a prózy a 15 členov detského recitačného kolektívu. Po skončení súťažnej časti sa odborné komisie venovali rozborom recitácií. V I. kategórii – poézia odznali texty, ktoré boli primerané veku, chýbala im však originalita, často sa vyskytol aj pamäťovo nezvládnuteľný text. Nedostatky boli aj v intonácii, melódii, zvládnutí pauzy, tempa. Porota preto 1. miesto neudelila. Na 2. mieste sa umiestnila Veronika Magdolenová zo Zázrivej. V próze bola úroveň prednesu vyššia – recitátori vystihli myšlienky textov, využívali mimojazykové prostriedky. Splnená bola aj dramaturgická výstavba textu. Víťazom tejto kategórie sa stala Veronika Štyráková zo ZŠ Radlinského. V II. kategórii bolo cítiť snahu o originalnosť a porota vyjadrila spokojnosť aj s estetickým prejavom. Vyskytli sa však problémy s dĺžkou textov. Víťazom tejto kategórie sa stal žiak

ZŠ Nemocničná Ľuboš Kudláč. V próze boli častejšie pripomienky poroty: priveľké zmäkčovanie, nedostatky v tempe, dôraze, melódii, menšia originalita pri výbere textov. Víťazom sa stal Erik Priester zo ZŠ J. Matúšku. V poslednej kategórii porota vyzdvihla v poézii žánrovú pestrosť, avšak vytkla chyby, ktoré sa objavili vo všetkých kategóriách. Cenu za I. miesto si odniesla Lenka Jurášová zo ZŠ J. Matúšku. V próze absentovala originalita a nedostatky sa vyskytli v dodržiavaní prirodzeného postoja, bez pátosu. Problémy s intonáciou a tempom boli aj v tejto kategórii. Napokon zvíťazila Pavlína Labudová zo ZŠ M. Kukučina. V kategórii DRK zvíťazil svojím pôsobivým vystúpením súbor „Kukučín“ /pod vedením učiteľky Oľgy Babicovej/ zo ZŠ M. Kukučina. Víťazi postúpili do krajského kola na Vajanského Martin. Vecné odmeny a ceny venovala Okresná organizácia Únie žien na čele s pani Bajčiovou.

Celooravskú súťaž recitátorov stredných škôl zorganizovalo Oravské osvetové stredisko v MsKS Dolný Kubín dňa 12. marca. Predsedníčkou poroty bola PhDr. Eva Kollárová. V minulých rokoch naznačený trend úbytku dospelých recitátorov /V. kategória/ dosiahol v tomto roku bod mrazu. Podobná situácia nastala aj v divadlách poézie, keď sa jediný prihlásený súbor prehlásil na inú súťaž. Poroty v oboch kategóriách /prednes poézie a prednes prózy/ mali k dispozícii tri ceny pre každý okres zvlášť, čo na jednej strane jej prácu uľahčovalo, ale na druhej rozmenilo na drobné celkovú úroveň súťaže. Opäť nastala situácia, keď druhé či tretie miesto v jednom okrese mohlo byť pokojne prvým v inom okrese. Na krajskú súťaž postúpili len víťazi za jednotlivé okresy. V umeleckom prednese došlo v dramaturgii k výraznému posunu dopredu smerom k textom nielen umelecky hodnotným, ale aj interpretačne tvárnym a divácky prítiahlivým. Keďže išlo o kategóriu stredoškolákov, významnú úlohu tu mal vplyv profesora literatúry. V prednese poézie do krajského kola postúpila Helena Ustaníková zo strednej zdravotníckej školy v Dolnom Kubíne, ostatné víťazky boli z gymnázií v Námestove, Tvrdošíne a SOU Istebné.

Dňa 25. apríla sa v Domčeku konalo okresné kolo **Olympiády slovenského jazyka pre žiakov ZŠ**. Súťaže sa zúčastnilo 26 žiakov deviatych ročníkov z 13 škôl okresu DK. Úroveň tohtoročnej súťaže bola dobrá. Z dolnokubínskych ZŠ sa na 2. mieste umiestnila Lucia Prílepková zo ZŠ J. Matúšku a na 3. mieste Jana Ďaďová zo ZŠ Nemocničná Dolný Kubín.

Združenie Orava v Dolnom Kubíne pripravilo pre 15 učiteľov jedno zo svojich cyklických vzdelávaní v programe Inovačné postupy vo vzdelávaní. Bolo zamerané na inováciu metód a foriem vyučovania a využívanie zaujímavejších metód. Lektorkami vzdelávania boli učiteľky dolnokubínskych ZŠ: Mgr. Daniela Facunová /ZŠ Nemocničná/, Mgr. Želmíra Palková /ZŠ Ul. M. Hattalu/, Mgr. Katarína Kováčová a Mgr. Katarína Števonková /ZŠ Matúškova/.

Špeciálna základná škola /ŠZŠ/ pracuje od roku 1997 v priestoroch Domova sociálnych služieb v DK. Riaditeľkou ŠZŠ je Mgr. Anna Tabačíková. Školu navštevovali deti postihnuté mozgovou obrnou, dokonca niektoré sú odkázané na invalidný vozík. Žiakov bolo 15, polovica z nich dochádzala s rodičmi denne do školy. Učili sa v piatich triedach /v jednej triede boli 3 žiaci/ podľa variantov A,B,C. Variant A bol bývalou osobitnou školou a absolventi tohto variantu sa mohli vyučiť na odborných učilištiach v Liptovskom Mikuláši /tkáčstvo/, Ružomberku /pomocník v kuchyni/ a v Novej Bani.

Deti s ťažkým mentálnym postihom sa vzdelávajú formou variantu B, v rámci ktorého ide o zvládnutie samoobslužných činností. Keďže ich intelekt je obmedzený natoľko, že nedokážu samostane vykonávať žiadnu činnosť, ich vzdelávanie sa končí ukončením povinnej školskej dochádzky.

Deti z Domova sociálnych služieb sa každoročne zúčastňujú medzinárodného podujatia pod názvom **Jašidielňa**, ktoré sa konalo v dňoch 4.-6. septembra v Žiline už po trinásťkrát. Stretli sa tu deti z Čiech, Talianska, Estónska, Maďarska i Portugalska s cieľom integrovať postihnutých ľudí bežnej populácie nadviazaním nových priateľstiev, rozvojom zručností a získaním vedomostí. Jašidielne boli rozostavené po celom meste a každá dielňa bola zameraná na iný účel,

napr. šitie čiapok, spievanie, lietanie, tancovanie, zhotovovanie vtáčích búdok.

Deti zo špeciálnej triedy ZŠ pre telesne postihnuté v DK boli niekedy neobyčajne zručné v ručných prácach. Ich výrobky si mohli ľudia z mesta pozrieť na **výstave prác v Ilúzia klube** na Hviezdoslavovom námestí.

ZUŠ Ivana Ballu získala dňa 1. januára 2002 právnu subjektivitu a od 1. júla 2002 prešla pod správu mesta. Za desať rokov svojho trvania škola prešla úspešným vývojom a získala si uznanie v radoch odbornej verejnosti i u rodičov. Keď škola pred desiatimi rokmi začínala, mala 60 žiakov, dnes má 800 žiakov. Na škole sú tri umelecké odbory – hudobný, tanečný a výtvarný. O výučbu sa stará 32 kvalifikovaných učiteľov a administratívne práce zabezpečuje 5 pracovníkov. Z dosiahnutých úspechov si riaditeľ Karol Hromádka cenil 3. miesto divadelného súboru „Kľúč“ na svetovom festivale v Kodani a festival Ivana Ballu. Dolnokubínska gitarová škola patrí už 30 rokov k slovenskej špičke a je známa i v Mexiku. Absolventi sa dostávajú na konzervatóriá a vysoké školy bez prijímacích skúšok. Dobrú povesť si získali hudobné skupiny Babucha, Scaut, Strix a Lekra. V roku 2002 trápil ZUŠ školu úmysel mesta Dolný Kubín nadstavovať na škole byty. Byty a škola nie sú vhodné v jednej budove. Celý vývoj situácie sledovala Rada školy a rodičovská verejnosť. Vydali nesúhlasné stanovisko s výstavbou bytov na budove školy, rovnako aj štátny hygienik pre vysokú hlučnosť.

ZUŠ Ivana Ballu poriadala dňa 28. novembra 2002 **„Koncert pre talenty“** v divadelnej sále MsKS. Vystúpili slovenský klavírny „zázrak“ Andrej Krištof z Ružomberka /žiak ZUŠ I. Ballu/, laureát festivalu I. Ballu, Dolnokubínčan Jakub Lonský, spevák Boris Lettrich, Roman Revai, gitarový súbor a ďalší. Organizátori koncertu sa snažili týmto podujatím o založenie **Združenia na podporu talentovanej mládeže**.

Ďalším projektom, ktorý realizovala ZUŠ Ivana Ballu, bol koncert **„Motýle na snehu“** dňa 19. decembra 2002 v rímskokatolíckom kostole Povýšenia sv. kríža na Brezovci. Pripravovala ho Romana

Šumská, hosťami boli režisér Silvester Lavrík, spevák a hudobný skladateľ Bobo Bobo Kantor a deti z Domova sociálnej starostlivosti v Dolnom Kubíne.

Na 13. medzinárodnej výtvarnej súťaži **Bienalé grafiky detí a mládeže** v poľskej Toruni porota posudzovala 1200 prác z 52 štátov. Porota vybrala do súťaže 836 výtvarných prác a udelila 63 cien. Slovensko získalo 5 ocenení, z nich dve boli udelené Zuzane Rusnákovej a Janke Porvichovej, žiačkám ZUŠ Ivana Ballu v Dolnom Kubíne.

Leonard Vajdulák, riaditeľ ZUŠ Petra Michala Bohúňa v Dolnom Kubíne, riaditeľ medzinárodnej hudobnej súťaže Čírenie talentov – posolstvo Bohdana Warchala, je vynikajúci muzikant a skladateľ, upravil viaceré ľudové piesne pre žiacke a iné súbory. Každoročne pripravuje Benefičný koncert VÚB, a.s. pre nemocnicu a priamo jej detské oddelenie, na ktorom vystupujú žiaci ZUŠ i materských škôl. L. Vajdulák koncert VÚB diriguje a v závere roka sa konal v koncertnej sále Reduty, sídle Slovenskej filharmónie. Vystúpilo Moyzesovo kvarteto s hosťom súborom Diabolské husle. V cykle abonentských koncertov SF sa uskutočnil Vianočný koncert, v ktorom zahrali dve skladby L. Vajduláka – Sláčikové kvarteto Pocta ujovi Vidiečanovi a Vianočné pastorely pre tenor, ľudovú hudbu a sláčikové kvarteto. V speváckom parte vystúpil Ján Babjak, sólista Opery Národného divadla. Vypredaná Reduta tleskala úspechu prvého Oravca. Po koncerte sa o L. Vajduláka zaujímali významné osobnosti hudobného sveta, napr. riaditeľ SF či hudobný skladateľ Il'ja Zeljenka a ďalší. Moyzesovo kvarteto natočil Vianočné pastorely na CD.

Slovenská filharmónia každý rok pravidelne usporadúva koncert pre nadané deti. Tento rok dostala ponuku aj ZUŠ P.M.Bohúňa a jedno dieťa sa mohlo zúčastniť koncertu v bratislavskej filharmónii. Vybratý bol 13-ročný huslista **Andrej Matis** z triedy učiteľky Márie Hrnčiarovej a obsadil 3. miesto.

V utorok 5. marca sa na pôde ZUŠ P. M. Bohúňa uskutočnil metodický deň, akási súkromná **klavírna dielňa** pod vedením prof.

Švárnej z Konzervatória v Žiline. Zúčastnili sa učitelia ZUŠ a 12 žiakov, ktorí slúžili ako model pre hodnotenie prof. Švárnej. Najlepšie obstál Andrej Krištof.

Dňa 27. marca sa v koncertnej sále ZUŠ P. M. Bohúňa v Dolnom Kubíne uskutočnilo okresné kolo **súťaže Francúzska pieseň**, ktorú zorganizovalo Gymnázium P. O. Hviezdoslava v DK a Spoločnosť priateľov Francúzska a frankofónneho sveta. Zúčastnilo sa 16 súťažiacich. Úroveň hudobného prejavu hodnotila odborná komisia s L. Vajdulákom a francúzsky jazyk posudzovala Mária Mačňáková z Francúzskeho inštitútu v Bratislave. V najmladšej kategórii sa na 1. mieste umiestnilo duo Alžbeta Kondelová a Miroslava Jaššová z Gymnázia v Námestove, v kategórii starších žiakov najlepšie obstála Mária Meľová z Gymnázia P. O. Hviezdoslava v DK. Víťazky postúpili na celoštátne kolo do Bratislavy.

ZUŠ P. M. Bohúňa v spolupráci s Oravskou galériou, Obecným úradom vo Veličnej, MsKS v DK a Mestským domom v Bialsko-Bialej usporiadali **VI. ročník výtvarnej súťaže Bohúňova paleta 2002**. Usporiadatelia dostali do Bohúňovej palety 4342 výtvarných prác z 278 škôl. Výtvarné práce triedila a hodnotila komisia pod vedením akad. maliara Jána Kudličku. Porota na vernisáži dňa 15. októbra udelila hlavnú cenu, ktorú získal 12-ročný Mário Rybár zo ZUŠ Tlmače. Oravské deti mali zastúpenie v piatich kategóriách. Práce boli vystavené pre verejnosť v MsKS Dolnom Kubíne do 14. novembra 2002.

Dňa 27. októbra sa žiaci ZUŠ P. M. Bohúňa zúčastnili 20. ročníka súťaže **DIVERTIMENTO MUSICALE 2002** v Spišskej Novej Vsi. Súťažili **husľové kvarteto a akordeónový orchester Amadolo** s dirigentkou Vierou Vrtichovou. Husľové kvarteto v zložení Katarína Mikšíková, Veronika Olexová, Simona Vajduláková a Anna Kovalčíková pod vedením Marty Mikšíkovej získali medzi šiestimi kolektívami Cenu Národného osvetového centra Za hodnotný umelecký výkon a Cenu Hudobného fondu Bratislava Za najlepšiu interpretáciu. Akordeónový súbor Amadolo pod vedením Viery Vrtichovej získal Cenu Za hodnotný umelecký výkon.

V našom meste bolo 6 stredných odborných škôl a stredných odborných učilíšť. Počet študentov uvádzame ku 31.10.2002:

1. **Gymnázium P. O. Hviezdoslava** na Hviezdoslavovom námestí malo kapacitu 500 študentov, navštevovalo ho 620 študentov. Maturitné skúšky začali v týždni od 20. mája, na ostatných stredných školách prebiehali v týždni od 27. mája 2002.
2. **Obchodná akadémia** na ul. Radlinského mala kapacitu 600 študentov, navštevovalo ju 584 študentov.
3. **Stredná zdravotnícka škola** na ul. M. Hattalu mala kapacitu 270 študentov, navštevovalo ju 235 študentov. SZŠ zorganizovala celoslovenský seminár s názvom „Reťaz života a najslabší článok - prvá pomoc“, ktorý bol určený pedagógom zo stredných zdravotníckych škôl z celého Slovenska. Tradičným podujatím SZŠ bol „Deň narcisov“, zameraný na boj proti rakovine.
4. **Stredné odborné učilište Kňazia** na Jelšavskej ceste malo kapacitu 500 študentov, navštevovalo ho 301 študentov.
5. **Združená stredná škola hotelových služieb a obchodu** na ul. Pelhřimovskej mala kapacitu 960 študentov, navštevovalo ju 808 študentov.
6. **Stredné odborné učilište – súkromné /Mgr. Peter Zemko/.**

V meste boli tri **Domovy mládeže /DM/** s kapacitou 329 miest, resp. lôžok., ktoré boli zaradené do II. triedy. V DM boli spoločné sociálne zariadenia pre izby na poschodí. Vedúcim DM pri Združenej strednej škole hotelových služieb a obchodu bol Ľubomír Hubčík. DM mal kapacitu 62 lôžok. Na DM bolo treba opraviť strechu a vymeniť nábytok, jednalo sa o najstarší DM v meste.

DM pri Obchodnej akadémii disponoval 2 budovami, v ktorých je 120 lôžok. Najväčšiu časť obsadili študenti Trnavskej univerzity a vyššieho odborného štúdia z celého Slovenska. DM si vyžadoval opravu strechy /zatekalo/, opravu hydraulického zariadenia, vymaľovanie izieb, obnovu nábytku a vybavenia izieb.

DM pri Strednej zdravotníckej škole v DK mal kapacitu 147 lôžok. Bolo treba prerobiť strechu, vymeniť skrine v izbách, paplóny a deky.

Prvé dva októbrové dni bola estrádna sála MsKS v DK plná žiakov a študentov stredných odborných škôl a učilíšť. Konala sa tu **Burza stredných škôl**. Organizoval ju Okresný úrad, odbor školstva v DK, Národný úrad práce a bola určená žiakom 8.-9. tried ZŠ a ich rodičom. Burzu navštívilo 992 žiakov a 33 rodičov. Zo stredných škôl sa zúčastnili Stredná zdravotná škola DK, Obchodná akadémia DK, SOU Kňažia, Združená stredná škola hotelových služieb a obchodu DK, Stredná priemyselná škola z Tvrdošína, Škola úžitkového výtvarníctva z Ružomberka, Stavebná priemyslovka a SOU textilné z Liptovského Mikuláša a Čadce. Programov sa zúčastnilo 112 žiakov. Najväčšiu popularitu medzi návštevníkmi si vyslúžili dievčatá – kaderničky a kozmetičky zo ZSŠHSO, ale zaujali aj cukrárky a zdravotníčky. V Burze išlo o návštevníka i prestíž škôl.

Deň študentstva – 17. november pripadol na víkend, takže podujatia prebiehali na stredných školách už v piatok. V Obchodnej akadémii to bol deň plný aktivít z iniciatívy študentov. Konali sa futbalový a volejbalový turnaj, prednášky na tému drogy, AIDS, niektorí študenti s profesormi navštívili kino. Stredná zdravotná škola orientovala program na módnou schow. Dievčatá vymysleli a ušili modely šiat pre zdravotné sestry i lekárov. Víťazom sa stalo 6-členné družstvo štvrtáčok, dostali ako odmenu „Žolíkov Zdravotníkov“, ktoré boli nepredajné a nevymeniteľné. Môžu ich použiť do konca roka na vyučovaní vtedy, keď nebudú dostatočne pripravené, žolíka odovzdajú učiteľovi. Na ZSŠHSO bol voľný deň v piatok, pretože zamestnanci školy mali aktivovaný deň v bratislavských hoteloch.

V dňoch 2.-10 septembra sa žiaci ZSŠHSO v DK a ostatné SOU zúčastnili na **výstave tzv. LANDES-GARTENSCHAU** v Nemecku, 40 km od Berlína. Výstava sa konala v mestskom parku. Za sprievodu oravských ľudových pesničiek i modernej hudby sa na otvorenom pódiu prezentovali svojimi zručnosťami umeleckí rezbári, cukrári, kuchári, barmani, kaderničky, kozmetičky, manekýnky a dievčatá, ktoré paličkovali alebo vyšívali. Návštevníkov prilákalo ozdobovanie medovníčkov, miešanie nápojov, bryndzové halušky. Kaderničky ZSŠHSO a kozmetičky Miroslava Kojšová a Erika Kottová mali taký

veľký úspech, že záujemkyne objednávali. Mladí Oravci sa ukázali v tom najlepšom svetle.

ZSŠHSO v DK spolupracovala s holandskou školou z Haarlemu už 6 rokov v rámci **projektu Sokrates**. Naši študenti boli v Haarleme štyrikrát. Hlavným zmyslom spolupráce prostredníctvom výmennej stáže je rozvoj jazykových zručností v anglickom a nemeckom jazyku formou spoločnej odbornej praxe. Na ZSŠHSO vyučovala nemecký jazyk Mgr. Renata Kováčiková a anglický jazyk Mgr. Marián Frič. Holanďania sa od našich učili barmanskému remeslu v hoteli Park.. Ďalšími súčasťami programu boli spoločné besedy o životnom štýle mladých ľudí, prírodných krásach Oravy a jej histórii.

Dňa 11. marca zorganizovala ZSŠHOS v Dolnom Kubíne v spolupráci s Krajským úradom Žilina v priestoroch dolnokubínskej reštaurácie Stavbár krajskú súťaž zručnosti budúcich dámskych a pánskych kaderníčok pod názvom „**Ukáž, čo vieš**“. Zapojilo sa do nej 6 stredných odborných škôl Žilinského kraja i SOU Odry z Českej republiky. V súťaži o najzručnejšiu kaderničku získala naša Denisa Pavčová 3. miesto, prvenstvo získala Žilinčanka Martina Smoláková. V kategórii pánsky kaderník získala naša Marta Pašková 2. miesto.

Dňa 16. septembra **Obchodná akadémia v Dolnom Kubíne** zahájila 8. ročník projektu Tínedžeri krajín Vyšegradskej 4 – Ideme spolu do Európy. Prezentovali sa v ňom cvičné firmy študentov z Poľska, Českej, Maďarskej a Slovenskej republiky. Na Slovensku existuje 169 cvičných firiem, na OA v DK pod vedením prof. Dany Sabakovej. Zmyslom cvičných firiem bolo naučiť sa, ako to v skutočnej firme chodí. V dňoch 18.-20. novembra sa v priestoroch bratislavského Istropolisu konal v poradí 5. medzinárodný veľtrh cvičných firiem zo Slovenska. Zúčastnilo sa ho 72 najlepších cvičných firiem aj zo zahraničia - Litvy, Poľska, Rumunska, Nemecka, Rakúska a Česka. Cvičná firma študentov OV z Dolného Kubína 2. ročníka daňových služieb DaB, s.r.o. ponúkala doplnkové poistenie pre cvičné firmy z celého Slovenska a v konečnom medzinárodnom meradle obsadila skvelé 1. miesto. Cvičná firma DaB, s.r.o. postúpila

na medzinárodný veľtrh do Salzburgu. Patrí k najväčšiemu veľtrhu CVF, zúčastnilo sa ho 400 cvičných firiem.

Žiaci OÚ s cvičnou firmou PRONO, s.r.o. získali mimoriadnu cenu za elektronickú prezentáciu svojej firmy. Pod vedením prof. Dany Sabakovej si študenti vyskúšali svoje komunikatívne schopnosti, obchodného ducha pri ponúkaní málo využívaných služieb, schopnosť prezentovať firmu v dvoch svetových jazykoch. Študenti OA z DK sa prezentovali aj cvičnou firmou STUDENTTour, s.r.o. pod vedením prof. Aleny Bekešovej. Predmetom jej činnosti bolo organizovanie školských výletov na Orave, sprievodcovská činnosť a sprostredkovanie kultúrnych akcií na Slovensku. V cvičnej firme bolo niekoľko oddelení: ekonomické, personálne, marketingové a pod. Študenti sa tu učili reálne využiť svoje schopnosti a nadobudnuté vedomosti z oblasti aplikovanej ekonómie. Cvičná firma postúpila na medzinárodný veľtrh cvičných firiem do Prahy, ktorý sa bude konať v dňoch 25.-27. marca 2003.

Obchodná akadémia v DK poslala v poradí už tretiu skupinu študentiek vyššieho odborného štúdia do mesta Kemi vo Fínsku. Štyri dievčatá – Jana Búrošová, Monika Feketová, Barbora Fúzyová a Monika Kubíková, študentky 3. ročníka, absolvovali v sociálnych zariadeniach v Kemi 5-týždňovú prax od 6. septembra do 13. októbra 2002. Túto ojedinelú príležitosť získali dievčatá v rámci projektu Leonardo, ktorý umožnil vycestovať do Fínska aj 4 odborným učiteľom. Výsledkom projektu bude materiál, ktorý sa stane súčasťou osnov pre študijný odbor sociálno-právna činnosť a bude slúžiť na skvalitnenie organizovania praxe a supervízie našich študentov na vybraných sociálnych zariadeniach na Slovensku.

Pod záštitou predsedu Žilinského samosprávneho kraja sa uskutočnila **I. regionálna vedecká konferencia**. Zúčastnilo sa 61 študentov stredných, nadstavbových i vysokých škôl z celého Žilinského kraja. Študentskú vedeckú konferenciu každoročne vyhlasuje bratislavská IUVENTA jej zmyslom je, aby sa mladí ľudia naučili kultivovane prezentovať a obhajovať svoje názory na život okolo seba. Medzi osem najlepších sa prebojoval aj Dolnokubínčan

Juraj Mriška, študent 1. ročníka VOŠ sociálno-právneho pri OA v Dolnom Kubíne a postúpil do celonárodnej konferencie, ktorá sa bude konať dňa 11. apríla 2003.

Na pôde Obchodnej akadémie v Dolnom Kubíne už desiaty rok prebieha tzv. experiment – trojročné pomaturitné **Vyššie odborné sociálno-právne štúdium**. Je to systémová zmena, keďže v našom školstve existujú tri stupne – základné, stredné a vysoké školy. Vyššie odborné štúdium je akýmsi medzistupňom medzi strednou a vysokou školou, ktoré poskytuje pomaturitné vzdelanie po ukončení strednej školy maturitou. VOŠ je na úrovni bakalárskeho štúdia, ale bakalárske štúdium v pravom slova zmysle to nie je. V zdravotníctve takáto forma štúdia už existuje, pričom výsledkom ukončenia pomaturitného štúdia je titul diplomovaná zdravotná sestra. Na našej sociálno-právnej VOŠ by po ukončení štúdia študent získal titul diplomovaný sociálny pracovník. Zatiaľ to nie je uzákonené. Absolventi sa uplatnili vo všetkých sociálnych inštitúciách, počnúc domovmi dôchodcov a detí, cez inštitúcie tretieho sektoru, až po rôzne nadácie. Záujem o VOŠ je u študentov z celého Slovenska.

Už dva roky prevádzkuje Trnavská univerzita **štúdium v odbore sociálna práca** na detašovanom pracovisku v Dolnom Kubíne. V tomto roku bol veľký záujem o štúdium. Hlásilo sa 118 záujemcov, Fakulta sociálnej práce a zdravotníctva TU v Dolnom Kubíne mienila prijať 40 záujemcov, nakoniec prijali 96 záujemcov.

Gymnázium P. O. Hviezdoslava v DK tradične organizovalo pre študentov stretnutia s významnými osobnosťami politického, spoločenského, kultúrneho, športového i vedeckého diania. V marci sa maturanti stretli s **ekológom RNDr. Jánom Bencúrom**, ktorý im predstavil projekt Jantárová cesta, zameraný na regionálny rozvoj prostredníctvom agroturistiky, umeleckých remesiel i veľmi populárnych komodít turizmu. V súvislosti s toľko medializovanou, Slovenskom dostatočne nevyužitou finančnou pomocou z prostriedkov EÚ sa študenti dozvedeli, že hlavnou príčinou, prečo tieto prostriedky nevyužívame v plnej miere, je skutočnosť, že nevieme robiť projekty.

Dňa 4. apríla sa dolnokubínski gymnazisti stretli s predsedom Demokracickej strany **Ľudovítom Kaníkom** na besede o emigrácii mladých, zákone o VŠ, možnostiach univerzitného štúdia u nás a v zahraničí, uplatnení mladých absolventov SŠ a VŠ.

Dňa 3. mája sa gymnazisti stretli so spisovateľom, biológom a svetobežníkom **Gustávom Murínom**. Napísal knihy *Návraty zo sveta*, *Leto praje milencom*, *Ako sa máš*, *Pud kontra kultúry*, *Náhradný koniec sveta*. Na besede odznali otázky o biológii, sexe, klonovaní, dedičných chorobách, cestovaní. Gustáv Murín vystupoval dynamicky, rozhládene, vtipne, niekedy egocentricky, ale so šarmom a nadhľadom.

Dňa 15. mája sa študenti stretli s veľvyslancom USA na Slovensku **Ronaldom Wieserom**. Vo svojej prednáške študentom vysvetlil dôležitosť členstva v OECD, EÚ a NATO. Už jeho prvé vety, v ktorých gratuloval Slovákom k víťazstvu na Majstrovstvách sveta v hokeji, vyvolali potlesk a burácanie dolnokubínskych gymnazistov.

Na stretnutí s **Danielom Lipšicom**, podpredsedom KDĽ, hovorcom MS a po voľbách do NR SR ministrom spravodlivosti sa študenti dozvedeli názory na právny štát a problematiku trestného práva. Daniel Lipšic hovoril o príprave nového trestného poriadku, o treste verejnoprospešných prác, zásade „trikrát a dost“, o nových druhoch trestov, novej zásade pre uloženie trestov.

Pedagogicko-psychologická poradňa /PPP/ v DK usporiadala dňa 15. apríla v aule Obchodnej akadémie celodenný odborný seminár zameraný na vývinové poruchy učenia. Patria medzi ne: dyslexia – poruchy čítania, dysgrafia – poruchy písania a dyskalkulia – poruchy počítania. Podľa PhDr. Antona Sojčáka, riaditeľa PPP, oravskí učitelia práve o dyskalkuliách veľa nevedia. Prednášal dr. Jozef Novák z Čiech, ktorý sa tomuto problému venuje už 17 rokov. Včasná diagnostikovanie dyskalkulie u žiaka v PPP je zárukou, že odborní pedagogickí pracovníci v spolupráci s rodičmi a učiteľmi ZŠ žiakovi pomôžu.

Domček – Centrum voľného času detí a mládeže v Dolnom Kubíne pripravil na letné prázdniny hry, výlety, poučné a zábavné

popoludnia, letné tábory. Tohtoročnou novinkou bol projekt Janky Tarabovej pod názvom „**Naše leto s Domčekom**“, ktorý podporilo Ministerstvo školstva a bolo určené deťom nezamestnaných rodičov. Leto začínalo 10-dňovým letným táborom v Zázrivej pre deti zo sociálne znevýhodnených rodín, ktorý je organizovaný so zľavou. Deti na oplátku počas leta pomáhajú Domčeku s organizovaním letných súťaží, streetových – pouličných hier pre ostatné deti. Podstatou pouličných hier je, že deti si všetko zorganizujú. Roznesú plagáty po uliciach sídlisk, aby sa potom všetci stretli na ihrisku pri volejbale, futbale alebo basketbale. Vydaril sa aj výlet do Múzea oravskej dediny v Zuberici. Medzi ďalšie letné podujatia Domčeka patrila cykломánia, zájazdy do Talianska, Chorvátska, Kováčovej, Piešťan, tvorivá dielňa v Zázrivej s batikovaním, drôtovaním, prácou s hlinou. Prímestská forma bola ideálna pre rodičov, ktorí nemali k deťom starých rodičov. Ráno prišli s deťmi, o ktoré sa celý deň starali pracovníčky Domčeka. Celé leto bol Domček otvorený pre deti od 8,00 hod. do 18, 00 hod.

Do konca júna v Domčeku pracovalo 88 záujmových útvarov pre takmer 900 detí. Od septembra pribudli k tradičným záujmovým útvarom nové. Pre dievčatá pribudol útvar „Nápadníček“ o tvorbe náramkov priateľstva z rozmanitých materiálov. V záujmovom útvare „Práca s hlinou“ išlo o umeleckú tvorbu z hliny detí, ktoré nenavštevovali ZUŠ. Žurnalistická práca sa vyučovala v záujmovom útvare novín o Domčeku pod názvom DOMOVINY. Jazykové ZÚ boli zamerané na angličtinu, nemčinu a ruštinu. Od októbra bol k dispozícii aj internet. Veľký záujem bol o domčekové tanečné štúdium, športové ZÚ – basketbal dievčat, volejbal, vodnú turistiku, strelecký ZÚ. Domček využíval telocvičňu ZŠ J. Matúšku a vo volejbale hral okresnú súťaž. Široká paleta ponuky ZÚ zahrňala oblasť techniky, elektrotechniky a prírodovedy. Pravidelnú činnosť začal ZOOKLUB, niektoré zvieratká vymenil. Získal prírastok 2-metrového hada pytona – škrtiča. V teráriu boli obojživelníky, leguany, gekony a Domček ponúkal vyučovanie hodín zoológie vo svojom teráriu.

Pri príležitosti 50. výročia vzniku vydavateľstva Mladé letá uskutočnila sa v Domčeku **beseda** s redaktorkou vydavateľstva Evou Hornišovou. Súčasne bola otvorená putovná výstava kníh z produkcie vydavateľstva Mladé letá.

Dňa 18. októbra pripravil Domček CVC s Oravským osvetovým strediskom **„Oravskú prehliadku moderátorov a hlásateľov“**. Chlapci nemali odvahu sa prihlásiť do súťaže, len dievčatá. Súťažili v dvoch kolách, v prvom bol spravodajský text, v druhom moderátorsky text. Predsedníčkou poroty bola Zuzana Mollerová, tajomníčka Asociácie lokálnej televízie Lotos v Martine, Jaroslav Klus a Katarína Kasalová z Oravskej knižnice. Diplom udelila Jane Žofajovej z DOŠ v Oravskom Podzámku, druhá bola Ľudmila Láliková z OA v DK.

Pestrú ponuku programov pre deti ponúkal Domček aj cez zimné prázdniny od 18. decembra do 4. januára. Počítačové hry, tvorivá dielňa, súťaž o najkrajšiu vianočnú ozdobu, rozprávanie o vianočných zvykoch, vybíjaná dievčat, futbal chlapcov, aktivity na ľade a snehu, happening, klzisková schow, mokrá schow na plavárni, večerná sánkovačka, tvorivá dielňa pod názvom „Drôtárčenie“, premietanie filmov, gymnastika, rôzne súťaže a hry. Na Oravskom hrade sa predstavil detský folklórny súbor CVC pod názvom „Krpček“ z Kňažej.

V Dolnom Kubíne pôsobila **Akadémia vzdelávania**, ktorá poskytovala jazykové a odborné kurzy. Škola jazykov O. K. organizovala v Dolnom Kubíne rýchlokurzy angličtiny a nemčiny pre začiatočníkov aj pokročilých.

KULTÚRA

Kultúrne podujatia v našom meste počas roka 2002 boli na dennom poriadku. Pripravovali ich Mestské kultúrne stredisko, Regionálne osvetové stredisko, Oravská galéria, Oravské múzeum, Okresný archív, školy, spolky, Domček – Centrum voľného času detí a mládeže i politické strany počas predvolebných mítingov.

Mestské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne malo od 1. marca 2002 nového riaditeľa Ing. Štefana Stieranku. Po svojom nástupe začal realizovať „Projekt zefektívnenia činnosti MsKS“. V projekte sú zmapované problémy MsKS ako vysoká zadlženosť spôsobená zvyšovaním cien energií, hlavne dodávok tepla a teplej úžitkovej vody, nízka kúpyschopnosť obyvateľstva a pokles výnosu nakupovaných programov. Zefektívnenie činnosti strediska sa dotýkalo všetkých oblastí MsKS – údržby, spotreby, služieb, prenájmu.

MsKS v DK malo svoj ročný plán činnosti. Na úseku kultúrno-výchovnej činnosti uskutočnilo 380 podujatí, z toho 6 divadelných predstavení, 32 zábavných programov a koncertov, 17 výstav, 17 kurzov, 26 podujatí v Klube mladých, 15 vystúpení súborov ZUČ a ďalších 156 rôznych podujatí.

Pre obyvateľov pripravil MsKS **Divadlo SNP z Martina** komédiu „**Biznis je biznis**“, pokračovanie známeho muzikálu „**Mníšky 2 – milionárky**“, úspešné vystúpenie **Radošinského naivného divadla** s hrou „**Návod na použitie**“. S veľkým úspechom sa skončil predvianočný **koncert židovských ľudových a náboženských piesní**. V oblasti nakupovaných programov vznikla nepriaznivá situácia a pre minimálny záujem verejnosti boli zrušené dva programy – divadlo Semafor a muzikálový večer Lucie Šoralovej a jej hostí. MsKS pre základné a stredné školy zabezpečil divadielka „**Škola hrou**“, „**O zlatej rybke**“, špičkovú tanečnú skupinu „**Trend**“, predstavenie tradícií folklóru „**Očová, Očová**“.

Z ďalších podujatí MsKS sa jednalo o **PLES MESTA**, Ceny Fair Play MUDr. Ivana Chodáka, kultúrne programy na oslavy Sviatku práce, Deň detí, Kubínsky jarmok. V spolupráci s CZŠ A. Radlinského stredisko pripravilo Deň matiek. MsKS zabezpečilo **7 nedeľných promenádnych koncertov** pre hotelom Park v júli a auguste. Pri príležitosti 370. výročia udelenia mestských privilégii v spolupráci s Okresným archívom sa podieľalo na príprave výstavy „**Dolný Kubín v archívnych dokumentoch**“ a programe Spomienkového večera pre obyvateľov mesta i zahraničných hostí z družobných miest.

Pracovníci MsKS sa zúčastňovali zasadaní kultúrnej komisie Euroregiónu TATRY a prípravy kultúrnych aktivít v rámci cezhraničnej spolupráce. Zabezpečili **kultúrne programy** na prezentáciu Dolného Kubína na **Dňoch mesta Limanova** a nášho regiónu na veľkom poľsko-slovenskom programe **Euroregión bez hraníc**, ktorý sa konal v auguste v Červenom Kláštore a poľskom Krościenku.

V rámci zachovania ľudových tradícií sa realizovali programy **Pochovávanie basy** s fašiangovou pochôdzkou masiek mestom, **Stretnutie s Mikulášom, Kubínske Vianoce**. Na vynikajúcej úrovni sa na nich prezentovali amatérske súbory a jednotlivci. Z týchto akcií MsKS nemal žiadny finančný výnos a ich organizácia a finančné náklady išli na vrub MsKS.

MsKS usporiadal **Veľkonočné, Katarínske a Vianočné trhy**. Počas Veľkonočných trhov a Kubínského jarmoku zabezpečilo prezentáciu autopredajcov. V rámci Kubínského jarmoku sa s dobrou odozvou stretla **Jarmočná dedina s ochutnávkou** netradičných už zabudnutých jedál. ZUŠ a ZŠ mesta mali možnosť prezentovať svoje výrobky na **I. detskom jarmoku**. Túto aktivitu po určitých zmenách a doplnkoch chce stredisko zachovať aj v budúcnosti.

V oblasti mimoškolskej výchovy prebiehalo **6 jazykových kurzov**, ktoré navštevovalo 200 frekventantov, z ktorých 78 prevzalo osvedčenia o absolvovaní kurzu. Obľúbené boli aj 4 pohybové a ďalšie kurzy – **1 tanečný, 1 hudobný a 1 kurz účtovníctva**. V oblasti vzdelávania je v meste silná konkurencia. Stredisko zabezpečovalo dobrú úroveň kurzov kvalitnými lektormi. Vydareným ukončením kurzu malých manekýnok bola Malá módna schow.

MsKS má výborné priestory na výstavy a expozície vo výstavnej sieni i fotogalérii. Výstavy boli neodmysliteľnou činnosťou v MsKS. Poriadali ich žiaci, študenti, spolky, združenia, amatéri i profesionáli. Napr. pani Matisová, Natália Murat Oravcová, Bobovská, Pavolková, pán Sulík, Milan Šupa, Ján Bašista, amatérski fotografisti p. František Bekeš, K. Tokár, G. Luczy. Okresné osvetové stredisko pripravilo medzinárodnú súťažnú výstavu „**Fantastická fauna a flóra**“ /detská

hračka/ a v spolupráci s kultúrnym strediskom v Bialsko-Bialej a ZUŠ P. M. Bohúňa výtvarnú výstavu „**Bohúňova paleta**“. Okrem výstavníckej činnosti zabezpečuje úsek propagácie MsKS propagáciu jednotlivých podujatí formou pozvánok, plagátov, panelov a kopírovacie služby obyvateľom.

Pri MsKS pracujú dva záujmové združenia: divadelný súbor dospelých **HVIEZDOSLAV** a mládežnícky folklórny súbor **KUBÍNČAN** s vlastnou ľudovou muzikou. FS pripravil celovečerný program pri príležitosti 5. výročia svojho založenia, obohatený o novú choreografiu – remeselnícky tanec. Okrem toho absolvoval 12 vystúpení pre rôznych záujemcov, napr. na Kubínskom jarmoku, pre dôchodcov v Dolnom Kubíne a Žaškove, pre ČSOB na námestí P. O. Hviezdoslava, na Dolnoliptovských slávnostiach na Lúčkach, v kúpeľnej dvorane v Rajeckých Tepliciach, k výročiu vzniku obce Oravskej Poruby a pod. Pretrvávajúcim nedostatkom súboru je počet chlapcov - tanečníkov a členov ľudovej muziky, čo rieši opakovanými nábormi a konkurzmi. Zámerom FS je dosiahnuť čo najväčšiu finančnú nezávislosť od MsKS.

Medzi iné aktivity, ktorých bolo počas roka v MsKS 156, patrili podujatia organizované školami, záujmovými združeniami a organizáciami. Dlhodobú tradíciu majú podujatia Okresného osvetového strediska, pri ktorých MsKS pôsobí ako spoluorganizátor. Napr. súťažné prehliadky detských divadelných súborov, divadelných súborov dospelých, súťažné prehliadky dedinských folklórnych súborov, detských folklórnych súborov a pod. MsKS pravidelne pomáha pri zabezpečovaní významných festivalov: „**Čírenie talentov**“, organizovaného ZUŠ P. M. Bohúňa a „**Festivalu Ivana Ballu**“, organizovaného ZUŠ Ivana Ballu.

Pravidelne sa v MsKS organizuje spevácka súťaž „Hviezdička“, ktorú poriada CZŠ A. Radlinského. Ostatné základné školy poriadajú v divadelnej sále **školské besiedky**.

Pravidelne využívajú divadelnú sálu MsKS dolnokubínske materské školy pre svoje programy, ktoré pripravujú pre rodičov. V estrádnej sále organizujú karnevaly a maškarné plesy. Národný úrad práce tu

organizoval „Burzu stredných škôl“. Stredné školy začínajú a končia školský rok v divadelnej sále. Záujmové združenia tu konali nasledovné podujatia: v apríli koncert katolíckej mládeže, v novembri koncert evanjelickej mládeže, v máji benefičné koncerty pre nadáciu „Dieťa“, v novembri koncert na podporu talentovanej mládeže. Pravidelné podujatia sú stužkové slávnosti, plesy stavovských organizácií, predajné, prevádzacie a propagačné akcie obchodného a podnikateľského charakteru, predvolebné mítingy politických strán a hnutí. Veľmi zaujímavé boli Majstrovstvá Slovenska vzpieračov a celoslovenská výstava holubov.

Klub mladých, ktorý je súčasťou MsKS pripravuje počas roka pestrý a bohatý program pre mladých ľudí v meste. K dispozícii má miestnosť, ale táto sa využíva aj na výuku kurzov a iné aktivity, niekedy sa prenajíma iným subjektom. Klub mladých má k dispozícii videoprehrávač, televízor, HI-FI vežu, ping – pongový stôl. Pri masovejších podujatiach využíva divadelnú alebo estrádnú sálu, telocvičňu ZŠ Nemocničnej, mestskú plaváreň a zimný štadión. Klub mladých fungoval v troch časových horizontoch roka: 1. II. polrok školského roku 2001/2002, 2. prázdniny, 3. I. polrok školského roku 2002/2003. V prvom období klub fungoval pravidelne v utorok a štvrtok pre organizovanú činnosť, v piatok pre aktivity mladých ľudí, ktorí vôbec nevyužili túto možnosť. Ukončil pravidelné cykly **Program osobného rozvoja, Správna zdravá strava, Umelecká dielnička, Záujmová činnosť, Videoklub**. S úspechom sa stretli „volejbal z ulice“, či „koncert mladých“, ktorého sa zúčastnilo 9 hudobných skupín z Dolného Kubína a okolia a výstava „**Textilný dizajn**“. Veľký ohlas a záujem zaznamenala novinka – I. ročník súťaže „**Tanečný Kubín**“ a tradičná 12. veľká módna schow „**MOULIN ROUGE**“.

Divadlo mladých nacvičilo a prezentovalo sa hrou „**Tatársky biftek**“, s ktorou vystúpilo aj na krajskej prehliadke Námestovské divadelné dni 2002.

V prázdninovom období Klub mladých pripravuje zaujímavé podujatia v prírode a vonku, nakoľko je počas leta veľmi silná

konkurencia na terasách so živou muzikou. V lete sa niektoré podujatia zrušili pre nepriaznivé počasie. Vydarený bol **Ping – pongový turnaj 2002.**

Od septembra Klub mladých rozbehol nový model práce. Organizované podujatia /besedy, prednášky, záujmy/ sa konajú vždy v utorok a vyberajú sa jednorázové témy. Cyklické témy vytvorili skupinu mladých ľudí, ktorá pracovala v nadväznosti na predchádzajúce stretnutia a nebolo možné novým záujemcom zapojiť sa do programu. Klub mladých sa riadi heslom „*Menej znamená viac*“ a „*Kvalitou proti kvantite*“.

V decembri sa úspešne uskutočnil I. ročník filmového festivalu krátkometrážnych filmov „**4-ART FILM FESTIVAL**“.

Začiatkom školského roka 2002/2003 sa uskutočnilo stretnutie pracovníkov MsKS s pedagogickými pracovníkmi pre voľný čas, základných a stredných škôl mesta pre získanie informácií o ich práci a o tom, v čom im môže MsKS pomôcť, v čom spolupracovať. Všetci mali záujem o besedy s odborníkmi /psychológ, sexuológ, právnik, polícia atď./ . Vytvoril sa model ďalších spoločných podujatí. Veľký záujem bol o bezplatné poskytovanie divadelnej a estrádnej sály pre podujatia škôl ako karnevaly, bažantské večierky atď. Úplný bezplatný prenájom MsKS nemôže poskytnúť pre svoju nepriaznivú finančnú situáciu.

KINO CHOČ. V uplynulom roku malo 375 predstavení s návštevnosťou 13190 divákov. Oproti predchádzajúcemu roku 2001 sa tržby zvýšili o 128.000 Sk a návštevnosť o 1000 divákov pri nižšom počte premietaní. Svedčí to nielen o zvýšenom záujme divákov, ale aj o kvalitných filmových novinkách, ktoré prišli v uplynulom roku do kín, napr. Harry Potter a kameň múrcov, Pán prsteňov, Spiderman, Muži v čiernom 2, Minority report, Monsters a.s., Asterix, Obelisk a Kleopatra, Myšiak Stuart Little 2, Doba ľadová a ďalšie. Pre deti a mládež bolo premietnutých 15 predstavení za účasti 1021 divákov, pre základné a stredné školy 8 predstavení za účasti 1588 divákov. Premietali sa filmy podľa výberu škôl ale aj na špeciálne témy, napríklad filmy s protidrogovou tematikou. Pri MsKS

a kine Choč pracuje **FILMOVÝ KLUB 23**, ktorý premieta každý druhý pondelok o 18,30 hod. Orientuje sa na divácky náročnejšie diela a náročnejšieho diváka. Za rok 2002 premietol 17 filmov za účasti 1058 divákov. Priestory budovy kina využívalo Gymnázium P. O. Hviezdoslava na všepľenárne zasadania ZRPŠ. Problémom, ktorý už dlhšiu dobu pretrváva je zlá kvalita zvuku, čím dochádza k znehodnocovaniu diváckeho dojmu a k celkovému znižovaniu návštevnosti kina. Zvuková aparátúra je z roku 1969 a vonkoncom nevyhovujúca.

ORAVSKÁ GALÉRIA od 1. apríla 2002 prešla pod správu Žilinského samosprávneho kraja – Vyšší územný celok a naďalej plní funkciu krajskej galérie. V prvom štvrtroku OG spolupracovala s vysokou školou výtvarných umení v Bratislave, ktorá sa podujala vyhotoviť faksimilné odliatky plastík tradičného umenia, ktoré boli odcudzené vandalmi na Slanickom ostrove umenia. Išlo o 215 kusov umeleckých predmetov v hodnote 860 tisíc Sk. Na vytvorených plastikách si vo svojich dielňach prevedú konzervátorskú a farebnú povrchovú úpravu. V akvizičnej činnosti sa okrem spomínaných faksimile plastík podarilo získať 16 kusov olejomalieb, sklenených objektov, grafík a plastík v hodnote 670 tis. Sk darom od autorov, ktorí počas roka vystavovali v OG. Niekoľko výtvarných diel bolo zakúpených v hodnote 1.884 mil. Sk a tak OG ku 31. decembru 2002 ochraňovala **7110 kusov výtvarných diel**.

OG začala výstavný rok 2002 dňa 7. februára vernisážou výstavy „**Rodinný album.sk**“ /Slovenská dokumentácia fotografia 1989-2001/. OG pripravila výstavu v spolupráci s **Občianskym združením Slovenská dokumentárna fotografia Bratislava**, jej kurátorom bol Martin Marenčin. Občianske združenie vzniklo z potreby iniciatívnej skupiny slovenských fotografov spoluvytvárať obrazové svedectvo o našej súčasnosti. Ako zakladajúci členovia si uvedomili, že Slovensko prechádza dynamickými premenami, menia sa vzorce správania jeho obyvateľov, spôsob života, pričom dokumentárna a novinárska fotografia, ktorá by mala tieto zmeny reflektovať, sa nachádza v hlbokom útlme. Okrem izolovaných individuálnych

tvorivých počínov tu niet ničoho, na čom by sa dalo stavať. Tento neutešený stav nie je výsledkom neschopnosti fotografov vytvoriť zásadné diela, ale naopak – absencie podmienok pre systematickú dokumentaristickú tvorbu. Hodnota takejto práce sa zúročí až časom a fotografia bude mať nezastupiteľné miesto v systéme audiovizuálnych médií. Zámerom OZ je oživiť žáner dokumentárnej fotografie, zaktivizovať slovenských fotografov – dokumentaristov a pripraviť im také podmienky, ktoré im umožnia pracovať na svojich vlastných projektoch s nasadením, aké si tento žáner vyžaduje. Na výstave v DK si návštevníci mohli pozrieť diela autorov: Michala Baka, Andreja Balca, Andreja Bána, Juraja Bartoša, Branislava Boba, Petra Brenkusa, Vladimíra Glossa, Ľubomíra Grocha, Vladimíra Háka, Tibora Huszára, Alana Hyža, Juraja Chlpíka, Milana Illíka, Martina Kollára, Ivana Kováča, Tomáša Leňa, Markety Luskačovej, Viliama Malíka, Martina Marenčina, Jany Mišauerovej, Jozefa Ondzika, Tomáša Sabu, Jozefa Sedláka, Antona Sládeka, Ľuba Stacha, Jara Sýkoru, Maňa Štraucha, Jindřicha Štreita, Tibora Takátsa, Miroslava Vaculu, Filipa Vanča, Mariána Vlasiča, Ľubomíra Vojteka a Andreja Zemana.

V malej výstavnej sieni Župného domu bola otvorená výstava **Jaroslava Kubičku** s názvom „**Kresba roku 2001**“, ktorej kurátorkou bola PhDr. Eva Luptáková. Jaroslav Kubička predstavuje 65 kresieb ceruzou a predstavujú zoskupenia fantazijne pôsobiacej architektúry a štúdií ženských postáv. Svoju pozornosť upriamil na autentickú správu o svojom vnútre, o pocitoch, o subjektívnej vízii vlastnej tvarovej a priestorovej vôle. Obidve výstavy trvali do 31. marca 2002.

Vo veľkej výstavnej sieni OG v Župnom dome sa dňa 5. apríla uskutočnila vernisáž výstavy obrazov akademického maliara **Ľudovíta Hološku** pod názvom „**Zorné pole**“, ktorej kurátorom bol Ľubomír Podušel. Výstava predstavovala maliarove dielo v chronologickom výbere od najstarších prác v 70. rokoch až po súčasnosť. Prof. Ľudovít Hološka /nar. 1943/ sa venuje maľbe, knižnej

ilustrácii a výtvarnej teórii. Od roku 1996 vedie ateliér maliarskej prípravy na Katedre reštaurovania VŠVU v Bratislave.

V malej výstavnej sieni Župného domu OG bola nainštalovaná výstava „**Drevená sakrálna architektúra v strednej Európe**“. Na fotografiách 62 kostolov a 25 zvoníc sprístupňovala verejnosti komplexný pohľad na bohatý i jedinečný fenomén, akým je drevená sakrálna architektúra. Projekt je realizovaný v rámci užšej spolupráce krajín Vyšegrádskej štvorky v oblasti ochrany kultúrneho dedičstva nadregionálneho významu. Výtvarno-priestorové riešenie a realizácia výstavy boli dielom akademického maliara Pavla Chomu. Obidve výstavy trvali do 26. mája 2002.

Vo veľkej výstavnej sieni OG sa konala dňa 30. mája vernisáž výstavy „**Erich Lessing – 50 rokov fotografie**“. Jej kurátormi sú Karin Cervenka, Rakúske kultúrne fórum a PhDr. Eva Luptáková, riaditeľka OG. Výstavu tvorí 80 ks adjustovaných čiernobielych a farebných fotografií. Zachytávajú potulky po Európe, mestá v popole a troskách, utečencov, židovské osudy. Erich Lessing /nar. 1923/ sa pred Hitlerovou okupáciou zachránil útekem do Izraela /matka mu zahynula v koncentračnom tábore v Osvienčime/, ale v roku 1947 sa vrátil do Rakúska a fotografoval. Doteraz vyšlo Lessingovi 40 kníh, v ktorých môžeme nájsť takú klasiku, ako je história Rakúska, cesty Ulyssesa, dva rôzne zväzky Starého zákona, Talianska renesancia, cesty sv. Paula, Grécke mýty, dve knihy o umení a náboženstve v starovekom Egypte, dejiny Francúzska a ďalšie. Erich Lessing učil fotografiu v Arles, na benátskom Bienále, v Ahmedabade v Indii v rámci programu UNESCO, na Salzburskej letnej škole Oskara Kokoschku a na Akadémii aplikovaného umenia vo Viedni.

V malej výstavnej sieni Župného domu OG otvorila výstavu „**Scaena Panonnia**“ /šesť umelcov z Burgenlandu/, ktorej kurátorom bol Josef Pauschenwein. Výstava zjednocuje do jedného celku šesť umelcov z Burgenlandu: Frie Elfen – jemné nuansy farby a svetla, Ulrike Truger – archaická prostota opracovaného kameňa, Drahomír Ivan – nás núti uveriť, že výklad sveta a dejín spočíva na bezpečnom

základe. Výraznou farebnosťou sa Josef Pauschenwein pokúša prelomiť solipsistickú zúženosť a diela Nicolausa Schermanna vynikajú paletou subjektívnych pocitov a vytvárajú tým potrebný odstup k emocionálnej rozpačitosti. Hans Wetzelsdorfer kritizuje dôveru v zmyslové vnímanie a predovšetkým v povrchnosť výlučne obchodného pohľadu. Jeho fotografie sa stávajú výzvou k zaobchádzaniu s človekom a prírodou.

Vo veľkej sieni OG bola 4. júla vernisáž výstavy **Laca Terena „Stratený raj“ /Paradiso perduto/**. Autor je kmeňovou postavou voľného bratislavského zoskupenia výtvarníkov, ktorí sa v druhej polovici 80. rokov prihlásili k postmoderne a neoexpresionistickým tendenciám maľbou veľkých formátov. Autor uplatňuje v tvorbe okrem maľby aj objekty a kresbu. V súčasnosti sa vrátil k reinterpretácii predchádzajúcej ikonografie svojich malieb, hlavne k ľudskej figure s presne definovaným atribútom.

V malej výstavnej sieni sa konala v ten istý deň vernisáž výstavy **„Strih na krajinu“**. Výstava predstavuje výsledky 4. ročníka sympózia umelcov, teoretikov umenia a filozofov, ktoré sa konalo v plátenickej kúrii v Štefanove nad Oravou. Témou sympózia bola krajina ako miesto stretávania sa minulosti s prítomnosťou, ako miesto vzájomného prenikania prírody a kultúry, miesto prieniku medzi slepými silami prírody a cieľavedomými kultúrnymi činnosťami. Sympózia sa zúčastnili Laco Teren, Martin Ormandík, Ivan Csudai, P. Macho, Patrik Illo, M. Gavula, Pavel Choma, Milan Tittel, Jiří Olič, Oliver Bakoš, Andrej Zmeček.

Dňa 12. septembra boli v OG vernisáže dvoch výstav. Vo veľkej výstavnej sieni otvorili výstavu pod názvom **EX VOTO**, ktorej kurátorkou bola Katarína Čierna. Predstavovala diela s religióznou tematikou zo zbierok 14 slovenských múzeí a galérií, na príklade ktorých upozorňuje na širšie myšlienkové a výtvarné pozadie koexistencie profesionálneho umenia s fenoménom neškoleného prejavu metódou komparácie a analógie. V historickom kontexte prezentuje votívne maľby a predmety, devočné /od devotio – úcta, zbožnosť/ práce i doklady tzv. milostivých „zázračných obrazov“

a ich transformácie v meštianskom i ľudovom prostredí. Tieto diela a predmety sú symbolického charakteru s kultovým poslaním. Ich obetovaním a darovaním chcel človek svojou prosbou vyjadriť vďačnosť a získať priazeň nadprirodzených síl. V kresťanstve sa rozvinuli do podoby honosných sakrálnych stavieb, oltárov, votívnych stĺpov venovaných Bohu, Panne Márii a svätým. Votívne obrazy – Ex voto – boli zavesené v kostoloch v pútnických centrách ako bavorský Altötting a Pasov, talianske Loreto, španielsky Montserrat, francúzska Auray, česká Svätá Hora, rakúsky Mariazell, maďarský Győr a napokon slovenský Šaštín, Marianka a Levoča, vedľa zázračných obrazov, v kaplnkách, na svätých stromoch alebo pri zázračných prameňoch. Predstavujú rituál vďačnosti milostivému obrazu Panny Márie za uzdravenie alebo záchranu pred nebezpečenstvom.

Výstava „**Martin Benka – výber z tvorby**“ sa konala z príležitosti 30. výročia sprístupnenia Múzea Martina Benku v Martine. Výber 52 výtvarných diel bol orientovaný na krajinu severného Slovenska v premenách ročných období, súvisiacich hlavne so sezónou prácou. Prevládajú na nich výjavy oblých, živo sa vlniacich holí, úbočí, lúk a pasienkov a rôzne iné prírodné zákutia, kde sa krása prírody snúbi so životom. Išlo hlavne o olejomalby na plátne, prípadne kartóne a sololite, ktoré sú súčasťou zbierkového fondu Múzea Martina Benku z rokov 1910-1960. Obidve výstavy trvali do 3. novembra 2002.

Dňa 7. novembra sa konala vo veľkej výstavnej sieni OG vernisáž výstavy českého fotografa **Jaroslava Bengla** pod názvom „**Trinášť zastavení**“. Kurátorka výstavy PhDr. Eva Luptáková predstavila autora i dielo – zábery z Ameriky, Srí Lanky, Indického oceánu, Maledivy. Vystavované fotografie sú najmä o ľuďoch, príjemnej atmosfére a o pokoji, o všetkom čo je potrebné k príjemnej komunikácii medzi ľuďmi.

Druhou výstavou, ktorú kurátor Peter Michalovič nainštaloval v malej výstavnej sieni OG je „**Solve Pinge Que**“ /Rozpusť a kráčaj/ od umeleckého sklára Pala Macha. Diela sú dialógom medzi svetlom, hmotou a divákom. Tvarované sklo P. Macha každého očarilo neočakávanosťou, niečím čo sklo snád' ani nemôže vyžarovať.

Exponáty spájal jeden prvok – svetlo utajené do konečných tvarov. Obidve výstavy boli verejnosti prístupné do 2. februára 2003.

Oravská knižnica v Dolnom Kubíne sa dostala pod správu Žilinského samosprávneho kraja – Vyššieho územného celku. V roku 2002 mala **6225 registrovaných čitateľov**, čo bolo o 215 menej ako v roku 2001. Čitateľských návštev bolo okolo 80000, teda 318 denne. Počet výpožičiek sa znížil pre zníženie nákupu krásnej literatúry. Vzrastajúci trend má čítanie periodík. Výrazne vzrástol záujem o medziknižničnú výpožičkovú činnosť, ktorá dosiahla prakticky možnosti knižnice.

OK má 17 zamestnancov. V bibliograficko-informačnej a metodologickej činnosti plní regionálne oddelenie OK funkciu bibliografického pracoviska pre všetky oravské okresy. Priebežne sleduje a eviduje vydávanie knižnej regionálnej literatúry, regionálnej tlače a ďalšie zdroje informácií o dianí v regióne, poskytuje rozmanité údaje. Dôraz kladie na vecné spracovanie knižných dokumentov, analytický rozpis regionálnej článkovej produkcie v informačnom systéme BIBLIS, čoho výsledkom je každoročne vydávaná ročenka **ORAVA v tlači**. Buduje sa databáza **Oravských osobností**. V oblasti metodologickej činnosti sa pracovníci OK zamerali na riešenie vnútorných odborných problémov, ktoré sledujú činnosti smerom k verejnosti. Používali sa systémy LIBRIS a BIBLIS, realizovala sa databáza právnych informácií JASPI, v rámci Týždňa slovenských knižníc sa pripravili prezentácie CD-ROMOV National Geographic, www stránka OK atď. V metodologickej pôsobnosti má OK 63 verejných knižníc na Orave /v okrese Dolný Kubín 23, v okrese Námestovo 24 a v okrese Tvrdošín 16/. Z tejto činnosti vychádza povinnosť vzdelávania a usmerňovania, zaškolovania knihovníkov, pomoc pri modernizácii knižničnej činnosti. V edičnej činnosti vydala OK „Minit'ahák A/Z“, Veselo i vážne v Oravskej knižnici, rôzne záložky, Kalendárium osobností 2002. Kalendárium osobností je zamerané na výročia významných rodákov. Najviac ho využívali učitelia slovenského jazyka, dejepisu, občianskej výchovy i pracovníci kultúry a médií. Zostavovateľkou

bola Darina Zemenčíková, redaktorom PhDr. Milan Gonda a jazykovú úpravu urobila Otlia Štepitová.

V kultúrno-výchovnej činnosti má knižnica dobrú a dlhoročnú tradíciu. Je zameraná najmä na deti, aby ich získali pre čítanie kníh. Pre deti pripravili besedy na tému literárni dejatelia a 4 besedy na tému regionálni dejatelia. V šiestich autorských besedách sa predstavili spisovatelia z PEN klubu v Bratislave G. Murín, I. Baláž, J. Valter, F. Palonder, V. Haratík, R. Jurolek, P. Kováčová, B. Mikšíková, A. Habovštiak, M. Kleňová. Pre Klub dôchodcov pripravili pracovníci OK podujatia ako „Slovenské balady“ v podaní Evy Kristínovej, o živote a diele Mila Urbana, pásmo venované SNP, mesiacu starších atď. Z ďalších akcií boli neopakovateľné: večer poézie dolnokubínskych autorov na Hviezdoslavovom Kubíne so združením **Homo Erectus**, „Týždeň hlasného čítania“, v ktorom dospelí čítali deťom, „Čítajúci priatelia“, kedy staršie deti čítali mladším, dvanásť podujatí proti drogám, „Informatická výchova“, „Slovenská historická próza“ - prednáška s ukážkami, prednáška o „Dejateľoch oravského regiónu“, pásmo určené deťom o hudbe všeobecne, hádanie hádaniek, výstava „Detské knihy našich rodičov“, zostavená z knižného daru Vydavateľstva Mladé letá.

Podujatia klubového typu predstavoval Klub mladých autorov **Fontána**, ktorí dňa 28. marca predstavili svoj zborník pod názvom **Zabudnutými cestami**. Literárny klub Fontána pôsobil tri roky pod hlavičkou Oravskej knižnice. Nemal vypracovaný štatút ani žiadne iné podmienky členstva. Ich zostava sa príležitostne rozširuje o členov iných združení s podobným zameraním. Okrem klubových stretnutí a vydávaní spoločných zborníkov reprezentujú aj knižnicu pred verejnosťou literárnymi vystúpeniami. Medzi starších autorov patrili Peter Miššák, Igor Válek, Hana Ondrejková, Anton Lauček, Blažena Mikšíková, Jozef Král, Peter Huba, Ľubomír Schramek, Rudolf Jurolek, Ľubomír Viluda. Medzi mladších autorov patrili: Táňa Sivová, Martina Dratvová, Nad'a Kučeráková, Michal Mališ, Miriam Stromková, Michal Kubáň, Martin Droppa, Milan Vološina, Michal Skála, Majka Muráňová, Iveta Grootová, Tomáš Toček.

Dňa 28. januára sa uskutočnila v OK prezentácia novej **knihy Petra Hubu „Rozhnevaní bratia“**. Išlo o rozprávkovú knihu. V rozprávke „Nadutec“ Peter Huba predstavil deťom prvý živel – vietor, teraz slnko a mesiac. Prezentácie sa zúčastnili tretiaci ZŠ M.Kukučina so svojou učiteľkou Máriou Raffayovou a samozrejme mali množstvo otázok.

Týždeň slovenských knižníc v Oravskej knižnici sprevádzali podujatia každý deň od 22. do 28. marca. V tomto období si návštevníci mohli pozrieť výstavu kníh Vydavateľstva Petra Hubu a Vydavateľstva Perfekt Bratislava. Dňa 22. marca sa konala „**Korunovácia najčítanejšej slovenskej detskej knihy**“ v Oravskej knižnici, ktorou sa stala kniha rozprávok Milana Rúfusa. V ten istý deň sa pre žiakov ZŠ uskutočnilo podujatie pod názvom „**Listujeme v nových knihách**“ – hovorená bibliografia. Dňa 25. marca sa konala súťaž o najpútavejšie rozprávanie príbehu z prečítanej knihy. Pod názvom „**Ukáž svoju šikovnosť**“ prebiehala súťaž žiakov v zhotovovaní papierových modelov dňa 25. marca 2002.

Dňa 26. marca na stretnutí s detskou spisovateľkou **Blaženou Mikšíkovou** išlo o uvedenie jej novej knihy do života pod názvom „**Belások a Belásenka**“ /vydali Mladé letá 2002/. Rozprávka sa odohráva v živote motýľov na rozkvitnutej lúke, kde Belások, Belásenka a ich syn Modráčik, rozmazaný jedináčik, s kamarátni zažijú nejedno dobrodružstvo. Blažena Mikšíková /nar. 1944/ je učiteľka na dôchodku a zaoberá sa tvorbou pre deti. V súčasnosti má napísané ďalšie rozprávky „Voňavé kráľovstvo“, „Fúzikové autička“, knihu pre prváčikov pod názvom „Smieško z 1.A“. Kniha o škriatkovi Smieškovi je určená hlavne malým prvákom, ktorí sa boja chodiť do školy. Blažena Mikšíková vyhrala 1. cenu na celoslovenskej súťaži O najkrajšiu rozprávku.

V ten istý deň sa konala aj prezentácia CD ROM **National Geographic** /ročníky 1888-1998/, ktoré Oravskej knižnici daroval **Joseph M. Timko** z kanadského Windsoru. Išlo o učebné texty pre žiakov stredných škôl v angličtine a 110 zväzkov známeho zemepisného časopisu s unikátnymi fotografiami na 30 CD ROM.

Dňa 27. marca sa konali dve podujatia v OK. V prvom pod názvom „Deti deťom“ išlo o hlasné čítanie, v druhom išlo o hovorenú bibliografiu. Deti rozprávali o svojej najobľúbenejšej knihe.

Dňa 28. marca v podujatí „Zahrajme si s leporelom“ išlo o informatickú výchovu pre deti materských škôl a prístupenie www stránky Oravskej knižnice.

OK v roku 2002 vyhlásila 2. ročník súťaže „**Kráľ čitateľov**“. Každé dieťa uchádzajúce sa o titul najlepšieho a najvzornejšieho čitateľa muselo splniť podmienky: navštíviť knižnicu aspoň jedenkrát v mesiaci a nemať žiadne pokuty za neskoré vrátenie kníh. Kritériom bola aj rôznosť žánrov vypožičanej literatúry. Titul získala Viera Dopaterová, v priebehu roka prečítala 223 kníh. Na 2. mieste sa umiestnila Veronika Kilianová /139 kníh/ a na 3. mieste Matúš Huba /122 kníh/.

V dňoch 2.-8. apríla sa v OK konal „**Týždeň hlasného čítania**“. Podujatie zastrešilo Občianske združenie Orava pre demokraciu vo vzdelávaní. Žiaci dolnokubínskych základných škôl ročníkov 1.-5. navštevovali OK. Privítala ich pani Katarína Kasalová s bábkou Otilkou, ktorá je priateľkou všetkých detí. Všetkým prvákom sa najviac páčili knihy o dinosauroch. Niekedy piataci čítali prvákom. Projekt hlasného čítania v spolupráci s OZ Orava sa konal už druhý rok. Hlasné čítanie malo veľký význam a odrazilo sa pozitívne vo vyučovacom procese. Poväčšine rodičia deťom doma nečítajú, spoliehajú sa na televíziu, video a kino. Deťom veľmi chýbal priamy kontakt s knihou, napríklad zistilo sa, že väčšina detí nepozná slovenské ľudové rozprávky od Pavla Dobšinského. Poznajú disneyovky, kreslené rozprávky, filmy z televízie a videa.

Dňa 27. mája sa v OK stretli **literáti a členovia literárnych klubov** Oravy, Liptova a Turca. Oravu zastupovala Blažena Mikšíková, Peter Huba, Ľubomír Schramek, Rudolf Jurolek, Ľubomír Viluda, Jozef Kráľ. Z Liptova prišiel prozaik a vysokoškolský profesor Anton Lauček, poetka Anna Ondrejková, z Turca Peter Mišák a Igor Válek. OK pri tejto príležitosti vydala katalóg pod názvom „Na východ od raja“, v ktorom sa predstavili mladí autori literárnych klubov nielen

fotografiami a strohými životopisnými údajmi, ale i ukážkami svojich prác. Stretnutie bolo prvým, pokusným, vyvíjalo sa dobre a pre účastníkov iste znamenalo osobný prínos.

Učiteľka **Renáta Bočkayová Vaseková** v Dolnom Kubíne tiež písala pre deti. Napísala príbehy **Štúplika** /I. diel/, ktoré vyšli vo Vydavateľstve Mladé letá, **Štúplik** II. diel a knižku **Tatrankovia**, ktorej prezentácia sa konala v Oravskej knižnici.

Dňa 9. septembra sa v OK konala prezentácia publikácie z autorskej dielne **Jána Dudáša a Jozefa Janeka** pod názvom „**Literárno-kultúrny cestopis Oravy**“. Na prezentácii sa zúčastnili autor Ing. Ján Dudáš, publicistka Ľubica Chriaštel'ová, dcéra nebohého Jozefa, jazykovedec Dr. Anton Habovštiak a vydavateľ Peter Huba. Prvé vydanie Literárno-kultúrneho cestopisu vyšlo v roku 1991 a je v ňom 370 oravských osobností. V druhom vydaní je 690 osobností a doplnky u 200 osobností z prvého vydania. Napriek dobrej odozve publikácie, zazneli slová kritiky. V Literárno-kultúrnom cestopise chýbali také známe osobnosti ako bol novinár a publicista Ján Sahúl', publicistka Helena Potocká, uznávaná odborníčka – lekárka a prednostka kliniky na Bulovke v Prahe Vilma Maršová Joštiaková, literárne činný kňaz Július Chalupa z Chlebníc a ďalší.

Dňa 15. októbra sa v Oravskej knižnici konal krst novej detskej knihy **Petra Hubu** pod názvom „**DVE SESTRY**“. Podujatie pripravila Katarína Kasalová, zúčastnili sa žiaci ZŠ Janka Matúšku.

Dňa 28. októbra sa v OK konala beseda o zavŕšenej literárnej činnosti prozaika a regionalistu **Milana Kleňa** a prezentácia jeho poslednej knihy „**Spory o Jozefa Tisu – Hľadanie pravdy**“. Na prezentácii vystúpila vdova p. Mária Kleňová a odpovedala na otázky Dr. Milana Gondu a účastníkov.

Pani **Gitka Smešná**, niekdajšia riaditeľka OK, napísala publikáciu „**Zdravie z prírody – rodinný receptár**“, ktorá vyšla v martinskej tlačiarni AlfaPrint na 430 stranách. Druhé vydanie je doplnené o zoznam najčastejšie používaných liečivých rastlín, charakteristiku vitamínov, minerálov a stopových prvkov. Pozitívom je určite prehľad vybraných liekov z liečivých rastlín – fytofarmák. Nájdem tu

množstvo odborných vyjadrení, popisov a rád odborných lekárov z celého sveta, ktorých autorka cituje. Odbornými radcami pri zostavovaní publikácie boli Mgr. Martina Fecskeová, Dr. Alena Chytilová, PhDr. Milan Gonda a Ing. Ivan Tuček. Zaujímavci si mohli kúpiť knihu v lekárni U ANJELA v DK.

Pani Gitka Smešná napísala aj druhú knižočku pod názvom „**Moje studničky**“. Je zbierkou storočiami overených slávnych výrokov. Súčasný riaditeľ PhDr. Milan Gonda ich nazval nezničiteľnými a brilantnými vyjadreniami ľudí, ktorí sa zapísali do histórie. Gitka Smešná už takúto knižočku doslova na kolene vypracovala pred 15 rokmi. Bolo to len pár výtlačkov, ktoré rozdala priateľov.

Dňa 25. novembra sa v OK konala prezentácia knihy „**Pieskový hrdina**“ od autora **PhDr. Milana Gondu**, riaditeľa OK v DK. Kniha vyšla vo Vydavateľstve Matice slovenskej. Autora na prezentácii vyspovedal novinár Ľubomír Viluda, ukážky z knižného poviedkového debutu prečítala Katarína Kasalová.

ORAVSKÉ MÚZEUM P.O.Hviezdoslava v DK prešlo od 1. apríla 2002 pod správu Vyššieho územného celku v Žiline. Riaditeľ OM RNDr. Dušan Karáska sa vyjadril dosť skepticky o možnostiach rozvoja múzea v tomto vzťahu.

Počas roka 2002 poriadalo OM v priestoroch Florinovho domu výstavy. Do 27. januára bola vo Florinovom dome výstava pod názvom „**Chránené územia Oravy**“, ktorá umožňovala zoznámiť sa s viacerými územiaми rôzneho stupňa ochrany.

Dňa 4. februára sa konala vernisáž výstavy „**Život na pohľadnici**“ zo zbierok OM i súkromných zbierok zberateľov. Doslova skvosty zapožičali Vladimír Medzihradský /40 pohľadníc/, Igor Čerňan /29 pohľadníc/, Ján Gonos /52 pohľadníc/. Boli tu pohľadnice s tematikou človek a práca, Hviezdoslavovo rodisko, pohľadnice z obdobia I. svetovej vojny, pohľadnice o pamiatkach, mestách, stavbách, láske, rodine, móde, rodinných sviatkoch atď. Výstava trvala do 31.marca 2002.

Dňa 8. apríla sa konala vo Florinovom dome vernisáž výstavy pod názvom „**Kniha kníh na prahu tretieho tisícročia**“. Jednalo sa

o bibliu, ktorá je najprekladanejšou knihou na svete, bola preložená do 2500 jazykov. Kurátorka výstavy Mgr. Katarína Ileninová v sprievodnom slove informovala návštevníkov o bibliách uložených v Čaplovičovej knižnici, zamyslela sa nad významom biblie pre človeka. Výstava trvala do 26. apríla 2002.

Dňa 3. mája bola vo Florinovom dome otvorená výstava pod názvom **SVET HMYZU**, ktorú pripravili pracovníci Oravského múzea v spolupráci s Múzeom ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši.

Literárne oddelenie Oravského múzea v Dolnom Kubíne uskutočnilo dňa 1. júla 2002 **odborný seminár** o živote a diele **Andreja Kavuljaka** pri príležitosti 50. výročia jeho úmrtia. Andrej Kavuljak bol významný lesník a historik. Jeho „Historický miestopis Oravy“ je dodnes neprekonaný. Na odbornom seminári odzneli prednášky o životných osudoch A. Kavuljaka, jeho rode, historických i lesníckych dielach, rukopisnej pozostalosti i posudok Kavuljakovho románu „Žiare o Veľkej Morave“. Príspevky predniesli Dr. Augustín Maťovčík, Mgr. Zdenko Ďuriška, Dr. P. Parenička, Dr. Jana Kurucárová, Ing. J. Urgel, Mgr. M. Ďurovčíková, Mgr. Peter Cabaj.

Dňa 5. augusta bola vo Florinovom dome otvorená výstava pod názvom „**Oravské zemanstvo**“, ktorú pripravila Mgr. Elena Beňušová. Exponáty zachytávali život oravských zemanov Zmeškalovcov, Meškocov, Čaplovičovcov, Bockocov, Bajčiovcov, Bencúrovcov, Lavotocov, Dedinských, Medzihradských, Medveckých, Jasenovských atď. Každý zemiansky rod mal vlastný erb a armáles. Výstava trvala do 22. septembra 2002.

Zásluhou Oravského múzea vyšla po vyše 250 rokoch významná monografická práca polyhistora **Mateja Bela** pod názvom „**Oravská stolica**“, ktorú z latinského rukopisu uloženého v Arcibiskupskej knižnici v Ostrihome do slovenčiny preložil Jozef Minárik. M. Bel /1684-1749/, nazývaný pre svoju vzdelanosť „veľkou ozdobou Uhorska“, pôsobil ako rektor na lýceu v Bratislave a celý život sa venoval vlastivednému výskumu, ako aj básnickej, prekladateľskej, editorskej, organizačnej, pedagogickej a duchovnej činnosti. Jeho

najvýznamnejším dielom sú Historické a zemepisné vedomosti o súvekom Uhorsku. Dielo o Oravskej stolici zostalo v rukopise, obsahuje poznatky o prírode, obyvateľoch, správnom vývoji.

Dňa 9. septembra sa na Oravskom hrade konal v dobových kostýmoch krst knihy „**Umenie vládnuť**“ od H. Mehlera a B. Mrkosa, ktorú vydalo nakladateľstvo „Centrum prosperity“.

Knihá zachytáva 50 periód svetových dejín, ktoré sa radia medzi prekvitajúce obdobia ľudskej civilizácie a jej autori sa snažia objaviť opakujúce sa princípy, ktoré boli predpokladom tejto prosperity. Knihu kropajami potu, ktorý symbolizoval úsilie, potrebné k jej napísaniu a vydaniu, pokrstili známi humoristi Peter Meluš a Róbert Kajzer.

Dňa 30. septembra vo Florinovom dome bola otvorená výstava pod názvom „**Svet rastlín na lúkách**“. Autorka RNDr. Oľga Removčíková v sprievodnom slove uviedla :“*Lúka je poklad, ktorý sa na jar začne objavovať, v lete sa rozžiari do nádhery, na jeseň nádherne dozrie a na zimu sa ukryje, aby sa tento zázrak mohol opakovať*“. Lúky a pasienky predstavujú spoločenstvá, kde pôvodne boli lesy. História týchto spoločenstiev je úzko spojená s históriou samotného človeka a súvisí s činnosťou človeka ako pastiera i chovateľa dobytká. Na výstave boli chránené druhy, druhy s protieróznou činnosťou. Rastliny na výstave boli v obrázkovej podobe, mnohé v trojrozmernej podobe /sušené alebo čerstvé/. Výstavu vyhľadávali najmä školy. Trvala do 17. novembra 2002.

V dňoch 13.-14. novembra pripravilo Oravské múzeum v Dolnom Kubíne v hoteli U zelenej Lipy VI. celoslovenský **odborný seminár ETNOGRAF A MÚZEUM**. Stretli sa etnografi z celého Slovenska, informovali sa o svojich zbierkach, ich odbornom spracovaní, klasifikácii, ochrane a prezentácii verejnosti. Zamerali sa na zbierky sakrálneho charakteru a výskum v príslušnom teréne. Seminára sa zúčastnilo 23 etnografov a 2 kolegovia z Institutu Etnologii UJ v Krakove.

Oravské osvetové stredisko v Dolnom Kubíne prešlo od 1. apríla pod správu Vyššieho územného celku v Žiline. Je to zariadenie

metodického charakteru regionálneho významu. Zameriava sa na vytváranie podmienok pre rozvoj miestnej kultúry, záujmo-umeleckej činnosti, zachovávanie prejavov tradičnej ľudovej kultúry, kultúrnych a vzdelávacích aktivít pre široký okruh občanov Oravy. Odborne usmerňuje a pomáha krúžkom, súborom, jednotlivcom i skupinám v širokej škále – od folklóru cez divadlo až po zborový spev. Druhou oblasťou sú ostatné voľnočasové aktivity a občianske vzdelávanie. Tu OOS organizuje prednášky, besedy, diskusie v oblastiach právnej, sociálnej, zdravotnej, vlasteneckej, organizuje spomienkové podujatia na významné osobnosti, zaoberá sa spoločenskou obradovosťou. Pri stredisku pracujú poradné zbory zložené z odborníkov pre dané oblasti. Riaditeľkou OOS je Mgr. Oľga Žabenská.

Kronika kultúrnych podujatí v roku 2002:

- Dňa 10. januára sa v MsKS konal **IV. ročník koncertu mladých hudobných skupín**. Vystúpili skupiny: na úvod SVV /starí vyplznutí vlci – Roman Revai, Boris Lettrich/, nasledovali skupiny LEKRA, PORTER, STRATUS, TOTEM, The Daytripper Band, HELLGATES a jediná dievčenská skupina FA-UP.
- Dňa 28. januára vo vestibule MsKS bola otvorená už druhá výstava fotografií a kresieb Natálie Oravcovej pod názvom „**Tunelomilovanie**“. Natália Oravcová je novinárka, založila súkromnú sídliskovú galériu Škrt, vydala básnickú prvotinu a ilustráciami pod názvom Z jazzu na jazz. V DK vystavovala po prvýkrát v roku 1996.
- V januári vystavoval vo výstavnej sieni MsKS akademický maliar **Milan Šupa** svoje diela pod názvom „**Akvarelová maľba**“. Milan Šupa pôsobí ako učiteľ výtvarnej výchovy na ZUŠ P.M.Bohúňa.
- Dňa 8. februára sa konal v MsKS **XXI. PLES MESTA** Dolný Kubín. Hrala trenčianska skupina Akord, vystúpili folklórny súbor ORAVAN, moderoval Štefan Bumbala z rádia Rebeka.
- V predvečer sviatku sv. Valentína sa v Bratislave konala milá slávnosť – krst nového debutového albumu, ale v poradí už štvrtého, dolnokubínskej dievčenskej spevácko-tanečnej formácie **Vallentineš Little L.**, Mony, Angie, Mimi a Susi Q. – to sú

umelecké mená dievčat. V bratislavskom auparku sa zišlo množstvo mladých ľudí, zvedavých na vystúpenie dievčat, ktoré my poznáme ako Babucha, či Scat. Text a hudbu zložil Boris Lettrich, aranžman skupina Salco a krstným otcom bol český spevák Sagman Tofi.

- Dňa 6. marca sa v klubovni MsKS stretlo na **tvorivej dielni** asi 20 **žurnalistov** oravských dedinských a školských novín a časopisov s profesionálnymi žurnalistami regionálneho periodika Orava, Biela Orava. PhDr. Michal Beňadik, predseda Asociácie vydavateľov regionálnej tlače v Martine, priblížil noviny ako trhový produkt zvláštneho druhu, prácu a poslanie novinára v regionálnych podmienkach. V ďalšej časti stretnutia vystúpili lektori Jozef Medvecký, šéfredaktor mestských novín Trstená a Ing. Rudolf Jurolek. Grafický proces tvorby novín na počítači účastníkom predviedol Peter David.
- Dňa 9. marca sa v dolnokubínskom Domčeku konala premiéra prvého **rómskeho divadelného súboru** v DK. Súbor sa nazýval KAMÓRO /Slnko/.
- V dňoch 8.-10. marca sa konala husľová dielňa pre huslistov do 15 rokov zo ZUŠ z celého Slovenska v Žiline pod názvom **VIII. Husľová dielňa 2002**. Laureátom podujatia sa stal 13-ročný Andrej Matis, žiak kvarty na dolnokubínskom gymnáziu. Andrej pochádza z hudobnej rodiny, otec hrá na gitare a starší brat je poslucháčom Žilinského konzervatória. Jeho úspech bol úspech ZUŠ P. M. Bohúňa a p. učiteľky Márii Hrnčiarovej. Sólistkou tohtoročnej husľovej dielne bola 13-ročná Katarína Mikšíková z Dolného Kubína, vlnajšia víťazka HD zo ZUŠ P. M. Bohúňa.
- Dňa 15. marca usporiadalo Okresné osvetové stredisko s MsKS XX. ročník oravskej divadelnej súťaže detskej dramatickej tvorivosti známej pod názvom **O ERB MESTA DOLNÝ KUBÍN**. Zúčastnilo sa sedem detských súborov: Slniečko zo ZUŠ Nemocničnej pod vedením Mariany Lovasovej, divadelný súbor Včielka ZŠ z Podbiela, súbor Pramienok z Habovky, Ježibabky z Hornej Lehoty, malé poetické divadlo pri Oravskom múzeu pod

vedením Evy Lofajovej, súbor Sihelček zo ZŠ v Sihelnom a detský divadelný súbor pri CVČ v Dolnom Kubíne. Do kajskej divadelnej prehliadky DDS postúpili Ježibabky z Hornej Lehoty a Včielka z Podbiela.

- Dňa 24. mája bola vo vestibule MsKS otvorená výstava Banskobystričanky Ing. **Kataríny Polgáryovej** pod názvom „**Pohl'ady na krajinu**“. Obrazy maľované technikou suchého pastelu zachytávali krajinu na Slovensku, Rakúsku, Taliansku i Rusku. Výstava trvala do 30. júna.
- Sekcia žurnalistiky a novinárskej fotografie Literárneho fondu na návrh poroty udeľovala ceny aj v roku 2002. Do súťaže sa prihlásilo 57 autorov. V kategórii tlač **hlavnú cenu** získal Dolnokubínčan **Ľubomír Schramek** za esej „**Bojíme sa zakašľat**“ uverejnenú v Literárnom týždenníku, v ktorej sa majstrovsky zhostil aktuálnej témy o súčasnosti našej postsocialistickej spoločnosti. Ľ. Schramek pracoval ako redaktor týždenníka Orava.
- V dňoch 29. apríla – 3. mája 2002 sa konal v Dolnom Kubíne VI. ročník medzinárodného hudobného festivalu a tvorivej dielne v hre na sláčikových nástrojoch pod názvom **Čírenie talentov – posolstvá Bohdana Warchala**. Usporiadateľmi sú ZUŠ P. M. Bohúňa a AIA Centrum Bratislava. Festival začal v piatok 27. apríla koncertom „Budúci virtuózi 2002“ a pokračoval 30. apríla v Dolnom Kubíne. O 9,00 hod. sa rozozvučala koncertná sála ZUŠ P. M. Bohúňa programom Rezonancie diela Tadeáša Salvu i sála MsKS koncertom „Nádej“ a súboru Vazalitzia z Cypru. O 13,00 hod. v evanjelickom chráme v DK začala súťaž komorných zoskupení a o 19,00 hod. v kostole sv. Povýšenia kríža koncert zahraničných účastníkov a víťazov predchádzajúceho ročníka podujatia. Streda bola vyhradená II. kolu súťaží všetkých kategórií v divadelnej sále MsKS. Večer pokračoval koncert v kostole Povýšenia kríža programom: Duchovné dedičstvo národov, Najlepšie komorné súbory a Hudba v srdci Európy. Vo štvrtok sa uskutočnila v ZUŠ P.M.Bohúňa „Rozprava o poslaní podujatia

a aktuálnych otázkach pedagogiky“. O 10,30 hod. boli na nádvorí Oravskej galérie vyhlásené výsledky festivalu Čírenie talentov. Nasledoval Koncert víťazov v evanjelickom a.v. Chráme Božom. Celkovú úroveň podujatia netvorili len organizátori, ktorí z roka a rok súťaž zdokonaľujú, ale najmä deti – nádejné talenty, pre ktorých reč sláčika a strún sa stala druhou po materinskej reči. Deti pripravili nevídané mini-koncerty a len laikom ušli drobné chybičky melódii a zvukov. Predsedom hodnotiacej poroty bol Peter Michalica, členovia Stanislav Mucha, primaria Mojzesovho kvarteta, Bohdan Warchal ml., Jozef Kopelmann, Jindřich Pazdera, Gejza Bajch z Rakúska, Carlos Egry z Mexica, Leo Najar z Univerzity v Michigene v USA. Predsedkyňou mladej hodnotiacej poroty bola Markéta Janoušková z Prahy, minuloročná víťazka festivalu.

Hlavnú cenu VI. Čírenia talentov si odniesli Adam Krzeszowiec a Diana Tichschenko. Víťazi nasledovných kategórii sú: 1. kategória – husle: Veronika Mičková, 2. kategória – husle: Diana Tichschenko, 3. kategória – husle: Andrej Matis, 4. kategória – husle: Vitěslav Ochman, 1. kategória – violončelo: Rastislav Huba, 2. kategória – violončelo: Adam Krzeszowiec, viola –3. miesto: Veronika Prokešová, Cena primátora mesta Dolný Kubín – Rastislav Huba, Cena pedagógovi - Pawel Glombík: Tamara Mikhina, cena korepetítorovi – Joana Piszczelok, Cena za interpretáciu skladby – Sláčikové kvarteto Konzervatória Košice, Cena za interpretáciu skladby autora 20. stor. – Karel Chudý, Cena mladých interpretov – Adam Krzeszowiec a Diana Tichshenko. Hlavnú cenu v komornej hre získalo kvarteto v zložení: Zuzana Slimáková, Katarína Birošová, Silvia Konevalová a Viktória Verbovská. Cenu prednostu Okresného úradu v Dolnom Kubíne v komornej hre si odnieslo duo v zložení Daniel Turčina a Martin Adamovič. Záverečný koncert VI. Čírenia talentov patril víťazom, ktorí v ECAV chráme Božom na Hviezdoslavovom námestí predniesli skladby, plné harmónie i radosti z víťazstva.

- Dňa 5. mája sa konal v MsKS v Dolnom Kubíne festival detskej ľudovej hudby pod názvom **KUBÍNSKE SPIEVANKY**. Stretlo sa tu 160 detí – víťazov regionálnych súťaží z Oravy, Liptova, Kysúc, Turca, Horného Považia. Najlepší súbor bol Zázrivček zo Zázrivej. Do celoštátnej súťaže postúpili súbor Goluska z Oravskej Polhory, Ďumbier z Liptovského Mikuláša a Goral z Hladovky.
- SEZ, a.s., občianske združenie Diverzita a ZUŠ P. M. Bohúňa dňa 5. mája usporiadali v kine Choč vystúpenie sopranistky Márie Repkovej, barytonistu Ervína Schönhausera a klaviristu Milana Dubovského. Koncert pod názvom **LECHAYIM! Na zdravie! Na život!** bol venovaný židovskej hudobnej tvorbe a piesňam.
- Polročný kurz detských manekýnok vyvrcholil dňa 8. mája v MsKS **VI. Detskou módnou schow** pod vedením režiséra Milana Ilčíka. Zúčastnilo sa 14 detí z 20 a za svoj výkon obdržali darček – oblečenie pre malé modelky od firiem NINA, GENESIS, GROŠÍK a Textil Olexová.
- Dňa 23. mája sa v Ilúzia klube v Dolnom Kubíne konal koncert známeho speváka **Petra Lipu**. Hudobne ho sprevádzali M.Buntaj /bicie/, M. Gašpar /basa/, J. Tatár /klávesy/ a M. Žáček /saxafón/.
- V dňoch 23.-25. mája sa v MsKS konala netradične stvárnená **módna schow** pod názvom „**Moulin Rouge**“. Prostredie francúzskeho nevestinca, sledovanie klasického príbehu lásky prostitútky a chudobného spisovateľa, videoprojekcia, točiacie sa pódium, vynikajúco znejúca hudba z rovnomenného filmu a módna prehliadka, to všetko sa vydarilo. Dievčatá prezentovali sukne z rifloviny, kolekcie mladých návrhárov, výtvary študentov SOU Kňazia. Hlavní protagonisti Eva Regulyová, Tomáš Jančo a Milan Ilčík výborne zvládli svoje úlohy. Milan Ilčík bol režisérom, choreografom, scenáristom a predstaviteľom „pasáka“ v jednej osobe. Kvalita, stvárnenie i odvaha zaradili módnou schow v Dolnom Kubíne medzi tohtoročné najúspešnejšie kultúrne podujatia.
- Záujmové združenie DIEŤA v rámci pomoci detskému oddeleniu NsP v DK pripravilo dňa 28. mája **benefičný koncert** pre detské

oddelenie NsP v MsKS. Vystúpila spevácko-tanečná skupina Valentines, skupina TARGI, speváci Toman Révai a Tomáš Ďaďo.

- V dňoch 4.-7. júna sa v Dolnom Kubíne a Nižnej konal **VII. ročník hudobného festivalu Ivana Ballu**. Mladých hudobníkov z Poľska, Česka a Slovenska sa zišlo 250, aby si merali sily a zároveň ukázali úroveň hudobných škôl v súťažiach **Mladí gitaristi, Klavírna Orava a Husľové talenty**. Festival je venovaný pamiatke významného dolnokubínskeho rodáka muzikológa a hudobného kritika Ivana Ballu, od smrti ktorého uplynulo 25 rokov. Preto bola Klavírna Orava rozšírená o povinné skladby Eugena Suchoňa, jeho veľkého priateľa a blízkeho spolupracovníka. Úroveň interpretácie posudzovala porota, v ktorej mali zastúpenie popredné osobnosti domácej i zahraničnej hudobnej scény: koncertná umelkyňa Klára Havlíková, prof. Darina Švárna, prof. Dušan Lehocký, prof. Vladislav Bláha a ďalší. Aj keď súťaže boli najdôležitejšou súčasťou festivalu, na koncertoch pre verejnosť, konaných v evanjelickom kostole, ktorého neogotická architektúra ešte viac umocňovala slávnostnú atmosféru, si na svoje prišli aj milovníci klasickej hudby. Na prvom festivalovom večeri nazvanom „Večer talentov“ súťažiacich, učiteľov a hostí privítal riaditeľ ZUŠ I. Ballu Karol Hromádka a v mene mesta Dolného Kubína primátor Dr. Ľ. Bláha. Ako hostia vystúpili Dolnokubínčania Daniel Turčina a sestry Labudové. Druhý festivalový večer patril pedagógom Žilinského konzervatória – gitaristom Jánovi Labantovi a Petrovi Remeníkovi, ktorí si hovoria Duo LA BARRE a vyhláseniu výsledkov I.-III. kategórie v súťaži Mladí gitaristi. Laureátkou sa stala Emília Szeruga z Poľska, ktorá dostala Cenu primátora mesta Dolný Kubín. Žiaci ZUŠ I. Ballu – Jana Krajčovičová /II. kat./ a Peter Medved' /III. kat./ získali 3. miesta. V rámci záverečného večera vystúpili laureáti tohtoročného festivalu. Laureátkou husľovej súťaže sa stala Lucia Harvanová z Bratislavy. Huslisti zo ZUŠ sa umiestnili nasledovne: I. kat., 1. miesto-Marek Klúčik, 2. Daniela Gazdíková, II. kat., 3. miesto Mária Matisová, IV. kat., 1.

miesto Andrej Matis, 3. miesto Simona Vajduláková. Laureátom IV. a V. kategórie a Cenu prednostu Okresného úradu v Dolnom Kubíne Ing. Ľ. Ondírku v súťaži Mladí gitaristi získal Adam Marec z Konzervatória v Žiline. Laureátom súťaže Klavírna Orava a zároveň držiteľom zvláštnej ceny patróna podujatia štátneho tajomníka MV SR Ivana Budiaka sa stal Andrej Krištof z Ružomberka. No a potom mohli diváci obdivovať talent gitaristu Vladislava Bláhu. Bodku za programom festivalu urobili svojím vystúpením tanečno-spevácka skupina Valentines a malé Blšky.

- V dňoch 28. mája – 16. júna sa konala výstava „**Dejinná udalosť**“, ktorú pripravili v spolupráci ZUŠ P.M.Bohúňa a AIA Centrum Bratislava o beatifikácii slovenských grékokatolíkov Pavla Petra Gojdiča a redemptoristu Metóda Dominika Trčku v rkat. kostole Povýšenia Kríža v DK. Autorom libreta, grafiky i dokumentárnych fotografií je Viliam J. Gruska.
- V júni si mohli Dolnokubínčania pozrieť vo výstavnej sieni MsKS **výstavu** tapisérii Gity Matisovej pod názvom „**Z mojej krajiny**“. Jej najrozmernejšie dielo je opona „letný deň“ v martinskom divadle a už 25 rokov navrhuje kostýmy v martinskom divadle a pritom sa venuje voľnej tvorbe. Na výstave upútajú steny zdobené tkanými, šitými, ihlenými ale aj kolážovými dielami z vlákni, nití, cverien, špagátov a rôznych tkanín. Pri práci jej pomáhal aj syn Peter, tiež výtvarník.
- Dňa 20. júna 2002 v Klube Ilúzia bola otvorená výstava prác výtvarníka **Braňa Jánoša** pod názvom „**OBRAZY?**“. Na vernisáži vystúpila **skupina Teatro Dipallo** s programom Klauniáda.
- Dňa 4. júla v Klube Ilúzia vystúpila skupina **Malevil z Modry**, ktorá sa venuje alternatívnemu popu. Druhou účinkujúcou skupinou bola dolnokubínska **SFÉRA**, v ktorej hrali Jaro Plichta, Kamil Škvarka a Jozef Gálik. Záver programu tvoril jam session hudobníkov okolo **Tomáša Gála**, ktorý študuje bicie v holandskom Haagu a pozval hudobníkov na Oravu. V auguste sa v Klube Ilúzia konala **výstava kresieb** výtvarníčky Mgr.

Alexandry Geschwandtnerovej z Nižnej. Umelkyňa vyštudovala odevnú priemyslovku a pokračovala na UMB, kde ukončila odbor výtvarná výchova. Študovala kresbu u Stanislava Troppa, grafiku u Róberta Bruba a maľbu u Stanislava Balka. O svojej tvorbe povedala: *„Rada ju prirovnávam k rozprávkam pre dospelých, lebo v rozprávkach sa dá donekonečna vymýšľať. Sú to príbehy plné citov, vedomia i podvedomia, duševných rozpoložení, ktoré prežívam. Je v tom kúsok vlastného poznania, lásky k prírode, k ľuďom, životu.“*

- V dňoch 8.-15. júla uskutočnila ZUŠ P. M. Bohúňa I. ročník medzinárodných interpretačných kurzov **MUSICA ARVENSIS**.
- V dolnokubínskom MsKS sa konala dňa 12. augusta vernisáž predajnej výstavy akademického **sochára a maliara Ladislava Sulíka**, umelca z Piešťan. V jeho maliarskej tvorbe dominuje príroda a človek. Výstava trvala do 10. septembra.
- Počas prázdnin nedeľné popoludnia pred hotelom Park tradične patrili **letným koncertom** rozmanitých hudobných žánrov. Vystupovali skupiny Nota Bene, Cherida, Istebňanka, Duo song, Proces, Renons, Orava, Rosička, Peter Medvecký aď. Bodku za letnými koncertami dalo vystúpenie detských spevákov v programe HVIEZDIČKA, ktorý pripravila ZŠ A. Radlinského v DK. Deti spievali pesničky moderné, vážne, veselé i smutné a mnohých roztancovali.
- Dňa 7. septembra sa konal na Kuzmínove V. ročník rockového koncertu pod názvom „**V. Rockový záber**“. Vystupovali známe oravské skupiny Targo, Lekra, Oravia, Security, Sgp Projekt, Aya, Damon, Dolly Booster.
- Dňa 15. septembra sa v MsKS konal opäť hudobno-zábavný a veľmi obľúbený program **KUBÍNSKE REPETE** pod záštitou agentúry PLUS. Súťažné piesne interpretovali Richard Zaťko, Angelika Fogašová, Ján Čilík, Miroslav Čutka, Milan Hrčka, Vladimír Sališ, Dušan Krška, Braňo Hrčka a dve martinské vokalistky Marta Križanová a Soňa Kucianová. Hlavným hosťom programu bola populárna speváčka Marcela Laiferová. Spevákov

sprevádzal orchester Tibora Jiříčka z Martina. Moderovali Ján Šesták a Marián Bumbala. Autori Kubínského repete sa rozhodli zaradiť do programu to naj: najkrajšie súťažné piesne, najskúsenejších amatérskych spevákov, najstálejšiu profesionálnu speváčku a najveselšiu humoristickú scénu.

- V septembri pri príležitosti Dní mesta Dolný Kubín vyšiel **almanach mesta Dolný Kubín** pod názvom „**Mesto Dolný Kubín 2002-1632=370**“. Zostavovateľom bol Vladimír Medzihradský. Rozsahom dielo malé ale obsahom bohaté. Dolnokubínske osobnosti popísali o meste svoje výpovede. Príspevky sú z histórie, súčasnosti, kultúry, meštianskej spoločnosti s pohľadnicami a fotografiami starého mesta. **Dni mesta 2002** začali otvorením výstavy „**Dolný Kubín v archívnych dokumentoch**“ pri príležitosti 370. výročia udelenia mestských výsad Dolnému Kubínu a jeho povýšenia na mestečko. Výstavu pripravili pracovníčky Okresného archívu PhDr. Soňa Maľugová, Mgr. Mária Grófová a Ivica Míčková. Po slávnostnej vernisáži sa dňa 18. septembra konala slávnostná akadémia spojená s udeľovaním Cien mesta Dolný Kubín. Na slávnosti odzneli pozdravy zástupcov družobných miest z Limanovej, Egru, Pelhřimova a Egebjergu a vystúpili dolnokubínski speváci Jakub Lorko, Renáta Vlčková, Peter Medvecký a folklórny súbor Kubínčan.
- Dňa 15. októbra sa v MsKS v DK konalo otvorenie **VI. ročníka Bohúňovej palety**, medzinárodnej súťaži v kresbe, maľbe portrétov a figurálnych kompozíciách najmladších autorov – detí z MŠ, ZŠ a ZUŠ zo Slovenska, Čiech a Poľska. Súťaže sa zúčastnili žiaci 278 škôl a porota posúdila 4342 výtvarných dielok. V porote pracovali akademický maliar doc. Ján Kudlička, doc. Pavol Rusko, akad. maliarka Marta Bošelová, umelecký fotograf dr. Witold Jacykow, Mgr. Barbara Jacykow. Celkove bolo odmenených 410 jednotlivcov a 6 kolektívov, z Oravy medzi odmenenými bolo 50 účastníkov. V kat. **Maľba – Zlaté pásmo** ocenenie získali Mária Smoleňová, Simona Šinálová, Tatiana

Kubániová, Kuraj Lukačovič, **Strieborné pásmo** získali Andrej Jurička, Zuzana Rončáková, **Bronzové pásmo** Denis Šinál, Monika Polťáková, David Saxun, Zuzana Rišiaňová, Martina Remková, Mariana Horečná, Eva Sabová, Katarína Ferancová, Dušan Ďaďo, Andrej Hutlas, Adriana Karasková. V Kresbe **Zlaté pásmo** získali Eduard Bugan, Natália Jurčková, Natália Marčeková /najmladšia účastníčka súťaže, má 3 roky/, **Strieborné pásmo** nebolo udelené, **Bronzové pásmo** Peter Urič a Filip Voska. V grafike umiestnenie získali Erik Ruml /zlaté pásmo/, Lenka Terenová /strieborné pásmo/ a Martin Mura /bronzové pásmo/. V kombinovaných technikách sa umiestnili Svetlana Stripajová, Lucia Šumská /zlato/, Patrik Mudroň a Štefan Grot /striebro/.

- V dňoch 25.-28. októbra sa konal **48. Hviezdoslavov Kubín**. HK bol zaradený medzi tri najvýznamnejšie celoslovenské podujatia: HK, Scénická žatva a folklórne slávnosti vo Východnej. Usporiadateľmi 48. HK boli Národné osvetové centrum, Mestský úrad, Mestské kultúrne stredisko, Oravské osvetové stredisko, Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava. Súťažilo 31 recitátorov, 22 detských recitátorov a 4 divadlá poézie. Predseda poroty Ján Buzássy zhodnotil prednes poézie a prózy na 48. HK ako priemerný. Program HK bol pestrý. Prekvapením bolo konanie prednesu poézie a prózy v budove Hviezdoslavovho múzea – Čaplovičovej knižnice. Súťažiaci privítali komornejšie prostredie, ale veľmi rušivým bolo vŕzganie stoličiek a podlahy. Program 48. HK sa začal tradične – sychravým počasím a výletom na Oravský hrad. Po ňom sa neveľká skupina detí a ich rodičov stretla na Večere s knihou s dolnokubínskou spisovateľkou Blaženou Mikšíkovou. Po štvrtkovom maratónom prednesov a slávnostnom otvorení pri soche a hrobe P.O.Hviezdoslava, kde zarezonovali najmä prednesy Dagmar Bajnokovej a Petra Rúfusa, sa už program vystúpením dvoch divadiel poézie presťahoval do divadelnej sály MsKS. Monodráma ortodoxného apelatívneho akože-divadla Socioart z Prievidze bola spoveďou chorého jedinca

a monológom o svete a hranici medzi akceptovateľným a neakceptovateľným, v ktorom sa predstaviteľka vybrala vlastnou cestou. Pohybovo a hlasovo dobre pripravený súbor MAM pri Základnej umeleckej škole M. Moyzesa v Prešove sa predstavil inscenáciou Srdca kus, v ktorej svoju spoveď vytvoril poskladaním jednotlivých fragmentov textu, hlások a zvukov. Šľahačkou na torte druhého dňa boli viac i menej vážne vystúpenia účastníkov pod názvom My a oni, oni a My. Posledný súťažný deň mal obdobný scenár – dopoludnia súťaže recitátorov, večer divadiel poézie. Pred opäť slušne naplnenou sálou sa predstavilo divadlo Alterna z Rimavskej Soboty s Kováčovým Žartom. Sugestívna báseň o šašovi a kráľovi sa niesla v pomalšom obdarenejšom tempe a s úspornými gestami. Posledným zo štvorice divadiel poézie bol Štúrov klub pri Strednej zdravotnej škole M.R. Štefánika v Martine s hrou O škole za školou. Slovenská poézia 17.-19. storočia v ňom bola spojená so súčasnou tvorbou a hudbou. Nadšenie a nasadenie mladých hercov sa však nieslo iba na povrchu. I keď každý rok nemôže byť úrodný, pre Oravu taký bol. Jediná súťažiaca z Oravy Lucia Rentková z Námestova si v IV. kategórii odniesla najvyššie ocenenie. Vo IV. kategórii prózy prvé miesto nebolo udelené, V. kategórii prednesu prózy získala najvyššie ocenenie Jana Vidová z Trenčína. Z divadiel poézie najviac porotu zaujalo a hlavnú cenu získalo divadlo MAM z Prešova. Podrobnejšie výsledky sú nasledovné: IV. kategória – poézia: 1. Lucia Rentková z Námestova, 2. Terézia Olhová z Martina, 2. Terézia Benejová z Michaloviec, 3. Lenka Dzadíková z Prešova. IV. kategória – próza: 2. Alena Kováčová zo Senice, 3. Marek Zemaník z Banskej Bystrice, 3. Monika Koščáková zo Starej Ľubovne. V. kategória – poézia: 1. Mgr. Ingrid Zachorecová z Komárna, 2. Mgr. Milada Zátarecká z Martina, 3. Ingrid Szabová z Bratislavy. V. kategória: 1. Janka Vidová z Trenčína, 3. Eva Václavová z Nových Zámkov. Divadlá poézie. Hlavná cena Národného osvetového centra: MAM pri ZUŠ M. Moyzesa z Prešova.

- Počas 48. HK v posedení „U poéta“ vo Florinovom dome predstavili svoju tvorbu dolnokubínsky básnik **Miro S. Líška** a publicista **Lubomír Schramek**. Ján Buzássy zaspomínal, aké boli „florinovské Kubíny“ za života T.H.Florina. Florin bol súčasťou HK, v jeho dome sa schádzala spoločnosť básnikov, hercov, umelcov. Zbožňoval návštevy a každý, kto vstúpil do jeho domu, bol vítaný. Recitovalo sa, spievali sa autorské piesne, atmosféra bola vždy družná.
- Dňa 10. októbra sa v bratislavskom miestodržiteľskom paláci stretla podpredsedníčka vlády Mária Kadlečíková s novinármi a publicistami. **Lubomírovi Schramekovi** z Dolného Kubína odovzdala cenu za seriál článkov „**Európska Orava**“.
- Klub Ilúzia pripravil pre záujemcov dňa 15. októbra **koncert „TAKE ONE“** v podaní P. Preložníka, M. Jaslovského, J. Mundu, J. Hittricha. Dňa 10. novembra pripravila **koncert Lucie Šoralovej**.
- Dňa 13. októbra pripravil Klub mladých **koncert hudobných skupín**.
- Október bol **Mesiac úcty k starším**. Dňa 22. októbra sa v MsKS konalo slávnostne zasadnutie pri príležitosti 10. výročia založenia Jednoty dôchodcov Slovenska i 10. výročia založenia Domova dôchodcov a sociálnych služieb v DK. Domov mal 129 obyvateľov, najstaršia bolo 95-ročná Janka Rolíková. V Domove mali kaderníčku, pedikérku i krajčírku. Dôchodcom pripravili v meste ďalšie podujatia ako Katarínsku zábavu, Mikulášsku zábavu i fašiangovú.
- Divadelný súbor Hviezdoslav v dňoch 15.-17. októbra poriadal konkurz na nových členov súboru. Uskutočnil sa aj nábor detí do detského dramatického krúžku.
- Operná speváčka Gabriela Marettová z Dolného Kubína spolupracovala s Leošom Vajdulákom, Romanou Šumskou, Romanom Revaiom a Rasťom Pavlíkom na novom CD.
- **Divadielko Femina** si pripomenulo 20. narodeniny. Vzniklo v roku 1982 ako kvarteto štyroch žien, neskoršie sa pridali i muži,

ale názov nepožadovali zmeniť. Prvú cenu dostalo divadielko v roku 1983 a v jeho hodnotení sa uvádzalo: „*Výbornú literárnu predlohu charakterizuje intelektuálny humor, ktorý sa neskláňa ku komunálnemu. Je to hra s dialógom, pointovo vytríbená výpoveď mladých žien k problémom okolo nás*“. Súbor sa celých dvadsať rokov drží tejto cesty. Femina pokračovala vo svojej činnosti pod hlavičkou MsKS, OOS, Domčeka, teraz Oravského múzea. V dňoch 22.-23. marca 2002 na VI. ročníku Festivalu zábavného divadla – Divadelnej jari Janka Roháča v Nitrianskom Pravne získalo divadielko Femina I. miesto a titul laureáta. Za spomínané roky pripravili viacero premiér, ktorých bolo 17 napr: Ako som sa dostal k slovenskému filmu, Prečo nie sú všetky ženy rovnaké, estrádne pásmo zo života Dolnokubínčanov, Ľudia, to je paráda, Súťaž o spadnutý meteorit, Jano v Turecku, paródia na báseň Turčin Poničan, Ako zahnať nudu. Súborom prešlo viacero hercov, Eva Lofajová a Ivica Míčková hrajú od vzniku súboru. K ďalším hercom patria Ján Moľa, J. Záhová, A. Suľová, K. Dolejšiová, B. Javorková, J. Toma, A. Bobček, J. Bolf, M. Ilčík, M. Jackulíková, J. Čilík.

- Dňa 27. októbra sa konalo v MsKS tradičné folklórne podujatie pod názvom „**Nositelia tradícií**“. Usporiadateľmi bolo Oravské osvetové stredisko, MsKS a Žilinský samosprávny kraj. V programe sa predstavilo 200 účinkujúcich z ôsmich folklórnych skupín. Z Oravy sa zúčastnili skupiny Goral, Rabčičanka a súbor Podroháčska skupina zo Zuberca. Podroháčska skupina zo Zuberca postúpila na celoštátnu súťaž.
- Dňa 26. októbra sa v Mestskom kultúrnom stredisku v Dolnom Kubíne konal koncert židovských piesni pod názvom **Večer židovských a religióznych piesni**. Vystúpila sopranistka Mária Repková, barytonista Ervín Schönhauser a na klavíri ich sprevádzal Igor Bázlik.
- Dňa 28. novembra poriadala ZUŠ Ivana Ballu v Dolnom Kubíne **Koncert pre talenty**. Predstavili sa rôzne žánre, koncert bol prepojením pedagógov umeleckých škôl a nadaných detí. Koncert

pre talenty bol akýmsi nultým ročníkom pri príležitosti založenia spoločnosti TALENT /spoločnosť založila skupina podnikateľov/, ktorá chce v budúcnosti pomáhať talentovaným deťom v oblasti výtvarného umenia, hudby a športu, financovať im cesty do zahraničia na rôzne súťaže. Podnikatelia venovali základný vklad 30 tis. Sk. Cieľom podujatia bolo okrem iného podnietiť mesto, aby v budúcnosti vo svojom rozpočte počítalo s určitou čiastkou aj pre talentovanú mládež.

- **Par Avion Music Club** v Dolnom Kubíne pripravil v priestoroch Domu záhradkárov dňa 8. novembra hudobný večer do skupinou **VÍKEND**, dňa 9. novembra folkový večer so skupinou **NOTA BENE**, dňa 22. novembra program „Oficiálny krst“ so žilinskou skupinou **PAR AVION** a 23. novembra **koncert** rockovej skupiny **SMOLA A HRUŠKY** zo Spišskej Novej Vsi.
- Dňa 18. novembra ZUŠ Ivana Ballu v DK a občianske združenie **INŠPIRÁCIE** pripravili VII. ročník výtvarnej výstavy pod názvom **Inšpirácie dolnokubínskych výtvarníkov 2002**. Svoje práce na výstavu poskytlo 26 amatérskych výtvarníkov, medzi nimi Ján Suško /akvarely/, Jana Bartáková, Janka Široňová, Daniel Marček, Peter Kubalák /práce z drôtu/, Janka Kevešová /práce z medeného drôtu/. Výstava trvala do 6. decembra v MsKS.
- **Občianske združenie INŠPIRÁCIE** malo za sebou prvý rok činnosti. Hlavným cieľom združenia je organizovať a metodicky vzdelávať záujemcov o výtvarný prejav. Uskutočnilo 6 výtvarných dielní zameraných na mozaiku, ručný papier, keramické práce, pastel, batik a akvarel. Dielní sa zúčastňovalo 10-12 záujemcov. Dňa 23. júna uskutočnili stretnutie v plenéri v Oravskom Podzámku, kde ako model použili Oravský hrad. Predsedom OZ je Mgr. Daniel Marček.
- Dňa 30. novembra sa konal slávnostný večer folklórneho súboru **KUBÍNČAN** pri príležitosti 5. výročia vzniku súboru.
- Dňa 4. decembra pripravili ZUŠ P. M. Bohúňa a ZŠ Kňažia **koncert** pre verejnosť. Konal sa v rímskokatolíckom kostole na Kňažej. Vystúpilo Moyzesovo kvarteto, žiaci a učitelia ZUŠ.

- V decembri vystavoval v MsKS fotograf Ing. **Gustáv Luczy** z Istebného. Ako vášnivý turista a amatérsky fotograf zachytil nielen Choč, Šíp, Roháče, Belianske hory, Vysoké Tatry ale aj Jadran, Dubrovník a švajčiarske Alpy.
- Dňa 4. decembra sa v rkat. kostole Povýšenia kríža konal **Benefičný večer VÚB** pre nemocnicu. Vystúpilo Moyzesovo kvarteto a žiaci ZUŠ P. M. Bohúňa.
- Dňa 19. decembra sa v rkat. kostole Povýšenia kríža konal koncert pod názvom „**Motýle na snehu**“, na ktorom odzneli texty Silvestra Lavríka v interpretácii autora, premierovaná skladba Boba Kantora, Bach a Paganini v podaní víťaza a laureáta viacerých husľových súťaží Daniela Turčinu, Bach, Vivaldi, Händel, Webber a Franck v podaní žiakov a pedagógov ZUŠ Ivana Ballu a krátke pásmo detí z Domova sociálnych služieb v Dolnom Kubíne. Podujatie organizovalo ZUŠ I. Ballu, Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava, Domov sociálnych služieb a Mestský úrad v Dolnom Kubíne.
- Dňa 20. decembra sa v divadelnej sále MsKS uskutočnilo zaujímavé podujatie **4. ART filmový festival**. Filmoví fajnšmekeri si prišli na svoje, videli slovenské krátke filmy v súťažnej prehliadke a v nesúťažnej zahraničné /české, nórske, fínske, francúzske, izraelské/ filmy. Skvostom večera bola projekcia najnovšieho filmu Martina Šulíka „Klíč k určování trpaslíku“. Filmový večer moderoval Milan Ilčík a jeho hostia Michal Dočolomanský a Karol Horváth. Porota udelila hlavnú cenu poetickému filmu „Vír“ mladého režiséra Mariána Tutókyho. Cenu riaditeľa MsKS Dolný Kubín udelila porota filmovej básni „Sen, predstava, fantázia Bedy Kristovej“ od Róberta Švedu. Cenu diváka si odniesla melodráma ostrieľaného divadelného režiséra Silvestra Lavríka s názvom „Oči pre plač“.

SOCIÁLNA POMOC OBČANOM

Sociálna starostlivosť je súčasťou sociálneho zabezpečenia a tvoria ju najmä peňažné i vecné dávky a služby sociálnej starostlivosti.

Doterajší vývin sociálnej úrovne ľudí, nezamestnanosť prináša v našom meste negatívne dopady na životnú úroveň a sociálnu odkázanosť.

Sociálne postavenie občanov, rodín je v mnohých prípadoch na hranici únosnosti. Zákon o sociálnej pomoci v mnohých prípadoch vytvára priestor na to, aby sa na vymedzených formách sociálnej pomoci podieľalo viacero subjektov – štát, mestá, obce, fyzické a právnické osoby. Mestský úrad v zmysle uvedeného zákona poskytuje občanom s trvalým bydliskom v meste jednorázové sociálne dávky. Ide o rodiny s deťmi, o občanov, ktorí sa nie vlastnou vinou dostali do nepriaznivej životnej situácie, hmotnej alebo sociálnej núdze.

Sociálne dávky. Pri rozhodovaní o poskytnutí dávky sociálnej pomoci mestský úrad postupoval v zmysle zákona NR SR č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov a zákona NR SR č. 125/1998 Z. z. o ustanovení súm životného minima v znení neskorších predpisov. Z 98 občanov, ktorí sa ocitli v hmotnej núdzi z objektívnych dôvodov a žiadali sociálnu dávku pre vypravenie svojich detí do detského tábora, kúpeľnú liečbu alebo na lyžiarsky výcvikový kurz, oprávnených bolo 84 žiadateľov a mestský úrad im vyplatil sumu 77.162 Sk. Občania, ktorých mesačný príjem prevyšoval hranicu životného minima, nedostali jednorázový sociálny príspevok. Mestský úrad prihliadal na dobrú povesť žiadateľa, na dodržiavanie zásad občianskeho spolunažívania, na starostlivosť o deti a pravidelné platenie nájomného.

Sedem občanov v hmotnej núdzi žiadalo o jednorázovú sociálnu dávku na kúpu základného vybavenia domácnosti. Mimoriadne výdavky boli preukázané a dostali sumu 7.000 Sk.

Podľa § 48, písmeno a/ dávky boli priznané 13 žiadateľom a vyplatená suma 10.793,50 Sk. Podľa písmena b/ dostali dávku 2 žiadatelia vo výške 2.000 Sk.

Mesto v rámci svojich finančných možností prispieva na činnosť dobrovoľných charitatívnych spolkov pre pomoc postihnutým

občanom i tým inštitúciám v meste, v ktorých žijú starí ľudia alebo zdravotne postihnutí:

- Domovu sociálnych služieb pre deti a dospelých na ul. Matúškovej v rámci rehabilitácie bezplatný pobyt na krytej plavárni 1x týždenne 1 hodinu,
- Základnej organizácii telesne postihnutých zľavu na návštevu kina Choč a finančné prídavky na činnosť,
- Slovenskému zväzu sluchovo postihnutých v Dolnom Kubíne,
- Únii nevidiacich v Dolnom Kubíne,
- MV Slovenského červeného kríža v Kňažej,
- Občianskemu združeniu ŠANCA Dolný Kubín,
- Občianskemu združeniu DIEŤA pri NsP Dolný Kubín,
- Slovenskému skautingu, 53. zboru Gentiana Dolný Kubín,
- OV Dobrovoľnej požiarnej ochrany,

Služby a zariadenia sociálnej starostlivosti v meste. V súčasnej dobe sú v meste nasledovné sociálne zariadenia:

Domov dôchodcov, Domov sociálnych služieb pre dospelých na Brezovci ul. M.Hattalu, má kapacitu 129 miest a je plne obsadený. Na umiestnenie do tohto domova čakalo 53 uchádzačov. Mestský úrad sa zaoberal návrhom rekonštruovať bývalé kožné oddelenie pre Domov dôchodcov. V roku 2002 bola vypracovaná štúdia na vybudovanie „Centra sociálnych a zdravotných služieb“, ale pre nedostatok finančných prostriedkov rekonštrukcia objektu nebola zahájená. Od 1. júla 2002 prešla zriaďovateľská pôsobnosť na samosprávny kraj – Vyšší územný celok v Žiline.

Stredisko sociálnych služieb na ul. Matúškovej má kapacitu 42 miest a v súčasnosti je umiestnených 43 mentálne a telesne postihnutých detí. V poradovníku na voľné miesto je 9 detí. Vývarovňa, ktorá je v tomto objekte, zabezpečuje stravovanie aj pre Domov Dôchodcov a Domov sociálnych služieb.

Zariadenie opatrovateľskej služby na dlhodobý pobyt starých občanov na ul. Zochovej v Malom Bystreci od 1. júla prešlo do správy mesta Dolný Kubín. Má kapacitu 10 miest, ktoré sú obsadené a zamestnáva 5,5 pracovníkov.

Stravovňu pre dôchodcov a Klub dôchodcov zriadil a prevádzkuje Mestský úrad na ul. Obrancov mieru. Stravovňa je na prízemí spoločného objektu /kuchyňa a 2 jedálne/. Denne sa stravuje 80 dôchodcov a bolo vydaných 17725 obedov. Klub dôchodcov je umiestnený na I. poschodí, dôchodcovia majú k dispozícii herňu, klubovne, spoločenskú miestnosť, knižnicu a záhradu, ktorá patrí k objektu. Zo stravovne KD sa zabezpečuje donáška obedov prostredníctvom opatrovateliek a charity do domácností imobilných občanov.

Opatrovateľskú službu v meste v roku 2002 zabezpečoval Okresný úrad, s ktorým mesto spolupracovalo pri vyhľadávaní osôb odkázaných na túto službu a pri výbere osôb vhodných pre výkon opatrovateľskej služby. V roku 2002 v meste pracovalo 40 opatrovateliek a zabezpečovalo 63 odkázaných dôchodcov.

Slovenská katolícka charita Spišskej diecézy v Dolnom Kubíne sa stará o 37 starých ľudí. Charitatívnych sestier je 6. Okrem opatrovateľskej služby katolícka charita zabezpečuje zdravotnú službu prostredníctvom **Agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti**, ktorú poskytujú 65 klientom 3 zdravotné sestry.

Evanjelická zborová diakónia zabezpečuje opatrovateľskú službu o svojich veriacich.

Okrem sociálnych dávok na úseku sociálnych vecí zabezpečovalo oddelenie pre občanov v meste i spisovanie žiadostí o dôchodky, žiadostí o zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť, žiadostí o umiestnenie v domove dôchodcov, žiadostí o opatrovateľskú službu, vyjadrenie k žiadosti o poskytnutie sociálnej pomoci, vyjadrenie k žiadosti o ustanovenie osobitného príjemcu preberania dôchodku. Na vyžiadanie poddávalo oddelenie správy pre súdy o výkon opatrovnictva nad súdnymi chránencami a pre políciu a okresný úrad v konaní vo veci starostlivosti o maloleté deti.

Ku dňu 31. december 2002 bolo v Dolnom Kubíne 51 opatrovaných a 29 opatrovateliek.

KLUB DÔCHODCOV /KD/. Prvoradou úlohou KD v Dolnom Kubíne je spríjemniť život dôchodcom členom klubu, pomôcť im

prekonať pocit samoty a dať im možnosť seberealizácie a možnosť stretať sa s ľuďmi podobných osudov ale aj záujmov. Dôchodcovia v Dolnom Kubíne tvorili 15,5% z celkového počtu obyvateľstva. Samospráva KD je 9-členná a v januári roku 2002 bola zvolená na dvoj-ročné obdobie. Pracovala podľa plánu činnosti, jej hlavnou úlohou bola príprava a realizácia členských schôdzí a ich vyhodnotenie. Členovia samosprávy uskutočnili 11 riadnych zasadnutí a 3 zasadnutia boli mimoriadne zvolané predsedníčkou samosprávy KD. Vedúca KD sa zúčastňovala všetkých zasadnutí.

Počas roka sa pravidelne konali členské schôdze, bolo ich 10, z toho 5 bežných a 5 slávnostných. Na každej schôdzi KD vystúpili s kultúrnym programom deti materských škôl, základných škôl alebo základných umeleckých škôl v meste. Navštevovali ich a študentky Strednej zdravotnej školy v DK. Na každej schôdzi bola prednáška, napríklad zo zdravotníctva, kultúry, histórie ale aj sociálneho zabezpečenia.

Činnosť členov vo voľnom čase bola bohatá a rôznorodá. Oblúbené boli a sú kultúrne štvrtky počas zimných večerov, v ktorých sa členovia mohli dozvedieť zaujímavosti z domova aj zo sveta, čítali sa poučné články z rôznych novín a časopisov, besedovalo sa o filme, knihách, kritizovali poslancov, lebo sa často preberala politika. Členovia radi počúvali reprodukovanosť hudbu, radi hrávali kartové hry a iné spoločenské hry. Narodeninový oslávenci boli v pozornosti, všetci im gratulovali a taktiež navštevovali priateľov KD navzájom, keď ochoreli. V novembri chodievali na cintorín, aby si uctili svojich zosnulých členov, ktorým boli na pohrebe.

Študentky Strednej zdravotnej školy navštevovali KD pravidelne každý pondelok, chodievali starčekom merať tlak a počas roka zabezpečovali aj prednášky zo zdravotvedy.

Členovia KD chodievali na vernisáže výstav v OG i MsKS, zúčastnili sa slávnostnej akadémie pri príležitosti 370. výročia udelenia mestských práv mestu Dolný Kubín, chodievajú na stretnutie najmladšej a najstaršej generácie v našom meste, čiže stretnutie so škôlkármi. Uskutočnili tri výlety za krásami našej vlasti, pripravili

kvíz pod názvom „Čo vieš o našom meste a jeho okolí?“, zúčastnili sa estrády Márie Velišicovej a Michala Slivku. V klubovej záhrade postavili máj, opekali špekačky a slaninku, pritom si zaspievali a požartovali.

Klubová záhrada neslúži len na oddych a príjemné posedenie. Dôchodcovia sa starajú o ňu celý rok, poskytuje im dostatok aktívneho oddychu. Mnohokrát ide o nárazové práce podmienené počasím. Na jar prekopú trvalky, upravia hriadky pod letničky, ktoré za teplého počasia vysadia, pravidelne kosia trávniky, strihajú kríky, presvetľujú ovocné stromy. Pestujú muškáty, na jeseň pozbierajú úrodu do kuchyne KD a záhradu poryľujú. V roku 2002 bola nadmerná úroda jabĺk v záhrade KD, a tak si spracovali jablkový mušt, varili jablkovú želovku. Muži počistili záhradné náradie, opravili a natreli lavičky v záhrade a vždy pripravili drevo do záhradného krbu. Okrem pohybu v záhrade poriadajú aj turistické vychádzky po okolí.

Ženy obľubujú a venujú sa ručným prácam – vyšívaniu, pleteniu, aranžovaniu kvetov, príležitostnej výzdobe /fašiangovej, veľkonočnej, vianočnej/, radi spievajú. Napríklad na Vianoce pripravili speváčky pásmo kolied a vystúpili s ním pred ostatnými. Zaspievať boli aj dôchodcom v Dome opatrovateľskej služby na Malom Bysterci.

O všetkých podujatiach a akciách si zakladali fotodokumentáciu a viedli kroniku.

Dolnokubínski dôchodcovia mali svoju organizáciu – **Jednotu dôchodcov Slovenska /JSD/**. Jej predsedom je **Ján Mihál**. Pred ním bol predsedom **MVDr. Štefan Filo CSc.**, ktorý je v súčasnosti krajský predseda JDS a má na starosti 99 organizácií JSD v Žilinskom kraji. Štefan Filo v tomto roku k svojim 70. narodeninám dostal vyznamenanie I. stupňa JSD. Má veľké zásluhy na rozvoji oravského poľnohospodárstva v oblasti insemináčnych staníc, mliekárne v Tvrdošíne a rozvoji bitúnkov na Orave. Ako okresný dietetik sa zaslúžil v rokoch 1975-1983 o kvalitu vývozu jatočných jahniat z Oravy do západnej Európy. V odbornej literatúre mu uverejnili 150 odborných článkov z výživy, hygieny potravín a zdravého chovu

zvierat. Za odbornú činnosť dostal Čestné uznanie od rektora UVL v Košiciach, Medailu k svetovému dňu výživy, Pamätnú medailu Hoklova, Pamätnú medailu Jozefa Pěšine od rektora VFU v Brne. Aktívne pracuje aj v Matici slovenskej.

JSD je občianske združenie a v roku 2002 si pripomenulo 10 rokov trvania. MO JSD v Dolnom Kubíne má 174 členov. Cez túto organizáciu chceli dôchodcovia dosiahnuť zlepšenie životných podmienok ľudí v starobe. Pán J. Mihál uviedol: *„Naša generácia dôchodcov nie je celkom spokojná s tým, že dôchodky nekopírujú nárast životných potrieb a infláciu. Ani cez naše ústredie sa, žiaľ, nepodarilo presadiť všetky naše pripomienky. Netvrdíme, že záujem nie je, dôchodky by však mali vykrývať nielen základné životné náklady, ale i zabezpečiť určitý životný štandard. Stačí sa pozrieť do západnej Európy, kde sa dôchodcovia chodia pravidelne rekreovať aj na najvzdialenejšie destinácie – samozrejme, ide aj o systém dôchodkového zabezpečenia. Medzery a defekty sú i v sociálnej a zdravotnej oblasti. Veľmi sme znepokojení zvýšenou kriminalitou, ktorá smeruje aj voči dôchodcom. Je veľa prípadov napadnutia a okradnutia dôchodcov. A my sme v podstate pred fyzickým násilím bezbranní.“*

Pani Viera Tretinová, predsedníčka samosprávy v Klube dôchodcov, uviedla: *“Dôchodcov najviac trápi pocit, že hodnoty, ktoré celý život budovali, sa tunelujú a rozkrádajú. Všetko, čo bolo funkčné a dobré, naraz funkčné nie je a stráca sa. Na Orave bolo dobré poľnohospodárstvo a priemysel a dnes? Mladí odchádzajú za prácou do zahraničia, lebo tu sú nezamestnaní, nemôžu sa uplatniť. Treba dať priestor a možnosti mladým, ktorí už rozmýšľajú inak“.*

Zariadenie opatrovateľskej služby na Malom Bysterci slúži od 1.1.1979 a doteraz tu žilo 41 obyvateľov. Má kapacitu 10 obyvateľov, je plne obsadené /7 žien a 3 muži/ a každý má samostatnú izbu. Najstarší obyvateľ má 90 rokov a najmladšia 68 rokov. Obyvatelia sú pomerne samostatní a nie sú odkázaní na dlhodobú obsluhu alebo trvalú zdravotnícku pomoc.

Vedúca Elena Moresová a opatrovatelky zabezpečujú hygienickú starostlivosť obyvateľov, základnú zdravotnú a rehabilitačnú starostlivosť, pripravujú stravu vrátane nákupov a vedenia ich evidencie, pranie, žehlenie a opravu prádla obyvateľov, kultúrne a spoločenské vyžitie obyvateľov. Obyvateľom je zabezpečovaný jeden výtlačok dennej tlače /SME/ a jeden týždenník /ŽIVOT/. Odborná zdravotná starostlivosť spadá do pôsobnosti MUDr. J. Lonského, ktorý zariadenie navštevuje pravidelne jedenkrát za mesiac, ale v prípade potreby na zavolanie.

Obyvatelia zariadenia sa podieľajú na úprave svojho okolia. Navštevujú ich deti, najmä počas sviatkov, pri životných jubileách a pripravujú im kultúrny program. Obyvatelia Malého Bysterca sa dobre zžili s obyvateľmi zariadenia a berú ich ako svojich susedov.

Dňa 5. apríla bol slávnostne otvorený **Dom pre osamelých rodičov v Záskalí**. Zariadenie sa nachádza v jednopodlažnej budove bývalej materskej školy, v ktorej sa vystriedalo súkromné SUO a obchod. Domov má kapacitu 38 lôžok, 18 na prízemí a 20 na poschodí. Poskytuje načas strechu nad hlavou opusteným a týraným matkám s deťmi. Tie tu mohli bývať najviac jeden rok, kým si nenájdu trvalé bývanie. Matky si sami varili, prali, upratovali, starali sa o svoje deti. V domove pracovali tri profesionálne pracovníčky. Zariadenie je jediné svojho druhu na Orave. Do konca roku bývalo v Domove sedem matiek, poväčšine išlo o slobodné matky, ktoré si nedokázali vyriešiť trvalé bývanie, ale boli tu aj ženy týrané a rozvedené.

Občianske združenie pre pomoc deťom v náhradnej výchove „**NÁDEJ PRE RODINU**“ zorganizovalo počas prázdnin II. ročník letného tábora pre rodiny s deťmi v náhradnej výchove v Tílii kempu na Gäceli. Zúčastnilo sa 24 rodičov a 44 detí. Prezidentom občianskeho združenia bol Ing. Jozef Gruchalák.

ZDRAVOTNÍCTVO

Nemocnica s poliklinikou MUDr. L. N.-Jégé ako NsP II. typu poskytuje liečebno-preventívnu starostlivosť pre spádovú oblasť okresu Dolný Kubín s počtom obyvateľov 39366 a nadregionálnu

ústavnú a odbornú ambulantnú starostlivosť pre región Orava s počtom obyvateľov 130426. Lôžkové oddelenia OAIM, ortopédia, neurológia, chirurgia, novorodenecké oddelenie – úsek patologických novorodencov, patologické oddelenie, podobne aj mnohé odborné ambulancie poskytujú služby pre obyvateľov okresov Námestovo, Tvrdošín a Ružomberok. Niektoré nadštandardné služby ako operácia štítnej žľazy, angiografie, CT, zavádzanie stenov, histopatologické vyšetrenia, dialýzy, zabezpečuje aj pre okresy Liptovský Mikuláš, Čadca a Žilina. V NsP pracuje 674 zamestnancov, čo je o 22 menej ako v roku 2001. Lôžok je 335 a dialýza má 6 lôžok. Údaje o lôžkových oddeleniach NsP uvádza tabuľka:

Oddelenie	počet postelí	počet lekárov	doba ošetrovania /počet dní/
Interné	55	8,20	7,75
Nervové	30	5,60	8,80
Detské /vč. ned./	46	4,10	5,24
Novorodenecké	18	0,90	5,78
Gyneko.-pôrod.	50	4,60	6,52
Chirurgické	50	6,30	5,27
OAIM	6	7,30	4,41
Ortopedické	30	4,00	6,35
Doliečovacie	20	1,00	10,13
LDCH	30	2	13,34
Spolu:	335	44	7,15

Dialýza mala 6 lôžok. Počas roku 2002 nenastala zmena v celkovom počte postelí. Presun postelí bol na detskom oddelení a gynekologicko-pôrodnickom oddelení. V roku 2002 bolo v NsP 45,20 lekárske miest, 73676 ošetrovacích hodín a 135578 ambulantných vyšetrení. Počas roka sa narodilo 726 detí, pôrodov bolo 718, zomrelo 255 pacientov a hospitalizovaných bolo 10305 pacientov. Počet dialýz v roku 2002 bol 4768.

V poskytovaní liečebno-preventívnej starostlivosti v roku 2002 pretrvával nedostatok finančných prostriedkov od zdravotných poisťovní. Mal za následok obmedzenie poskytovaných služieb /počet LD, ambulantných a SvaLZ výkonov/, nedostatok drahších liekov a ŠZM a obmedzenie niektorých finančne náročných výkonov /počtu angiografií, hormonálnych a mikrobiologických vyšetrení, finančne

náročných operácií s použitím staplerov a aloplastických materiálov/. V roku 2002 poklesol počet hospitalizovaných pacientov o 917 v dôsledku nižšieho počtu objednaných hospitalizácií zo strany zdravotných poisťovní, ale keď záväzný limit u Všeobecnej zdravotnej poisťovne bol prekročený o takmer 5 mil. Sk.

Pokles pracujúcich lekárov v špecializovaných ambulanciách NsP ide na vrub odštátnenia /kardiologická, ortopedická/. Pokles pôrodnosti v roku 2002 pokračoval.

K 31. decembru mala NsP dlhy vo výške 83.796 tis. Sk, z toho za palivá 1.287 tis. Sk, za energie 882 tis. Sk, za potraviny 132 tis. Sk, za lieky 5.806 tis. Sk, za ŠZM 2.244 tis. Sk, za poisťné 65.640 tis. Sk, ostatné 7.605 tis. Sk. Náklady na lieky v roku 2002 sa rovnali 13.561 Sk a na ŠZM 30.121 tis. Sk. Pohľadávky voči poisťovniam tvorili výšku 37.174 tis. Sk, z toho voči VŠZP 8.557 tis. Sk, voči ZP Apollo 337 tis. Sk, voči ZPP Sideria-Istota 1.885 tis. Sk, voči ZP Dôvera 33 tis. Sk, voči Spoločnej ZP 1.555 tis. Sk, voči ZP Perspektíva 7.342 tis. Sk, ostatné pohľadávky tvorili sumu 17.465 tis. Sk. NsP malo záväzky vo výške 95.466 tis. Sk, z toho 49.616 tis. Sk voči poisťovniam a 10.680 tis. Sk do Fondu zamestnanosti.

V roku 2002 boli z kapitálových prostriedkov zakúpené: kolonofibroskop pre chirurgické oddelenie, anesteziologické prístroje pre OAIM, monitor ARO, odparovač halotanu, výpočtová technika, informačný systém-oddelenia NsP, cievna diagnostická zostava pre cievnu ambulanciu, sporák a škrabka na zemiaky do kuchyne, mikroskop s archivačným systémom, zariadenie na vzorky, auto DZS, mzdový program.

Najnaliehavejšie požiadavky oddelení boli: na interné laryngoskop a ambuvak, na detské ultrazvukovú detskú sondu duplexnú, na neurologické odsávačku, germicidný žiarič, glukomer, monitor systém ns JIS, na chirurgické operačný stôl, na gynekologicko-pôrodnické oddelenie hysteroskop, kardiokograf, PC, reflektorové lampy na pôr. sály, na doliečovacie oddelenie EKG, lineárne dávkovače, na novorodenecké oddelenie termolôžko, monitorovací systém pre JIS, na OAIM prenosný defibrilátor, na ortopedické oddelenie

príslušenstvo ku artroskopu, mrazničku na kostnú banku. Na oddelenia SVaLZ požadovali germicídne žiariče, acidobazický analyzátor, recyklátor, bronchoskop, spirometer, vírivý kúpeľ, kúpeľ galvanický štvorkomorový, krátkovlnnú diatermiu, trepačku na mikroplátne pre imunohemat., mraziaci box, analyzátor krvných obrazov, dialyzačný monitor, CT prístroj a práčku na paru.

V plánoch výstavby a údržby NsP bolo zavedenie informačného systému pre RTG, patológiu, chirurgické oddelenie, transfuziologické oddelenie a gynekologické oddelenie, repasáciu CT, výstavbu heliportu v areáli NsP, rekonštrukciu stravovacej prevádzky a práčovne, rekonštrukciu ústredného kúrenia v monobloku A, B, C.

Riaditeľom NsP bol MUDr. Ján Kapralčík, ale zamestnanci s ním neboli spokojní. Napísali otvorený list a zaslali ho Romanovi Kováčovi, ministrovi zdravotníctva, Jozefovi Tarčákovi, predsedovi VÚC a Ľubomírovi Bláhovi, primátorovi mesta DK. List uvedrejnili aj v týždenníku Orava. Uvádza sa v ňom: *Vážený pán riaditeľ MUDr. Ján Kapralčík! Vzhľadom na vývoj v zdravotníctve a jeho nepriaznivý dopad na našu nemocnicu, my, ako zamestnanci a občania tohto regiónu nemôžeme na vzniknutú situáciu nereagovať. Aj keď chápeme zložitost' globálnych problémov slovenského zdravotníctva, nemôžeme sa už pozerat' na neschopnosť manažmentu NsP prispôbiť sa danej situácii a z toho vyplývajúcu hrozivú perspektívu nášho zariadenia. Podľa nám dostupných informácií sa po zmenách vo financovaní zdravotníctva hospodárenie v našej nemocnici zhoršilo natoľko, že v blízkej budúcnosti jej hrozí úplný kolaps a zánik. Máme dojem, že ľudia zodpovední za vedenie NsP ani teraz ani v blízkej minulosti neprejavili dostatok vôle a schopnosti predísť tejto hroziacej katastrofe. Pýtame sa, ako je možné, že naša nemocnica s takým vysokým odborným kreditom a prednedávnom patriaca k ekonomicky najúspešnejším zdravotníckym zariadeniam na Slovensku zrazu stojí pred pádom? Je na príčine len zlá celková ekonomická situácia alebo aj neschopnosť vedenia nemocnice?*

Vážený pán riaditeľ, po Vašom nástupe na pos rtiaditeľa NsP bolo cítiť zmenu filozofie riadenia našej nemocnice: prevládali

autoritatívne aspekty v manažovaní chodu nemocnice nerešpektujúce aktuálne potreby jednotlivých oddelení, neznalosť reálnej situácie a arogancia vo vašom jednaní so zamestnancami i ďalšími partnermi nemocnice. Ako zamestnancov tejto nemocnice nás zaujíma, prečo sa vedenie NsP v tejto zložitej dobe správa tak ekonomicky iracionálne. Už v minulosti vypracovaný a schválený projekt prístavby a rozšírenia NsP, ktorý začal rekonštrukciou strechy, prístavbou nových výťahov a požiarnych schodísk, naznačili sľubnú perspektívu budovania nemocnice a realnosť jej zaradenia medzi špičkové zdravotnícke zariadenia na Slovensku.

Výsledky vašej práce, pán riaditeľ, za posledné dva roky však svedčia skôr o jej zaradení medzi útlmové nemocnice. Je pre nás nepochopiteľné, prečo v tejto zložitej finančnej situácii, keď je NsP v krízovom stave /znižovanie reálnych a nominálnych miezd, zatváranie oddelení, prepúšťanie zamestnancov a pod./, sa financie určené na prevádzku zdravotníckeho zariadenia využívajú neefektívne. Podľa nás je otázna opodstatnenosť mnohých prestavieb v nemocnici, budovanie a zariaďovanie nových a nefunkčných ambulancií a pritom preplnené a preťažené ambulancie majú katastrofálne priestorové podmienky, kde pacienti nemajú ani miesto na sedenie. I budovanie informačného systému mohlo počkať na vhodnejšiu dobu. Nerozvážne výdavky odčerpávajú financie a tým ohrozujú zdravotnícku starostlivosť o pacientov. Je nám všetkým jasné, že bez ekonomizácie chodu je budúcnosť nášho zariadenia neistá. Apelujeme na Vás, aby sa chýbajúce financie nehľadali len vo vreckách svojich zamestnancov, ale racionálnym riadením nemocnice a hlavne v štátnych inštitúciách, zodpovedných za vzniknutú situáciu. Odborné služby našej nemocnice nevyužívajú len občania Oravy, ale chodí sem i veľké množstvo pacientov z celého Slovenska. Preto opätovne vyzývame vedenie NsP na konštruktívny dialóg a naliehavé hľadanie riešenia, aby sme mohli našu nemocnicu zachrániť a ďalej rozvíjať“.

List podpísalo 300 zamestnancov. Najvyšší kontrolný úrad vykonal kontrolu hospodárenia v NsP v Dolnom Kubíne a zistil viacero nedostatkov. Minister zdravotníctva odvolal riaditeľa MUDr. Jána

Kapralčíka a za nového riaditeľa vymenovalo MUDr. Miloslava Ostrihoňa /21. decembra 2002/. Počas roka bolo zdravotníctvo neustále v pozornosti. V apríli 2002 NsP DK **dlhovala vodárňam a kanalizáciám** 3 mil. Sk za dodávku vody. SEVAK pohrozil NsP, že preruší dodávku vody, ak ich pohľadávka nebude riešená. Hovorilo sa o zrušení **neurologického a ortopedického oddelenia**, pričom išlo o špičkové pracoviská v Dolnokubínskej nemocnici. Vyskytli sa problémy s dialýzou, ktorú riaditeľ MUDr. Ján Kapralčík nevýhodne prenajal súkromnej firme a **kauza dialýza** sa nakoniec riešila súdnou cestou. V druhej polovici roka z iniciatívy Klubu riaditeľov malých a stredných nemocníc prebiehali rokovania s predsedom VÚC o pomoci nemocniciam v ich finančnej zadĺženosti. NsP prešla od 1. januára 2003 pod VÚC.

Dňa 1. apríla nadobudlo platnosť nové cenové opatrenie MF SR, ktoré výrazným spôsobom zmenilo doterajší **system financovania ústavnej zdravotníckej starostlivosti**. Dovtedy uhrádzali poisťovne nemocniciam viac-menej všetky výkony spojené s ústavnou zdravotníckou starostlivosťou o ich poistencov bez ohľadu na ich skladbu. Od 1. apríla je ústavná zdravotnícka starostlivosť uhrádzaná na základe zmluvne dohodnutého rozsahu a samozrejme aj zmluvne dohodnutej ceny. V praxi došlo k regulácii jednotlivých typov zdravotníckej starostlivosti. Dolnokubínska NsP si objednala do konca roku objemy výkonov, avšak nemocnica musela regulovať príjem pacientov podľa naliehavosti liečby, prechádzať neopodstatneným prekladom z oddelenia na oddelenie a do domáceho ošetrovania, prepúšťať pacientov tak, aby v krátkom čase nedochádzalo k ich opakovanej hospitalizácii.

MUDr. Pavol Straka je predsedom Komory zubných lekárov v Dolnom Kubíne. Na Orave pôsobí 54 stomatológov, ale mnohí z Oravy odišli za lepšími pracovnými a životnými podmienkami. **Stomatologická starostlivosť** na Orave bola zatiaľ dobrá a potešiteľné bolo, že stomatológovia sa starali aj o pravidelné preventívne zubné prehliadky a ošetrovania detí.

Prevenziu a včasnú diagnostiku zubného kazu mala vo svojej náplni práce tzv. **pojazdná zubná ambulancia Signal Dentibus**, ktorá svoju šiestu trasu zamerala do Dolného Kubína. Dňa 9. októbra v areáli ZŠ Ul. M. Hattalu vyšetrili prvákov a druhákov. Mohli prísť aj rodičia a záujem zo strany rodičov bol veľký, lebo boli zvedaví na stav chrupu svojich detí. S niektorými prišli starí rodičia. Vyšetrenie prebiehalo hravou formou a deti vôbec neplakali. MUDr. Pavol Moravčík našiel u detí na mliečnom chrupe 186 kazov, čo znamená 3,44 kazu na jedno dieťa. Na trvalých zuboch našiel 31 kazov a 18 plômb, to znamená index kazivosti zubov je 0,9 na jedno dieťa. Iba päť detí malo úplne intaktný chrup. Moderným diagnostickým prístrojom Diagnodent zistili, že každé z vyšetovaných detí má 1,15 ohrozeného trvalého zuba.

Podľa nariadenia vlády SR z augusta 2002 o ďalšom vzdelávaní **zdravotných sestier**, si všetky zdravotné sestry musia doplniť svoje doterajšie vzdelanie o vyššie odborné alebo bakalárske štúdium. V NsP Dolný Kubín pracuje 274 sestier a nariadenie sa dotklo 220 sestier, ktoré majú „len“ strednú zdravotnícku školu. Ako problém pociťovali, že dolnokubínska SZŠ nemá akreditáciu, aby mohla vyššie odborné vzdelanie sestram poskytovať. Hlásili sa preto na SZŠ do Banskej Bystrice, Martina a Ružomberka.

Nepriaznivá finančná situácia bola aj **na úseku lekární**, ktoré sa dňa 19. júna zapojili do protestnej akcie a na 1 hodinu zatvorili. **PharmDr. Alena Chytilová**, predsedníčka Regionálnej lekárskej komory na Orave uviedla: *„Jedná sa o taký symbolický protest počas Dňa lekárníkov, ktorý si pripomínajú všetci lekárnici v Európe. Nechceme používať pacienta ako rukojemníka, ako o tom hovorí pán minister zdravotníctva Kováč, ale neostáva nám nič iné, pretože sa nemôžeme dostať k vlastným peniazom. Viedlo nás k tomu to, že vláda nie je schopná za štyri roky splniť svoje sľuby. Sústavne sa lekárnikom ponúkali splátkové kalendáre, ktoré nikdy neboli dodržané a za štyri roky sľubované peniaze na účet lekárníkov nikdy neprišli. Lekárnici prežívajú len preto, že distribútori tolerujú lehoty splatnosti.“*

Dňa 1. augusta zopakovali lekárnici protestnú akciu štvorhodinovým zatvorením lekárni, v súrnych prípadoch fungovala služba.

Dňa 4. apríla 2002 bol založený na MÚ **KLUB POMOCI** rodičov a príbuzných postihnutých detí. Jeho cieľom bolo prispieť k integrácii zdravotne postihnutých spoluobčanov do spoločnosti, ich zaradeniu do života a vzájomnému pochopeniu ľudí „dvoch svetov“.

Začiatkom mája vzniklo v DK nové **záujmové združenie** pod názvom **DIEŤA**. Založili ho lekári detského oddelenia NsP v DK, na čele s MUDr. Martou Behulovou. Cieľom združenia je upriamiť pozornosť verejnosti na detské oddelenie s pomocou finančných zbierok a vecných darov skvalitniť materiálne vybavenie oddelenia a skrášliť jeho prostredie tak, aby sa tu malí pacienti cítili dobre. Združenie sa po prvýkrát predstavilo verejnosti prostredníctvom benefičného koncertu v MsKS. Na koncerte vystúpili bez nároku na honorár skupina Vallentines a speváci Roman Révai a Tomáš Ďaďo. O videoprodukcii a svetelné efekty sa postaral Peter Migel, moderoval Milan Ilčík. Vyzbieralo sa 7200 Sk.

Dňa 16. mája sme si pripomenuli **Deň kože**. Pri tejto príležitosti zorganizovali aktivisti Klubu spoločnosti psoriatickov a atopikov Slovenska /SPaP/ v Dolnom Kubíne stretnutie s obyvateľmi pred obchodným domom Jednota na ul. Radlinského. Okoloidúcim rozdávali propagačné materiály a k zdarnému priebehu celého podujatia prispeli aj žiaci ZUŠ I. Ballu svojimi výstižnými kresbami. Psoriatici a atopici sú ľudia postihnutí chronickými kožnými ochoreniami. Ich choroba nebola infekčná, ale dosť nepekná a stalo sa, že zdravý partner ukončil vzťah s takýmto chorým. Postihnutí kožným ochorením boli nešťastní, neraz skončili pri alkohole alebo uvažovali o samovražde. Klub SPaP v DK má 52 členov a jeho predsedníčkou je Jana Sušková.

Okrem tejto organizácie je v DK **Zväz telesne postihnutých a Zväz postihnutých civilizačnými chorobami**. Združujú 252 členov a ich predsedom je Ján Slivčák. Firma OFZ Trading, a.s. im odovzdala finančný dar. Vďaka sponzorom usporiadal Zväz telesne postihnutých v dňoch 13.-15. septembra poznávací zájazd za krásami Slovenska.

Priemerný vek mužov v Dolnokubínskom okrese je 69,78 rokov, žien 78,64 rokov. V Námestovskom okrese je najnižšia úmrtnosť na onkologické ochorenia. Na onkologickom oddelení NsP v DK evidovali 422 onkologických pacientov, z toho 227 mužov a 195 žien. Týmto počtom sa región Orava zaradil do stredného pásma vo výskyte rakoviny. Najčastejšie sa vyskytuje rakovina pľúc u mužov, potom rakovina hrubého čreva a konečníka. U žien sa najčastejšie vyskytuje karcinóm prsníka a gynekologické nádory a rakovina kože. MUDr. Darina Mazúrová, vedúca lekárka POKO, zhodnotila situáciu tak, že na Orave sa za necelých 20 rokov zdvojnásobil výskyt rakovinového ochorenia.

Liga proti rakovine organizovala VI. ročník **Dňa narcisov** za pomoci stoviek dobrovoľníkov a sponzorskej podpory niektorých firiem dňa 22. marca. Študentky Strednej zdravotníckej školy v Dolnom Kubíne s Mgr. Gabrielou Matkulčíkovou v uliciach mesta ponúkali umelé kvietky narcisov, za ktoré im ľudia dávali peniaze. V DK sa vyzbieralo 50.000 Sk, na celej Orave 101437 Sk.

V mesiacoch apríl až jún sa v šiestich okresoch Slovenska, medzi nimi aj v Dolnom Kubíne, uskutočnil prieskum výskytu základných rizikových faktorov srdcovo-cievnych a nádorových ochorení v rámci projektu **MONIKA**. Tento medzinárodný projekt je zameraný na prevenciu srdcovo-cievnych ochorení a Slovensko sa do jeho plnenia zapojilo pred šiestimi rokmi. Pracovníci Štátneho zdravotného ústavu vyšetrili 2000 osôb vo veku 15-64 rokov, ktorí boli do projektu zaradení náhodným výberom. Výsledky vyšetrenia dostali ošetrojúci lekári ako súčasť preventívnej prehliadky. Vyšetrenia realizovali v objektoch obecných úradov.

Slovenský Červený kríž - územný spolok Orava so sídlom v Dolnom Kubíne organizoval tohtoročnú „**Valentínsku kvapku krvi**“ pod heslom „**Pre lásku k životu daruj krv**“. Odbery krvi sa konali od 5. do 12. februára. V Dolnom Kubíne darovalo „valentínsku kvapku krvi“ 132 darcov. Dňa 7. mája SČK v kongresovej sále hotela Park ocenil 110 mnohonásobných bezpríspevkových darcov krvi, ktorí pribudli k 4355-člennej rodine oravských držiteľov Janského plakiet.

Okrem predsedníčky MUDr. Danuše Litvákovej, sa ho zúčastnili MUDr. Eva Hrudová, prednostka hematologicko-transfúziologického oddelenia NsP v DK, jej kolegyňa z Trstenej MUDr. Marta Birásová, primátor mesta DK a ďalší hostia. V programe vystúpili žiaci ZUŠ P.M.Bohúňa pod vedením učiteľky Marty Mikšíkovej. Prítomným sa prihovorila MUDr. Adriana Rašková, podpredsedníčka SČK. Bronzovú Janského plaketu za 10 bezpríspevkových odberov krvi obdržalo 60 darcov, striebornú /za 20 odberov/ 29 darcov, zlatú /za 30 odberov – ženy a 40 odberov –muži/ 19 darcov. Najcennejšiu, diamantovú plaketu za 60 odberovú dostal pán Ladislav Roštek z Istebného. Za celý rok sa uskutočnilo v Dolnom Kubíne a Trstenej 5323 odberov krvi a darcami boli nasledovní: 5 diamantoví, 39 zlatí, 113 strieborní, 182 bronzoví.

Dňa 27. februára ukončil SČK – územný spolok v DK rekvalifikačný kurz - **Opatrovateľka**. Z kurzu vyšlo úspešne 15 absolventov, z ktorých sa jeden hneď zamestnal.

V dňoch 9.-10. mája SČK zorganizoval podujatie **KAMPAŇ 2002**. Išlo o výučbu poskytovania prvej pomoci. Zdravotná hliadka /študenti SZŠ, SOU a Gymnázia/ na Hviezdoslavovom námestí merala krvný tlak, ponúkala odbornú literatúru, predvádzala techniku obväzovania či techniku umelého dýchania a masáže srdca. Najväčší záujem bol o meranie krvného tlaku.

Dňa 16. mája organizoval SČK **súťaž hliadok mladých zdravotníkov** na dolnokubínskom futbalovom štadióne pre žiakov základných škôl a študentov stredných škôl. Súťažné oblasti predstavovali poskytnutie prvej pomoci, vrátane resuscitácie, testy zo zdravotvedy, vedomosti o SČK. Žiaci ZŠ museli pomenovať rastlinu, ktorú dostali a určiť, ktorá časť rastliny sa používa a na čo. Zúčastnilo sa 28 hliadok zo základných škôl a 5 hliadok zo stredných škôl. Z dolnokubínskych škôl v 2. stupni zvíťazila ZŠ M. Kukučina. Gymnázium P. O. Hviezdoslava bolo medzi strednými školami na 3. mieste. Dňa 31. mája sa uskutočnila v Dolnom Kubíne celoslovenská súťaž mladých zdravotníkov.

V auguste SČK vyhlásil verejnú zbierku finančných prostriedkov na pomoc obetiam – obyvateľom, ktorých postihla ničivá povodeň. Finančné prostriedky boli použité na nákup liekov, potravín, dovoz pitnej vody, hygienické potreby.

Dňa 29. septembra sa v DK konalo **celoslovenské zasadnutie SČK** za účelom prerokovania 14-bodového programu. Išlo o výjazdové zasadnutie výkonných rád SČK. Prezident SČK PhDr. Milan Kručay, CSc. vysoko hodnotil a pochvaľoval prácu Územného spolku SČK v Dolnom Kubíne. Na zasadnutí bol schválený Štatút dobrovoľnej záchranej služby SČK a vyhodnotili súťaže mladých zdravotníkov. SČK na prvé miesto vo svojej činnosti kládol výchovu mladej generácie, znášateľnosť, odstraňovanie akýchkoľvek foriem xenofóbie a rasizmu. Jeho prvým princípom bola humanita ako základná ľudská vlastnosť.

Pri príležitosti Medzinárodného dňa bielej palice organizovala Únia nevidiacich a slabozrakých dňa 15. októbra **verejnú zbierku** na podporu ťažko zrakovo postihnutých ľudí pod názvom „**Bielej pastelka**“. Výťažok bol venovaný na špeciálne výcvikové programy pre nevidiacich a slabozrakých občanov, ktorí sa učia samostatne chodiť s bielou palicou a čítať braillovo slepecké písmo.

Aj v tomto roku sa občania mohli dať **zaočkovať proti chrípke** na epidemiologickom oddelení Štátneho zdravotného ústavu v Dolnom Kubíne. Záujem o očkovanie sa znížil po vystúpení bratislavského lekára v televízii Markíza. V relácii televíznej noviny neodporúčal občanom dať sa očkovať, lebo vraj očkovanie má niekedy smrteľné následky. MUDr. Katarína Ranostajová potvrdila, že očkujú aj rizikové skupiny občanov v Domovoch dôchodcov a ústavoch sociálnych služieb a za 18 rokov svojej praxe sa nestretla s negatívnymi dôsledkami očkovania. U slabších občanov sa môžu vyskytnúť len lokálne prejavy miernou bolesťou, začervenaním kože a zvýšenou teplotou.

V našom meste žilo okolo 50 občanov **nepočujúcich**. Schádzali sa každý piatok. Dana Kapičáková a Dušana Podskubová zorganizovali

v Domčeku CVC kurz posunkovej reči pre nepočujúcich. Navštevovalo ho 27 záujemcov.

MESTSKÁ POLÍCIA, BEZPEČNOSŤ

Mestská polícia pôsobí v meste ako poriadkový orgán. Za I. polrok roku 2002 riešila **1096 priestupkov**, z toho **821 dopravných**. Priemerne bolo v mesiaci 150-180 priestupkov. Mestská polícia mala nekonečnú robotu s vandalmi. Každé ráno boli niekde v meste poprevracané smetné koše a lavičky, porozbíjané kvetináče a lampy verejného osvetlenia. Mesto preto rozšírilo kamerový systém na priestor kolonádneho mosta, na Aleji Slobody, pri hoteli Park a na Námestí Slobody. Na týchto miestach dochádzalo k najčastejším prejavom vandalizmu a bolo treba ich monitorovať. Ostatné kamery sú inštalované na námestí P. O. Hviezdoslava a na ulici Radlinského.

Už dva roky si mestská polícia nemohla poradiť so sprejermi. V týchto prípadoch potrebovala pomoc zo strany občanov. Dňa 19. augusta sa podarilo mestskej polícii chytiť skupinku troch sprejerov pri budove Obchodnej akadémie. Jeden z nich nemal ani 13 rokov.

Na vandalizmus mladých ľudí sa sťažovali obyvatelia Domova dôchodcov na Brezovci, že ničia záhradky, políčka a okrasné záhony a altánky, vytrhávajú a kradnú úrodu, hlučne sa zabávajú v noci.

Mestská polícia mesta Dolný Kubín sa zúčastnila **V. ročníka streleckej súťaže** príslušníkov MP o putovný pohár primátora mesta Komárno. Medzi 40 družstvami si úspešne počínala. Družstvo v zložení Leonard Bobček, Ján Šmilňák, Branislav Medvecký a Peter Janotík získalo 1. miesto. V súťaži jednotlivcov bol L. Bobček 3., Peter Janotík 9. a B. Medvecký 26.

V roku 2002 sa v Dolnom Kubíne spáchalo **256 trestných činov**. Pracovníci kriminálneho oddelenia OPZ zistili v reštauráciách a discobaroch v Dolnom Kubíne predaj drogy – pervitínu a marihuany. Ponúkali ju cudzinci. Pri dopravných nehodách sa v 12 prípadoch zistilo použitie alkoholických nápojov. Najčastejšou

príčinou dopravných nehôd bol nesprávny spôsob jazdy. Na Orave 7 ľudí zahynulo, 32 sa zranilo ťažko a 106 ľahko. Od 15. októbra do 15. marca boli vodiči motorových vozidiel povinní svietiť počas jazdy celý deň.

Dopravno-bezpečnostnú **akciu jablko-citrón** uskutočnil Okresný dopravný inšpektorát PZ v spolupráci so ZŠ Janka Matúšku dňa 23. mája na ul. Nemocničnej. Deti si pre vodičov pripravili 5 kg jablák a 5 kg citrónov. Počas dvoch hodín porozdávali okrem pár jabĺčok 32 citrónov vodičom, ktorí porušili dopravné predpisy.

V roku 2002 sa konal V. ročník výtvarnej súťaže „**Polícia očami detí**“. Kancelária MV SR oznámila ZUŠ Ivana Ballu v DK, že I. miesto bolo udelené Andrejovi Stašákovi v kategórii Kresba II. Vernisáž výstavy spojená s odovzdávaním vecných cien víťazom súťaže sa uskutočnila dňa 31. mája v priestoroch Národného osvetového centra v Bratislave.

Okresné riaditeľstvo policajného zboru v Dolnom Kubíne usporiadalo dňa 17. októbra stretnutie občanov, ktorého cieľom bolo poskytnúť verejnosti informácie o činnosti polície. **Stretnutie občanov a polície** pod názvom „Nazvime veci pravými slovami“ sa konalo v zasadačke Okresného úradu. Pozvaní boli všetci starostovia obcí, riaditelia základných a stredných škôl i občania mesta. Zástupcovia PZ informovali občanov o kriminalite – násilnej, majetkovej, ekonomickej a kriminalite mládeže. Najdiskutovanejšou témou boli problémy s deťmi a mládežou ako záškoláctvo, šikanovanie, drogy, vlámania a sprejerstvo.

Problematikou **domáceho násilia** /psychického, fyzického, sociálneho, ekonomického, sexuálneho/ sa zaoberalo Centrum poradensko-psychologických služieb v Dolnom Kubíne. PhDr. Otília Škarbová sa zúčastnila študijného pobytu v Gateshead v grófstve Northumberland v Anglicku o problematike domáceho násilia. Výskumy na Slovensku ukázali, že každá piata žena je vystavená násiliu. K riešeniu problému domáceho násilia treba zapojiť všetky zainteresované zložky – štátnu správu, samosprávu, mimovládne

organizácie, psychologické a poradenské centrá, políciu, prokuratúru i verejnosť, aby prestala tolerovať násilie a bola na strane obetí.

V priebehu roka bolo v okrese Dolný Kubín **69 požiarov**, pri ktorých zasahovali dolnokubínski hasiči. V 13 prípadoch išlo o vypaľovanie suchej trávy na jar, v 11 prípadov išlo o podpálenie skládky odpadu. Materiálna škoda predstavovala sumu 1.789.900 Sk a 1 osoba bola pri požiaroch zranená.

ŠPORT

V našom meste pracuje **19 telovýchovných jednôt a klubov**, v nich je zaregistrovaných **1381 členov**, aktívne **športuje 914**. Na školách a v kluboch športuje 860 žiakov a mladých ľudí v športových disciplínach: atletika, plávanie, futbal, hokej, basketbal, volejbal, tenis, karate a lyžovanie. Výdavky na podporu športu v meste predstavujú 20% rozpočtu mesta Dolný Kubín.

Primátor mesta tradične prijal na radnici desať najúspešnejších športovcov Dolného Kubína za rok 2002. Medzi nich patrili:

Elena Švábyová, dlhoročná úspešná volejbalistka oddielu VK Orava Dolný Kubín. V prvej polovici súťaže bola najlepšie budúcou hráčkou extraligy.

Peter Kokoška, kulturista I.M.P.A Dynamic Dolný Kubín. Medzi jeho najväčšie úspechy patrí už druhý zisk titulu Majster Slovenska za rok 2002 a 9. miesto na Majstrovstvách Európy v kategórii do 80 kg.

Jakub Ostrihoň, reprezentant Slovenska v lyžovaní. V kategórii mladších žiakov sa stal majstrom Slovenska a víťazom Slovenského pohára, keď z ôsmich pretekov sa umiestnil sedemkrát na prvom a len jeden raz na druhom mieste. Štartoval aj na zahraničných pretekoch: Říčky /ČR/-2. a 4. miesto, Skofia – Loka /Slovinsko/ - 1. a 4. miesto, Canada sa Cup-Siera Wireles-Whistler Bc – 3. a 7. miesto.

Juraj Balko, basketbalista reprezentačného družstva kadetov patrí medzi najlepších hráčov kolektívu a najlepších strelcov. Je výborný v doskakovaní, či už v útoku alebo obrane. Zúčastnil sa kvalifikácie na majstrovstvá Európy v auguste 2002 v Bratislave. So 77,7% bol druhý najlepší hráč kvalifikácie a najlepší z družstva SR.

Peter Miklušičák, tenista, hral od šiestich rokov. Najviac mu vyhovuje antuka a betón, nemá rád stredne halové povrchy. Hrá celodvorcový tenis s vynikajúcou prácou na sieti. Medzi jeho najväčšie úspechy patria: titul majstra sveta – Tares vo Francúzsku, dva tituly majstra Európy v Taliansku, piate miesto na OH mládeže v Španielsku. Je víťazom turnajov v Passy, Zabrze, Kursteine, finalista vo Varšave a Plzni. Trinásťkrát sa stal majstrom SR v kategóriách mladší a starší žiaci, mladší a starší dorastenci, muži. Vo finále na majstrovstvách Slovenska hral šesťkrát, je desaťnásobným semifinalistom vo všetkých kategóriách a víťaz asi 50 turnajov. V roku 2002 získal päť titulov M SR, zvíťazil v Zabze, Varšave, finalista v Plzni, semifinalisti European Sumer Cup.

V kategórii športový kolektív roku 2002 zvíťazili **volejbalistky VK Orava Dolný Kubín**. Zároveň si odniesli aj ocenenia za najobľúbenejší kolektív z čitateľskej ankety. Ich najväčším úspechom bolo štvrté miesto v extralige žien, čím si vybojovali právo účasti v pohári CV. Turnaj, ktorý každoročne organizujú na antuke, patrí medzi päť najlepších turnajov hodnotených v sídle európskej volejbalovej federácie v Luxemburgu.

Druhé miesto obsadili **družstvo basketbalistov – starší žiaci**. Sú držiteľia titulu majstrov SR pre rok 2002 a majstrov oblasti krajov – B. Bystrica, Trenčín, Žilina. V minulom roku vyhrali viacero medzinárodných turnajov: v Piaszesnom /Varšava/, Pohár mesta Dolný Kubín a I. ročník Memoriálu Petra Rajniaka, zvíťazili v Egri. V sezóne 2001/2002 odohrali viac ako 60 zápasov, ale ani jeden neprehrali. O úspech sa pričínili hráči: Minda, Balko, Dubovský, Šaffo, Maršínský, Felix, Filo, Strapec, Sklarčík, Uhričík, Šuc, Hanko, Gajarský, Granatier, tréner Mgr. J. Bušniak, asistent Mgr. P. Takáč. Sedem hráčov Balko, Sklarčík, Strapec, Filo, Dubovský, Šaffo a Šuc bolo v širšej nominácii reprezentácie SR kadetov, z nich prví štyria reprezentovali SR v kvalifikácii na majstrovstvá Európy, ktoré sa konali v auguste 2002 v Bratislave.

Na treťom mieste skončilo **družstvo vzpieračov** Elkop WLC Dolný Kubín v zložení: Peter Janíček, Peter Bihári, Gustáv Bihári, Juraj

Kupčo, Jozef Bihári a Miroslav Herud. Družstvo sa môže pochváliť 6. miestom v prvom, druhom a treťom kole I. ligy mužov vo vzpieraní. Dorastenci Milan Kubačka, Samuel Krúpa, Michal Pokusa, Peter Macháček a Marián Franko sa po skončení troch kôl umiestnili na 10. mieste a žiaci Tomáš Lang, Andrej Lepiš, Peter Smoleň, Tomáš Lepiš a Lukáš Bujnák figurujú na 7. mieste.

Okrem vzpieračských súťaží sa družstvo prvooligistov v roku 2002 zúčastnilo súťaže v silovom trojboji. V extralige mužov obsadili 7. miesto.

Najlepší jednotlivci klubu Elkop WLC Dolný Kubín v roku 2002:

Marta Žiarová /juniorke do 20 rokov/, majsterka SR, prvá na medzinárodnom Vianočnom turnaji v Trenčíne, reprezentantka SR, 14. na majstrovstvách sveta juniorov.

Michal Pokusa /dorast/, majster SR, na medzištátnom stretnutí OPEL CUP za SR obsadil v družstve 2. miesto.

Peter Janíček /muž/, obsadil 9. miesto v Slovenskom pohári mužov – jednotlivcov bez rozdielu hmotnosti, 4. miesto na medzinárodnom turnaji Veľká cena Třinca a 4. miesto na majstrovstvách SR v kat. do 69 kg.

V čitateľskej ankete o najobľúbenejšieho športovca zvíťazil talentovaný plavec **Jakub Kysel**. V Žiline získal titul majstra SR. Na 50 m voľným spôsobom zaplával svoj osobný rekord 30,18 sek. Okrem toho získal aj bronzovú medailu na 100 m voľným spôsobom a v každom štarte sa umiestnil do desiateho bodovaného miesta.

Udeľovanie **CENY FAIR-PLAY** MUDr. Ivana Chodáka sa konalo už po deviatykrát. Na slávnostnom večere sa zúčastnili Ľ. Bláha, primátor DK, František Laurinc, prezident SFZ, Anton Urban, zástupca SOV, Branislav Opaterný, štátny tajomník MDPT, Marek Čechutka, primátor Limanovej a ďalší. Moderoval Karol Polák. V programe vystúpili dolnokubínski umelci Jitka Hrčková, Tomáš Mika, Alžbeta Labudová, Peter Medvecký, hudobné skupiny Fresh, Ladiči, Valentines a mažoretky z Tvrdošína.

V kategórii za dlhoročnú úspešnú **činnosť ako hráč** boli dvaja ocenení. **Marián Masný** /nar. 1950/, futbalista- útočník, hral v 274

ligových zápasoch, strelil 70 gólov. Najväčšie úspechy dosiahol v drese Slovana Bratislava, získal dva tituly majstra ČSSR /1974,1975/. V roku 1976 sa zaslúžil o získanie titulu Majstrov Európy a dostal sa do elitnej desiatky európskych hráčov. Neraz bol ako útočník terčom obrancov, ktorí pri jeho bránení siahali k nedovoleným zákrokom, no on sa vždy zachoval ako gentleman.

Anton Švajlen /nar. 1937/, nezabudnuteľný brankár, reprezentoval na olympickom turnaji v Tokiu v 1964, kedy družstvo získalo striebornú medailu. Patril k brankárom, ktorý dokázal strelit' gól. Za svojej kariéry strelil 12 gólov a vždy sa správal v duchu fair-play.

V kategórii za dlhoročnú **funkcionársku činnosť** a prínos pre slovenský futbal bolo 7 ocenených:

Ján Hucko /nar. 1932/ z Dolného Kubína. Pôsobil v Bratislave v dresoch Slávie a Dynamy Spojov, po skončení hráčskej kariéry trénoval Slovan Bratislava, s ktorým získal trikrát druhé miesto. Ďalej trénoval Jednotu Trenčín, Spartak Trnava a pôsobil ako člen Komisie ČSFZ. V zahraničí pôsobil v trénerskej škole v Egypte a Kuvajte.

Viliam Luknár /nar. 1938/, lektor a pedagóg Telovýchovnej školy SZTJ. V pedagogickej práci pri výchove trénerov vždy zdôrazňoval zásady fair-play.

Ferdinand Geguš /1910/ z Dolného Kubína bol veľkým fanúšikom futbalu, i keď ho nikdy aktívne nehral. Hrával s deťmi a chudobné deti podporoval finančne i materiálne. Cez tzv. „Gegušovú prípravku“ prešli mnohí hráči ligového dotastu, divízneho A mužstva Dolného Kubína i hráči I. a II. ligy a reprezentanti ČSSR.

Gabo Zelenay /1922/, športový komentátor, novinár. Zaslúžil sa o zakladanie športových škôl, organizoval významné medzinárodné športové podujatia. Nezabudnuteľné je jeho komentovanie najväčšieho klubového úspechu československého a slovenského klubového futbalu, finále PVP medzi FC Barcelona a Slovanom Bratislava.

Vincent Rehtorík /1951/, aktívny hráč futbalu, neskoršie klubový funkcionár ČSFZ, do roku 1993 vykonával funkciu predsedu

Zmierovacej komisie ČSFA. Je spoluautor futbalových noriem SFZ, do 1999 bol členom VV SFZ.

Viliam Hasprún, /1951-22.1.2002/ in memoriam. Futbal hrával, neskoršie trénoval a nakoniec pôsobil ako športový pedagóg a člen trénersko-metodickej komisie SFZ.

Gejza Princ /1941-2001/, in memoriam. Patril k významným osobnostiam slovenského a československého futbalu. Pôsobil ako rozhodca v najvyššej ligovej čsl. súťaži.

V kategórii **za mimoriadny čin** boli 4 ocenení:

Ľuboš Matúšek, Dušan Galovič, Vladimír Šturm, hráči FK Družstevník Záhorská Bystrica. Dňa 22. mája 2002 hrali zápas s FC Bratislava a hráč Radovan Stretavský ostal ležať. Menovaní mu okamžite poskytli prvú pomoc a zachránili mu život.

Marek Bažík /1976/ je hráčom MŠK Žilina, bývalý reprezentant Slovenska do 21 rokov. Na stretnutí s FC Artmedia Petržalka sa chlapecký priznal k tyči súperovej strely. Namiesto odkopu od vlastnej bránky nasledoval rohový kop, z ktorého domáce mužstvo strelilo vyrovnávajúci gól. Stav sa do konca zápasu nezmenil. Žilina síce prišla o dva body v čase, keď o titule ešte nebolo rozhodnuté, ale čin Mareka bol v duchu fair-play..

Mestské športové zariadenie prevádzkovalo zimný štadión, letný štadión a krytú plaváreň. Tieto športoviská v roku 2002 zaznamenali nárast návštevnosti – 86394 návštevníkov, z toho plaváreň 66200 a zimný štadión /prevádzka 8 mesiacov/ 20194 návštevníkov.

Kronika športových udalostí v roku 2002:

- Dostatok snehu v januári 2002 prialo **lyžiarskym súťažiam**. Dňa 19. januára sa konali kyžiarske preteky v IV. kole slovenského pohára O pohár Kuzmínova v kat. mladších a starších predžiakov. Súťažilo 209 pretekárov, z toho 28 z Oravy. Z našich si najlepšie počínali **Matej Kutlík** a **Boris Gajdoš** zo ŠK Kubínska hoľa, **Adam Kozáčik** z Orava SKI. Z dievčat bola úspešná D. Šindlerová z Orava SKI DK.
- V dňoch 19.-20. januára na lyžiarskej súťaži „Milca cup“ v kat. mladší žiaci – slalom a obrovský slalom získal 1. miesto **Jakub**

Ostrihoň z TJ ZVL DK. **J. Kutlík** bol v slalome 17. a v obrovskom slalome 18.

- **Bežecké lyžovanie** v DK prežívalo obdobie stagnácie. Kedysi tu bola liaheň bežcov a 26 klubov. V súčasnosti sú tri kluby bežeckého lyžovania. V januári k nim pribudol štvrtý – **ŠK METEOR**, ktorý založili Katarína Majdišová – Lonská a Jindřich Lonský, bývalí bežeckí pretekári Slávie Dolný Kubín. Dolnokubínske oddiely ŠK Meteor a Slávia sa dňa 5. januára zúčastnili I. kola SPK – oblasť Sever. Dobre si počínali Alžbeta Majdišová, R. Lonský, B. Kuhajda, H. Lonský, M. Vajdík, J. Kuhajda, P. Podstrelený, J. Podstrelený, J. Halaša, A. Bruncko, J. Sopúch, M. Majdiš, V. Podstrelená.
- **Peter Zemko** a **Jozef Mikuláš** sa zúčastnili v rakúskom Villachu lyžiarskych pretekov o **Svetový pohár Masters** v dňoch 19.-20. januára. Peter Zemko sa umiestnil v slalome na 3. mieste, a obrovskom slalome na 9. mieste. Jozef Mikuláš sa umiestnil v slalome na 5. mieste a v obrovskom slalome na 10. mieste.
- **Dolnokubínske volejbalistky Extraligy** sa po januárových zápasoch udržali v tabuľke na 6. mieste. Pred nimi sa v tabuľke umiestnili: Slávia UK „A“, Senica, Žiar nad Hronom, Komárno a Slávia UK Forplast. V našom družstve hrali: Ferancová, Majzlíková, Šudová, Švábyová, Tomanová, Grófová, Bujdošová, Kurucová, Mináriková, Dankaninová.
- Domček CVC usporiadal dňa 29. januára **I. ročník Novoročnej latky** halového skoku do výšky. Zúčastnilo sa 74 pretekárov z oravských základných a stredných škôl, chlapci a dievčatá v štyroch kategóriách. Medzi úspešných atlétov patrili: M. Lakoštíková zo ZŠ M. Kukučina, M. Kaco zo ZŠ M. Kukučina, Z. Hvolková, M. Miklušičáková, A. Široňová, L. Chromeková, M. Zajac zo ZŠ M. Kukučina a Š. Kapičák z SOU Bysterec. Medzi oravskými školami najlepšia bola ZŠ M. Kukučina DK.
- **Stolnotenisové súťaže** v januári pokračovali 8. kolom. V tabuľke IV. ligy sa Dolný Kubín B umiestnil na 4. mieste a Dolný Kubín C na 9. mieste. Dolný Kubín A súťažil v III.lige.

- **Mestská kolkárska liga Orfeo cup** v DK pokračovala v januári 2002 už 11. kolom. Umiestnenie družstiev bolo nasledovné: Nosorožci, ČH, Real, Medvede, Orava, BSP, Vepy, Taxi, KKK, Big Lepowski, Kelti. Poradie jednotlivcov bolo nasledovné: Lakošík - Orava, Paluga – Nosorožci, Hnilica – ČH, Vróbel – Real, Dančo – Nosorožci, Matlák – Medvede, Telúch – Vepy, Britvík – ČH, Mateček – Vepy, Zajac – BSP, Vengrín – Nosorožci, Ondruš – Orava, Kaco – Taxi, Grobarčík – BSP, Lavrík – KKK.
- **Učiteľská volejbalová liga** po odohraných zápasoch v januári mala porade: 1. ZŠ M. Kukučina, 2. ZŠ Cirkevná DK, 3. ZŠ Dlhá, 4. ZŠ Nemocničná DK, 5. Domček CVČ DK.
- V poslednú januárovú sobotu sa v športovej hale v Kňážeji stretli mladí futbalisti piatich klubov, aby súperili na X. ročníku **O pohár primátora mesta Dolný Kubín** v halovom futbale. Hralo sa každý s každým, umiestnenie bolo nasledovné: 1. Martin, 2. Dolný Kubín, 3. Námestovo, 4. Ružomberok, 5. Limanová.
- **Mestský hokejový klub OFZ Dolný Kubín** je jediný hokejový klub, ktorý sa zameriava na výchovu mladých hráčov. V celoslovenských súťažiach pôsobí už päť mládežníckych kolektívov, v regionálnej súťaži mužstvo dospelých a v ďalších dvoch družstvách sú pripravovaní najmladší hokejisti Dolného Kubína. Predsedom MHK OFZ DK je Štefan Belvončík. V prípravke je 70 žiakov. Dorastenci zaznamenali doposiaľ najväčšie úspechy, dostali sa do celoslovenskej súťaže I. ligy. Medzi najlepších patrí brankár Jozef Kubala a útočník Michal Kubík. Jednotlivé športové triedy sa vyznačovali vyrovnanosťou, no v každej sa nájdu talentovaní jednotlivci. Marek Pastorek bol na zimnej Kalokagatii v Spišskej Novej Vsi vyhlásený za najlepšieho brankára turnaja. Úspešne si počínali Ján Thurský a Michal Schelberger. K talentovaným hokejistom patrili Michal Smolka, Lubomír Záh, Tomáš Záhumenský, Jakub Michalica, Milan Jonák, Juraj Červeň, Patrik Paluga, Jaroslav Kysel, Lukáš

Žatkuliak, Ján Šeliga, Dominik Ferletiak, Lukáš Sluka, Jakub Ladňák, Michal Bedlek, Matej Medvecký.

- **Mladší žiaci – hokejisti** sa v dňoch 19.-20. januára zúčastnili pretekov v Novom Targu. Umiestnili sa na 5. mieste.
- V dňoch 2.-3. februára sa uskutočnilo 2. kolo Slovenského pohára v **biatlone žiakov** na Skalke pri Kremnici. Z Dolnokubínčanov si výborne počínali Jakub Lonský, Juraj Podstrelený, Jana Lonská a Veronika Podstrelená.
- Deviatym kolom pokračoval začiatkom februára na Kubínskej holi Slovenský pohár predžiakov **lyžiarskymi pretekmi** O pohár Kubínskej holi. Z víťazstva sa tešil Matej Kutlík, druhý bol Boris Gajdoš a tretí Adam Kozáčik.
- Dňa 9. februára sa na Donovaloch uskutočnil IV. ročník Európskeho pohára v **zimnom triatlone**, ktorý bol zároveň Majstrovstvami Slovenska. Pretekári absolvovali 9 km behu, 15 km na horskom bicykli a 12 km na lyžiach. V juniorskej kategórii na treťom mieste sa umiestnil Dolnokubínčan **Peter Škvarka**. Vybojoval si nomináciu na majstrovstvá sveta do talianskej Val de Alsta a majstrovstvá Európy v rakúskom Achensee.
- Prvú medailu z najvýznamnejších pretekov sezóny získal na Majstrovstvách SR v behu na lyžiach na 3 km pre ŠK Meteor Dolný Kubín **Juraj Podstrelený** na pretekoch dňa 16. februára v Areáli snov na Štrbskom plese. Veronika Podstrelená v behu na 2 km obsadila 11. miesto.
- Dňa 23. februára na **lyžiarských pretekoch** Martinský Spiežovec v obrovskom slalome Matej Kutlík obsadil 2. miesto. Adam Kozáčik bol 5., Ivan Dziewicz 14., Boris Gajdoš 15., Erik Sahatqia 8. a Dominika Šindlerová 8.
- **Dolnokubínski spidermani – športoví lezci** sa schádzajú v telocvični na Brezovci už 10 rokov pod vedením **Petra Machaja**, ktorý v rokoch 1992-1993 patril v tomto športe do slovenskej reprezentácie. Od októbra do apríla trénovali v telocvični, v ostatných mesiacoch na skalách v prírode. Lezci majú k dispozícii rôzne druhy stien v telocvični. Na stenách sa

nachádzala približne tisícka úchytov. V lete bola ich tréningovým objektom Skalka vo Vyšnom Kubíne.

- Dolnokubínski atléti TJ Orava sa dňa 8. februára zúčastnili **majstrovstiev Slovenska v atletike**. Lucia Porvichová v trojskoku obsadila 3. miesto a skokom 10,04 m vytvorila halový rekord Oravy. Ján Murín v behu na 3000 m sa umiestnil na 4. mieste. Dobre si počínali Ján Laura v trojskoku, Michal Halaj v behu na 3000 m, Veronika Škivrová v trojskoku, Martin Szekereš v behu, Jakub Joštiak v behu.
- Na **XIX. zimných olympijských hrách 2002 v Salt Lake City** reprezentovali Slovensko Dolnokubínčania: **Martina Jašicová** ako biatlonistka, **Tatiana Kutlíková** ako bežkyňa na lyžiach a biatlonistka a **Marián Vanderka**, ktorý dokázal absolvovať zimné olympijské hry ako člen posádky štvorbobu a letné olympijské hry ako atlét.
- V telocvični ZŠ M. Kukučina sa uskutočnili v polovici februára **majstrovstvá okresu v basketbale žiakov**. Majstrom okresu sa stala ZŠ M. Kukučina, nasledovali Osemročné gymnázium, ZŠ M. Hattalu, ZŠ A. Radlinského, ZŠ Nemocničná. Najlepšími strelcami boli Uhričík, Strapec, Dubovský, Sklárčik, Hanko a Minda.
- Prvý marcový víkend patril na dolnokubínskome zimnom štadióne **III. ročníku medzinárodného hokejového turnaja žiakov** O pohár primátora Dolného Kubína. Svoje sily si meralo 6 družstiev zo 4 krajín. Zvítazili žiaci ôsmej športovej hokejovej triedy z Dolného Kubína, ktorých trénoval Ján Jesenský. Góly dali Marek Smoleň, Tomáš Zubaj, Ľubomír Gallo, J. Thurský, Martin Horňák, Matej Majdiš, Andrej Belvončík, Peter Hanušniak, Troup. Na 2. mieste sa umiestnilo družstvo z Kroměříža, na 3. Rožňov pod Radhoštem, na 4. Alba Volván FeVita, na 5. SHK Sanok a na 6. MAC Budapešť.
- Počas prvého marcového víkendu sa zavŕšila **III. liga šachistov**. Dolnokubínske áčko zvíťazilo v Liptovskom Mikuláši nad domácimi, avšak na Žilinu nestačili. V tabuľke III. ligy sa

umiestnili na 5. mieste. Bodovali Pavol Palider, Anton Šingliar, Pavol Chmelár, Juraj Pecho, Dušan Hrnčiar, Peter Ambrózi, Roman Hrnčiar, Pavol Hrnčiarik.

- Na **majstrovstvách Slovenska žiakov v šachu** sa zúčastnili **súrodenci Knaperekovci** z Dolného Kubína. Jozef v kategórii chlapcov obsadil 21. miesto a Emília v kat. dievčat do 14 rokov 4. miesto.
- Dňa 2. marca sa konalo 5. kolo Slovenského pohára MILCA CUP v lyžovaní - slalome žiakov na Uhlisku v Nízkyh Tatrách. **Jakub Ostrihoň** sa umiestnil na 1. mieste. Na lyžiarskych pretekoch v obrovskom slalome vo Vyšnej Boci pri Prievidzi sa **Matej Kutlík** umiestnil na 2. mieste.
- Na III. kole Slovenského pohára v biatlone žiakov v dňoch 23.-24. februára sa **Jakub Lonský** umiestnil na 1. mieste a **Janka Lonská** sa umiestnila na 2. mieste. Simona Svetlošíková bola 10., Veronika Podstrelená 11. a Juraj Podstrelený 13. Vrcholom domácej zimnej biatlonovej sezóny boli Majstrovstvá SR v dňoch 1.-3. marca v Osrbli. **Trojnásobným majstrom Slovenska** sa stal **Jakub Lonský**. Juraj Podstrelený výborne bežal, ale menšia koncentrácia pri streľbe ho pripravila o medailu. Janka Lonská a Veronika Podstrelená boli slabšie v behu a Simona Svetlošáková zaváhala na streľnici.
- V Budapešti sa uskutočnili medzinárodné halové majstrovstvá Maďarska veteránov, na ktorých dosiahol veľký úspech **Jaroslav Lupák** z TJ Orava Dolný Kubín. Vrhol guľu do vzdialenosti 13,62 m a stal sa medzinárodným majstrom Maďarska.
- Dňa 2. februára začali **plavecké súťaže** I. kolom stredoslovenskej oblasti – dlhé trate /800 m, 1500 m/. Na popredných miestach sa umiestnili plavci MPK DK: Patrícia Hagarová, Jakub Kysel, Terézia Jurigová, Jozef Plavák, Katarína Španíková a Tomáš Moravčík.
- Žiacka liga **vo vzpieraní** začala 2. marca v Košiciach. ELKOP WLC Dolný Kubín sa v tabuľke umiestnil na 7. mieste medzi 11. družstvami. Súťaže mužskej ligy vo vzpieraní začali dňa 9. marca

v Trenčíne. ELKOP WLC DK sa umiestnil na 6. mieste. V družstve súťažili Peter Janíček, Peter Bihári, Miroslav Herud, Gustáv Bihári, Juraj Kupčo a Jozef Bihári.

- V dňoch 1. a 2. marca sa v lyžiarskom stredisku nemeckých lyžiarov Bischofwiesene konalo 6. kolo Svetového pohára v **alpskom lyžovaní Masters**. Peter Zemko z Dolného Kubína v obrovskom slalome obsadil 6. miesto. Do prvej desiatky sa dostal aj Peter Furinda. V talianskom Abetone sa 10. marca umiestnil Peter Zemko na 8. mieste a Peter Furinda na 10. mieste. Na medzinárodných majstrovstvách Slovenska Masters v obrovskom slalome vo Vyšnej Boci v dňoch 16.-17. marca sa stal víťazom Peter Zemko. V piatich kolách získal štyrikrát prevé miesto a jedenkrát druhé. Peter Furinda sa umiestnil na 19. mieste.
- V dňoch 9.-10. marca sa konalo 6. kolo Slovenského pohára žiakov v lyžovaní- slalome a obrovskom slalome na Malinom Brde. V obidvoch disciplinách zvíťazil **Jakub Ostrihoň** z TJ ZVL Dolný Kubín.
- **Volejbalová extraliga žien** začiatkom marca pokračovala 9. kolom. Dolnokubínčanky sa držali na 6. mieste. Za osem mesiacov pôsobenia trénera Maroša Taveca sa dolnokubínske volejbalistky dostali do najvyššej volejbalovej ligy žien a bojovali o tretiu priečku, avšak prehrali. Prezidentom VK Orava bol Tibor Demeter, asistentom Jozef Haluška.
- V Oravskej volejbalovej žiackej súťaži sa dolnokubínske družstvá umiestnili: Orava DK na 3. mieste, Hlavatík DK na 7. mieste a Domček DK na 8. mieste.
- V telocvični na Kňažej sa uskutočnil „Medzinárodný Veľkonočný turnaj v **basketbale** žiačok“. BK Domček DK sa umiestnil na 3. mieste.
- Hokejoví ôsmaci sa zúčastnili v dňoch 16.-17. marca medzinárodného **hokejového turnaja** „O pohár primátora mesta Detva“, umiestnili sa na 4. mieste. V medzinárodnej súťaži O pohár družobných miest sa dolnokubínski hokejoví šiestaci umiestnili na 2. mieste za Novým Targom a pred Pelhřimovom.

- Jar ukončila **halové futbalové zápasy**. Na ZŠ Kňažia bolo 5 futbalových tried, trénoval ich Ľudovít Kudry. V zime hrali 4 halové turnaje. Najúspešnejší bol turnaj O pohár Elkopu. Chlapci hrali na jar v I. lige mladších a starších žiakov a okresnú súťaž. V jesennej okresnej súťaži bolo jedno družstvo chlapcov na 1. mieste, mladší žiaci v I.lige boli 8. a starší žiaci sa umiestnili na poslednom mieste.
- Dolnokubínski futbalisti /dospelí/ hrali v 5. lige, skupine B a na začiatku jarnej súťaže boli v tabuľke na 2. mieste, za Vrútkami. V zostave hrali: Š. Maslo, M.Bello, J. Harkabúzik, M. Gajdošík, Ľ. Milan, M. Lacko, M. Kubačka, J. Majzel, P. Halák, J. Maruniak, J. Orčo, S. Krkoška. R. Petrek.
- Volejbalistky z Gymnázia P.O.H. v DK sa zúčastnili finále majstrovstiev študentiek stredných škôl v Stropkove po tom, čo zvíťazili v okresnom a krajskom kole. Na majstrovstvách Slovenska sa umiestnili na 8. mieste.
- ZO Technických športov v Dolnom Kubíne a ZŠ M. Kukučina uskutočnila v druhej polovici marca **súťaž v streľbe** zo vzduchových zbraní o Pohár primátora mesta Dolný Kubín. Súťažilo sa v disciplínach vzduchová puška a vzduchová pištoľ, nástrel a 40 súťažných rán. Súťažili muži, ženy, dorast, juniori. Z Dolnokubínčanov sa ani jeden neumiestnil na prvých troch miestach.
- V mestskom kultúrnom stredisku sa konal **III. ročník Aerobic maratónu**. Účastníci súťažili v dvoch vekových kategóriách – do 30 rokov a nad 30 rokov. Dĺžka maratónu bola štyrikrát po 50 minút. Precvičovali Jana Valeková, Beata Blašková, Alica Kostolanská a Hanka Majzlíková. Umiestnenie Dolnokubínčaniek: v kategórii do 30 rokov Renáta Priesolová – 3. miesto, v kategórii nad 30 rokov Janka Slosarčíková -1. miesto, Táňa Kozáčiková – 3. miesto.
- Na Majstrovstvách Slovenska **v silovom trojboji** obhájil prvenstvo **Gustáv Bihári** vo všetkých troch disciplínach. Viktor Mahút v kat. do 120 kg sa umiestnil na 3. mieste.

- Dňa 6. apríla sa plavci z MPK DK zúčastnili na pretekoch v Žiline o **Severoslovenský pohár v plávaní**. Medailové umiestnenie získali: Jakub Kysel, Michal Vróbel, Andrej Štajer, Igor Kaliský, Jozef Plavák, Katarína Špániková, Michaela Špániková, Terézia Jurigová, Katarína Mikulová, Peter Zembjak, Miroslav Michálek, Andrea Štubendeková, Tomáš Moravčík, Miroslava Halamčeková, Martina Kevešová, Martina Tunegová, Linda Čerňanová, Katarína Mikulová, Martin Trnkócy, Patrícia Hagarová.
- V dňoch 20.-21. apríla sa na dolnokubínskej plavárni konali celoslovenské plavecké preteky „**Veľká cena Dolného Kubína**“, s podtitulom „Žinčicový míting“, lebo účastníkov ponukli žinčicou a syrom. Z našich plavcov medailu získali: Katarína Špániková, Michal Vróbel, Jakub Kysel, Peter Zembjak.
- ZŠ M. Kukučina uskutočnila **okresnú atletickú súťaž „najzdatnejší siedmci“**. Poradie škôl: 1. ZUŠ M. Kukučina A, 2. Gymnázium DK, 3. ZŠ M. Kukučina B, 4. ZŠ Radlinského. Zo žiakov najlepší boli: Matúš Pokusa, Katarína Konštiaková, Juraj Záh, Roman Trebatický, Alena Široňová, Alexandra Záborská a Martina Miklušičáková zo ZŠ M. Kukučina, Miloš Hradec, Peter Strapec, Monika Štefková z Gymnázia.
- TJ Orava DK a žiaci športových tried ZŠ Kukučina mali výborný vstup do stredoslovenskej **atletickej sezóny**. Na prvom preteku v Banskej Bystrici medailové umiestnenie získali: Anežka Chovancová /hod kladivom/, Jakub Joštiak /beh/, Michal Národa /hod diskom, hod kladivom/, Juraj Dragan /beh/, Patrik Bukna /hod kladivom/, Libuša Chromeková /hod kladivom, skok o žrdi/, Matúš Zajac /skok do výšky/, Tomáš Zajac /beh/, Daniel Laura /skok o žrdi/, Adela Siváková /vrh guľou/, Jana Bruncková /hod kladivom/, Monika Schurgerová /beh/.
- Dňa 4. mája sa v priestoroch MsKS uskutočnili **X. Majstrovstvá Slovenska vo vzpieraní** žien, mužov a juniorov. Na preteky sa nominovalo 70 vzpieračov, z toho 13 žien a junioriek. Vzpierači zo ŠK WLC Elkop Dolný Kubín sa umiestnili: Peter Bihári na 1.

- mieste – majster Slovenska vo svojej kategórii, Gustáv Bihári na 6. mieste, Miroslav Herud na 7. mieste, Peter Janíček na 4. mieste.
- **Viktor Mahút** zo ŠK Elkop WLC DK sa zúčastnil na majstrovstvách Slovenska veteránov v silovom trojboji. V hmotnosti do 125 kg sa stal majstrom Slovenska.
 - Výkonný výbor Slovenského zväzu vzpierania nominoval na Majstrovstvá sveta vo vzpieraní **Martu Žiarovú** z Dolného Kubína v hmotnostnej kategórii do 58 kg.
 - V dňoch 25.-26. 4. sa konal finálový turnaj mladších minibasketbalistiek, v ktorom sa rozhodlo o majstrovi Slovenska v sezóne 2001/2002. Dolnokubínčanky z Domčeka sa umiestnili na 6. mieste.
 - Dňa 11. mája sa konal v Dolnom Kubíne **Oravský pohár v pretláčaní rukou**. Súťaže sa zúčastnilo 34 pretekárov, nechýbali ženy. Vyhral Jozef Lubas z Rabče, Dolnokubínčan Jozef Marmol bol prvý v kat. do 90 kg, Miroslava Dulačková v kat. žien bola 3.
 - **Kanoista Miroslav Stanovský** vyhral 54. ročník Medzinárodného Tatranského slalomu vo vodnom slalome.
 - Na 48. ročníku Žilinského **vodného zjazdu**, 4. kole slovenského pohára vo vodnom zjazde a M SR vo vodnom zjazde sa Dolnokubínčania umiestnili takto: Miroslav Stanovský 2., Michal Komáromy 4., Ľubomír Janček 4., Peter Kurjak 3., Jozef Adamec 7., Ján Janček 1.
 - Dňa 11. mája vyhral **kulturista Peter Kokoška** v kat. do 80 kg a stal sa **majstrom Slovenska**. Postúpil na majstrovstvá Európy do Minska, kde sa umiestnil na 9. mieste.
 - Dňa 11. mája v II. kole Severoslovenského pohára **v plávaní** sa medailovo umiestnili vo svojich kategóriach Dolnokubínčania z MPK: Jakub Kysel, Martin Trnkócy, Martina Tunegová, Katka Mikulová, Michal Vróbel, Dominika Crhlíková, Peter Zembjak, Andrej Štajer, Andrea Štubendeková, Michaela Špániková, Katarína Špániková, Martina Kevešová, Tomáš Moravčík, Patrícia Hagarová, Marcela Kustrová.

- Dňa 11. mája v rámci Svetových dní **atletiky** sa v DK konalo II. kolo majstrovstiev Stredoslovenského atletického zväzu. Medailové umiestnenie získali Dolnokubínčania: M. Schürgerová, Michaela Farská, Erika Drengubiaková, Mária Hnilicová, Zuzana Pajdušáková, Adela Siváková, Martina Miklušičáková, Libuša Chromeková, Jana Bruncková, Anežka Chovanová, Zuzana Holková, Jakub Joštiak, Tomáš Zajac, Juraj Dragan, Michal Národa, Matúš Zajac, Daniel Laura, Patrik Bukna. Na majstrovstvách Stredoslovenskej oblasti v atletike v máji dolnokubínski **atléti** zo ZŠ M. Kukučina vybojovali **24 medailí**.
- V máji si dolnokubínski **basketbalisti** vybojovali titul majstra Slovenska pre rok 2002. Z tohto dôvodu ich prijal na radnici primátor mesta. K majstrovskému titulu im poblahoževal aj predseda SOV **František Chmelár** a vyjadril presvedčenie, že dolnokubínski basketbalisti sa prebojujú na letnú olympiádu do Pekingu v roku 2008.
- Špičkoví **horskí bicyklisti** sa zišli dňa 19. mája na III. ročníku Ceny Dolného Kubína na Kuzmínove. Cross country preteky boli zaradené do Slovenského pohára MTB XC 2002. Súťažilo sa v 11 kategóriách, zúčastnili sa cyklisti z dolnokubínskeho klubu. Umiestnili sa nasledovne: Ján Surovčík 9., Matúš Málík 13., Patrik Paluga 22., Michal Škvarka 3., Dušan Kozička 29.
- V dňoch 24.-26. mája sa v Dolnom Kubíne konali Majstrovstvá Slovenska v **basketbale**. Víťazom a majstrom Slovenska sa stal BK Dolný Kubín. Za najlepších hráčov boli vyhlásení Juraj Balko, Michal Sklárčik a Ladislav Šaffo. Zostava víťazov bola nasledovná: Michal Sklarčík, Braňo Gajarský, Lukáš Dubovský, Lubomír Minda, Peter Felix, Michal Hanko, Milan Uhričík, Martin Šuc, Ladislav Šaffo, Tomáš Strapec, Juraj Balko, Tomáš Filo, Lukáš Granatier, Peter Maršínský. Trénerom bol Mgr. Bušniak, asistentom trénera Peter Takáč a vedúcim oddielu Anton Sklárčik. Aj v tomto roku zorganizoval BK Memoriál Petra Rajniaka dňa 16. júna. Dolnokubínsky BK A sa umiestnil na 1. mieste, BK B na 4. mieste.

- Dňa 25. mája začala v Dolnom Kubíne **Mestská tenisová liga** prvým kolom turnajov, v ktorých hrali hráči družstiev Rein /Janiga, Bartoš/, Art modul /Chytil V., Chytil M., Chytil P., Jaroščák M./, TK Otasoft Kňažia /J. Mičák, Meško, Turkota/, Tipex /Oman, J. Jokel, M. Jokel/, Fernet stock team /Halušík, Batuna, P. Ištván, M. Moravčík/ a Likvidátori /Taraj, Zemko/. Po 4. kole bolo umiestnenie družstiev nasledovné: Rein, Ota Soft Kňažia, Mladá garda, Likvidátori, Tipex, Fernet stock team, Majstri, Art modul.
- Prvá júnová nedeľa na zimnom štadióne patrila kulturistom, vzpieračom a fitnessu pri príležitosti 5. výročia založenia fitness klubu Dynamic. Vo **fitness show** vystúpili Ivana Matúšková, Biháriovci, Miroslav Mäsiar, Soňa Majdová, Róbert Knapík, Mário Ondriš, Peter Kokoška, Vladimír Krištof.
- Mestský hokejový klub v Dolnom Kubíne pripravil dňa 1. júna stretnutie majstra sveta v hokeji 2002 vo Švédsku Mareka Urama s Dolnokubínčanmi.
- Jarnú **futbalovú súťaž** hrali dolnokubínski futbalisti v 5. lige, sústavne sa držali na 1. mieste, preto v jesennej súťaži postúpili do 4. ligy. Zostava: Š. Maslo, Ľ. Milan, M. Gajdošík, P. Halák, M. Bello, Majzel, J. Kováč, M. Batuna, Harkabuzik, J. Maruniak, M. Lacko, J. Orčo, R. Petrek. Družstvo starších žiakov hralo v I. lige skupine Stred a v konečnej tabuľke jarnej súťaže sa umiestnilo na poslednom 16. mieste. Družstvo mladších žiakov hralo v I. lige skupine Stred a umiestnilo sa na 8. mieste.
- Dňa 18. júna sa v DK na kolonádnom moste konal II. ročník Liptovsko-oravského maratónu **v šachu**. 35 šachistov na 17 šachovniciach odohralo takmer 100 partií. Dolnokubínski šachisti sa umiestnili nasledovne: Anton Šingliar 4., Roman Hrnčiar 9., Juraj Pecho 11., Peter Ambrózi 13., Milan Medvecký 17., Peter Olbert 24., Jozef Karcol 25., Imrich Berec 27.
- V dňoch 25.-26. júna sa konal IV. ročník **šachovej súťaže OPEN ORAVA** na Gäceli. Súťažilo 73 šachistov. Z Dolnokubínčanov si dobre počínal Roman Hrnčiar z MŠK DK, umiestnil sa na 9.

mieste, Ján Karcol bol 19., Juraj Pecho 20., Anton Šingliar 22., Milan Huba 32., Ľuboš Molnár 35., Vladimír Lauček 40., Ján Peter 41, Jozef Knaperek 44., Pavol Knaperek 48., Robert Morgoš 56, Emília Knapereková 69., Jozef Jančina 72.

- Dňa 23. júna sa konal **V. ročník miniolympiády** na futbalovom štadióne v DK. Súťažilo 150 deti materských škôl v behu, hode triketovou loptičkou a skoku z miesta. Danka Trnkócyová zo IV MŠ získala až dve prvenstvá. MŠ sa umiestnili nasledovne: IV. MŠ Lucenkova, XVIII. MŠ Chočská, XX. MŠ Nemocničná, VII. MŠ Námestie Slobody, VI. MŠ J. Švermu, XIII. MŠ Odbojárrov, V. MŠ Na Sihoti.
- Na majstrovstvách Slovenska v atletike sa **Ján Murín** z TJ Orava DK stal víťazom v behu na 2000 m.
- Dňa 23. júna sa v DK uskutočnil futbalový duel žiakov - III. ročník **Memoriálu Eugena Milana**, ktorý zorganizoval MFK DK.
- Na Gäceli sa konal **XVIII. ročník Oravského vodného slalomu**, ktorý bol súčasne IV. kolom Slovenského pohára žiakov vo vodnom slalome a zjazde. Vo svojich kategóriách v slalome bol Miroslav Stanovský 1., Ľubomír Janček 7., Michal Komáromy 11., Ján Janček 12., Peter Kurjak 13., Jozef Adamec 14. V zjazde bol Ľubomír Janček 1., Peter Kurjak 1., Vladimíra Osadská 4., Ján Janček 4., Jozef Adamec 7.
- V dňoch 2.-4. augusta sa v DK konal Dolný Kubín **volejbalový CUP 2002**, medzinárodné majstrovstvá SR družstiev žien. Domáce hráčky sa umiestnili na 3. mieste, za Sláviou UK OZAP Bratislava a družstvom zo Žiaru nad Hronom. Trénerom družstva bol Vojtech Vajner.
- Atletický oddiel Orava Dolný Kubín usporiadal **V. ročník veteránskeho atletického mítingu** o Pohár primátora Dolného Kubína. Domáci pretekár **Jaroslav Lupák** zaostal za tretím miestom o 12 bodov, ale vytvoril slovenský rekord v štvorboji. Vo vrhu guľou zvíťazil J. Lupák.
- Dňa 5. augusta zomrel významný dolnokubínsky organizátor športového života v meste **Pavol Kutlík /1921-2002/**. Zaslúžil sa

o vybudovanie lyžiarskeho areálu na Kuzmínove. V DK založil TJ Sláviu, trénoval Martinu Jašicovú, Táňu Kutlíkovú, Martina Bajčičáka, Miroslava Stanovského, Martina Mydlíka.

- V dňoch 17.-20. augusta sa konal **tenisový Dolný Kubín CUP**. Súťažilo 33 hráčov. V súťaži žien vyhrala Lucia Demeterová, zo žiačok bola najúspešnejšia Jana Trnkócyová, z mladších žiakov Adam Kozáčik, z dorastencov Lukáš Smolka, z mužov Ján Bartoš. V súťaži štvôrhier si najlepšie počínala dvojica Dušan Haluščík – Peter Berec.
- Dňa 24. augusta sa v DK konala súťaž v **armwrestlingu** /pretláčanie rukou/. Z Dolnokubínčanov sa najviac darilo Jozefovi Marmoľovi. Vo svojej kategórii /do 95kg/ bol prvý. Hostom podujatia bol František Öszi, silák a rekordér v dvíhaní betónovej gule.
- Slovenský zväz kanoistiky na divokej vode a Športový klub polície v DK zorganizovali v dňoch 6.-8. septembra 5. kolo Slovenského pohára v zjazde a šprinte a zároveň Majstrovstvá Slovenska žiakov **vo vodnom slalome a zjazde**. Medailové umiestnenie získali Miriam Komáromyová, Peter Kurjak, Jozef Adamec a Ján Janček.
- Na IX. medzinárodných pretekoch **vzpieračov** v Trenčíne sa Marta Žiaková umiestnila na 2. mieste, Miroslav Janiček na 2. mieste a Marta Žiarová na 4. mieste.
- **Kulturista Róbert Knapík** z DK sa zúčastnil podujatia Nebbia Cup Amino Star dňa 14. septembra v Starej Ľubovni. Obsadil 4. miesto. Jeho trénerom je Peter Kokoška.
- Od 18. septembra do 31. októbra prebiehali **Dni športu**. Asociácia športu pre všetkých pripravila týždeň stolného tenisu, podujatie „Zacvičte si s nami“, Deň chôdze, viacboj všestrannosti, Beh Terryho Foxa, beh na kolieskových korčuliach, týždeň stolného tenisu pre hendikepované deti a týždeň stolného tenisu, rodičia a deti – turnaj o najlepšieho jednotlivca.
- Dňa 21. septembra sa konali XII. majstrovstvá Slovenska vo **viacboji všestrannosti** /beh, šprint, skok do diaľky, šplh, hod

plnou loptou/. Z Dolného Kubína súťažil **Tomáš Zajac** z TJ Orava DK, umiestnil sa na 4. mieste.

- ZŠ M. Kukučina a Domček CVC usporiadali na Kuzmínove **majstrovstvá okresu v cezpoľnom behu** žiakov základných a stredných škôl. Medailové umiestnenie dosiahli: Tomáš Zajac, Ján Halaj, Tomáš Móres, Mária kapinová, Erika Drengubiaková.
- Na **majstrovstvách Slovenska v atletike** TJ Orava sa umiestnila na 4. mieste. Medzi najlepších pretekárov z DK patrili Jakub Joštiak, Juraj Dragan, Michal Národa, Patrik Bukna, M. Zajac, Tomáš Zajac, Daniel Laura.
- **Plavec Milan Haško** z DK získal medailové umiestnenie na Veľkej cene Olomouca i na zimných majstrovstvách dorastu v Trenčíne.
- Dňa 5. októbra odohrali **tenisti** VIII. ročník O pohár primátora mesta Dolný Kubín na kurtoch Slávie DK. Súťaže sa zúčastnilo 10 dvojíc, ale hralo sa ťažko pre nepriaznivé počasie. Na 1. mieste skončila dvojica D.Meško – R. Moravčík, na 2. M. Kudláč – D. Sališ a na 3. V. Mikula a M. Jaroščák.
- Dňa 10. októbra skončila 14. kolom **mestská futbalová miniliga**. Poradie družstiev v tabuľke bolo nasledovné: Delfíni, Dallas, Tipex, Gofa, Žatva, Primalex, Damers.
- Dňa 16. októbra sa konal beh Terryho Foxa na námestí P. O. Hviezdoslava.
- Dňa 20. októbra začala **kolkárska liga** v Orfeo klube v DK. V decembri po 7. kole jesennej súťaže bolo poradie kolkárov nasledovné: 1. BSP /Grobarčík, Letko, Štubendek, Zajac/, 2. KKK /Kováčik, Lakošík, Vinarčík, Stieranka/, 3. ČH /M. Britvík, M. Hnilica, M. Sališ, D. Sališ/, 4. Nosorožci /Dančo, Kuhajda, Paluga, Vengrín/, 5. Vepy /Mateček, M. Telúch, S. Telúch, S. Vojtas/, 6. Real /Dragan, M. Kovalčík, M. Kovalčík, Vróbel/, 7. Medvede /P. Adamec, Hrnčiar, Matlák, Oršuliak/, 8. Kebig /Belopotocký, Jokel, Koníčková, Matějka/, 9. Taxi /Dudáš, Hajdúch, Mlynarčík D., Mlynarčík M./, 10. ORAVA /Jokel, Mareta, Ondruš, Viluda/. Najlepší kolkári boli **Zajac, Lakošík a Oršuliak**.

- V jesenných volejbalových súťažiach v **extraligovom družstve** nastali zmeny v zostave, lebo niektoré hráčky odišli a prišli nové. Hrali: Peštová, Sakálová, Juříčková, Švábyová, Barabasová, Dankaninová, Jana Bujdošová, Ivana Bujdošová, Šudová, Eliášová, Majzlíková. Jesenné turnaje ukončili v decembri a v konečnej tabuľke sa umiestnili na 7. mieste.
- Dolnokubínske **basketbalistky** odohrali v jesennej súťaži osem zápasov, v piatich vyhrali, tri prehrali.
- ZŠ M. Kukučina poriadala okresné kolo **Memoriálu Márie Zavorskej** vo vytrvalostných štafetách. V jednotlivých kategóriách zvíťazili žiaci ZŠ M. Kukučina, ZŠ Kňážež, študenti ZŠŠHO DK a SOU Kňážež. Na majstrovstvách kraja v cezpoľnom behu družstiev základných a stredných škôl v Závažnej Porube sa žiaci ZŠ M. Kukučina umiestnili na 3. mieste.
- Dolnokubínski **futbalisti** – muži hrali jesennú súťaž v IV. lige skupine Sever. V konečnej tabuľke sa umiestnili na 9. mieste. Dva zápasy na súperovej pôde pre nepriaznivé počasie nedohrali, musia ich dohrať v jarnej súťaži. Starší dorastenci hrali futbal v 3. lige, skončili na 12. mieste, medzi 16 družstvami. Mladší dorastenci hrali v 3. lige, jesennú súťaž ukončili na 14 mieste, medzi 16 družstvami. Žiaci hrali ligu v skupine B, umiestnili sa na 2 mieste v konečnej tabuľke. Mladší žiaci hrali v prípravke - skupina A, umiestnili sa na 1. mieste.
- Dolnokubínski **stolní tenisti** hrali jesennú súťaž vo IV. lige. Dolný Kubín B bol v koncoročnej tabuľke na 2. mieste, Dolný Kubín C na 7. mieste.
- V decembri si dolnokubínski športovci pripomenuli **30 rokov kanoistiky** v Dolnom Kubíne.
- Dňa 20. decembra bola otvorená **lyžiarska sezóna** na Kuzmínove a na Vianoce aj na Kubínskej holi.

RÔZNE UDALOSTI

Primátor mesta Dr. Ľubomír Bláha v **novoročnom príhovore** k občanom zhodnotil uplynulý rok 2001, poďakoval všetkým, ktorí

prispeli k vytváraniu dobrých podmienok pre život ľudí v našom meste, pripomenul prácu, ktorá nás čaká v roku 2002 a vyzval ľudí, aby v každej chvíli zostali ľuďmi a pomáhali si.

Prvým novorodencom v našom meste bola **Lenka Paterková** z Beňadova a prvou Dolnokubínčankou narodenou v roku 2002 **Klaudia Chomisteková**. Primátor mesta ich navštívil dňa 9. januára a odovzdal im finančný dar a mamičkám kytice kvetov.

V roku 2002 oslávila pani **Mária Svobodová**, občianka nášho mesta 100. narodeniny. Medzi množstvom gratulantov nechýbal primátor mesta Ľubomír Bláha. Pani Mária sa potom zapísala do pamätnej knihy mesta Dolného Kubína.

V novom roku nás prekvapila **nebývala zima a hojná nádielka snehu**. Na Kubínskej holi spadla lavína v strmých lavinóznych žľaboch, našťastie v takom čase, keď tu nebolo turistov ani lyžiarov. Horská služba s náčelníkom Pavlom Brnčalom sústavne monitorovala lavinózne svahy na Kubínskej holi. V Malej Lučivnej spadla lavína a zahynul 16-ročný študent, skialpinista zo Zázrivej. Zvýšila sa dopravná nehodovosť. Dňa 2. januára cestou do Záskalia zastavil vodič s traktorom tak nešťastne pri železničnom priecestí, že ho zachytil osobný vlak. Na cestách zostali priechodné len úzke tunely, vodiči pri vzájomnom vyhýbaní narážali na nahrnutý sneh, odkiaľ ich odhadzovalo do cesty a s dopravnými nehodami akoby sa vrece roztrhlo. Keď spadla lavína na železničnú trať, 3 dni premávala len autobusová doprava.

Reforma verejnej správy pokračovala od 1. januára 2002 presunutím **matričných úradov** na samosprávu. Odbory katastrálne OÚ boli od 1.1. odčlenené od OÚ. V DK vedúcim **Správy katastra** je Ing. Jozef Hrabčák na ul. Obrancov mieru. Úrad zažíval obrovský nápor majetkových záležitostí a nestačil vkladovať nové majetkové skutočnosti. Na SK pracovalo 18 zamestnancov, z toho iba jeden právnik. V uplynulom roku prišlo na kataster 3531 listín, zapísali 3405, avšak nezapísaných je doteraz 4508.

Od 1. januára 2002 sa Orava členila na tri rímsko-katolícke dekanáty: Trstenský, Námestovský a Dolnokubínsky.

V Dolnokubínskom bol **dekanom Mons. Alfonz Letanovský**, farár v Dolnom Kubíne, prodekanom bol Rudolf Vetrík, farár v Oravskom Podzámku.

V roku 2002 sa evanjelickým **konseniorom** stal **Mgr. Rastislav Stanček**, evanjelický farár v Dolnom Kubíne.

Dňa 7. januára 2002 začali vychádzať **týždenné noviny ORAVA**. Boli to tretie oravské noviny, lebo vychádzala Orava/Biela Orava a Naša Orava. Šéfredaktorom bol Ján Szabó, zástupcom Ľubomír Viluda, redaktormi Slávka Vronková, Pavel Abraham, Ferdinand Burgár, Ľubomír Schramek, Juraj Lukáč /grafik/, Martin Ondruš /šéfmanažér/ a Martin Pavelek /manažér inzercie/.

55 občanov Dolného Kubína sa hlásilo k **rómskej národnosti**. Ich hovorcom bol Ladislav Bartoš a snažil sa počas roka získať finančné prostriedky formou grantu na rozvoj rómskej kultúry v našom meste. Starší Rómovia zachovávali svoj jazyk a zvyky, ale mladší sa cítili viac Slováckmi. Niektorí mali problémy s platením nájomného. Od začiatku roku 2002 sa sprísnilo a znížilo pridelovanie a vyplácanie sociálnych dávok.

Dňa 25. januára sa konala **vojenská prísaha** 100 nováčikov, ktorí narukovali do VÚ DK. Posledná prísaha 150 nováčikov sa konala dňa 26. apríla. K 31. 12. 2002 boli kasárne v DK zrušené. O objekty kasárni prejavilo záujem mesto DK pre účely kultúry, školstva a obchodu.

Dňa 26. januára sa v Bratislave konal **XXIX. Oravský večer**, ples Oravcov v PKO. Otvoril ho richtár Obce oravskej Prof. Ing. Jozef Lipka a do tanca hrala dolnokubínska skupina Rebeca.

Pri príležitosti Medzinárodného dňa žien prijal primátor mesta DK dňa 11. marca na radnici **dolnokubínske ženy** zo zdravotníctva, školstva, verejnej správy, pobesedoval s nimi, odovzdal im kvety a poďakoval za ich prácu. Slávnostný program pripravili žiaci ZUŠ. 8. marec bol slávnostný aj v Domove dôchodcov. Mária Rábotová a Mária Kolčáková pripravili so žiakmi ZŠ Hattalovej kultúrny program pre ženy.

Štátny zdravotný ústav v Dolnom Kubíne pri príležitosti **Dňa vody** 22. marca 2002 vykonal bezplatne vo svojich laboratóriách vyšetrenie 34 vzoriek vody zo zdrojov využívaných na individuálne a hromadné zásobovanie. Laboratórny rozbor pitnej vody bol v rozsahu vyšetrenia vybraných ukazovateľov jej zdravotnej bezchybnosti – disičnany, dusitany, amónne ióny, chemická spotreba kyslíka manganistanom a na organoleptické posúdenie farby, zápachu a zákalu. Zároveň bolo na oddelení hygieny životného prostredia poskytnutých 20 konzultácií zameraných na problematiku zdravotnej bezchybnosti pitnej vody z individuálnych zdrojov.

Dňa 1. apríla sa od OÚ oddelil odbor požiarnej ochrany a pretransformoval sa na **Hasičský a záchranný zbor v DK**. Riaditeľom sa stal Mgr. Jozef Púčik a dolnokubínsky OR HZZ pôsobil aj pre okres Tvrdošín.

V piatok 5. apríla si obyvatelia Dolného Kubína pripomenuli vojnové udalosti pred 57 rokmi, kedy bolo mesto oslobodené a pre obyvateľov sa skončila II. svetová vojna. **Kytice kvetov k pamätníku oslobodenia** na Hviezdoslavovom námestí položili zástupcovia mesta DK, okresu, politických strán, členovia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov a Vojenskej správy v Dolnom Kubíne. Účastníkom pietneho aktu sa prihovoril predseda MO SZPB v DK Pavol Janiga.

Oravská **poľovnícka výstava** sa v tomto roku konala v Kral'ovanoch v dňoch 20.-28. apríla. Z Dolnokubínskych revírov boli vystavené trofeje srnčej, jelenej a diviačej zveri. Ďalej sa tu nachádzali lebky vlkov, líšok, medveďa a medvedia koža. V minulom roku sa v oravských revíroch ulovilo 411 kusov jelenej zveri, 513 srnčej a 79 diviačej. Poľovníci chcú udržať v lesoch 1008 jeleňov, 970 srnčej zveri a 169 diviačej.

Oblasťná 15-členná skupina **jaskyniarov – speleológov** Oravy sídlila v Dolnom Kubíne a jej vedúcim bol Vladislav Mikula. Skupina je členom Slovenskej speleologickej spoločnosti. Na Orave je 50 jaskýň, ale ani jedna nie je prístupná verejnosti. Speleológovia

odkrývajú neprebádaný podzemný svet chodieb, mapujú jaskyne, dokumentujú a fotia.

Prvý máj sa niesol v znamení **osláv sviatku práce**. Tradičný kultúrny program zorganizovali MÚ, MsKS, Domček CVČ a politické strany a hnutia na námestí P. O. Hviezdoslava. Po príchode prvomájového sprievodu za doprovodu dychovky Istebňanky na námestie sa občanom prihovoril primátor mesta DK, nasledovali prejavy zástupcov politických strán za SDE /Pavol Hajdúk/, KSS /Milan Bencúr/, HZDS /Vladimír Pavelka/ a SMER /Ján Mihál/, ktorí kritizovali súčasný stav krajiny. Oslavy pokračovali bohatým kultúrnym programom, o ktorý sa postarala folklórna skupina Orava, folklórny súbor Kubínčan a hudobná skupina Renons.

Slovenskí hokejisti na zimných majstrovstvách sa stali **majstri sveta**. Dolnokubínčania pozerali v reštaurácii Kováč každý zápas na veľkoplošnej obrazovke. Víťazstvo oslávili nadšením Dolnokubínčania na námestí Slobody pred MsKS.

Pri príležitosti **sviatku sv. Floriána**, patróna hasičov, zorganizovalo okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Dolnom Kubíne Deň otvorených dverí. Na Matúškovej ulici ich priestory navštívilo 500 detí zo základných a materských škôl. Deti boli zvedavé na hasičskú techniku. Od začiatku roku doteraz dolnokubínski hasiči zasahovali pri 26 požiaroch /z toho 16 vzniklo z vypaľovania suchej trávy/, pri 70 dopravných nehodách a 2 ekologických nehodách. Planých poplachov bolo 5.

Dňa 7. mája 2002 sa zišli členovia **Klubu vojenských dôchodcov** v Dolnom Kubíne. Zaoberali sa prípravou osláv Dňa oslobodenia, politickými, ekonomickými a spoločenskými otázkami súčasného života, poľnohospodárstvom i poklesom životnej úrovne dôchodcov.

Dňa 15. mája zavítal do nášho mesta veľvyslanec USA **Ronald Wieser**. Na dolnokubínskej radnici sa stretol s členmi mestskej rady.

Druhá májová nedeľa patrila **Dňu matiek**. Tradične krásny program pripravili matkám a starým matkám deti z CZŠ Andreja Radlinského.

V druhú májovú nedeľu bol v Dolnom Kubíne slávnostne **posvätený základný kameň Pamätníka slovenského kríža ekumenickej jednoty**. Na slávnostnej posviacke sa zúčastnili dolnokubínski a vyšnokubínski veriaci z evanjelickej i rímsko-katolíckej cirkvi, členovia Matice slovenskej, prípravného výboru pre výstavbu kríža s jeho predsedom Ing. Vladimírom Mišalom a hostia. Slávnostnú atmosféru umocnilo vystúpenie Chrámového speváckeho zboru sv. Kataríny Alexandrijskej a Spevokolu pri Evanjelickom cirkevnom zbore a.v. z Dolného Kubína. Posviacku vykonal Mons. Alfonz Letanovský a Mgr. Rastislav Stanček. Miesto pre Pamätný kríž bolo vybraté na Vyšnokubínskej skalke. Pozemok darovali rodiny Mešková a Lavotová z Vyšného Kubína.

Dňa 15. mája zahynul v Macedónsku Dolnokubínčan 28-ročný čatár **Miroslav Hajdúch** pri plnení povinnosti v mierovej misii KFOR v Kosove. Tragédia sa stala v oblasti Sekirači, kde skupina jednotky rýchleho nasadenia išla skontrolovať civilné vozidlo, ktoré prešlo cez kosovsko-srbskú hranicu. Došlo k zrážke vozidiel. Pohreb sa uskutočnil dňa 20. mája 2002 v Dolnom Kubíne.

Koncom mája sa konal V. ročník **Ružomerskej ruže veteránov** – starých aut a jedno zo stanovišť bolo parkovisko pred Okresným úradom v Dolnom Kubíne. **Historické motorové vozidlá** z minulého stročia obdivovali Dolnokubínčania, nechýbali medzi nimi dnes už neexistujúce motocykle a trojkolky či kabriolety. Hlavným organizátorom podujatia bolo občianske združenie TESPO a Asociácia historických vozidiel SR. Zástupcom riaditeľa organizačného výboru bol Jozef Zetka ml. z Dolného Kubína.

Mladí Dolnokubínčania odchádzajú za prácou do celého sveta. Je tu taký nedostatok pracovných príležitostí, že niektorí vyštudujú, ale už sa nevrátia. Na stránkach týždenníkov Oravy sme sa dozvedali, kde všade sú naši rodáci – v Amerike, Afrike, Ázii, Európe od Talianska, Španielska a Grécka po Škandináviu. Napríklad Roman Ďaďo pracoval na americkej výletnej lodi známej ako loď lásky Sun Princess a mal možnosť vidieť krajiny od Aljašky po Mexiko. Mnohí

absolventi VŠ – medici, právnici, ekonómovia, ale aj zdravotné sestry odchádzali do Českej republiky, najmä Prahy.

Dňa 23. mája boli spustené do prevádzky originálne **binárne hodiny** na námestí Slobody. Skonštruoval ich dolnokubínsky rodák Ing. Pavol Novák žijúci v USA. Slovo binárny znamená dvojčlenný a binárny kód pozostávajúci z jednotky a nuly ovplyvňuje celý náš život, hoci si to ani neuvedomujeme. Jednotky a nuly, ako povedal P. Novák, nepochodujú po drôtoch, no možno pomocou nich vyjadriť nielen numerické, ale akékoľvek iné veličiny a ich obsah a to v akomkoľvek rozsahu. Na tomto jednoduchom a geniálnom princípe je založené celé technologické dianie. Vertikálna rada piatich gúľ obsahujúca červené svetlá udáva presný čas v hodinách a rada 6 gúľ so zelenými svetlami v minútach. Prvá guľa mala hodnotu jednotky a každá ďalšia dvojnásobok tej predchádzajúcej.

Pri príležitosti **Medzinárodného dňa detí** sa v posledný májový piatok na Námestí Slobody a pri zimnom štadióne v DK uskutočnilo súťažno-zábavné podujatie pod názvom „**Daj prednosť životu**“. Zorganizovali ho MÚ, OÚ, MsKS, CVČ Domček, OR PZ, OR HZZ, NsP a ďalší. Súčasťou podujatia bolo aj celoslovenské kolo súťaže družstiev prvej pomoci, ktorú usporiadal Slovenský Červený kríž. O bohatý kultúrny program na tribúne pred MsKS sa postarali ZUŠ Ivana Ballu a ZUŠ P. M. Bohúňa, CVČ Domček a ZŠ A. Radlinského uviedla pri tejto príležitosti ďalšie kolo populárnej speváckej súťaže Hviezdička. Najväčšiemu záujmu sa tešili podujatia poriadané hasičmi, policajtmi, zdravotníkmi a Domčekom /skákací hrad/.

Dňa 1. júna ZPO v DK zorganizoval požiarnu **súťaž PLAMENĽ** pre žiakov základných škôl. Súťažilo sa v kategórii chlapci a dievčatá. Z dolnokubínskych škôl, ktoré sa zúčastnili súťaže, v kategórii chlapci ZŠ Kňažia /medzi 12 družstvami/ sa umiestnila na 3. mieste a v kategórii dievčatá ZŠ Kňažia /medzi 5 družstvami/ na 1. mieste.

V druhu júnovú nedeľu v Dolnom Kubíne **circus Noras – ALEX** ponúkal vystúpenia svojich umelcov. Alex je v rodine Polákovcov už generácie a dnes ho vedie dcéra Alexa Poláková, vynikajúca akrobatka na lane a tanečnica s kruhmi. V programe vystúpili zábavný

klaun – vrhač nožov, kúzelník, žonglérka Helena, dogy Jake a Tlust'och, tigrica, levica, kone, poníky, psy, ťava a lákadlom cirkusu je slávna slonia schow.

V lete pokračovala **oprava židovského cintorína** v Dolnom Kubína – nového oplotenia a prístupových schodov. O opravu cintorína sa najviac zaslúžila PhDr. Albína Pániková, ktorá sa tomuto problému venuje v našom meste už niekoľko rokov. Študuje kultúru a dejiny židovstva na Orave. Opravu židovského cintorína financovala Židovská náboženská obec.

Od posledného februárového dňa bola **nezvestná Veronika** z Oravskej Lesnej, študentka Obchodnej akadémie v Dolnom Kubíne. Hľadali ju všetci – polícia, hasiči, občania, spolužiaci. Mnohí tušili, že sa mohla utopiť, lebo jej sveter našli pri rieke. Nakoniec Veronikino telo našli náhodne skauti z Kežmarku pri splavovaní Oravy v oblasti Gäcele. Pitvou bolo vylúčené, že by smrť zavinila cudzia osoba.

Dňa 17. júla po dňoch horúčavy prišla poriadna prietrž mračien, prudký **dážd a kamenec**. Najväčšie škody narobil kamenec záhradkárom na Banisku, Brezovci, Aleji Slobody, rozbil kapustoviny a obil ovocie. Návaly dažďa upchali mestskú kanalizáciu a v Starom meste to vyzeralo na vyhlásenie povodňovej aktivity. Našťastie prestalo pršať a Technické služby si s upchatou kanalizáciou poradili.

V prvú augustovú nedeľu sa v Dolnom Kubíne pri zimnom štadióne konala **Oblastná súťaž psov** všetkých plemien a špeciálna výstava jazvečíkov. Na výstave bolo zastúpených 13 plemien a porota hodnotila 66 psov. Predsedom poroty bol Doc. Ján Bukoven z Nitry.

Dňa 6. augusta prechádzal turecký vodič kamiónu medzi Vyšným Kubínom a Dolným Kubínom, zišiel z cesty a prevrátil sa s vozidlom IVECO s prívesom, lebo za volantom zaspal. Naložený tovar sa vysypal po lúke. Vodič **dopravnú nehodu** prežil, takmer nič sa mu nestalo, na vozidle bola škoda 500 tis. Sk.

Spoločnosť GRAND PRO hodnotila od apríla do augusta 2002 úroveň 128 regionálnych novín na Slovensku. Hodnotiacu komisiu tvorilo 40 nezávislých odborníkov z oblasti novinárstva, grafiky a

literárnej kritiky. **Týždenník ORAVA** sa umiestnil na 3. mieste v rámci TOP 10 najlepších novín na Slovensku.

V auguste Dolný Kubín navštívili Francúzi z regiónu Languedoc, ktorého centrom je Montpellier. Sprevádzal ich Ing. Vladimír Pavelka a Mgr. Silvester Cehlárik, predseda Spoločnosti Francúzska a frankofónneho sveta v Dolnom Kubíne. O podpísaní **družobnej** zmluvy s Francúzmi sa dohodlo na Dňoch mesta Dolného Kubína.

Dňa 28. augusta sa pri Pamätníku oslobodenia zišli predstavitelia mesta, okresu, Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, politických strán a armády a položili **kvety k pamätníku**, aby si uctili Slovenské národné povstanie. Primátor mesta vo svojom prejave zdôraznil význam SNP, potom sa ujal slova Juraj Murina, predseda OV SZPB, ktorý prečítal zdravicu.

Dňa 9. októbra boli ocenení dolnokubínski hasiči **Dušan Kurčina, Štefan Juriga** a **Albín Michalica**, ktorí zachránili ľudské životy. Dušan Kurčina zachránil dňa 18. júla topiaceho sa 10-ročného chlapca z Medzibrodia. Štefan Juriga zachránil troch poľských chlapcov, ktorí uviazli na brale Oravského hradu dňa 2. augusta. Albín Michalica sa podieľal na záchranej práci v Žaškove, kde traktor privalil dvoch ľudí. Medzi záchranármi boli ocenení i Jozef Strežo zo Sedliackej Dubovej a František Jantošík z Tvrdošína.

Deň 16. október bol Dňom potravín a medzinárodným dňom spotrebiteľa. Občianske združenie **Ochrana spotrebiteľa Oravy**, v ktorom sa angažuje Jednota dôchodcov sa angažovalo v činnosti o právach spotrebiteľa, informovala a prednášala na túto tému občanom.

Dňa 17. októbra sa v Dolnom Kubíne konali **skúšky poľovníckych psov – farbiarov** na dohľadávanie srnčej a jelenej zveri. V okrese DK bolo z celkového počtu 98 takýchto psov spôsobilých 72.

Dňa 16. novembra sa v Dolnom Kubíne konal **Krajský snem Matice slovenskej**, ktorého sa zúčastnil predseda MS Jozef Markuš, riaditeľ Dušan Zemančík a ďalší hostia.

24. november medzinárodným **dňom bez fajčenia**.

Dňa 29. novembra zorganizovala Stála konferencia Občianskeho inštitútu /RNDr. Ján Bencúr/ **besedu** s osobnosťami Novembra 1989 JUDr. Milanom Galandom, právnym poradcom Združenia na podporu lokálnej demokracie /ZPLD/ a Milanom Žitným, redaktorom Rádia Slobodná Európa.

V decembri Slovenská pošta začala detskú akciu pod názvom „Deti, píšte Ježiškovi!“. Jednalo sa o IV. ročník súťaže „**Vianočná pošta**“ na adresu 999 99 Ježiško. Kto napísal, dostal darček.

Dňa 14. decembra bolo na dolnej Orave **zemetrasenie**. Najsilnejšie záchvevy /4. stupeň makroseizmickej stupnice/ pocítili obyvatelia Párnice a Žaškova, ale aj Oravskej Poruby a Veličnej.

POLITICKÉ STRANY A HNUTIA

Všetky politické strany a hnutia v roku 2002 boli veľmi aktívne, lebo bol rok volebný a uchádzali sa o zvolenie svojich kandidátov do NR SR, zastupiteľstva mesta i za primátora mesta. Aktívna práca politických strán a hnutí vrcholila v predvolebnom období na mítingoch, zhromaždeniach, rôznych podujatiach s umelcami a inými významnými osobnosťami. Občania dostávali na letáčikoch do poštových schránok volebné programy jednotlivých strán a fotografie kandidátov.

Predvolebnej kampane sa zúčastňovali aj mimovládne neziskové organizácie s cieľom zabezpečiť čo najväčšiu účasť občanov vo voľbách. Nerobili kampaň pre žiadnu konkrétnu stranu, ale pre účasť vo voľbách a hlasovanie. V dňoch 18.-29. augusta prechádzali Slovenskom a stretávali sa s občanmi. V tejto kampani pracovali napr. herci Matej Land a Ivan Vojtek, moderátorka TV Oľga Valentová, profesor Juraj Stern či akademický maliar Rudolf Sýkora.

V predvolebnej agitácii komunálnych volieb politické strany dostali vysielací čas v Infoštúdiu. Mohli využívať rozhlas v prímestských častiach. V meste bolo 25 politických strán, 7 nezávislých kandidátov na poslancov a 7 kandidátov na post primátora.

Dňa 16. februára sa v Dolnom Kubíne konal V. okresný snem **HZDS – ĽS**. Delegáti zvolili funkcionárov okresnej organizácie. Za predsedu bol opätovne zvolený Ing. Vladimír Pavelka, za podpredsedov Ing. A. Fogaš, Mgr. M. Bobáková, Ing. J. Kmeť, Z. Regulová a J. Baňas. V budove bývalého Národného frontu na 5. poschodí na Ul. Ťatliakovej HZDS-ĽS otvorila svoju kanceláriu pre občanov.

Na nominačnom sneme HZDS-ĽS sa dostal na kandidátnu listinu NR SR za Oravu Dolnokubínčan Vladimír Pavelka. HZDS - ĽS spustila predvolebnú kampaň oficiálne dňa 21. augusta.

SMER schválila svoj predvolebný program dňa 15. júna. Okresným koordinátorom SMER-u v Dolnom Kubíne bol Ing. Štefan Mihál. Dňa 29. júna predseda SMER-u Róbert Fico začal kampaň „Cesta okolo Slovenska za 80 dní“. V Dolnom Kubíne bol 22. júna. Kampaň SMER-u sa niesla v znamení hesla „Tretia cesta“ po vzore lejbristov Tonyho Bleira vo Veľkej Británii. Robert Fico uznával kombináciu hodnôt ľavicových a pravicových.

ANO začala svoju kampaň dňa 16. júna, v našom meste ju organizoval Mgr. Peter Zemko. Podpredsedom ANO v Dolnom Kubíne bol Imrich Bereš. ANO stavila vo svojej kampani na známe tváre z televíznej obrazovky TV Markíza, na ľudí, ktorí sú mediálne známi a obľúbení. Z Oravy boli na kandidátku nominovaní Mgr. Peter Hacaj, Ján Moľa, MUDr. Jozef Tholt.

Od 16. júla chodili po Slovensku dva tímy. Prvý tím sprevádzal moderátor a zabávač Jožo Pročko, a v druhom čelných predstaviteľov spevák Robo Kazík.

Dňa 10. mája navštívil Dolný Kubín predseda ANO Pavol Rusko. Na pešej zóne v DK zastavil najmä ženy a daroval im kvety. Potom posedel na besede v reštaurácii Lucia a odpovedal na otázky novinárov.

KDH dávalo na bezprostredný kontakt kandidátov s voličmi v uliciach, na námestiach, vo fabrikách, či nástupištiach. Dňa 12. marca a 8. júla navštívil DK podpredseda KDH Vladimír Palko. Dňa 7. apríla sa konal okresný snem KDH v DK. Lídri rozdávali noviny

KDH a volebný program KDH. Kandidačná listina KDH bola zostavená dňa 22. júna. Krajskou jednotkou bol Martin Fronc, druhý Jozef Miklušičák, Ján Kapala bol na 5. mieste. V stálom zozname bol aj Ing. Pavol Oparty a Mgr. Mária Bielová.. Martin Fronc navštívil Dolný Kubín dňa 25. júna. Sprevádzali ho Ján Kapala, vedúci služobného úradu OÚ v DK a Ľubomír Ondirko, prednosta OÚ v DK. Chodili po meste a rozdávali noviny KDH a volebné letáky. Dňa 7. júla a 7. augusta navštívil Dolný Kubín Pavol Hrušovský v rámci predvolebnej kampane.

Dňa 15. decembra navštívil Dolný Kubín Pavol Hrušovský, predseda NR SR a stretol sa so zástupcami KDH.

SNS stavala predvolebnú kampaň na stretnutiach s občanmi, mítingoch, vydávaní necenzurovaných novín. SNS sa rozdelila. Krídlo Anny Malíkovej sa naďalej nazývalo SNS, krídlo Ján Slotu sa nazývalo Pravá – SNS. Tým sa značne oslabili, čo sa ukázalo vo voľbách. Kandidátom dolnokubínskej SNS bol Štefan Fúrik, za Námestovo Ondrej Jackulík a za Tvrdošín Eva Slávkovská. SNS vytvorila spolu s ďalšími národne orientovanými stranami a združeniami Národný blok. Ján Sitek z Pravej SNS začal predvolebnú kampaň na Orave v auguste tak, že roznášal múku po Domovoch dôchodcov v Dolnom Kubíne, Zázrivej, Novoti, Oravskej Lesnej, Zubrohlave. Na balíčkoch múky bol nápis Slotovka.

SDKÚ rozdelila svoje aktivity na dve obdobia. Prvá časť sa nazývala „Leto s SDKÚ“ a druhá v auguste – septembri riadna volebná kampaň. Obidve časti boli zamerané na priamy kontakt lídrov a kandidátov s občanmi v uliciach a na námestiach. Letná časť bola výrazne oddychová s typicky letnou formou a obsahom. Prioritou ich volebnej agitácie bol vstup do NATO a EÚ. Za Oravu kandidoval MUDr. Peter Šulej z DK.

Združenie mládeže SDKÚ – Nová generácia /NG/ pri príležitosti 17. novembra usporiadalo kongres, ktorý je najvyšším orgánom združenia a koná sa každé dva roky. Hlavným bodom programu bola voľba nového vedenia NG. Za tajomníka zvolili Petra Markoviča z Dolného Kubína.

SDĽ začala svoju predvolebnú kampaň v auguste. Za Oravu kandidovali Ing. Anton Jančí a František Jedinák. Letáčky so svojím programom vhadzovali do poštových schránok občanom. Na stránkach regionálnej tlače oboznamovali voličov so svojím programom.

DS – DÚ v koalícii ponúkali občanom možnosť rozhodnúť sa, kto ich bude v parlamente zastupovať. Kandidátmi za Žilinský kraj boli Alexander Slafkovský, Július Morgoš a Kvetoslava Antolová. Dňa 17. júna sa predstavili Dolnokubínčanom. V Dolnom Kubíne kampaň robil RNDr. Ján Bencúr.

Okresná rada Demokratickej strany v Dolnom Kubíne na svojom mimoriadnom zasadnutí dňa 14. marca pri príležitosti 63. výročia vzniku vojnového Slovenského štátu odsúdila jeho totalitné zriadenie a politiku, ktorá sa pridala na stranu nacistického Nemecka. *„Slovenský štát a jeho predstavitelia sú zodpovední za smrť mnohých občanov Slovenska. Slovenský štát je príkladom, akú tragédiu znamená nenávisť a z nej vyplývajúci nacionalizmus“*, písalo sa vo vyhlásení. *„Nositeľom takýchto ideí netreba dovoliť, aby sa združovali do väčších a nebezpečnejších skupín“*, vyjadril sa RNDr. Ján Bencúr. Jednalo sa o skinheadov, ktorí nosili nacistické znaky a útočili na rómskych občanov a prisťahovalcov tmavej pleti. Poslanec Ján Langoš navrhoval zriadiť Ústav pamäti národa, ktorý by sprístupnil dokumenty o prenasledovaní občanov v rokoch 1939-1989.

SOP svojich kandidátov nepostavila samostatne, ale na spoločnej kandidátke so **SDĽ a SDSS**. Ich lídrom v DK bol Ing. Ivan Budiak.

KSS využila na svoju kampaň 58. výročie Slovenského národného povstania. Vydala dvojtyždenník Úsvit. V Dolnom Kubíne kampaň KSS robili predseda OV KSS Milan Bencúr a Ivan Bugán.

SDA bola novovytvorená strana. Jej predsedom bol Peter Weiss. Po Slovensku chodili zástupcovia vo „Weissbuse“. V Dolnom Kubíne bol lídrom SDA Dr. Ľubomír Bláha, primátor mesta. V predvolebnom období SDA vytvorila v DK Okresný klub s koordinátorom Ing. Jaroslavom Ranostajom. Prioritou SDA bol pakt zamestnanosti, čiže dohoda medzi vládou, odbormi, zamestnávateľmi, regionálnymi

samosprávami a hospodárskymi inštitúciami o vytvorení nových pracovných miest a znížení nezamestnanosti. Ako druhé požadovali razantné kroky na ozdravenie morálky v politike, ústavný zákon o konflikte záujmov, zavedenie inštitútu dokazovania pôvodu nadobudnutého majetku.

Lubomír Ftáčnik navštívil Dolný Kubín dňa 30. júla, stretával sa v uliciach s občanmi a rozprával s nimi o programe SDA.

OKS /Občianska konzervatívna strana/ mala v našom meste hŕstku prívržencov. Dňa 2. septembra Dolný Kubín navštívil Peter Tatár. OKS chcela obnoviť dôveru k reformám a v politike prísnosť a poctivosť. Ako praktický vzor uvádzal Peter Tatár prezidenta USA Georgea Busha a jeho boj proti terorizmu. OKS v DK chcela získať prívržencov. Rozhodne chceli vybudovať na Orave diaľnicu, navrhovali systém vyberania mýta na cestách ako v Slovinsku. OKS mala pripravené reformy v sociálnej oblasti, zdravotníctve a dôchodkovej oblasti.

HZD bola novoutvorená politická strana na čele s Ivanom Gašparovičom. Vznikla odtrhnutím sa a osamostatnením časti členskej základne HZDS, ktorá nesúhlasila s postojmi Vladimíra Mečiara.

ZDRUŽENIE MIEST A OBCÍ DOLNEJ ORAVY

Primátor DK a starostovia obcí sa dohodli na zriadení Spoločnej úradovne pre agendu stavebnú, životného prostredia, školskú a sociálnych vecí. Zaoberali sa /10.1./ otázkami transformácie zdravotníctva, vodární a kanalizácií, vybudovaním novej skládky komunálneho odpadu, športom. ZMODO zasadalo jedenkrát mesačne.

Zasadnutia ZMODO navštevovali riaditelia, prednostovia úradov verejnej správy, podnikov, nadácii a združení a informovali starostov. Ing. Peter Ďuroška /20.2./ informoval starostov o otázkach civilnej ochrany a nových právnych predpisoch. Ing. Burgan z TANAP /21.3./ informoval o povinnostiach obcí pri udeľovaní súhlasu na výrub drevín. Roman Kuchár z RRA Sever informoval starostov o možnostiach získania grantov na rozvoj cestovného ruchu. Ján

Kapala, poslanec VÚC a vedúci služobného úradu OÚ v DK informoval starostov o komisiách regionálneho parlamentu. Predsedom komisie pre medzinárodnú spoluprácu a presun kompetencií bol Ing. Ivan Budiak, predsedom komisie regionálneho rozvoja Ján Kapala, členom komisie dopravnej Daniel Škerda, členom finančnej komisie A. Fogaš, členom komisie pre podnikanie a investičný rozvoj Pavol Drozd.

V dňoch 16.-17. apríla sa v Bratislave uskutočnil XII. snem Združenia miest a obcí Slovenska, ktorého sa za ZMODO zúčastnil primátor Ľubomír Bláha. Snem sa konal v duchu hesla: „Bez finančného zabezpečenia nie je reforma komplexná“.

Dňa 24. apríla sa zišli na Okresnom úrade zástupcovia ZMODO, Kanadského urbanistického inštitútu a štátnej správy za účelom vypracovania rozvojovej stratégie regiónu Oravy. Dňa 12. mája sa konalo zasadnutie Rady ZMOS o školstve, zúčastnil sa primátor DK. Zasadnutie ZMODO dňa 23. mája rokovalo o príprave projektu tzv. virtuálnej kancelárie /informovala Ing. Eva Vajzerová z KUI/ a o školstve.

Dňa 18. októbra sa konalo celooravské zasadnutie primátorov a starostov na Slanickej osade k problematike založenia združenia REGIÓN ORAVA. Rokovalo sa aj o spoločných úradovniach a voľbách.

Na zasadnutí ZMODO dňa 15. novembra v Hoteli u Zelenej lipy sa starostovia dohodli o spoločnej úradovni na MÚ v Dolnom Kubíne so 4 pracovníkmi na úseku stavebného poriadku a 2 pracovníkmi na úseku opatrovateľskej služby.

OBČIANSKE ZDRUŽENIA A NADÁCIE

V našom meste pôsobilo viacero občianskych združení a nadácií, niektoré sme spomenuli v kapitolách školstvo, kultúra, podnikanie, sociálna starostlivosť a zdravotníctvo.

Občianske združenie **EDUKOS**, konzultačné a informačné centrum, si kládlo za cieľ zlepšiť kvalitu obyvateľstva po každej stránke, predovšetkým preventívnou činnosťou proti sociálno-patologickým

javom, odborným vzdelávaním, poradenstvom v oblasti sociálno-právnej legislatívy, tréningmi, výmenami skúseností, prácou v diskusných kluboch a spoluprácou s inými obdobnými subjektami. Ciele realizujú aj za pomoci dobrovoľníkov priamou prácou s klientom, najmä s mladistvými, poskytujú konzultácie a pomoc jednotlivcovi či skupine pri riešení životných problémov, vytvárajú a realizujú projekty v prospech komunity /mesto, región Orava/, vykonávajú vzdelávaciu, osvetovú a publikačnú činnosť súvisiacu so sociálno-právnou legislatívou.

Na podnet Kanadského urbanistického inštitútu požiadal Edukos o grant na projekt integrovaného regionálneho informačného systému regiónu Orava a virtuálnej regionálnej úradovne na internete. Knižnica ako spolurealizátor projektu prevzala na seba v tomto projekte úlohu vyplňovať a dopĺňať údaje o obciach Oravy na internetovej gramotnosti. S týmto združením spolupracuje pri uplatňovaní úloh, ktoré Oravskej knižnici vyplývajú zo štatútu Partnerskej knižnice.

DIVERZITA. V súlade s národnou stratégiou ochrany biodiverzity združenie presadzuje ochranu biologickej diverzity, podporuje trvalo udržateľné využívanie obnoviteľných prírodných zdrojov, podporuje spoluprácu medzi všetkými zainteresovanými subjektami. Podporuje všetky formy uvedomenia si dôležitosti zachovania rôznorodosti vo sfére životného prostredia, spoločenských názorov a kultúrnej tvorby. Osvetovou činnosťou prispieva ku vzdelanostnej úrovni svojich členov ako aj cieľových skupín. Podporuje myšlienky pacifizmu, národnej, rasovej a náboženskej znášanlivosti a presadzuje harmonické stravovacie a životosprávne návyky. Na podporu svojich činností združenie vykonáva odvetovú, publikačnú, konzultačnú, informačnú a vzdelávaciu činnosť a organizuje kultúrne a spoločenské podujatia. Združenie diverzita /jej členmi sú prevažne mladí ľudia vo veku do 30 rokov/ má zaujímavé publikačné a kultúrne aktivity, ktoré v Dolnom Kubíne zastupujú alternatívnu kultúru. Vydalo propagačnú brožúru Konope v priemysle, zbierku básní Števa B. Murína „Iskra vo tme“, knižnú publikáciu britského ekonóma Richarda Douthwaitea „Ekológia peňazí“. Z kultúrnych podujatí boli najvýznamnejšie

divadelné predstavenie „Malý princ“, pripravené v spolupráci s Francúzskym inštitútom a Ministerstvom kultúry SR, výstavy výtvarnej tvorby a workshopy E322, organizované s Oravským múzeom a financované s podporou MK SR a Fondu Pro Slovakia a sériu multimediálnych a multináladových stretnutí „Seressor“ v Oravskej knižnici.

Združenie **ORAVA** pre demokraciu vo vzdelávaní získalo z nadácie Ekopolis 400 tisíc Sk na zvyšovanie informovanosti a účasti voliča s dôrazom na regióny. Z grantu vydali dve čísla odborného časopisu NOTES / v júni a septembri/ venované učiteľom a voľbám. V dňoch 15.-17. novembra zorganizovalo združenie Orava III. ročník celoslovenskej konferencie pod názvom **Inovácie v škole 2002**. Súčasťou programu konferencie boli pracovné dielne, diskusia, valné zhromaždenie, výstavy žiackych prác, školských projektov, didaktických materiálov a odbornej literatúry. Témy pracovných dielní boli zamerané na metódy a stratégie podporujúce myslenie a učenie, spoluprácu rodiny, školy a verejnosti, rozvoj školskej komunity, školský manažment.

Dolný Kubín bol členom združenia **Euroregión Tatry** /ET/ a primátor sa zúčastňoval zasadnutí Rady Regiónu Tatry /RRT/, ktorá organizovala nové aktivity v kultúre, cestovnom ruchu a životnom prostredí. Dňa 15. februára sa uskutočnil VII. Kongres Euroregiónu Tatry o životnom prostredí. Z DK vystúpil RNDr. Ján Bencúr a prednášal na tému „Enviromentálne problémy energetického využitia malých tokov pre malé vodné elektrárne“.

Kanadský urbanistický inštitút v Dolnom Kubíne navštívila dňa 4. decembra 2002 regionálna manažérka SARIO Žilina Eva Raffajová, aby informovala o možnostiach regiónu Orava v súvislosti s podnikaním a o záujme zahraničných podnikateľov o Oravu. Eva Vajzerová z KUI v DK informovala o vytváraní databázy existujúcich voľných nehnuteľností /haly, pozemky/, ktoré by majitelia ponúkli zahraničným investorom.

Zoznam skratiek

ANO	Aliancia nového občana
BK	basketbalový klub
B – RRS	Béčko Revolučná robotnícka strana
b.j.	bytová jednotka
CO	civilná obrana
CÚ	cenová úroveň
CVČ	Centrum voľného času
CZŠ	Cirkevná základná škola
ČSOB	Československá obchodná banka
DDS	Detský divadelný súbor
DK	Dolný Kubín
DM	Domov mládeže
DS	Demokratická strana
DÚ	Demokratická únia
ET	Euroregión Tatry
EÚ	Európska únia
FK	Futbalový klub
FO	fyzická osoba
FS	folklórny súbor
HD	hudobná dielňa
HK	Hviezdoslavov Kubín
HZS	Hnutie za demokraciu
HZDS–ĽS	Hnutie za demokraciu Slovenska – Ľudová strana
IBV	individuálna bytová výstavba
JIS	Jednotka intenzívnej starostlivosti
KD	Klub dôchodcov
KDH	Kresťansko-demokratické hnutie
KM	Klub mladých
KSS	Komunistická strana Slovenska
KUI	Kanadský urbanistický klub
ĽB	Ľavicový blok
LD	lôžkové dni
m. č.	mestská časť
MK	miestna komunikácia
MPK	Mestský plavecký klub
MsNV	Mestský národný výbor
MS	Ministerstvo spravodlivosti
MŠ	Materská škola
MŠK	Mestský šachový klub
MÚ	Mestský úrad
MV	Mestský výbor
MZ	Mestské zastupiteľstvo
NEKA	Nezávislý kandidát
NOSP	Nezávislá občianska strana poškodených
NsP	Nemocnica s poliklinikou
OG	Oravská galéria
OK	Oravská knižnica
OKS	Občianska konzervatívna strana
OM	Oravské múzeum

OOS	Oravské osvetové stredisko
OSCR	Okresná správa cestovného ruchu
OÚP	Okresný úrad práce
OVK	Okresná volebná komisia
OZ	Občianske združenie
PDO	Pevný domový odpad
PO	Právnická osoba
ROI	Rómska občianska iniciatíva
ROMA	Politické hnutie Rómov na Slovensku
ROSA	Robotnícka strana
RRT	Rada regiónu Tatry
SD	spotrebné družstvo
SDA	Sociálno-demokratická alternatíva
SDL	Sociálno-demokratická strana
SDKÚ	Strana demokraticko-kresťanskej únie
SDPO	Strana za demokratické práva občanov
SEZ	Slovenské elektrotechnické závody
SF	Slovenská filharmónia
SFZ	Slovenský futbalový zväz
SMK	Strana maďarskej koalície
SNJ	Slovenská národná jednota
SNP	Slovenské národné povstanie
SNS	Slovenská národná strana
SOP	Strana občianskeho porozumenia
SOU	Stredné odborné učilište
SPOZ	Zbor pre občianske záležitosti
SZS	Strana zelených Slovenska
ŠFRB	Štátny fond rozvoja bývania
ŠK	Športový klub
TJ	Telovýchovná jednota
TU	Trnavská univerzita
ÚPM	územný plán mesta
VK	Volejbalový klub
VP	Volebný program
VPP	verejno-prospešné práce
VÚB	Všeobecná úverová banka
VÚC	Vyšší územný celok
VZN	Všeobecno-záväzné nariadenie
ZP	Zdravotná poisťovňa
ZPO	Zbor požiarnej ochrany
ZRS	Združenie robotníkov Slovenska
ZSŠHSO	Združená stredná škola hotelových služieb a obchodu
ZŠ	Základná škola
ZUŠ	Základná umelecká škola
ZÚ	záujmový útvar
ŽaR	Žena a rodina
ŽU	Žilinská univerzita